

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zpráva o situaci
**v oblasti vnitřní bezpečnosti
a veřejného pořádku
na území České republiky v roce 2010**
(ve srovnání s rokem 2009)

Praha 2011

OBSAH

1. SOUHRN	1
2. VÝVOJ JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ TRESTNÉ ČINNOSTI A BEZPEČNOSTNÍCH RIZIK.....	5
2.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O TRESTNÉ ČINNOSTI A O PŘESTUPCÍCH	5
2.1.1 Územní rozložení kriminality	9
2.1.2 Pachatelé trestné činnosti	11
2.1.2.1 Kriminalita mládeže	17
2.1.3 Oběti trestné činnosti	20
2.1.4 Pátrání po osobách a věcech.....	22
2.1.5 Přestupky.....	23
2.1.5.1 Obecní policie	24
2.2 VÝVOJ JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ TRESTNÉ ČINNOSTI, ROZBOR JEDNOTLIVÝCH PROBLEMATIK V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU	25
2.2.1 Majetková kriminalita	25
2.2.2 Hospodářská kriminalita.....	27
2.2.3 Korupce.....	33
2.2.4 Násilná kriminalita.....	37
2.2.5 Mravnostní kriminalita.....	39
2.2.6 Nelegální migrace	40
2.2.7 Organizovaný zločin.....	43
2.2.7.1 Nelegální obchod s drogami.....	46
2.2.7.2 Obchod s lidmi	48
2.2.7.3 Nelegální obchod se zbraněmi, výbušninami a nebezpečnými chemickými a biologickými látkami	51
2.2.7.4 Padělání.....	52
2.2.8 Terorismus	54
2.2.9 Extremismus	56
2.2.10 Informační kriminalita	58
2.2.11 Bezpečnost silničního provozu	60
2.2.12 Vyšetřování a dokumentace zločinů komunismu	62
3. POLITIKA V OBLASTI VNITŘNÍ BEZPEČNOSTI A VEŘEJNÉHO POŘÁDKU	63
3.1 LEGISLATIVNÍ AKTIVITY	63
3.2 OBLAST PREVENCE KRIMINALITY	68
3.3 EVROPSKÁ UNIE A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	70
3.4 AKTIVITY MV V OBLASTI PERSONÁLNÍ PRÁCE, VZDĚLÁVÁNÍ, VÝZKUMU A VÝVOJE, EKONOMICKÉ, INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH SYSTÉMŮ	74
4. ZKRATKY A POZNÁMKY	81

TABULKOVÁ A GRAFICKÁ ČÁST

1. Souhrn

Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku (dále „zpráva“) je informativním dokumentem zpracovaným Ministerstvem vnitra (dále MV) s využitím podkladů ústředních orgánů státní správy a dalších kompetentních subjektů.¹

Rámcový cíl dotčené oblasti vymezují zásady a teze schváleného programového prohlášení vlády ze 4. srpna 2010. Stanovené priority vnitřní bezpečnostní politiky MV kotví v programovém prohlášení vlády, zároveň reflektují aktuální situaci a reálná bezpečnostní rizika a hrozby.

Účelem zprávy je

- zdůraznit aktuální priority Ministerstva vnitra v předmětné oblasti, informovat o základních principech boje proti kriminalitě;
- poskytnout souhrnnou informaci o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku;
- podat přehled o vývoji, struktuře a dynamice kriminality, jejích pachatelích a obětech;
- informovat o zjištěných, zajištěných škodách a výnosech trestné činnosti;
- informovat o aktivitách exekutivy a legislativy v oblasti bezpečnostní politiky;
- identifikovat oblasti, na které je zapotřebí ze strany kompetentních orgánů státní správy zaměřit pozornost;
- umožnit využití zde shrnutých poznatků při přípravě rozhodnutí v oblastech legislativy, koncepčních a organizačních záměrů v efektivním boji proti trestné činnosti.²

¹ Zpráva byla zpracována z podkladů MV, Policie ČR, Ministerstva spravedlnosti („MS“), Ministerstva financí („MF“), Ministerstva kultury („MK“), Ministerstva práce a sociálních věcí („MPSV“), Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy („MŠMT“), Ministerstva průmyslu a obchodu („MPO“), Ministerstva dopravy („MD“), Ministerstva zahraničních věcí („MZV“), Ministerstva obrany (MO), Ministerstva životního prostředí (MŽP), Bezpečnostní informační služby (BIS), Úřadu průmyslového vlastnictví (ÚPV), Svazu měst a obcí České republiky (SMO), Institutu pro kriminologii a sociální prevenci (IKSP).

² Konkrétní opatření jsou vyhodnocována v samostatných zprávách, proto se jimi zpráva podrobně nezabývá a směřuje ke shrnutí poznatků.

Zpráva přináší analýzu zjištěné kriminality na území ČR v roce 2010 v porovnání s rokem 2009 (meziroční změna v závorkách) a informuje o základních ukazatelích za posledních deset let. Statistické údaje vycházejí z údajů Policie České republiky (dále jen „Policie ČR.)

Součástí zprávy je informace o politice vlády v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku.

Aktuální priority a opatření bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra

Potírání korupce

Korupcí je ohrožována zejména veřejná správa. Podle poznatků BIS je korupce jednou z hlavních metod organizovaného zločinu. Ohrožuje vymáhání práva, efektivní rozdělování finančních prostředků z veřejných rozpočtů, ale i legislativní proces.

Široké společenské důsledky korupce ohrožují prosperitu a bezpečnost nás všech.

Řešení problému korupce je věcí systematického odbourávání korupčních příležitostí a jejího odmítání veřejností. Boj proti korupci musí být vytrvalý, musí být rozvíjen a vylepšován. Musí začínat již výchovou v rodinách a ve školách. Ve společnosti je třeba kultivovat přesvědčení, že brát a dávat úplatky je nejen nezákonné, ale prvotně nemravné.

Připravovaná a realizovaná opatření boje s korupcí se zaměřují na její efektivní předcházení a snižování příležitostí korupčního jednání, zvýšení transparentnosti všech procesů a posílení možností státu při postihování korupčního jednání, včetně zpřísnění trestů za korupční jednání.

MV zodpovídá za předložení ucelené strategie vlády v boji proti korupci a její následné naplňování. V průběhu roku 2010 zpracovalo MV na základě usnesení vlády ze dne 19. dubna 2010 č. 283 **Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2010 až 2012**, která přináší více než 5 desítek nových preventivních i represivních opatření a usiluje o jejich vyváženost. Samostatné kapitoly jsou věnovány opatřením týkajícím se

veřejných zakázek, veřejné správy, a to jak na úrovni ústředních správních úřadů, tak na úrovni územních samospráv, zvláštní pozornost je věnována opatřením v Policii ČR atd. **Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012 byla vládou schválena** usnesením ze dne 5. ledna 2011 č. 1 a usnesením vlády ze dne 19. ledna 2011 č. 65.

Součástí protikorupčních opatření je i probíhající **příprava zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim**, který předkládá MS (ministr spravedlnosti předložil návrh vládě 29. prosince 2010, 23. února 2011 byl návrh vládou schválen).

Boj proti organizovanému zločinu

Za největší bezpečnostní hrozbu současnosti považuje vláda **organizovaný zločin**. MV realizuje protiopatření v této oblasti mimo jiné úpravou institutu spolupracujícího obviněného, posílením sdílení informací a spoluprací mezi příslušnými útvary Policie ČR a zpravodajskými službami.

Organizovaný zločin má být oslabován zejména posilováním **vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti**. Ze zahraničních výzkumů vyplývá, že pachatelé považují odčerpání výnosu z trestné činnosti za velmi **závažný odstrašující prostředek** a často je pro ně jeho dopad citelnější než trest odnětí svobody. Vyhledání a odčerpání výnosů je považováno za stejně důležitou součást boje proti kriminalitě, jako je identifikace a potrestání pachatele trestné činnosti.

Ministr vnitra schválil v listopadu 2010 **Koncepci rozvoje na úseku vyhledávání a odčerpávání výnosů z trestné činnosti a posílení restitutivního přístupu Policie ČR k poškozenému**, zaměřenou na zlepšení situace v oblasti odčerpávání výnosů z trestné činnosti v České republice. Interně bude systém nastaven tak, aby přijatá opatření zavedla osobní odpovědnost manažerů určité úrovně za stav vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti a boj proti jejich legalizaci, včetně úpravy jejich finančního hodnocení v závislosti na výsledcích.

Protiteroristická připravenost

Protiteroristická připravenost je průběžně udržována či zvyšována mj. relevantními cvičeními.

V listopadu 2010 se konalo součinnostní vnitrostátní **cvičení** orgánů krizového řízení a výkonných složek schválené Bezpečnostní radou státu pod názvem „**KRIZE 2010**“.

Námět cvičení vycházel z reálně nejpravděpodobnějších způsobů možných teroristických útoků zaměřených na cíle v České republice.

Dne 22. března 2010 schválila vláda svým usnesením č. 221 materiál **Strategie boje proti terorismu pro léta 2010 – 2012**.

V návaznosti na zmíněnou strategii schválila vláda dne 16. 11. 2010 svým usnesením č. 826 materiál "**Aktuální seznam priorit v boji proti terorismu pro léta 2010 - 2012**". Seznam priorit je dokumentem s pevně stanovenými úkoly a termíny pro jejich splnění. Byl zpracován ve spolupráci MV se zpravodajskými službami a Policií ČR. Plnění převážné části úkolů je v gesci nebo spolugesci MV a Policie ČR. Materiál zohledňuje současnou ekonomickou situaci a jedním z jeho cílů je efektivnější využívání stávajících prostředků v oblasti boje proti terorismu.

Boj proti extremismu

Potírání extremismu je jednou z priorit MV.³

Rok 2010 byl mezníkem v boji proti extremismu - byla zrušena Dělnická strana a odsouzení čtyři extremisté k mnohaletým trestům odnětí svobody za žhářský útok proti romské rodině ve Vítkově.

Potírání ostatních druhů kriminality

MV věnuje pozornost boji proti ostatním druhům kriminality, zejména drogové kriminalitě, obchodování s lidmi, kriminalitě

³ Problematika extremismu je detailně rozpracována v materiálu **Strategie boje proti extremismu v roce 2010**. Obdobně ve vztahu k problematice prevence kriminality odkazujeme zejména na samostatnou **Zprávu o plnění úkolů vyplývajících ze Strategie prevence kriminality na léta 2008 až 2011**.

Opatření přijímaná v rámci působnosti Hasičského záchranného sboru ČR (dál jen „HZS ČR“) jsou vyhodnocována zejména v dokumentech **Zpráva o stavu zajišťování bezpečnosti ČR a Zpráva o stavu zajištění bezpečnosti ČR v oblasti ochrany před mimořádnými událostmi**.

nezletilých, kriminalitě páchané na dětech, závažné hospodářské kriminalitě atd.

MV se nadále soustřeďuje na další problémy moderní společnosti jako jsou počítačová kriminalita (**kybernetické hrozby**), autokriminalita atd.

Vstřícnost vůči občanům, dokončení reformy policie ČR

MV prosazuje a rozšiřuje opatření směřující k vstřícnosti vůči občanům, primárnímu soustředění na **pomoc slušným občanům, obětem trestné činnosti**. Mezi nové priority MV patří důraz na restitutivní přístup při stíhání kriminality zahrnující zabavování výnosů z trestné činnosti a jejich navrácení poškozeným. Míra úspěšnosti na tomto poli má být kritériem hodnocení policejních manažerů.

MV dokončí reformu Policie ČR v moderní bezpečnostní sbor. Podle možností rozpočtu bude pokračovat modernizace základních policejních útvarů a vybavení policistů.

Další opatření viz jednotlivé kapitoly zprávy.

Situace v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku

V roce 2010 nedošlo na území České republiky k vážnému narušení vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Z hlediska registrované kriminality lze bezpečnostní situaci označit za stabilizovanou.

V souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru lze konstatovat, že bezpečnostní situace se ani v příhraničních okresech zásadně nezměnila.

K ovlivnění vývoje kriminality a její objasňování byla realizována celá řada bezpečnostních opatření.

Byly řešeny náročné úkoly v oblasti zajišťování klidu a veřejného pořádku, především pak při konání rizikových sportovních utkání.

Na úseku dopravní nehodovosti byl zaznamenán další pokles počtu usmrcených a zraněných osob.

Stav a vývoj kriminality

Počet registrovaných trestných činů meziročně opět poklesl a byl tak nejnižší od roku 1992.⁴

V České republice bylo v roce 2010 **registrováno celkem 313 387 trestných činů**. Meziročně **došlo k poklesu o 5,8 %** (-19 442 skutků).

Zjištěné škody poklesly, dosáhly částky 24,1 mld. (-1,9 mld., -7,3 %).⁵

Došlo ale též **k poklesu počtu objasněných trestných činů a míry objasňování**. Celkem bylo objasněno 117 685 skutků, tj. 37,6 %, zatímco v roce 2009 bylo objasněno 127 604 skutků a míra objasňování činila 38,3 %. Počet objasněných trestných činů byl druhý nejnižší od roku 1992.

Pokles registrované kriminality byl zaznamenán ve třinácti krajích. Nejvyšší podíl na registrované kriminalitě (23,6 %) má hlavní město Praha (74 028 skutků), následuje Moravskoslezský kraj s 12,7 % podílem (39 721 skutků) a Středočeský kraj s podílem 12,2 % (38 217 skutků).

Nejnižší kriminalitou byly zatíženy Karlovarský kraj (7 939 skutků) a Vysočina (8 678 skutků).

Struktura kriminality

Násilná kriminalita se meziročně zvýšila (+1 186, +7 %). V roce 2010 bylo zjištěno 18 073 trestných činů, objasněno bylo 12 170 skutků (+1 219, +11,1 %).

Nárůst nastal zejména u trestných činů nebezpečné vyhrožování (+479) a porušování domovní svobody (+486).

Od 1. 1. 2010 platí nové ustanovení § 354 nebezpečné pronásledování zákona č. 40/2009 Sb., bylo registrováno 537 skutků.

Pozitivní je **pokles počtu loupeží** (-641, -14,2 %).

Majetková kriminalita tvoří tradičně největší podíl (více než 65 %) na celkové

⁴ Od 1. 1. 2010 nabytí účinnosti zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, přinášející v oblasti trestního práva řadu změn, které se promítají i do policejní kriminální statistiky. Celkovou kriminalitu před a po nabytí účinnosti trestního zákoníku nelze tudíž zcela jednoduše srovnávat. Z hlediska celkové kriminality lze o roce 2010, v kontextu nastalých právních změn a dopadu na policejní statistiku kriminality, v jistém smyslu hovořit jako o „roce nula“. Korektní porovnání bude možno uskutečnit až v roce 2011.

kriminalitě. V roce 2010 bylo zjištěno 203 717 trestných činů, objasněno 37 665, tj. 18,5 %.

Meziročně **došlo k mírnému poklesu** majetkové kriminality (-8 451, tj. -4 %), a to zejména díky snížení počtu některých druhů krádeží prostých:

- o motorových vozidel (-1 605),
- o věcí z automobilů (-7 158),
- o kapesní krádeže (-3 418).

Naproti tomu vzrostl počet krádeží vloupáním (např. do rodinných domků).

Hospodářská kriminalita má standardně rozhodující podíl na způsobených škodách (v r. 2010 58,7 %). Zjištěno bylo celkem 28 371 skutků, z toho objasněno 13 382.

Meziročně **došlo k mírnému poklesu** hospodářské kriminality (-1 403, -4,7 %).

Významně poklesl zejména počet úvěrových podvodů (-1 428).

Pachatelé trestné činnosti

Celkem bylo stíháno a vyšetřováno pro trestnou činnost 112 447 osob, což představuje meziroční **pokles** (-10 758, tj. -8,7%).

Pokračoval dlouhodobý pokles registrované kriminality mládeže, který byl v roce 2010 zaznamenán jak u dětí mladších 15 let, tak u mladistvých. Počet dětí-pachatelů trestných činů klesl na 1 606 (-488, -23,3 %) a mladistvých pachatelů na 4 010 (-1 329, -24,9 %).

Podíl cizinců na celkovém počtu pachatelů je stabilizovaný, činil 6,6 %. Celkem bylo stíháno a vyšetřováno 7 377 cizinců.

2. Vývoj jednotlivých druhů trestné činnosti a bezpečnostních rizik

V roce 2010, stejně jako v předchozích letech, nedošlo na území České republiky k vážnému narušení vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Z hlediska registrované kriminality lze situaci označit za dlouhodobě stabilizovanou.

Nicméně nezbytnost důsledného a vytrvalého boje proti kriminalitě ukazují viktimologické výzkumy, které zachycují oběti trestných činů ve větším rozsahu než statistiky policejní.

Kriminalita, její rozsah a intenzita představují permanentní bezpečnostní a kulturní hrozby. Hlavními bezpečnostními riziky a hrozbami v oblasti kriminality jsou její závažné formy jako: organizovaný zločin, korupce, terorismus, extremismus. Pozornost MV a dalších kompetentních orgánů je věnována též ostatním formám kriminality, zejména závažné hospodářské a finanční kriminalitě, drogové a počítačové kriminalitě, kriminalitě nezletilých, kriminalitě páchané na dětech a ženách, obchodu s lidmi atd.

Rok 2010 byl rokem mnoha zásadních změn, které měly dopad na činnost Policie ČR. Od 1. 1. 2010 vzniklo z osmi krajských správ Policie ČR čtrnáct krajských ředitelství policie jako samostatné organizační subjekty a účetní jednotky. S cílem zjednodušit řídicí procesy bylo součástí reformy Policie ČR zrušení jejích okresních ředitelství a vznik tzv. územních odborů, což umožňuje vyšší flexibilitu a efektivitu při nasazování sil a prostředků v rámci celého kraje.

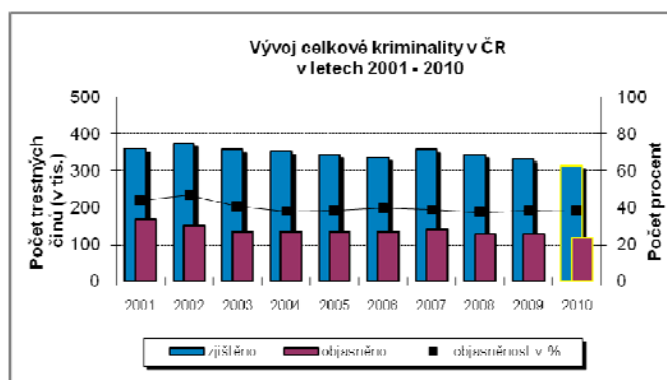
Nové vedení MV si vedle programu boje proti kriminalitě vytýčilo též prioritu hospodárnosti.

Během roku 2010 opustilo Policii ČR celkem 2 697 a nastoupilo 883 policistů.

Centrála informatiky a analytických procesů Policejního prezidia PČR v roce 2010 zahájila vydávání strategického materiálu **Čtvrtletně o kriminalitě v ČR**, který je distribuován na jednotlivé kraje ČR, a z něhož tato zpráva též čerpá.

2.1 Základní údaje o trestné činnosti a o přestupcích

Celková kriminalita
313 387 (-5,8 %, -19 442)
Počet objasněných trestných činů
117 685 (-7,8 %, -9 919)
Objasňenost
37,6 %, (-0,8 %)
Výše zjištěných škod
24,1 mld. Kč (-1,9 mld. Kč)
Výše zajištěných škod
100,1 mil. Kč (-54,3 mil. Kč)
Dodatečně objasněno trestných činů
13 059 (-6,9 %, -963)

V roce 2010 bylo registrováno celkem 313 387 trestných činů, což je o 19 442 trestných činů méně než v roce 2009, tedy o 5,8 %. Pokračoval tak trend poklesu zjištěné kriminality z předcházejících let. **Počet zjištěných trestných činů byl nejnižší od roku 1992.**

K poklesu registrované kriminality došlo meziročně i v přepočtu na počet obyvatel: 298 / 10 tis. obyvatel (-20 skutků).

Počet objasněných trestných činů meziročně ale též poklesl (-7,8 %) na 117 685 skutků a byl tak druhý nejnižší od roku 1992. Míra objasňenosti dosáhla hodnoty 37,6 % a oproti roku 2009 se nepatrně snížila (-0,8 %).

Současně s poklesem celkové kriminality se **snížily i škody způsobené trestnou činností** na částku 24,1 mld. Kč (-1,9 mld. Kč).

Zajištěné škody však činily pouze 100,1 mil. Kč (-54,3 mil. Kč)⁶.

Největší pokles (-17 096) byl zaznamenán v kategorii **zbývající kriminalita**, a to zejména v důsledku vyjmutí trestného činu řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (§ 180d zákona 140/1961 Sb.) z trestné činnosti.

Násilná kriminalita meziročně mírně vzrostla. Počet spáchaných vražd i loupeží je nižší (nejvíce **poklesly loupeže** (-641)). Počet skutků nebezpečného vyhrožování meziročně vzrostl o 30 %.

Nižší je počet skutků majetkové trestné činnosti, zejména kapesních krádeží, krádeží věcí z automobilů a krádeží automobilů, zvýšil se ovšem počet vloupání do bytů, chat, rodinných domků, ostatních objektů a zvýšil se počet krádeží autosoučástí. V rámci majetkové kriminality se nejvíce snížil počet zjištěných **krádeží věcí z automobilů (-1 605, -15,4 %) a tzv. krádeží v jiných objektech**. Došlo k výraznému **poklesu krádeží vloupáním do obchodů** (-711, -16,4 %), naopak vzrostly krádeže vloupáním do rodinných domků (+584, +12,2 %).

K největšímu nárůstu došlo u trestného činu **maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání** podle § 337 (+6 840, +103,5 %), což je dáno novou právní úpravou. Ustanovení § 337 trestního zákoníku je širší než předchozí § 171 zákona č. 141/1961 Sb. Nově je možno postihovat i vykonávání činnosti, pro kterou bylo podezřelému odebráno příslušné oprávnění, nově je zakázáno maření trestu zákazu vstupu na různé akce, zmaření „výkonu“ trestu, vazby, zabezpečovací detence a ochranného léčení.

Hospodářská kriminalita mírně poklesla, ovšem se zvýšil počet skutků trestného činu padělání a pozměňování peněz, počet trestných činů proti průmyslovým právům a proti autorskému právu a počet trestných činů legalizace výnosů z trestné činnosti.

V roce 2010 řešila PČR **celkem cca 1,4 mil. přestupků**.

Vybraná opatření

V roce 2010 Policie ČR zajistila majetek v celkové hodnotě 1,28 mld. Kč (v roce 2009 1,31 mld. Kč, v roce 2008 1,35 mld. Kč).

Řešení problému korupce

V průběhu roku 2010 zpracovalo Ministerstvo vnitra na základě usnesení vlády ze dne 19. dubna 2010 č. 283 **Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2010 až 2012**.

Materiál vychází primárně z Programového prohlášení vlády a Koaliční smlouvy. Obsahuje i řadu dalších úkolů či opatření, které vyplývají z potřeby odstranit nedostatky současné právní úpravy či dosavadní praxe.

Počátkem srpna 2010 byl zřízen **poradní sbor ministra vnitra pro boj s korupcí** jako poradní orgán ministra vnitra, jehož úkolem je především **nalézání nejvhodnějších podob protikorupčních opatření**. Poradní sbor je složen jednak z odborníků státní správy (MV, Policie ČR, Státní zastupitelství), ale také ze zástupců neziskového sektoru.

Centrální protikorupční linka 199, jejímž prostřednictvím je volajícím poskytováno bezplatné právní poradenství a kvalifikovaná pomoc v případech korupčního jednání, má od roku 2011 nového provozovatele občanské sdružení Oživení.

Dne 14. září 2010 představil ministr vnitra **protikorupční manuál pro občany „Společně proti korupci“**. Manuál odpovídá např. na otázky kde a jak oznamovat korupci, co dělat, když někdo po občanovi požaduje úplatek, jak zákon ochrání oznamovatele korupce atd.

Z iniciativy Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) a Rakouské republiky byla zřízena **Mezinárodní protikorupční akademie** (International Anti-corruption Academy – IACA). Akademie je první institucí svého druhu, která bude sloužit jako expertní středisko pro protikorupční výzkum, vzdělávání a rozvoj politik a procedur k prevenci a boji proti korupci. Dohodu o založení Akademie jako mezinárodní instituce podepsalo v závěru prvního dne konference při slavnostním podpisu Dohody 35 členských států OSN a evropských organizací.

⁶ Jde o orientační údaj. Škoda zajištěná je uváděna zpravidla na počátku prověřování. Následná zajištění majetku v důsledku finančních šetření se do statistik Policie ČR nedostávají.

Za Českou republiku byla Dohoda podepsána dne 14. prosince 2010.

Boj proti organizovanému zločinu

V oblasti vnitřní bezpečnosti je dle programového prohlášení vlády největší bezpečnostní hrozbou současnosti právě organizovaný zločin.

Problémem je obtížné prokazování zákonných znaků tohoto druhu trestné činnosti.

Připravovaná opatření v této oblasti se zaměřují na úpravu **institutu spolupracujícího obviněného**, posilování sdílení informací a spolupráce mezi příslušnými útvary PČR a zpravodajskými službami. **Hlavní prioritou v této oblasti se stává vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti** a boj proti hospodářské kriminalitě.

Protiteroristická připravenost

Protiteroristická připravenost je zvyšována mimo jiné relevantními cvičeními. V listopadu 2010 se konalo součinnostní vnitrostátní cvičení orgánů krizového řízení a výkonných složek schválené Bezpečnostní radou státu pod názvem „**KRIZE 2010**“.

Dne 22. března 2010 schválila vláda svým usnesením č. 221 materiál **Strategie boje proti terorismu pro léta 2010 – 2012**. V návaznosti na strategii schválila vláda materiál "**Aktuální seznam priorit v boji proti terorismu pro léta 2010 - 2012**", který byl zpracován ve stupni utajení „Vyhrazené“ ve spolupráci MV se zpravodajskými službami a Policií ČR. Materiál rovněž zohledňuje současnou ekonomickou situaci a jedním z jeho cílů je efektivnější využívání stávajících prostředků v oblasti boje proti terorismu.

Reforma policie

Významnou změnou pro činnost Policie ČR bylo vytvoření 14 krajských ředitelství policie od 1. 1. 2010 tak, aby organizace Policie ČR odpovídala územně správnímu členění republiky. V souvislosti s touto změnou byl v průběhu roku 2010 dokončován proces dislokace 6 nových krajských ředitelství policie. Tak byly vytvořeny podmínky pro posílení spolupráce s orgány místní samosprávy.

V rámci zavádění monitorovacího systému kvality bylo na vybraných služebnách v teritoriu

krajských ředitelství policie **zřízeno celkem 166 vzorových policejních služeben**.

V posledním čtvrtletí roku 2010 plnila Policie ČR úkoly související s přípravou plánované transformace služby cizinecké policie k termínu 1. 1. 2011, od kdy byla agenda povolování dlouhodobých pobytů převedena na odbor azylové a migrační politiky MV. V této souvislosti byla v rámci služby cizinecké policie jako útvaru Policie ČR s celostátní působností zrušena oblastní ředitelství služby cizinecké policie a nově byly zřízeny odbory cizinecké policie na krajských ředitelstvích policie.

Policejní vzdělávání

V oblasti **policejního vzdělávání** byla realizována řada aktivit směřujících k eliminaci stávající úrovně kriminality, např.:

- V listopadu 2010 se na Policejní akademii konalo mezinárodní symposium na téma „Tvorba výnosů organizovaného zločinu, jejich zjišťování a konfiskace“. Symposium se uskutečnilo v souvislosti s ukončením výzkumného projektu „Vyvinutí nových metod v oblasti zabavování výnosů z trestné činnosti a boje proti prani špinavých peněz“).
- Ve VPŠ MV v Pardubicích byla zahájena výuka specializačního kurzu - Operativně pátrací činnost v prostředí extremistických skupin s využitím informátora (modul specializačního kurzu „Výcvik specialistů SKPV problematiky extremismu“) zaměřeného na extremismus.
- Projekt „Policie pro všechny“ - v rámci tohoto projektu bylo v přijímacím řízení oboru Bezpečnostně právní činnost pro školní rok 2010/2011 přijato 309 žáků a z toho 39 žáků z národnostních menšin.

Vnitřní kontrola Policie ČR

Na všech řídicích úrovních Policie ČR bylo provedeno 857 (-36) kontrolních akcí. Z celkového počtu kontrolních akcí byla ve 109 (+9) případech přijata jiná opatření k nápravě, v 65 (+7) případech přijata kázeňská opatření, v 6 (0) případech přijata personální opatření, ve 13 (+4) případech přijata systémová opatření, v 6 (0) případech vyvozeny jiné důsledky z osobní odpovědnosti. V 83 případech bylo provedeno proškolení. Nejčastěji bylo zjištěno porušení předpisů bez následné škody.

Nelegální migrace

MV působilo i v roce 2010 aktivně např. v **oblasti readmisní politiky**, podílelo se na přípravě bilaterálních readmisních smluv (s Kazachstánem, Kosovem nebo Mongolskem) či přípravě prováděcích protokolů ke komunitární readmisní dohodě (s Ruskou federací, Ukrajinou).

Potírání trestné činnosti na železnici

V ČR se v současnosti prosazuje trend zabezpečení veřejného pořádku v železniční dopravě zvýšením podílu činnosti bezpečnostních agentur najímaných ČD, a.s., které doplňují pořádkovou činnost Policie ČR.

Probíhá příprava monitorování vytipovaných míst prostřednictvím kamerových systémů resp. bezpečnostními agenturami, která jsou ohrožena krádežemi barevných kovů zejména ze sdělovacích a zabezpečovacích zařízení.

Policejní práce ve vztahu k menšinám

Problematika policejní práce ve vztahu k příslušníkům národnostních a etnických menšin, cizincům a sociálně vyloučeným skupinám obyvatel představuje i nadále jeden z důležitých momentů policejní práce a ukazatel naplňování metody policejní práce community policing. Činnosti v úseku menšin a cizinců jsou koordinovány materiálem **Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období let 2008–2012** ustanoveným usnesením Vlády České republiky ze dne 9. dubna 2008 č. 384. Strategie je dále rozvíjena materiálem **Akční plán k plnění Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období 2010 – 2011**.

V rámci P ČR byly již v roce 2005 zřízeny funkce **styčných důstojníků pro menšiny** (specializovaný pracovník na problematiku policejní práce ve vztahu k menšinám) na všech krajských správách P ČR. Od té doby působili se svými pracovními skupinami na základě rozkazů ředitelů správ krajů. V roce 2010 došlo k institucionalizaci funkce styčného důstojníka přijetím závazného pokynu policejního prezidenta.

Pokračují **vzdělávací aktivity** příslušníků Policie ČR v této oblasti. V roce 2010 bylo realizováno několik vzdělávacích aktivit –

seminář **Využití metody case management** v policejní práci při řešení trestné činnosti související s dětmi, dvě instruktážně metodická setkání styčných důstojníků pro menšiny, vydání **informační příručky Policie České republiky „Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR – pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika“** (příručka je určena zejména pro P ČR, ale je rovněž využitelná jako učební pomůcka pro SŠ a VŠ a širokou odbornou veřejnost).

Nadále se rozvíjí projekt **asistenta při jednání s policií a dalšími úřady**. Na základě úzké spolupráce MV a MPSV došlo ke konsensu nad podmínkami, za nichž je možné tuto asistenci registrovat jako terénní sociální službu podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a tak získat možnost dlouhodobého financování. Zároveň byla vytvořena Metodika činnosti asistentů při jednání s policií a dalšími úřady, která popisuje historii metody, definuje standardy, cíle, základní postupy, koordinaci poskytované služby a aktuální situaci. Metodika je dostupná v elektronické podobě na webových stránkách MV. V roce 2010 fungovali asistenti v Plzni, Přerově, Karviné, Brně, Chebu a Ostravě.

Oblast bezpečnostního výzkumu a vývoje

V roce 2010 bylo vybráno k řešení a financování celkem 68 návrhů projektů, které pokrývají všechny oblasti vymezené dílčími cíli **„Programu bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010-2015“**, tj. bezpečnost občanů, bezpečnost kritických infrastruktur i krizový management. Předmětem řešení projektů je mimo jiné také problematika extremismu, korupce či boje proti organizovanému zločinu.

Institut pro kriminologii a sociální prevenci (IKSP)

IKSP jako výzkumná organizace resortu Ministerstva spravedlnosti se v roce 2010 podílel svojí výzkumnou činností na některých tématech, které jsou zmiňovány v této zprávě.

Výzkumné studie, odborné články i přeložené odborné texty jsou širší odborné veřejnosti zpřístupněny na webových stránkách Institutu: www.kriminologie.cz

Další opatření viz kap. 3.1 Legislativní aktivity a jednotlivé kapitoly.

2.1.1 Územní rozložení kriminality

Základní údaje ČR v roce 2010:

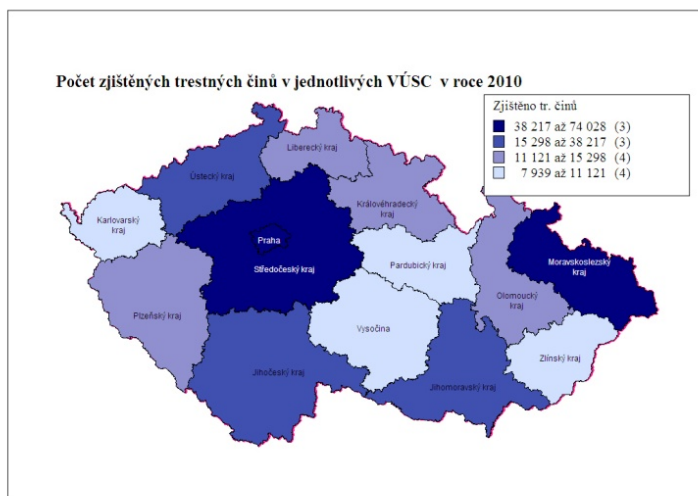
Rozloha v km²: 78 866

Hustota obyvatelstva: 133,2 osob / km²

Počet obyvatel: 10 506 813

Počet trestných činů /

10 tis. obyvatel: 298 (-20)

Z pohledu teritoriálního členění je kriminalitou tradičně nejvíce zatěžováno hlavní město Praha (v roce 2010 to bylo 74 028 trestných činů) s nejvyšším podílem na

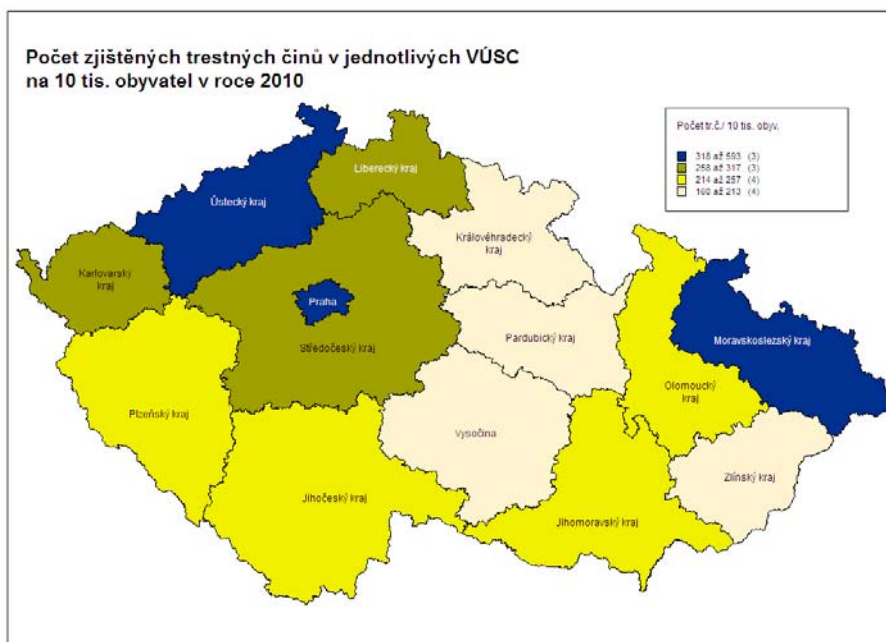
registrované kriminalitě (23,6 %). Počet zjištěných trestných činů v jednotlivých policejních obvodech Prahy v detailním pohledu zachycuje mapa.

Obvodní ředitelství policie Praha I – IV – celkem zjištěné trestné činy v roce 2010

Následuje Moravskoslezský kraj s 12,7 % podílem (39 721 skutků) a Středočeský kraj s podílem 12,2 % (38 217 skutků).

Ačkoliv se hl. m. Praha podílí na celkovém počtu obyvatel zhruba 11,9 %, připadá na ni 28,2 % majetkové kriminality a 22,1 % hospodářské kriminality. Vývoj kriminality

v Praze však není zásadně odlišný od vývoje v metropolích ostatních států.

Zatížení hl. města kriminalitou je nejvyšší i po jejím přepočtu na 10 tis. obyvatel (593 skutků).

Obyvatelé Prahy jsou z tohoto pohledu zatíženi více než trojnásobkem hodnoty registrované ve Zlínském kraji (160 skutků na 10. tis. obyvatel), což je hodnota nejnižší v rámci ČR. Vysokým zatížením jsou postiženy kraje Ústecký (352), Moravskoslezský (318) Liberecký (314) a Středočeský (306).

Pokles registrované kriminality byl zaznamenán ve třinácti krajích. Největší pokles registrovaných trestných činů v absolutních číslech byl evidován v hl. m. Praze (-10 105, -12 %). Trend poklesu zjištěné kriminality na území hlavního města Prahy je dlouhodobý, lze jej pozorovat již od roku 2003.

Zřetelný pokles evidované trestné činnosti byl dále zaznamenán ve Středočeském kraji (-2 954, -7,2 %) a v Moravskoslezském kraji (-2 010, -4,8 %). Vyjádřeno počtem procentních bodů, nastal největší pokles kromě dvou prvně jmenovaných krajů též v Karlovarském kraji (-10,1 %). Nárůst zjištěné kriminality byl zaznamenán pouze v Jihočeském kraji.

Nejnižší kriminalitou byly v roce 2010 zatíženy Karlovarský kraj (7 939 skutků) a Vysočina (8 678 skutků).

Z hlediska objasněnosti byl v roce 2010 opět neúspěšnější (jako v roce 2009) kraj Karlovarský (64 %), následovaly kraje Zlínský

(51,8 %) a Královéhradecký (45,9 %). Nejnižší objasněnost je charakteristická pro hl. m. Prahu (18,9 %), následuje Středočeský kraj s objasněností téměř dvojnásobnou. (36 %).

V deseti největších městech ČR (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec, Olomouc, Ústí nad Labem, České Budějovice, Hradec Králové a Pardubice) žije cca 25 % populace ČR. V roce 2010 v nich **bylo spácháno více než 40 % všech registrovaných trestných činů, 30 % násilných trestných činů, 43 % na hospodářské kriminality a necelých 50 % všech loupežných přepadení.**⁷

Opatření

V rámci preventivní činnosti krajská ředitelství policie v roce 2010 realizovala velké množství preventivních akcí zaměřených zejména na řešení regionálních a lokálních problémů vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Současně Policie ČR uskutečnila také preventivní projekty celorepublikového charakteru, které se zaměřovaly především na bezpečnost nemotorizovaných účastníků silničního provozu, ochranu seniorů před kriminalitou, prevenci informační kriminality, předcházení krádežím motorových vozidel a krádežím vloupáním do nich.

(Opatření dále viz 2.2.1 Majetková kriminalita, 2.2.10 Informační kriminalita, 2.2.11 Bezpečnost silničního provozu. Podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 25–29)

⁷ Čtvrtletně o kriminalitě v ČR. PP PČR Centrála informatiky a analytických procesů 2011.

2.1.2 Pachatelé trestné činnosti

Kriminální statistika

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob:

112 477 (-8,7 %, -10 758)

z toho:

Podíl mužů 86,8 % (-0,3 %)

Podíl žen 13,2 % (+0,2 %)

Statistika státních zastupitelství a soudů

Počet obžalovaných osob:

42 933 (-6 526)

Počet osob, na něž byl podán návrh na

potrestání ve zkráceném přípravném řízení:

49 874 (-3 334)

Počet odsouzených osob: 69 953

(-3 834)

Celkový počet stíhaných a vyšetřovaných osob meziročně významně poklesl na 112 447 (-8,7 %), což koreluje s poklesem počtu objasněných trestných činů.

Podle informací Nejvyššího státního zastupitelství došlo v roce 2010 k podstatnému snížení počtu osob, proti nimž je vedeno trestní řízení (ať už v podobě standardního nebo zkráceného přípravného řízení).

Hodnota celkového ukazatele osob stíhaných i osob, ohledně nichž bylo konáno zkrácené přípravné řízení byla **nejnižší za posledních 15 let**. Počet osob obžalovaných a osob, na něž byl podán návrh na potrestání 92 807 (-9 860) byl nejnižší od roku 2002.

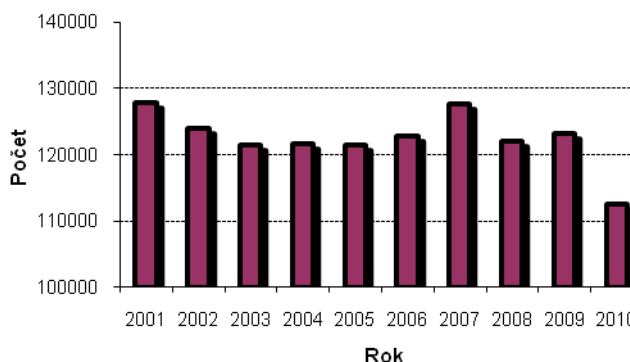
V roce 2010 bylo soudy ČR **pravomocně odsouzeno 69 953 (-3 834) osob**.⁸

Snížování počtu osob, proti kterým bylo vedeno trestní stíhání pro závažnější trestnou činnost a v případech, kdy nebyly splněny podmínky pro vedení zkráceného přípravného řízení, pokračuje od roku 2005, přičemž od roku 2009 jde o snížení skutečně výrazné. Tomu samozřejmě odpovídá i snižování počtu podaných obžalob.

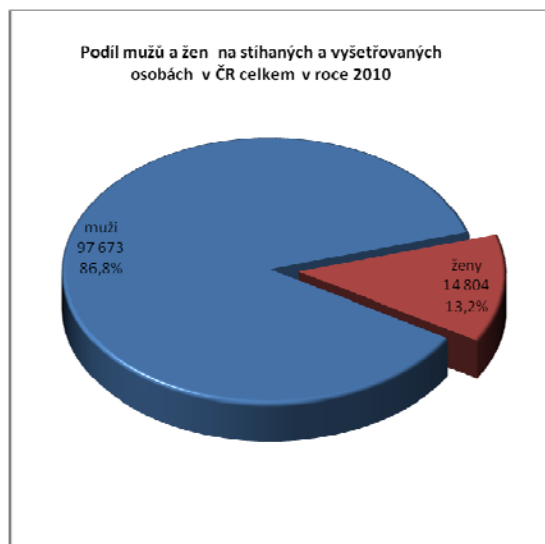
Lze konstatovat, že zatímco počet stíhaných osob ve vyšetřování klesá, počet osob, proti nimž je vedeno zkrácené přípravné řízení stoupá, byť nikoli lineárně, od jeho zavedení do trestního řízení.

⁸ Počty odsouzených pachatelů v roce 2010 nekorespondují s počty stíhaných pachatelů v roce 2010 (u odsouzených pachatelů může činit prodleva soudního řízení i několik let).

Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných osob v ČR v letech 2001 až 2010

Trvalý je nízký podíl žen na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob, který kulminoval v roce 2005 (14,2 %), v roce 2010 meziročně nepatrně vzrostl na hodnotu 13,2 %.

Ve většině případů byly ženy stíhány za nenásilné, majetkové nebo s drogami související trestné činy. Ženy se více dopouštějí krádeží v dopravních prostředcích nebo krádeží v bytech. Pokud se jedná o násilný trestný čin, bývá obvykle spáchán vůči nějaké blízké osobě.

V roce 2010 tvořili muži starší 18 let 82,4 % a ženy starší 18 let 12,6 % z celkového počtu stíhaných a vyšetřovaných osob. Počet pachatelů z řad dětí mladších 15 let (nezletilých) a mladistvých se také snížil. Stíháno nebo vyšetřováno bylo 1 606 (-488) nezletilých a 4 010 (-1 329) mladistvých osob.

Převažovali pachatelé se základním vzděláním nebo vyučením, kteří se dopustili zejména majetkové trestné činnosti.

Recidivistů bylo Policií ČR stíháno a vyšetřováno 53 405 (-3 189), což činí 47,5 % z celkového počtu stíhaných nebo vyšetřovaných osob.

Nejvíce pachatelů bylo Policií ČR stíháno a vyšetřováno **pro trestný čin zanedbání povinné výživy (13 367 osob) a trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí (11 406).**

Pro trestný čin vraždy bylo stíháno a vyšetřováno 186 osob.⁹

Pro hospodářské trestné činy, které způsobují největší hmotné škody, bylo stíháno a vyšetřováno 14 453 osob.

Typickými pachateli hospodářské trestné činnosti nadále zůstávají osoby působící ve funkcích statutárních orgánů právnických osob s možnostmi využívání interních informací o hospodaření těchto subjektů. Tyto osoby disponují poznatky o vnitřním chodu a hospodaření společností, mají osobní vazby na spřízněné podnikatelské subjekty a nezřídka si navzájem poskytují zfalšovaná plnění pro účely neoprávněných nároků na snížení daňových základů. Mají v předstihu informace o připravovaných veřejných zakázkách, využívají osobních nebo klientelistických vazeb na jejich vyhlášovatele a mezer v platné legislativě. V daňových trestních věcech s pohonnými hmotami se v roce 2010 často objevovaly účelově založené společnosti, do jejichž vedení organizátoři podvodů nastrčili tzv. „bílé koně“

Případy vedené Útvarem odhalování korupce a finanční kriminality PČR svědčí o stále rostoucím trendu obohatit se na úkor veřejných rozpočtů, přičemž na tento druh trestné činnosti se zaměřují jak dosud bezúhonní občané s dobrým zázemím, nezřídka v úřednických a manažerských pozicích (tzv. kriminalita „bílých límečků“), tak i v kriminálním podsvětí etablované zločinecké skupiny, které se původně zaměřovaly na oblast obecné kriminality a jejím prostřednictvím získané finanční prostředky „zúročují“ v oblasti hospodářské kriminality. Je typické, že tyto skupiny si na páchaní trestné činnosti najímají jako „bílé koně“ osoby na okraji společnosti (bezdomovce, osoby závislé na alkoholu, drogách, osoby zadlužené, apod.), přičemž případné komplikace při realizaci svých záměrů neváhají řešit ani násilnou cestou.

⁹ Další informace viz kap. 2.2 a tabulková část.

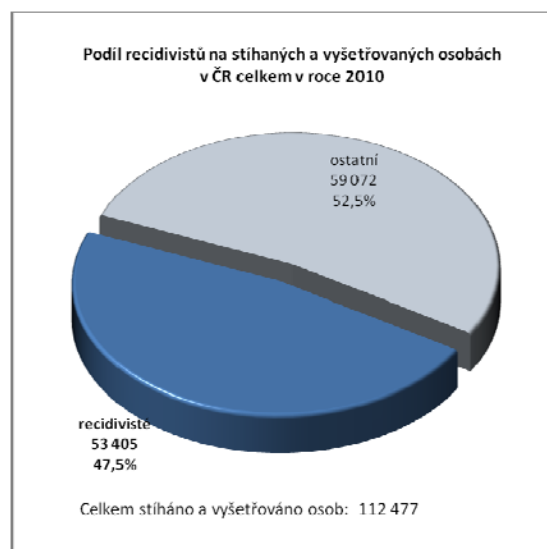
Střediska **Probační a mediační služby ČR** (PMS) evidovala celkem 24 809 nových případů, což v meziročním srovnání představuje mírný pokles (25 851 v roce 2009). Celkový počet případů, jimž se PMS v roce 2010 zabývala, byl však vyšší, protože zahrnuje i případy, se kterými probační úředníci a asistenti pracují již několik let (zejména podmíněné propuštění s dohledem, ale i uložené tresty obecně prospěšných prací, které nebyly z různých důvodů vykonány).

V rámci agendy přípravného řízení a řízení před soudem byla v případech dospělých pachatelů PMS pověřována v největší míře:

- o zprostředkováním řešení konfliktů a přípravou pro možnost uložení jednak tzv. odklonů v trestním řízení nebo alternativního trestu a opatření (87,6 % případů),
- o přípravou pro možnost uložení trestu obecně prospěšných prací (46,3 %).

V rámci vykonávacího řízení (20 539 případů) byla Probační a mediační služba nejvíce vytížena agendou související s výkonem trestu obecně prospěšných prací (61,3 % případů) a agendou související se zajištěním výkonu dohledu (24,7 %).

Trestná činnost recidivistů¹⁰

Trend zvyšování podílu recidivistů na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob pokračoval i v roce 2010.

¹⁰ Recidivistou ve smyslu policejní statistiky je pachatel úmyslného trestného činu, který byl již za jiný úmyslný trestný čin dříve odsouzen. Výklad pojmu recidivista v jiných resortních statistikách (např. soudní, vězeňské) je odlišný od výkladu Policie ČR.

Celkem bylo v roce 2010 stíháno a vyšetřováno pro trestnou činnost 53 405 recidivistů.

I přes meziroční pokles jejich absolutního počtu (-3 189) se jejich **podíl ve struktuře pachatelů opět zvýšil, a to na hodnotu 47,5 %**, zatímco v roce 2009 to bylo 45,9 % a v roce 2008 43,7 %.

Markantní nárůst podílu recidivistů na celkovém počtu pachatelů byl zaznamenán u **vražd (51,6 %)**, neboť v roce 2009 se jednalo o podíl 43,4 %.

Z celkového počtu 156 objasněných vražd jich recidivisté spáchali 90.

Recidivisté spáchali celkem 70 581 (-2 979) trestných činů, tedy 60 % všech objasněných trestných činů. K nárůstu podílu došlo u násilné i majetkové trestné činnosti (krádeží vloupáním, krádeží prostých).

Nejvyšší podíl recidivistů je u trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí dle ustanovení § 337 TZ, kdy z 11 406 stíhaných osob bylo stíháno 8 057 recidivistů, tj. **70,6 %**.

Vysoký podíl recidivistů na vyšetřovaných a stíhaných osobách byl zaznamenán zejména u majetkové trestné činnosti (59,8 %), kde meziročně vzrostl o 1,3%, přičemž u krádeží prostých přesáhl hranici 65 %. **U krádeží věcí z automobilů byl zaznamenán podíl na pachatelích dokonce 73,1 %**.

Na pachatelích násilné kriminality se recidivisté podíleli 42,3 (+1,3 %)

K poklesu došlo u hospodářské kriminality na hodnotu 31,1 % (-4,9%).

Naopak podíl recidivistů na celkovém počtu pachatelů hospodářské trestné činnosti poklesl.

Nejvyšší podíl pachatelů recidivistů je dlouhodobě v kraji Moravskoslezském (55,6 %), Karlovarském (52,6 %), a v hl. m. Praze (49,4 %).

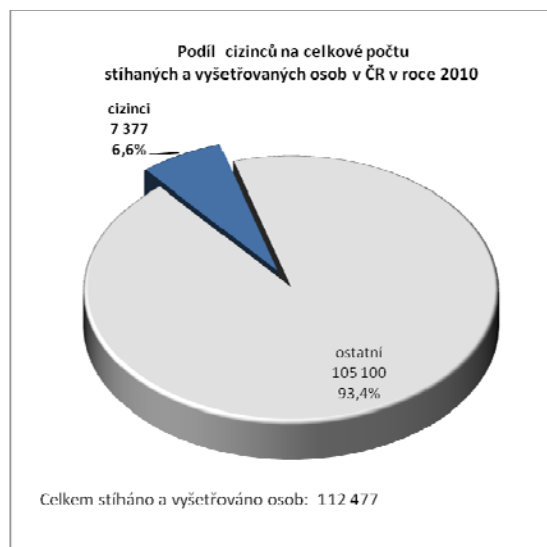
Z celkového počtu odsouzených osob bylo soudem označeno za recidivisty 5 138 osob. Nejčastěji byli recidivisté odsouzeni za trestné činy proti majetku, 2 919 osob.

Trestná činnost páchaná cizími státními příslušníky

V souvislosti s negativními účinky hospodářské krize na zaměstnanost cizinců nedošlo k narušení bezpečnostní situace.

V roce 2010 bylo trestně stíháno nebo vyšetřováno **7 377 cizinců, což představuje**

6,6 % z celkového počtu stíhaných a vyšetřovaných osob. Oproti roku 2009 došlo k poklesu stíhaných cizinců o 985 (-11,8 %) osob. Od roku 2002 do roku 2008 měla hodnota podílu cizinců na počtu trestně stíhaných osob mírnou, nicméně nepřetržitě stoupající tendenci (z 5 % na 7 %). Toto souvisí zejména s faktem trvalého nárůstu počtu cizinců žijících formou

povoleného pobytu na území ČR.

Poměrně vysoký podíl cizinců na vyšetřovaných a stíhaných osobách byl např. u trestného činu vraždy. Z celkového počtu 156 objasněných vražd jich cizinci spáchali 20, tedy 12,8 %.

Nejčastěji páchaným trestným činem cizinců v roce 2010 byl trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství, maření výkonu úředního rozhodnutí, krádeže prosté, zanedbání povinné výživy a dopravní nehody silniční z nedbalosti. Nejvyšší podíl stíhaných cizinců je zaznamenán u trestných činů podle ust. § 217 TZ (legalizace výnosů z TČ z nedbalosti), kdy z 20 stíhaných osob je 16 cizinců (80 %) a dále trestného činu podle ust. § 244 TZ (porušení předpisů o nálepkách...), kdy z 69 stíhaných osob je 59 stíhaných cizinců (85,5 %).

Mezi dlouhodobě nejvíce zatížená území z hlediska trestné činnosti cizinců patří hlavní město Praha, trestně stíháno zde bylo 1 963 (-330), tj. 26,6 % cizinců. Tento fakt souvisí s vysokou koncentrací cizinců v návaznosti nejen na turistický ruch, ale i počet cizinců s povoleným pobytem. S počtem 907, tj. 12,3 % stíhaných cizinců následuje kraj Středočeský a dále Jihomoravský kraje s počtem 861, tj. 11,7 %.

Z celkového počtu odsouzených v roce 2010 bylo 4 798 cizinců, což představuje 6,9 %. Nejvíce odsouzených osob bylo příslušníky **Slovenské republiky** (1 923 osob, tj. 41,2 % odsouzených cizinců), dále **Ukrajinské republiky** (823) a **Vietnamské socialistické republiky** (557). Počet odsouzených příslušníků SR meziročně poklesl o 315.

(Podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 6–11)

Opatření

Počet vězňených osob v roce 2010 oproti roku 2009 mírně vzrostl. Průměrně bylo vězněno 21 902 osob, z toho 1 443 odsouzených a 2 459 obviněných osob.¹¹

Počet vězňených osob cizí státní příslušnosti v letech 2009 a 2010 zůstával na stejné úrovni. K 30. 12. 2010 bylo ve věznicích 1 595 cizinců.

Podíl jednotlivých druhů ukládaných trestů (včetně trestních opatření pro mladistvé) zůstává dlouhodobě v podstatě stejný. Nejčastěji byly ukládány tresty odnětí svobody s podmíněným odkladem – 43 931 osobám, což představuje 62,8 % z počtu odsouzených osob, tresty odnětí svobody nepodmíněné – 11 687 osobám, tj. 16,7 %, trest obecně prospěšné práce – 7 369 osobám, tj. 10,5 % a samostatný peněžitý trest 3 441 osobám.

Nepodmíněné tresty odnětí svobody byly nejčastěji ukládány ve výměře do jednoho roku – 7 603 osobám (65,1 % z uložených nepodmíněných trestů) a dále ve výměře od jednoho roku do pěti let – 3 589 osobám (30,7 %). Tresty ve výměře od pěti do patnácti let byly uloženy – 479 osobám (4,1 %), výjimečný trest od 15 do 25 let byl uložen 15 osobám a trest na doživotí byl v roce 2010 pravomocně uložen jednomu pachateli.

¹¹ Dle informací MZV se na celém světě ke dni 31. 12. 2009 nacházelo celkově ve vazbě či ve výkonu trestu odnětí svobody 623 občanů ČR. Jde o neúplné informace, protože cizí stát je povinen informovat o omezení svobody občana České republiky jen v případě, když o to zadržená osoba sama požádá. Nejvíce občanů ČR bylo k uvedenému datu uvězněno v SRN (118), Rakousku (112), Španělsku (81) a USA (54).

V průběhu letní turistické sezóny roku 2010 došlo v zahraničí k omezení svobody občanů ČR v celkem 338 případech, což je nejvíce od roku 2005 (z toho 41 bylo uvězněno za násilnou trestnou činnost a 30 za drogovou trestnou činnost).

Aktivity Vězeňské služby ČR v souladu se strategií prevence kriminality na léta 2008 – 2011 směřovaly ke zvýraznění aspektu prevence recidivy kriminálního chování. Podařilo se zajistit, že v roce 2010 nedošlo v porovnání s rokem 2009 k poklesu:

- o počtu odsouzených vykonávajících trest ve specializovaných odděleních výkonu trestu při zachování kvality realizovaných programů,
- o počtu odsouzených ve výstupních odděleních věznic a vazebních věznic a realizovaných programů přípravy odsouzených na propuštění z výkonu trestu odnětí svobody,
- o počtu odsouzených vykonávající trest v bezdrogových zónách věznic a vazebních věznic,
- o počtu odsouzených zařazených do vzdělávacích a rekvalifikačních programů.

Ve věznicích byl nadále realizován standardizovaný program **3Z (Zastav se, Zamysli se, Změň se)** zaměřený na statisticky nejrozšířenější vězeňskou populaci (dospělí muži 25 – 40 let, 2 – 3x ve výkonu trestu odnětí svobody převážně pro majetkovou trestnou činnost) a **standardizovaný program GREPP** (G – vina, RE – reedukační, P – psychologický, P – program) pro práci s pachateli, kteří byli odsouzeni za trestné činy násilí na dětech (týrání dětí, komerčního sexuálního zneužívání dětí i sexuálního zneužívání dětí bez komerčního aspektu).

V rámci penologických výzkumů dokončil **IKSP** v roce 2010 výzkumnou studii zaměřenou na pachatele, kteří představují významné nebezpečí pro své okolí, a proto je žádoucí jejich umístění do uzavřeného zařízení - **Ústavu pro zabezpečovací detence**. Studie analyzuje soubor osob, kterým byla uložena zabezpečovací detence¹².

Problematicke pachatelů byl rovněž věnován výzkum kriminální kariéry pachatelů drogové kriminality.¹³

Probační a mediační služba pokračovala v pilotním projektu **Komisi pro podmíněné propuštění**. V projektu bylo do prosince 2010 projednáno 28 případů odsouzených, kteří se

¹² Blatníková, Š. (2010) Problematika zabezpečovací detence. IKSP, Praha 2010.

¹³ Trávníčková, I. - Zeman, P.: Kriminální kariéra pachatelů drogové kriminality. IKSP, Praha 2010

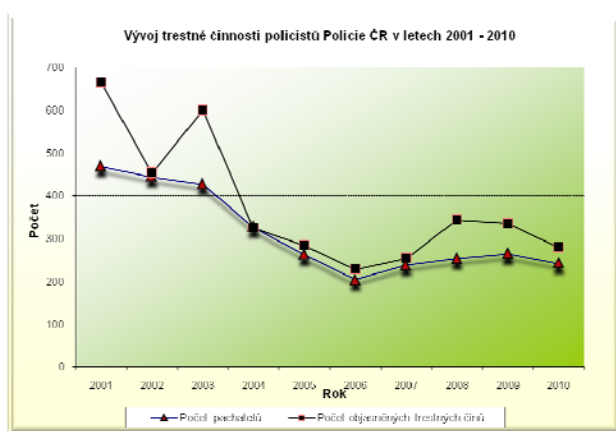
připravovali na podání žádosti o podmíněné propuštění. Jako inovativní je vnímána činnost asistentů oběti, jež zahrnuje oslovení obětí s nabídkou možnosti vyjádřit se k následkům spáchaného činu a k řešení jeho dopadů v době přípravy pachatele na podmíněné propuštění.

V roce 2010 pokračoval ve spolupráci s agenturou Universitas projekt **SARPO** (*Souhrnná Analýza Rizik a Potřeb Odsouzených*). Byla dokončena výzkumná analýza s cílem zjistit validitu predikce rizik pachatelů a vyhodnotit recidivu pachatelů, u kterých byl nástroj SARPO použit s odstupem 18 měsíců.

Byl ukončen a vyhodnocen jako úspěšný **Pilotní projekt na ověření možnosti používání drogového testování v rámci probace**. Do projektu bylo zařazeno více než 100 obviněných/odsouzených. Následně bylo rozhodnuto tohoto nástroje do praxe PMS v rámci celé ČR.

V součinnosti s úřady práce byly **důsledně řešeny pobyty a víza cizinců, u nichž zanikl účel pobytu**.

Trestná činnost příslušníků Policie ČR¹⁴

V roce 2010 **poklesl počet** Inspekcí PČR **odhalených pachatelů-příslušníků Policie** na 242 (-8,3 %, -22). Zjištěno bylo 280 (-16,4 %, -55) trestných činů.

Se shora uvedeného grafu je patrné, že v roce 2010 došlo k obrácení trendu mírného vzestupu v počtu pachatelů – příslušníků Policie ČR z let 2007 až 2009. **Pokles zjištěných trestných činů** nastartovaný již v roce 2009 pokračoval.

Největší počet z celkové kriminality byl v roce 2010 zaznamenán (jako i v letech předchozích) v trestné činnosti kvalifikované jako **zneužívání pravomoci veřejného činitele**. Jedná se konkrétně o 61 (95) zjištěných skutků. Následovaly **dopravní nehody silniční** s 43 (46) zjištěnými skutky. Velký podíl na kriminalitě příslušníků Policie ČR měly skutky **pojistného podvodu**, kterých bylo zjištěno 13 (32), dále skutky úmyslného ublížení na zdraví, kterých bylo zjištěno 12 a skutky vydírání – zjištěno 8 skutků.

V roce 2010 bylo zjištěno 8 (14) trestných činů **úplatkářství- přijímání úplatku**.

Z hlediska statistiky se struktura trestné činnosti příslušníků Policie ČR nemění.

V **oblasti extremismu** v roce 2010 Inspekce PČR prověřovala 8 případů. Většina prověřovaných případů v roce 2010 byla zjištěna již v roce 2009 a následným prověřování v roce 2010 ukončena.

Nejvyšší podíl na celkové kriminalitě příslušníků Policie ČR mělo v roce 2010 tradičně s 60 zjištěnými skutky hlavní město Praha, jehož podíl činí 21,4 % ze zjištěné kriminality, následuje Ústecký kraj (14 %), kraj Středočeský (13,2 %) a kraj Moravskoslezský (12,1 %).

Nejvíce skutků trestné činnosti spáchali příslušníci Policie ČR s délkou služby 10 let (31 skutků) a 25 skutků policisté s délkou služby 2 roky. Příslušníci Policie ČR s délkou služby do 10 let spáchali absolutní většinu (180) zjištěných skutků.

I podle věku pachatelů z řad příslušníků Policie ČR lze konstatovat, že na trestné činnosti se nejvíce podíleli policisté mladší, nejvíce jich bylo ve věku 30 až 35 let (53 policistů) a ve věku 25 až 30 let (49 policistů). Množství prokázané trestné činnosti s vyšším věkem příslušníků Policie ČR klesá. Nad 50 let nebyl v roce 2010 realizován ani jeden příslušník Policie ČR. V kategorii 45 až 50 let bylo prošetřováno Inspekcí PČR 11 příslušníků Policie ČR.

V roce 2010 bylo v Policii ČR evidováno **celkem 3 301 (+718) stížností a jiných podání** na činnost útvarů, příslušníků a zaměstnanců Policie ČR. Z toho bylo vyřízeno celkem 2 980 (+656) stížností podle správního řádu, z nichž 411 (+100) bylo vyhodnoceno **jako důvodné**, tj. **13,8% (+0,4)**. Nejčastějším předmětem podání u důvodných stížností bylo nevhodné jednání a chování příslušníků Policie ČR. Hlavní příčiny

¹⁴ Trestná činnost v této kapitole je popsána s užitím názvosloví zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon.

oprávněných stížností zůstávají stejné - nedbalost a nekázeň, nesprávný výklad právních předpisů.

V poměru občanů v produktivním věku k celkovému počtu příslušníků Policie ČR je míra výskytu trestné činnosti páchané policisty výrazně nižší než v ostatní společnosti. Platí zde však, že trestná činnost páchaná příslušníkem Policie ČR vykazuje vysoký stupeň společenské nebezpečnosti, což je násobeno především tím, že zákon porušuje profesionál, jemuž je ochrana zákona svěřena, a který takovým chováním své poslání absolutně neguje. Navíc pachatel využívá ke svému protiprávnímu jednání informace, kvalifikaci, odborné znalosti, a leckdy i materiální vybavení spojené s výkonem policejní profese.

Kriminalita zaměstnanců Policie ČR

V roce 2010 bylo Inspekcí PČR evidováno 6 (9) návrhů na zahájení trestního stíhání zaměstnanců Policie ČR, z tohoto počtu bylo zahájeno trestní stíhání u 4 (7) pachatelů.

Trestná činnost příslušníků Armády ČR

V roce 2010 pokračoval trend poklesu kriminality v Armádě ČR. Vojenská policie (dále VP) šetřila celkem 202 podezření ze spáchání trestných činů (-19, -9%) a 472 (-38) přestupků, z toho 290 v dopravě.

I ve struktuře kriminality se trendy z minulých let potvrdily. Převládaly opět **trestné činy majetkové 122 (+27, +28 %)** nad trestnými činy vojenskými 24 (-38, -61%). Opětovně byl zaznamenán vysoký podíl civilních pachatelů.

Oproti minulým letům **vzrostla trestná činnost v oblasti trestných činů proti pořádku ve věcech veřejných 31 (+18, +138 %)** a zaujímá tak druhou nejčastější kategorii šetřených protiprávních jednání. Ve většině případů (22) se jedná o případy spojené s podvodným prokazováním vzdělání ve snaze získat kvalifikovanější funkci a tím vyšší finanční ohodnocení.

Bylo šetřeno **6 podezření ze spáchání trestného činu na úseku toxikomanie.**

VP evidovala celkem **89 dopravních nehod (-15, -14%)** zaviněných řidiči **služebních vozidel.**

Celkem bylo v roce 2010 **odsouzeno 265 příslušníků Armády ČR.** Ve srovnání s rokem 2009, kdy soudy odsoudily 442 příslušníků

Armády ČR to představuje pokles o 177 osob. Podle nového tr. zákona byli příslušníci Armády ČR odsouzeni nejčastěji za ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 tr. zákona (14 osob) a krádež podle § 205 tr. zák. (14 osob).

Trestná činnost zaměstnanců Celní správy ČR a eliminace korupčního ohrožení zaměstnanců Celní správy ČR

V Celní správě ČR bylo v roce 2010 na základě vnitřní kontrolní a inspekční činnosti podáno v souvislosti s výkonem služby oznámení orgánům činným v trestním řízení vůči 11 zaměstnancům ve služebním poměru.

Orgány činnými v trestním řízení bylo v roce 2010 sděleno obvinění ze spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem služby 7 (+5) zaměstnancům ve služebním poměru, z toho:

- 2 zaměstnancům za přijetí úplatku, z toho byl 1 zaměstnanec zproštěn obvinění,
- 2 zaměstnancům za zneužití pravomoci úřední osoby,
- 3 zaměstnancům za přijetí úplatku a současně za zneužití pravomoci úřední osoby.

V méně závažných případech porušení plnění povinností bylo v roce 2010 služebními funkcionáři celkem uloženo **103 kázeňských trestů.** V roce 2009 bylo uloženo celkem **119 kázeňských trestů.**

Trestná činnost příslušníků a občanských zaměstnanců Vězeňské služby ČR

V roce 2010 bylo prošetřováno pro podezření ze spáchané trestné činnosti při výkonu služby i mimo službu celkem 73 (-11) příslušníků Vězeňské služby ČR. Podle ustanovení § 159a/1 trestního řádu byla věc odložena u 30 a dle § 159a/1b trestního řádu odevzdána ke kázeňskému projednání u 8 příslušníků Vězeňské služby ČR. Sděleno obvinění nebo podezření bylo celkem 13 (+2) příslušníkům Vězeňské služby.

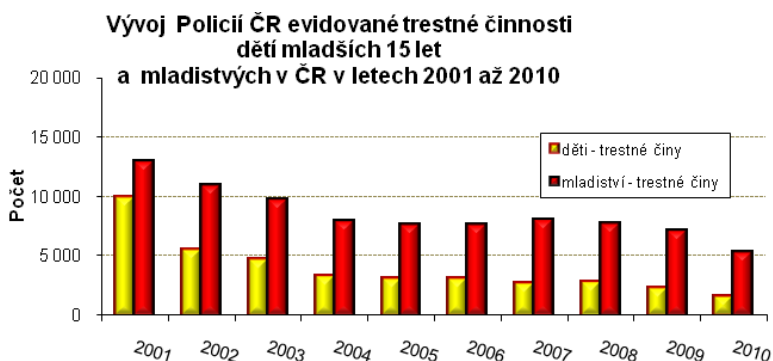
Pravomocně bylo odsouzeno 8 (+4) příslušníků Vězeňské služby. Z toho v 7 případech za trestnou činnost nesouvisející s výkonem služby.

V průběhu roku 2010 bylo zahájeno trestní řízení s 9 (+3) občanskými zaměstnanci Vězeňské služby. Z toho byl 1 občanský zaměstnanec pravomocně odsouzen za trestný čin nesouvisející s výkonem povolání (-2).

2.1.2.1 Kriminalita mládeže

Děti – pachatelé trestných činů
1 584 (-32,1 %, -749)
Počet trestných činů spáchaných dětmi
1 606 (-23,3 %, -488)

Mladiství – pachatelé trestných činů
4 010 (-24,9 %, -1 329)
Počet trestných činů spáchaných
mladistvými 5 339 (-25 %, -1 784)

Kriminalita mládeže zaznamenala v roce 2010 oproti roku 2009 opět pokles, a to jak u dětí mladších 15 let, tak u mladistvých. Pokles registrované kriminality mládeže představuje již dlouhodobý trend.

Celkově v roce 2010 spáchaly děti mladší 15 let 1 584 (-749) skutků.

Mladiství spáchali celkově v roce 2010 5 339 (-1 784) skutků.

Pokračuje též snižování podílu dětí mladších 15 let 1,4 % (-0,3 %) a mladistvých 3,6 % (-0,7 %) na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob.

Varovným signálem může být poměrně vysoký podíl mladistvých na pachatelích loupeží, 13,1 %

Nejvyšší podíl mladistvých na celkovém počtu vyšetřovaných a stíhaných osob byl Policií ČR evidován v **Moravskoslezském kraji (5,4 %) a v kraji Vysočina (4,9 %), nejnižší naopak v hl. městě Praze (1,5 %).**

Děti i mladiství se **dopouštějí převážně majetkových provinění**, zejména krádeží a krádeží vloupáním, loupeží a ublížení na zdraví a ostatní kriminality (např. dopravní nehody, maření výkonu úředního rozhodnutí, sprejerství, nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek atd.) Velká část se řadí do kategorie přestupků (škoda do 5 tis. Kč).

Z celkového počtu objasněných vražd spáchali mladiství 4 skutky (-1). Za posledních deset let bylo nejvíce vražd spácháno dětmi i mladistvými v roce 2004 (4 trestné činy dětí a 12 trestných činů mladistvých).

Podle poznatků Policie ČR si pachatelé z řad mládeže častokrát nepripouštějí strach

z nepříznivého následku, který hrozí po spáchání provinění či činu jinak trestného. Jsou přesvědčeni, že dodržování zákonů či jakýchkoliv jiných pravidel obecně je pro ně nevýhodné.

Kromě nejrozšířenější majetkové trestné činnosti se **stále více prosazuje u dětí trestná činnost páchaná prostřednictvím internetu**, např. porušování autorských práv, šíření a přechovávání pornografie či podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod.

Zejména ve velkých městských aglomeracích se nedaří snižovat rostoucí podíl mládeže na užívání, ale zvláště na distribuci i výrobě omamných a psychotropních látek a jedů a závislosti na alkoholu. Jedná se o trend, který nelze vyjádřit výhradně statistickými ukazateli, protože **převážná část trestné činnosti páchané zejména osobami mladšími 15 let není podchycena**. Přesto je zcela zřejmá tendence nárůstu uživatelů alkoholu a osob podílejících se na drogové činnosti, především drobné distribuci, z řad mládeže. Stejně tak je patrný vzestup počtu osob z řad závislých narkomanů, kteří k páchaní trestné činnosti mládež zneužívají. Rovněž byly zaznamenány případy intoxikace nezletilých alkoholem s nutností hospitalizace.

Celkem bylo odsouzeno 2 366 mladistvých osob. Nejvíce mladistvých bylo odsouzeno soudy Severomoravského kraje (674), dále Severočeského kraje (458) a soudy Jihomoravského kraje (385). Nejčastěji byli mladiství odsouzeni za trestné činy proti majetku.

(Podrobnější údaje viz tabulková a grafická část č. 10 až 11)

Opatření

Mladistvým byly ukládány v převážně většině trestní opatření odnětí svobody s podmíněným odkladem – 907 osobám, obecně prospěšné práce – 411 osobám. Nepodmíněných trestních opatření bylo v roce 2010 uloženo 190. V případě 483 mladistvých bylo upuštěno od potrestání.

IKSP se v rámci výzkumu v současné době zabývá otázkami, které úzce souvisejí jednak s možností řádného využívání zákona č. 218/2003 Sb., jednak uplatňováním preventivních aktivit primární, sekundární a terciální povahy, které mají předcházet samotnému vzniku antisociálního jednání či rozvoj takového jednání brzdit či zastavit.

Ministerstvo spravedlnosti předložilo vládě k dalšímu projednání **návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže** a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

V porovnání s platnou právní úpravou zákona o soudnictví ve věcech mládeže se mj. **nově umožňuje soudu pro mládeže uložit dítěti mladšímu patnácti let, které se dopustí tzv. činu jinak trestného, ochranné léčení**, a to i ve formě ústavní, kterou lze podle výsledku léčení přeměnit na ambulantní (a naopak). Soudu se stanoví povinnost na podkladě vyžádaných zpráv sledovat výkon ochranného léčení a nejméně jednou za dvanáct měsíců přezkoumat, zda zákonné důvody trvají.

V oblasti **předcházení kriminalitě mládeže** spolupracovalo MV s resorty zastoupenými v Meziresortní pracovní skupině k sjednocení a transformaci systému péče o ohrožené děti při MPSV. Resort vnitra plní úkoly zejména v oblasti **sjednocení datových a informačních toků v systému, koordinaci výkonu péče o ohrožené a rizikové děti** v území a nastavení pravidel meziresortní spolupráce v místních podmínkách. MV se věnovalo zejména rozvoji projektu **Systém včasné intervence a Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech**.

V roce 2010 odbor prevence kriminality MV ve spolupráci s Policií ČR realizoval 3 pilotní semináře v rámci jednotlivých krajských ředitelství PČR v oblasti **využívání speciálních výslechových místností** pro dětské svědky

a oběti. Cílem těchto seminářů je zvyšování kvalifikace specialistů a podpora personální stability na tomto úseku. Semináře jsou prakticky zaměřeny, především na taktiku výslechu dětského svědka nebo oběti.

Česká republika patří mezi země s vysokým počtem dětí umístovaných do institucionální péče v Evropě. V zařízeních (diagnostické ústavy, dětské domovy se školou, výchovné ústavy, dětské domovy) je umístěno celkem cca 7 tisíc dětí. MŠMT zahájilo mezipodnikovou spolupráci s MPSV, které vládě předložilo **Národní akční plán k transformaci a sjednocení systému péče o ohrožené děti na období 2009 až 2011**, jehož podstatnou součástí je Koncepce MŠMT v oblasti transformace systému náhradní výchovné péče ve školských zařízeních.

Postupný proces transformace systému náhradní výchovné péče v zařízeních v resortu MŠMT má v souladu s aktivitami Národního akčního plánu následující hlavní cíle:

- **snížit počet dětí dlouhodobě umístěných ve všech typech ústavní péče**, a to za předpokladu posílení preventivní složky práce s ohroženými dětmi a jejich rodinami, podpora rozvoje a dostupnosti souvisejících služeb, včetně navýšení počtu kvalifikovaných pracovníků,
- vytvoření sítě specializovaných ambulantních služeb s těžištěm v profesionální péči orientované na potřeby dítěte a práci s celým rodinným systémem,
- vzdělávání a proškolení pracovníků zařízení.

Transformace, diferenciaci a specializaci je zaměřena primárně na náhradní výchovnou péči pro pomoc dětem, u nichž je umístění do zařízení nejlepším, nebo jediným reálným možným řešením jejich situace. Koncepce transformace MŠMT je postavena na třech základních pilířích, kterými jsou:

- Analýza celého systému péče o ohrožené děti a rodiny resortu školství, především pak analýza kapacit zařízení z hlediska lidských zdrojů, počtu klientů, hmotných zdrojů, kvality života klientů).
- Změna kvality péče jednotlivých složek systému (vytvoření standardů kvality práce v zařízeních, vypracování dílčích metodik práce dle specializací jednotlivých zařízení,

provázat kontrolní mechanismy v návaznosti na finanční zdroje).

- Zavádění efektivních a inovativních postupů do systému, které budou zvyšovat profesionalitu péče (vzdělávání, psychologické sebezkušenostní výcviky, komunitní systém péče, psychologické postupy a nové diagnostické metody, supervize).

Bližší informace k aktivitám MŠMT v oblasti institucionální výchovy viz www.msmt.cz sekce Sociální programy; odkaz Institucionální výchova

Problematika rizikového chování je ošetřena v těchto dokumentech MŠMT:

- Metodické doporučení k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních,
- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2009-2012,
- v dalších souvisejících dokumentech a v právních předpisech cílených do oblasti prevence rizikového chování.

Ve školách a školských zařízeních je realizován tzv. **Minimální preventivní program**, který zahrnuje aktivity prevence rizikového chování. Program realizuje školní metodik prevence ve spolupráci s dalšími pedagogy, školskými zařízeními, nestátními neziskovými organizacemi, případně dalšími subjekty.

MŠMT každoročně v rámci dotační politiky vyčleňuje ze svého rozpočtu částku cca 22 mil. Kč určenou **na protidrogovou prevenci a prevenci kriminality a jiných rizikových chování**. V rámci dotací bylo podpořeno celkem 175 projektů ve výši cca 20.000.000,- Kč.

V roce 2010 využilo MŠMT k podpoře preventivních programů rovněž prostředky z Evropského sociálního fondu. V rámci výzvy 14 podporované oblasti 1.2 (Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami) operačního programu **Vzdělávání pro konkurenceschopnost** bylo podpořeno 16 projektů, které souvisí s tématem **prevence rizikového chování** v celkové výši 112 mil. Kč. Současně probíhá podpora v rámci podporované oblasti 1.4 EU peníze školám kdy je jednou z podporovaných šablon i prioritní téma primární prevence, která je realizována ZŠ.

V roce 2010 bylo finančně podpořeno ze státního rozpočtu prostřednictvím MS celkem 14 realizátorů akreditovaných **probačních programů pro mladistvé** v celkové výši dotací 1,4 mil. Kč.

Nadále funguje **Systém včasné intervence**, který umožňuje včasné předání informací ze strany Policie ČR orgánům sociálně právní ochrany dětí. V roce 2010 pokračovalo zapojování středisek PMS do tohoto projektu a rozvoj činnosti tzv. „**Týmů pro mládež**“, které PMS považuje za jeden ze základních pilířů pro efektivní řešení kriminality mládeže.

2.1.3 Oběti trestné činnosti

Pomoc obětem – právní, morální, psychická, ekonomická i případné odškodnění je důležitou složkou bezpečnostní politiky MV.

V roce 2010 z pohledu kriminálních statistik Policie ČR počet obětí¹⁵ meziročně poklesl, na 44 519 (-4 060) osob.

Je však vhodné poznamenat, že oběti trestných činů eviduje Policie ČR v oficiálních statistikách kriminality pouze u vybraných druhů trestné činnosti. Účelem kriminální statistiky je přednostně poskytování statistických informací o kriminalitě a jejích pachatelích. Evidence obětí je soustředěna zejména na oběti násilné a mravnostní kriminality. V rámci majetkové kriminality jsou evidovány výhradně oběti kapesních krádeží, krádeží jiných na osobách a krádeží při pohlavním styku. Mimo zorné pole oficiálních kriminálních statistik tak zůstávají oběti (poškození) krádeží vloupáním, krádeží motorových vozidel, věcí z aut, jízdních kol a četných dalších druhů činností kriminálního charakteru. I přes toto omezení kriminální statistika je nadále jedinou statistikou orgánů činných v trestním řízení, která obsahuje širší údaje o obětech trestných činů.

Z hlediska celorepublikové situace lze konstatovat dlouhodobě neuspokojivý stav v oblasti trestné činnosti páchané na mládeži. Tak jako v předchozích letech se děti stávaly nejčastěji oběťmi násilných a mravnostních trestných činů.

Specifickou skupinou obětí jsou seniři. Nejčastější trestné činy páchané na seniorech jsou kapesní krádeže, krádeže vloupáním do bytů, rodinných domků, loupeže, podvody, vydírání, úmyslné ublížení na zdraví, nebezpečné vyhrožování a týrání osoby žijící ve společném obydlí.

Významným opatřením na pomoc obětem domácího násilí je institut vykázání pachatele domácího násilí, který se aplikuje v praxi shodně ve všech regionech ČR.

Informovanost obětí (i potencionálních obětí) je zajištěna též celorepublikově v rámci

¹⁵ Od pojmu obětí včetně kontextu, v němž se zde používá, se právně odlišuje širší pojem poškozený, jak jej definuje § 43 trestního řádu.

preventivních akcí jednotlivých ministerstev, policie a nevládních organizací, i prostřednictvím médií.

Viktimologické výzkumy

Viktimologické průzkumy zachycují oběti trestných činů ve větším rozsahu než statistiky policejní.

Výzkum obětí kriminality, současně zaměřený také na sledování kriminality latentní, je připravován v rámci Evropské unie (Eurostat). Bude se jednat o specifické, v pravidelných intervalech opakované terénní šetření mezi obyvateli členských zemí EU. Výzkum bude zaměřen na vybranou sumu deliktů. V ČR v roce 2009 probíhala pilotáž v gesci Českého statistického úřadu (ČSÚ), na které odborně spolupracoval i IKSP. V roce 2010 pak Intervict vytvářel konečnou verzi dotazníku pro mezinárodní viktimologický výzkum v EU. Při zamýšlené realizaci tohoto mezinárodního výzkumu v ČR se předpokládá i do budoucna odborná součinnost s IKSP.

Při posledním šetření zaměřeném na oběti kriminality, které provedl IKSP v roce 2010 v ČR na reprezentativním souboru 1003 osob starších 15 let, bylo zjištěno, že během jednoho roku (listopad 2009 – říjen 2010) se stalo obětí nejméně jednoho z osmi zkoumaných deliktů¹⁶ 31,2 % dotázaných osob. Bylo tedy zřejmé, že zhruba 30 % obyvatel ČR bylo během posledního roku obětí alespoň jednoho sledovaného deliktu.

(Další údaje viz tabulková a grafická část č. 12)

Opatření

Posílení postavení poškozeného v trestním řízení

Pracovní skupina ministra spravedlnosti, na jejíž činnosti MV participuje, zahájila v roce 2010 přípravu návrhu **Zákona o obětech trestných činů**, který by měl být téměř komplexní právní úpravou postavení těchto obětí.

¹⁶ Krádež auta, krádež věcí z auta, vloupání do obydlí, vloupání do chaty/chalupy, loupežná krádež, krádež osobních věcí, fyzické napadení (bez úmyslu okrást), vyhrožování fyzickým násilím.

Jeho hlavním smyslem je prohloubit současná práva oběti.

Zákon by měl mimo jiné obsahovat: základní zásady zacházení s oběťmi, jednotlivá práva oběti, právní rámec spolupráce s nevládními organizacemi, které se zabývají pomocí obětem trestných činů, a nezbytné změny souvisejících zákonů. Procesní práva poškozeného v trestním řízení by měla zůstat součástí trestního řádu.

Z konkrétních práv oběti by měl zákon upravovat;

- o prohloubení práva na bezplatnou právní a jinou pomoc;
- o důsledné poskytování informací, na které má oběť právo;
- o odškodňování obětí trestných činů;
- o ochranu soukromí obětí;
- o ochranu před sekundární viktimizací.

Ministerstvo spravedlnosti předložilo vládě k dalšímu projednání **návrh zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)**, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Cílem tohoto návrhu zákona je **posílit postavení poškozených v trestním řízení** tím, že soudům bude dáno oprávnění rozhodovat v rámci adhezního řízení nejen o nároku poškozeného na náhradu majetkové škody, jako tomu je podle stávající právní úpravy, nýbrž i o náhradě jeho nemajetkové újmy, a dále o vydání bezdůvodného obohacení vzniklého v souvislosti s trestnou činností.

Činnost policejních psychologů

Od 1. 7. 2010 se začal zavádět do praxe systém psychologické pomoci obětem trestné činnosti a obětem dalších mimořádných událostí. Systém je v krajských ředitelstvích policie postaven na činnosti policejních psychologů a vyškolených krizových interventů z řad dalších pracovníků Policie ČR, kteří zajišťují krizovou intervenci obětem nepřetržitě. Na schválení systému pomoci obětem navázalo uzavření Dohody mezi Policií ČR a Bílým kruhem bezpečí, o. s. o poskytování pomoci obětem trestné činnosti.

Pátrání po pohřešovaných dětech

V roce 2010 byl spuštěn projekt **Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech**. Obsahem projektu je

závazek médií v co nejkratší možné době od obdržení upozornění o vyhlášeném pátrání ze strany Policie ČR zveřejnit informace o pohřešovaném dítěti v ohrožení života včetně výzvy ke spolupráci veřejnosti.

Speciální výslechové místnosti

V současné době funguje v Policii ČR celkem 19 speciálních výslechových místností. Na začátku roku 2011 budou otevřeny 2 nové, a to v Plzeňském kraji (v Plzni a Klatovech).

Proběhla 3 pilotní školení, kdy bylo proškoleno celkem 86 specialistů zařazených na problematice mládeže a mravnosti (školení proběhla v krajích Moravskoslezském, hl. m. Praze, Středočeském, Plzeňském, Karlovarském).

Probační a mediační služba (PMS)

PMS se od svého působení snaží s poškozenými pracovat zejména v rámci přípravného řízení. Kontaktování obětí a jejich participace na řešení následků trestného činu je jedním z cílů činnosti PMS. Proto usiluje o větší zapojení obětí trestných činů i v rámci vykonávacího řízení. Jde zejména o případy spojené s násilnou trestnou činností, sexuálními trestnými činy apod., kde se snaží kontaktovat oběti i po několika letech od spáchání trestného činu s cílem zjistit aktuální potřeby oběti vzniklé následkem trestného činu, případně jeho přetrvávající dopady. Na základě vyhodnocení pak PMS nabízí pomoc při jejich řešení.

PMS poskytuje poškozeným informace o možnostech odškodnění nebo možnostech alternativních způsobů řešení trestních věcí a také o průběhu trestního řízení.

Jako metody mimoprocesního řešení následků trestného činu je v rámci trestního řízení ve vhodných případech využíváno mediace mezi obětí a pachatelem.

Od roku 2007 PMS ve spolupráci s Asociací občanských poraden realizuje projekt **Specializované komplexní poradenství obětem trestných činů**, jehož cílem je celkově posílit a zkvalitnit nabídku služeb pro oběti trestných činů a domácího násilí, a usnadnit jim tak návrat k běžnému životu. Projekt byl realizován již v deseti městech ČR. V roce 2010 získala PMS grant v rámci programu Criminal Justice, který umožní rozšíření projektu v dalších deseti městech.

Domácí násilí

Výsledkem práce výboru Rady Evropy pro boj proti násilí na ženách a domácímu násilí, jehož jednání se zástupci České republiky aktivně účastní, je text **Úmluvy o prevenci a boji proti násilí na ženách a domácímu násilí**. Projednání textu úmluvy bylo dokončeno v závěru roku 2010, úmluva by měla být otevřena k podpisu v květnu 2011. Text úmluvy je zaměřen primárně na ochranu žen, státy budou nicméně vyzvány, aby úmluvu aplikovaly i na mužské oběti domácího násilí.

V oblasti domácího násilí pokračovala i v roce 2010 činnost meziresortní monitorovací skupiny v gesci MV. Členy skupiny jsou zástupci MPSV, MŠMT, MZ, MS, MV, Policie ČR a zástupci nevládního sektoru (Bílý kruh bezpečí a Koordona). Hlavními prioritami odboru prevence kriminality MV v dané problematice se pro rok 2010 staly:

- průběžné sledování a sjednocování aplikační praxe policie, intervenčních center a postupy interdisciplinárních týmů v potírání domácího násilí, pochybení v aplikaci vykázaní a nejednotný výklad některých ustanovení ze zákona o ochraně před domácím násilím;
- podpora akreditace terapeutických programů pro násilné osoby a uvolnění finančních prostředků na jejich realizaci, zavedení celorepublikové sítě specializovaných pracovišť, které se budou věnovat systematické práci s násilnou osobou;
- podpora vytvoření specializovaných týmů pro případy domácího násilí v rámci Policie České republiky.

2.1.4 Pátrání po osobách a věcech

V roce 2010 se situace na úseku pátrání po osobách výrazně nezměnila. Počty vyhlášených případů pátrání jak v kategorii pohřešovaných osob, tak i hledaných osob jsou oproti roku 2009 nižší.

V roce 2010 bylo útvarů služby kriminální policie a vyšetřování vyhlášeno 10 294 (-551) **pátrání po pohřešovaných osobách**. Z uvedeného počtu bylo vypátráno 9 846 (-409) pohřešovaných, což činí 94,3 %. Z celkového počtu vyhlášených pátrání bylo pátrání vyhlášeno po 6 041 (-406) svěřencích, kterých bylo doposud vypátráno 5 728, což je 94,8 %.

V rámci provozu Národního koordinačního mechanismu po pohřešovaných dětech bylo v roce 2010 **vyhlášeno pátrání po pohřešovaných dětech** s příznakem dítě v ohrožení ve 29 (+7) případech. Z uvedeného počtu dětí se doposud pouze jedno nepodařilo vypátrat. V jednom případě bylo vypátráno dítě již bez známek života po tom, co utonulo v řece.

V roce 2010 bylo vyhlášeno celkem 24 778 (-2 990) pátrání po hledaných osobách. K největšímu poklesu došlo u vyhlášení pátrání na základě příkazu k zatčení (-1 574), na základě příkazu k dodání do výkonu trestu odnětí svobody (-819) a na základě souhlasu státního zástupce se zadržením osoby (-112). Zvýšil se

pouze počet požadavků na pátrání po pobytu osob (+198).

V oblasti **cíleného pátrání** bylo v roce 2010 zadrženo celkem 75 (+2) pachatelů trestné činnosti. S ohledem na právní podklad pro zadržení hledané osoby lze konstatovat, že výraznou většinu tvořily příkazy k dodání do výkonu trestu odnětí svobody. Následují mezinárodní a evropské zatýkácí rozkazy.

Lze konstatovat, že v ČR přibývá případů, kdy se odsouzení pachatelé rozhodnou nenastoupit do výkonu trestu odnětí svobody, přičemž lze předpokládat, že se v době, kdy se ukrývají před spravedlností, dopouští další trestné činnosti.

V roce 2010 bylo na území ČR nalezeno celkem 215 (-4) mrtvol neznámé totožnosti.

V roce 2010 došlo opětovně k poklesu krádeží motorových vozidel. Tomuto trendu odpovídá počet vyhlášených **pátrání po motorových vozidlech**. V roce 2010 bylo vyhlášeno do pátrání 16 441 (-2 940) vozidel. Počet odvolaných nalezených vozidel činil 6 173 (-876). Trvalé snižování počtu krádeží od roku 1997 je zapříčiněno neustálým zužováním „volného“ prostoru pro jejich pachatele. Pozitivně se projevovalo zapojení ČR

do Schengenského informačního systému, kdy je efektivně zabráňováno přihlášení vozidel odcizených v schengenském prostoru.

V rámci **mezinárodního pátrání v EU a schengenském prostoru** řešila národní centrála Sirene celkem 8 385 (+328) pozitivních zásahů na celkový počet 7 082 (+129) osob a věcí v SIS (Schengenském informačním systému). Trvalý růst úspěšnosti využívání SIS a spolupráce centrály Sirene konstatovaly i závěry Rady pro spravedlnost a vnitřní věci.

V rámci pátrání po hledaných osobách na podkladu evropského zatýkacího rozkazu (EZR) řešila **národní centrála Sirene**, jakožto ústřední místo pro evropský zatýkací rozkaz v ČR, 329 (+37) zásahů na území ČR na cizí EZR a 289 (+25) zásahů v cizině na české EZR, tj. celkem 618 (+62) zásahů (meziroční kvantitativní nárůst cca o 11%).

V roce 2010 bylo českými soudy vydáno 468 evropských zatýkacích rozkazů, z nichž 93 bylo realizováno. Naproti tomu soudy jiných členských států EU zaslaly do ČR 322 evropských zatýkacích rozkazů, z nichž bylo 163 realizováno.

V oblasti **pátrání po odcizených věcech** a pátrání po původu nalezených věcí je využíván informační systém KSU (Kriminalisticky sledovaná událost), kam jsou vkládány údaje

o odcizených, nalezených a zajištěných věcech a věcech určených jako předmět zájmu. Za rok 2010 bylo vloženo do systému 194 767 (-6 769) záznamů k odcizeným věcem. Z nich bylo objasněno celkem 23 223 (-182) záznamů.

V roce 2010 se podařilo ve spolupráci s Národním památkovým ústavem ztotožnit celkem 12 kulturních statků, pocházejících z trestné činnosti zaměřené na sakrální objekty.

V rámci právní pomoci v zahraničí a agendy navrácení nezákonně vyvezených kulturních statků podle směrnice EHS č. 7/93 a příslušných národních legislativ se **ze zahraničí podařilo navrátit 6 kulturních statků**.

Ministerstvo kultury vede v současnosti 4 soudní řízení o navrácení nelegálně vyvezených kulturních statků, z toho 3 soudní řízení ve Spolkové republice Rakousko a 1 řízení v Nizozemsku.

V průběhu letošního roku Ministerstvo kultury jako ústřední orgán České republiky pokračovalo v jednáních, vyhlášených Evropskou komisí, jejichž cílem je novelizace směrnice EHS č. 7/93 o navrácení nezákonně vyvezených kulturních statků.

2.1.5 Přestupky

Policisty **služby pořádkové policie** bylo v roce 2010 zjištěno celkem 749 333 (-6 563) přestupků dle zákona o přestupcích. Výrazně nejvíce přestupků bylo zjištěno na úseku **bezpečnosti a plynulosti silničního provozu** dle § 22 a 23 zákona o přestupcích a to 401 895 (-20 250), což je 53,6 % ze všech přestupků. Dále následují **přestupky proti majetku** dle § 50 zákona o přestupcích, kterých bylo zjištěno 186 315 (+3 941) a na úseku **veřejného pořádku a občanského soužití** dle § 47 až § 49 zákona o přestupcích, kterých bylo 110 983 (+5 776). Ostatních přestupků bylo celkem zjištěno 20 002 (-2 443). Přestupků na úseku **ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi** dle § 30 zákona o přestupcích bylo zjištěno 20 314 (+152).

V blokovém řízení bylo řešeno celkem 445 525 (-18 852) přestupků, přičemž byla

na pokutách uložena celková částka ve výši 229,1 (-35) mil. Kč. Oznámeno nebo odevzdáno dle § 58 odst. 1 a odst. 3 písm. a) zákona o přestupcích k projednání bylo 157 251 (+11 136) přestupků, z toho po šetření policie dle § 58 odst. 2 celkem 52 168 (-3 351) přestupků. Odloženo dle § 58 odst. 3 písm. b) zákona o přestupcích bylo celkem 131 929 (+2 806), z toho z důvodu nezjištění pachatele přestupku 119 810 (+1 914), což je 90,8 % z přestupků řešených jiným způsobem než blokovým řízením.

Bylo vykázáno celkem 1 054 (+311) osob ve vztahu k domácímu násilí, z toho bylo 1 025 mužů a 29 žen.

V roce 2010 bylo policisty **služby dopravní policie** zjištěno celkem 602 356 (+22 946) přestupků řidičů motorových vozidel a 17 233 (+3 283) dopravních přestupků ostatních

účastníků silničního provozu. Na místě bylo vyřízeno 525 790 (+12 004) přestupků, za které byly v blokovém řízení uloženy pokuty v celkové výši 414,9 (-9,9) mil. Kč, 76 566 (+10 942) přestupků bylo oznámeno správním orgánům.

V roce 2010 bylo **na úseku zbraní a bezpečnostního materiálu** zjištěno 2 344 (-66) přestupků, z toho bylo vyřízeno 1 358 (+47) přestupků v blokovém řízení.

Podle zákona o pobytu cizinců bylo organizačními články **služby cizinecké policie** zjištěno celkem 39 696 (-8 738; -18 %) přestupků a byly uloženy blokové pokuty v celkové částce 33,9 mil. Kč (-365 000; -1,1 %). Organizační články služby cizinecké policie dále zjistily 63 685 (-9 108; -12,5 %) přestupků podle zákona o přestupcích a uložily blokové pokuty v celkové částce 30,5 mil. Kč (-3,7 mil.; -10,9 %). V hodnoceném období bylo organizačními články služby cizinecké policie zjištěno 1 733 (-111, -6 %) správních deliktů podle zákona o pobytu cizinců a celková výše uložených pokut dosáhla 85 mil. Kč (-450 000; -0,5 %).

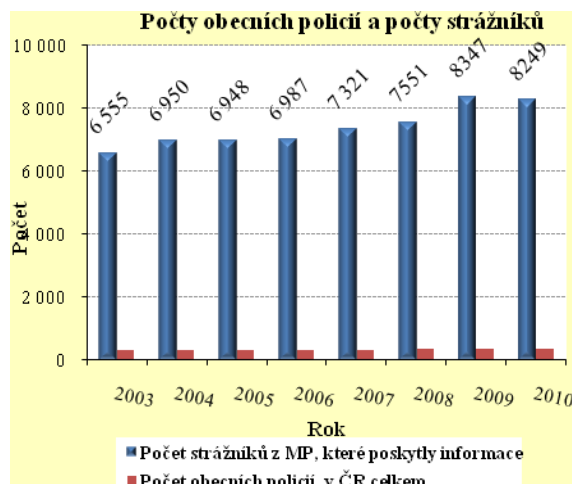
V důsledku novelizace provedené zákonem č. 306/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a některé další zákony, účinné od 1. 1. 2010, **došlo ke zvýšení sankcí za přestupky proti občanskému soužití** podle § 49 zákona o přestupcích, a to v případě ublížení na cti (§ 49 odst. 1 písm. a) ZPř) z 1 000 na 5 000 Kč a ve zbylých případech (§ 49 odst. 1 písm. b) až e) ZPř) z 3 000, resp. 5 000 Kč na 20 000 Kč, což umožnilo přísnější sankcionování závažných přestupků a větší diferenciaci sankcí mezi více a méně závažnými přestupky proti občanskému soužití.

(Viz též tabulková a grafická část č. 4)

2.1.5.1 Obecní policie

Obecní policie je orgán obce, jehož hlavním úkolem je zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce.

Strážníci se podílejí na ochraně veřejného pořádku a preventivně působí i proti potencionálním pachatelům protiprávního jednání s vyšší společenskou nebezpečností. Za tímto účelem strážníci disponují podobnými povinnostmi a oprávněními jako příslušníci Policie ČR.

Podle Svazu měst a obcí ČR (dále SMO) přetrvávají v rámci zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku problémy s chováním a jednáním lidí bez domova. Tzv. bezdomovci, ale i další osoby pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, jsou podle SMO nejčastějšími původci bagatelní pouliční kriminality. V případech zadržení těchto osob při jejich protiprávním jednání je situace neřešitelná, poněvadž většinou nemají doklady totožnosti, nemají místo trvalého pobytu a ani finanční prostředky na uhrazení blokové pokuty. Strážníci nemají zákonné nástroje, které by jim umožnily takové situace řešit.

Podle SMO je nadále nepřijatelné, aby finanční náklady na provoz záchytných stanic pro zajištění osob pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek dopadaly na rozpočet měst a obcí, a proto by se na úhradě těchto nákladů měl podílet stát a zdravotní pojišťovny.

SMO konstatuje, že v některých městech a obcích, kde je větší koncentrace cizinců, se vyskytují nesnáze v souvislosti s otevřením většího počtu kasin a heren. Dochází zde k problémům s drobnou kriminalitou, výtržnostem a dalším negativním společenským jevům. I v těchto případech Obecní policie úzce spolupracuje s Policií ČR.

(Viz též tabulková a grafická část č. 5)

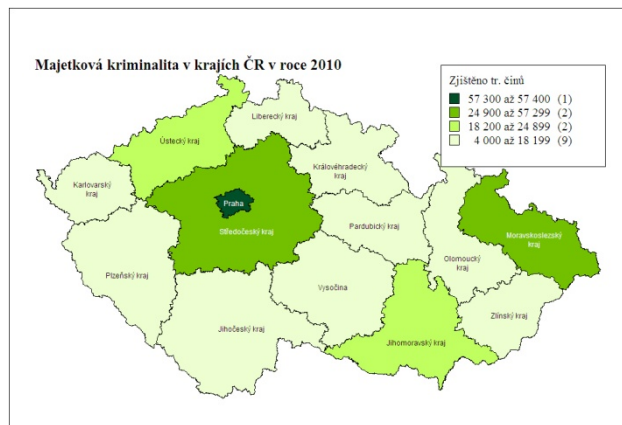
2.2 Vývoj jednotlivých druhů trestné činnosti, rozbor jednotlivých problematik v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku

2.2.1 Majetková kriminalita

Zjištěno trestných činů
203 717 (-4 %, -8 451)

Objasněno trestných činů
37 665 (-1,6 %, -620)
Objasněnost 18,5 % (+0,4 %)

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob
32 651 (-1,6 %, -336)

Majetková kriminalita tvoří dlouhodobě většinu veškeré kriminality páchané na území ČR. Nejvíce jsou jí zasažena velká města a lokality, v nichž se pohybuje velké množství anonymních osob (jako jsou např. nádraží, nákupní centra, dopravní prostředky, atp.). Obdobná situace je i v některých sídlištních komplexech a v obytných domech, zejména tam, kde se mohou nekontrolovatelně pohybovat cizí osoby, bezdomovci, drogoví dealeri a drogově závislé osoby, včetně problematických skupinek dětí a mladistvých.

V rámci majetkové kriminality bylo v roce 2010 zjištěno 203 717 (-8 451) skutků, z nich bylo objasněno 37 665 (-620). Oproti roku 2009 **došlo ke snížení počtu zjištěných i objasněných skutků**. Objasněnost se nepatrně zvýšila na 18,5 % (+0,4 %).

Meziročně se zvýšil počet zjištěných trestných činů krádeží vloupáním, a to na 58 759 (+3 910) a naopak se značně snížil počet zjištěných trestných činů krádeží prostých, a to na 126 311 (-12 058). Úbytek kapesních krádeží je Policií ČR přisuzován zejména zadržení skupin pachatelů na přelomu roku 2009 a 2010, kteří byli vzati do vazby.

Objasněno bylo 11 765 (+1 011) trestných činů krádeží vloupáním a 20 947 (-1 710) trestných činů krádeží prostých.

Byl zaznamenán mírný **pokles krádeží vloupáním do bytů**. V hlavním městě se pachatelé této trestné činnosti zaměřovali především na historickou část Prahy.

Naopak u **krádeží vloupáním do rodinných domů** byl evidován **výrazný nárůst** a to převážně v okrajových částech měst (satelitní města). Pachatelé se na místech dopouštěli krádeží zejména finanční hotovosti, šperků, obrazů, starožitných předmětů, spotřební a výpočetní elektroniky.

Byl zaznamenán **pokles krádeží motorových vozidel**. Tento druh krádeží představuje z pohledu organizovaného zločinu v současné době jedno z nejvíce organizovaných a zároveň velmi výnosných odvětví trestné činnosti, přičemž situace v odhalování a objasňování zůstává dlouhodobě velmi neuspokojivá. V souvislosti s otevřením hranic v rámci schengenského prostoru se stále větší počet pachatelů z ČR zaměřuje na krádeže vozidel v zahraničí.

Zvláště zavržení hodnou součástí majetkové kriminality je trestná činnost pachatelů, kteří se zaměřují na seniory.

Nejvyšší počet majetkových trestných činů byl z hlediska teritoriálního členění evidován v hl. m. Praze (57 359), následovaly kraje Moravskoslezský (26 511) a Středočeský (24 941): Nejnižší majetková kriminalita (s počtem trestných činů do 5 tis.) byla zjištěna v krajích Karlovarském a Zlínském.

Opatření

Kampaň proti kapesním krádežím probíhá ve spolupráci se společnostmi AHOLD Czech Republic, a.s., TESCO STORES ČR, a.s., a s dalšími vybranými obchodními centry. Vyústila v zahájení kampaně proti kapesním krádežím v supermarketech a hypermarketech.

Program Bezpečná lokalita nabízí občanům ucelené informace k zabezpečení majetku, ochraně osob a zásadám bezpečného chování. Poskytuje kontakty na policejní preventivní pracoviště a poradenská centra, včetně informací o certifikované technice a službách zabezpečovacích a bezpečnostních firem řídících se etickým kodexem a evropskými normami. V rámci programu se spojují zkušenosti expertů z MV a Policie ČR, Asociace technických bezpečnostních služeb Grémium Alarm, České asociace pojišťoven, obecních a městských policíí a dalších subjektů.

Nevíte, kdo vám volá? Zavěste! Je preventivní projekt realizovaný službou kriminální policie a vyšetřování Policie ČR. Upozorňuje zejména seniory na nebezpečí spojená s telefonáty od neznámých osob, se způsoby, které pachatelé používají při podvodech, a zároveň přináší rady, jak se proti podvodníkům bránit.

Pro zlepšení bezpečnosti v nejvíc ohrožených lokalitách a v obytných objektech byl v roce 2009 vytvořen a v roce 2010 dále probíhal **pilotní projekt Bezpečná lokalita – Bezpečné bydlení**. Tento projekt je v současnosti pilotně realizován v Brně, Zlíně, Mostě, Ostravě a Karviné. Na konci roku 2010 byl spuštěn pilotní provoz komplexně zabezpečeného panelového domu v Brně. Součástí pilotního projektu je velmi úzká spolupráce představitelů měst, Policie ČR, HZS ČR a městské policie při řešení konkrétních problémů. Projekt má zásadní oporu v poradním orgánu ministra vnitra – **Poradní sbor pro situační prevenci kriminality**. Po vyhodnocení zkušeností z výše popsaného pilotního projektu vznikne metodika pro obce a bytová družstva – pravidla technického zabezpečení objektů jako jedné z forem legální ochrany občanů před majetkovou trestnou činností.

V rámci mezinárodní spolupráce a činnosti **Národních kontaktních bodů pro autokriminalitu** byl pracovníky odboru závažné

majetkové trestné činnosti Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu proveden průzkum ve všech členských zemích EU ke zmapování situace na úseku kontrol původu vozidel v rámci registračního procesu. Na základě výsledků tohoto průzkumu byl podán na semináři v Bruselu návrh na zavedení povinných standardů registračního procesu ve všech členských státech.

Cílem projektu **Rok zabezpečení vozidel** (ve spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR, Asociací Grémium Alarm a Českou asociací pojišťoven) je zejména prevence krádeží motorových vozidel a krádeží vloupáním do nich, zvyšování zájmu motoristické veřejnosti o zabezpečení motorových vozidel, zvyšování povědomí o způsobech takové ochrany majetku a snižování škod způsobených autokriminalitou. Projekt je dostupný na:

www.rokzabezpecenivozidel.cz.

MK pokračovalo v naplňování programu **Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví**. V letošním roce byla vládě předložena zpráva o jeho naplňování s návrhem na další vývoj v letech 2011-2015. Vláda zprávu na svém jednání dne 21. 6. 2010 přijala a současně svým usnesením č. 487/2010 schválila další navržený postup. Na zabezpečení objektů, ve kterých jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví ve vlastnictví státu, krajů, obcí a církevních subjektů, bylo uvolněno celkem 17 811 tis. Kč, za které se podařilo zabezpečit celkem 75 objektů. Ve spolupráci s Národním památkovým ústavem realizuje Ministerstvo kultury monitoring nelegálního vývozu a pohybu našich kulturních statků v zahraničí.

Od června 2009 probíhá zkušební provoz informačního systému **PSEUD (Portál systému evidence uměleckých děl)**, umožňující pátrání po uměleckých dílech nejen ve vnitřní síti Policie ČR, ale i celosvětově na Internetu, na aukčních portálech a v nabídkách obchodů s antikvitami.

Tato databáze obsahovala ke konci roku 2010 celkem 19 376 záznamů odcizených a nalezených uměleckých děl a 1 094 záznamů uměleckých děl navrácených nebo vydaných.

(Viz též tabulková a grafická část č. 13)

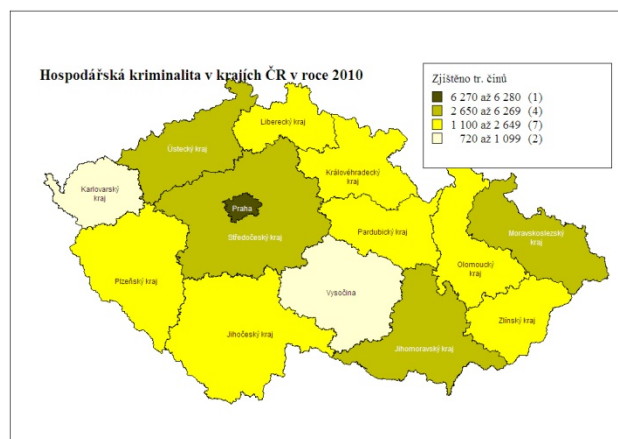
2.2.2 Hospodářská kriminalita

Zjištěno trestných činů
28 371 (-4,7 %, -1 403)

Objasněno trestných činů
13 382 (-3,8 %, -524)
Objasňenost 47,2 % (+0,5 %)

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob
14 453 (-7,5 %, -1 174)

Zjištěné škody 14,1 mld. Kč (-1,6 mld. Kč)
Zajištěné škody 2,3 mil. Kč (-87 mil. Kč)

V roce 2010 bylo v oblasti hospodářské kriminality zjištěno celkem 28 371 (-1 403) trestných činů a objasněno 13 382 (-524) trestných činů, což představuje **mírné snížení počtu zjištěných i objasněných skutků**. Objasňenost zůstala téměř na stejné úrovni 47,2 % (+0,5 %). **Největší podíl na poklesu hospodářské trestné činnosti měl trestný čin úvěrový podvod**. Bylo zjištěno 3 768 (-1 428) trestných činů úvěrového podvodu a objasněno bylo 2 984 (-924) těchto trestných činů.

Hospodářská kriminalita podle celostátních statistik představuje dlouhodobě co do počtu přibližně desetinu všech zjištěných trestných činů (9 % v roce 2010), které ale způsobují cca **60 % evidované celkové škody** (58,7 % v roce 2010, 60,3% v roce 2009).

Nejvyšším počtem hospodářských trestných činů se vyznačuje hlavní město Praha (6 274), Jihomoravský (3 162) a Moravskoslezský (3 114) kraj; naopak teritorii, v nichž počet hospodářských trestných činů nepřekročil 1 tisíc, jsou Vysočina a Karlovarský kraj.

Pokud se jedná o způsobenou škodu, největší podíl připadá na trestné činy kráčení daně, podvod, zpronevěra, porušování povinností při správě cizího majetku a úvěrový podvod.

V oblasti **daňové kriminality**¹⁷ došlo k nárůstu v počtu skutků u obou daňových

trestných činů: zkrácení daně a neodvedení daně (§ 241, § 240 tr. zákoníku, dříve § 147, § 148 tr. zák. 1961). Byl konstatován posun spočívající ve vylákávání výhody na dani z přidané hodnoty (nadměrných odpočtů DPH) od fiktivních dispozic s komoditami k reálným obchodům, avšak zčásti s fiktivními objemy komodit.

Pro závažnou daňovou trestnou činnost je typická vysoká latence, kterou Policie ČR odhaduje na 30 až 50%. Přitom Policií ČR zjištěná škoda způsobená uvedenými daňovými delikty v roce 2010 přesahuje 4,7 mld. Kč.

Trestná činnost daňového charakteru byla i v roce 2010 charakterizována třemi oblastmi:

- o Falšování a fiktivní vystavování faktur
- o Tradiční daňové trestné činy, jako je nelegální dovoz tabáku a výroba cigaret, pančování ropných produktů a lihovin a jejich prodej bez odvedení spotřební daně. U pohonných hmot (a v poslední době k nim přistupují obchody s emisními povolenkami) dochází i k podvodům s neodvedenou DPH v rádech stamiliónů.
- o Vytváření takzvaných řetězců obchodních firem, přes které jsou realizovány fiktivní dovozy a vývozy na počátku téměř bezcenného zboží (např. elektroodpad, kovový šrot), které následně firmy papírově zhodnocují a tak navyšují DPH, toto zboží je pak fiktivně nebo skutečně vyvezeno do zahraničí a od finančních úřadů je požadováno vrácení takto navýšené daně z přidané hodnoty, která ovšem nikdy nebyla odvedena. Skupiny zabývající se vývozy nadhodnoceného zboží působí v ČR přibližně

¹⁷ Z pohledu Policie ČR je nutno upozornit na nevyhovující kvalitu daňových zákonů, které umožňují snadné páchaní daňové trestné činnosti. Podle nového trestního zákoníku např. již nelze trestat přípravu trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby - § 240 tr. zákoníku, což pro policii vlastně znamená přípravu tohoto tr. činu ani nešetřit.

od roku 2000, přitom narůstá výše škod a rozšiřuje se počet subjektů páchajících tuto trestnou činnost.

V roce 2010 byl specializovaným Útvarem odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování PČR (dále ÚOKFK) zaznamenán enormní nárůst daňové trestné činnosti, a to zejména **krácení spotřební daně z minerálních olejů** (pohonných hmot).

V červnu a říjnu 2010 bylo sděleno obvinění celkem 7 osobám, a to ze zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1,3 tr. zákoníku, v souběhu se zločinem účast na organizované zločinecké skupině. Obvinění způsobili ČR, zastoupené příslušným finančním řádem, celkovou škodu ve výši 873.738.212,-Kč.

Nejvýznamněji poškozeným v kauzách šetřených ÚOKFK byl z pohledu této služby v roce 2010 český stát. Zejména daňové úniky v oblasti spotřebních daní v souvislosti s dovozem PHM, nelegální výrobou tabákových výrobků a lihových nápojů, nepřiznávání DPH u obchodů s emisními povolenkami nebo neoprávněné požadavky na vrácení DPH, ale i krácení daní z příjmů právnických osob a osob samostatně výdělečně činných, dosáhly u obviněných osob v roce 2010 v kauzách útvaru celkové výše 3,33 mld. Kč (v roce 2009 to bylo 1,88 mld. Kč). Vedle daňové trestné činnosti se zpravidla neodvádějí nebo krátí odvody na sociální a zdravotní pojištění ke škodě dalších institucí spojených s hospodařením státu.

V posledních dvou letech se stal **novým fenoménem daňových úniků v ČR a v EU obchod s emisními povolenkami**. *ÚOKFK zahájil počátkem září 2010 trestní stíhání obchodníka, který nepřiznáním a neodvedením DPH způsobil ČR škodu ve výši 589,8 mil. Kč, které použil pro svoji potřebu.*

Pojistné a úvěrové podvody mají z pohledu ukazatelů hospodářské kriminality významné postavení. Počet pojistných podvodů v roce 2010 klesl na 354 (-75). Pojišťovny oznamují policii případy z hlediska dokazování složitější, s vyšší škodou, kde již v rámci svých oprávnění nemohou získat a prověřit určité okolnosti, na jejichž základě by mohlo být odpovědně rozhodnuto o výplatě pojistného.

Pokles úvěrových podvodů je zaznamenáván již od roku 2008. Důvody lze spatřovat především v obezřetnějším přístupu bankovních institucí a dalších subjektů k poskytování půjček a úvěrů. Důsledněji jsou

prověřovány schopnosti žadatelů úvěr splácet. Snížil se počet institucí, které půjčky poskytují, nejsou podávána trestní oznámení v takové míře, jako v minulých obdobích, ale jsou vyšší měrou využívány ostatní instrumenty (civilní žaloby, vymáhání pohledávek specializovanými firmami apod.).

Lze konstatovat, že se lépe daří prokazovat podvody úvěrové než pojistné, a to i vzhledem k obrovskému nárůstu nejrůznějších pojistných produktů a sofistikovanějšímu způsobu páchaní této trestné činnosti.

V roce 2010 bylo na ÚOKFK zahájeno celkem 10 nových případů (v roce 2009 rovněž 10), které se týkaly **podezření na trestnou činnost s dotačními prostředky ES**. Útvar registroval různé formy zapojení zprostředkovatelů dotací založených na subdodavatelských vztazích, které doprovázejí korupční praktiky, přičemž dochází k nadhodnocení celkové ceny projektu nad obvyklé ceny. Rozdíl si pak zainteresovaní účastníci takového podvodně navýšeného projektu rozdělí mezi sebou.

Legalizace výnosů z trestné činnosti (tzv. praní špinavých peněz) je stále závažným problémem celosvětového významu, který má destabilizující vliv na ekonomiku. ÚOKFK se věnuje šetření podání zasílaných Finančně analytickým útvarem MF. V roce 2010 bylo na útvar přijato 288 trestních oznámení o podezřelých obchodech, oproti 175 v roce 2009.

Finanční analytický útvar MF (FAÚ)

Obdržel v meziročním srovnání sice méně hlášení o podezřelých obchodech (celkem 1 887, -332), ale podal více trestních oznámení: 296 (+106).

V roce 2010 FAÚ zajistil objem 287 mil. Kč oproti roku 2009, kdy byla zajištěna částka 190 mil. Kč.

Celní správa ČR

V roce 2010 bylo zjištěno v rámci české celní správy u **minerálních olejů** 106 (+34) případů porušení celních předpisů. **Únik na cle a daních** lze vyčíslit částkou cca **193 milionů Kč** (-669).

Trendy ve způsobu obcházení celních a daňových předpisů v této komoditě jsou stále stejné. Jedná se zejména o nelegální dovoz

minerálních olejů na území České republiky z jiných členských států EU, aniž by z těchto výrobků byla řádně odvedena spotřební daň. Další oblastí s narůstající tendencí je porušování předpisů spočívající v dovozu minerálních olejů z členských států EU a následné neodvedení daně z přidané hodnoty finančním úřadům jako správcům této daně apod.

Nelegální obchod s tabákovými výrobky patří dlouhodobě v ČR (společně s nelegálním obchodem s OPL, minerálními oleji, zbraněmi a problematikou nelegální migrace osob) mezi nejvýnosnější trestné činnosti. Potírání této trestné činnosti je jednou z nejvyšších priorit celních orgánů ČR. V roce 2010 je zřejmý nárůst počtu odhalených případů 404 (+62) se současným **poklesem zjištěného úniku na cle a daních 161 mil Kč (-9)**.

V oblasti **odhalování nelegálních obchodů s výrobky obsahujícími líh** (vybrané výrobky) je meziročně zřejmý znatelně vyšší počet odhalených případů 641 (+283) se současným mírným nárůstem odhaleného úniku na cle a daních 25 mil. Kč (+11).

Hodnocené období je možné i nadále charakterizovat odhalováním malých nelegálních stáčíren alkoholu a skladových prostor mimo rámec daňových skladů, ve kterých dochází ke zpracování nelegálně, především z Polska, dováženého potravinářského lihu nebo k regeneraci denaturovaného lihu.

Celní správa ČR se rovněž zaměřuje na **potravinu a zemědělské produkty** (v roce 2010 odhalen únik na cle a daních ve výši 32 mil. Kč) a významně se podílí na celosvětovém boji **proti nelegálnímu obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin** (Washingtonská úmluva CITES).¹⁸

(Viz též tabulková a grafická část č. 14–16)

Opatření

Opatření proti úvěrovým podvodům

MPO spolupracovalo s MF na přípravě nového zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů. Ten má s účinností od 1. ledna 2011 zajistit **bezpečnější uzavírání spotřebitelských úvěrů**. Zákon převádí do české legislativy směrnici Evropského parlamentu a Rady o smlouvách o spotřebitelském úvěru.

Poskytování spotřebitelského úvěru a jeho zprostředkování je od ledna 2011 vázanou živností. To znamená, že kdokoli se bude chtít tomuto oboru věnovat, bude muset prokázat, že pro to má dostatečnou kvalifikaci. Na nebankovní subjekty bude dohlížet Česká obchodní inspekce, která může za porušení zákona uložit pokutu až 5 000 000 Kč.

Opatření proti daňovým podvodům¹⁸

MPO předložilo vládní návrh novely zákona č. 311/2006 Sb., **o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot** a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách). Mj. se nově zavádí za účelem omezení možných daňových úniků povinná registrace všech distributorů pohonných hmot a povinné zavedení evidence prodáváných a vydávaných pohonných hmot provozovateli čerpacích stanic. V zájmu zvýšení informovanosti motoristické veřejnosti o kvalitě pohonných hmot a za účelem ochrany trhu před prodejem nekvalitních pohonných hmot je Česká obchodní inspekce oprávněna zveřejňovat pravomocná rozhodnutí o zjištění porušení zákona o pohonných hmotách na svých internetových stránkách. Návrh byl předložen Poslanecké sněmovně 23. prosince 2010 (sněmovní tisk č. 215).

Další opatření

V roce 2010 byl pracovníky ÚOKFK **zajištěn majetek v celkové hodnotě 492,26 mil. Kč** (v roce 2009 to bylo 519,3 mil. Kč). Největší část zajištěného majetku tvoří zajištěné peněžní prostředky, pohonné hmoty a dopravní prostředky v celkové hodnotě 266,78 mil. Kč v jedné z kauz kráčení DHP v souvislosti s odběry minerálních olejů.

ÚOKFK je garantem informačního systému ALPHONSE, což je **metodika vyhledávání, dokumentace a zajišťování výnosů z trestné činnosti**. Funguje jako webová aplikace, která je přístupná na intranetové síti Policie ČR. 1. 4. 2010 byl zahájen celoplošný zkušební provoz tohoto informačního systému.

Policie ČR v rámci informačního systému Evidence trestního řízení počátkem roku 2010 spustila do zkušebního provozu tzv. dynamický

¹⁸ Územní finanční orgány oznámily v roce 2010 1618 (+320) podezření ze spáchání daňového trestného činu celkové hodnotě 6 389 mil. Kč.

modul, který umožňuje částečné **statistické sledování údajů o zajištěném majetku, který má původ v trestné činnosti.**

Rok 2010 byl pro ÚOKFK dalším rokem, v němž došlo k nárůstu počtu věcí zahájených na základě vlastní operativně pátrací činnosti a důsledným využitím a analýzou poznatků získaných z prověřování a vyšetřování stávajících kauz.

V roce 2010 byl úspěšně ukončen výzkumný projekt vedený Policejní akademií ČR „**Vývoj nových metod v oblasti zabavování výnosů z trestné činnosti a boje proti praní špinavých peněz**“, kde ÚOKFK byl garantem tohoto projektu. Výstupem bylo pořádání mezinárodního symposia a vytištění literatury vztahující se k této problematice

V oblasti tzv. **finanční kriminality** ÚOKFK dosáhl v roce 2010 ukončení většiny starších kauz vrácených soudy k došetření.

Jednalo se mj. o kauzy související s podnikáním na burze cenných papírů. V květnu 2010 bylo ukončeno návrhem na podání obžaloby (dále jen NPO) vyšetřování tří osob, které v postavení členů představenstva společnosti SATI a.s. - obchodníka s cennými papíry, si v období 2002 až 2004 přisvojily některé cenné papíry a peníze na účtech svých klientů (zadokumentovaná škoda dosahuje již téměř 64 mil. Kč a dalších 115,5 mil. Kč v pokusu).

U dalšího dnes již bývalého obchodníka s cennými papíry společnosti Private Investors, kde již v srpnu 2001 bylo zahájeno trestní stíhání jejich tří manažerů, kteří svým klientům způsobili škodu ve výši 932 mil. Kč, bylo rovněž dokončeno vyšetřování formou NPO v prosinci 2010.

ÚOKFK v roce 2010 rovněž **pokračoval v mezinárodní spolupráci v boji se závažnou hospodářskou kriminalitou a korupcí**, a to jak s **Národní ústřednou Interpol**, tak s **Národní jednotkou Europolu**. Útvar nadále přispíval do spolupráce na analytických pracovních souborech AWF¹⁹. Pracovníci ÚOKFK jsou dlouhodobě aktivně zapojeni do tří AWF souborů

¹⁹ AWF – Analytic Work File. V těchto souborech se shromažďují, ukládají a analyzují data, která se vztahují k trestným činům obsaženým v mandátu Europolu za předpokladu, že jde o organizovanou trestnou činnost s mezinárodním prvkem. Soubory obsahují údaje o podezřelých osobách, o svědčích, o obětech trestné činnosti, o kontaktních osobách a společnicích, popř. osobách schopných poskytnout o daném trestném činu informace. Pro každý projekt je vytvořena u Europolu analytická skupina složená ze specialistů, zpravidla styčných důstojníků členských zemí, popř. i odborníků z těchto států. Výsledky jsou zpětně poskytovány zadavateli a státům dotčeným sledovanou kriminalitou.

- **Sustrans** (podezřelé finanční transakce), **Smoke** (padělání a následné pašování značkových cigaret) a **MTIC**²⁰ (karuselové podvody s DPH). V rámci Europolu probíhá i tzv. projekt **OCTA** - hodnocení hrozeb organizovaného zločinu, do něhož ÚOKFK v roce 2010 přispěl popisem vybraných kauz splňujících kritéria organizovaného zločinu. ÚOKFK se rovněž zapojil do nově vznikajícího AWF, který se věnuje kriminalitě při obchodech s emisními povolenkami.

Nadále budou důsledně využívány možnosti dané **Národní strategií na ochranu finančních zájmů Evropského společenství** pro vyhledávací činnost věcí s přesahem do trestní odpovědnosti.

Při vyšetřování kauzy ŠIML se osvědčila realizace preventivních opatření formou upozornění dotčených orgánů na nesrovnalosti při čerpání finančních prostředků z veřejných rozpočtů a na zjištěné nedostatky v používaných mechanismech sloužících pro výběr společností realizujících veřejné zakázky a přijímajících dotační prostředky. Tato preventivní opatření zabránila vyplacení cca 3,7 miliardy Kč v rozporu s unijními předpisy a tím byly odvráceny související sankce hrozící ČR.

Duševní vlastnictví

Oblast trestněprávní ochrany duševního vlastnictví představuje jednu ze základních sledovaných problematik hospodářské kriminality. V páchání této trestné činnosti pokračuje trend předchozích let. Přesun nelegálních aktivit do prostředí internetu, pokles poptávky a častější zjištění případů „padělání“ netradičního typu výrobků (strojírenské výrobky, léky apod.). Zatímco v případě porušování autorských práv se již jen v minimální míře vyskytují situace, že by bylo neoprávněně veřejnosti sdělované dílo prezentováno jako legální distribuce, v oblasti porušování průmyslových práv je možné se setkat se stále sofistikovanějšími zásahy do chráněných práv, které nedokáže identifikovat ani odborná veřejnost.

Při MPO je zřízena **Meziresortní komise pro potírání nelegálního jednání proti právům k duševnímu vlastnictví.**

V porovnání s rokem 2009 je nutno považovat za úspěch České republiky, že v roce 2010 byla **ČR vyřazena z tzv. Watch**

²⁰ MTIC - Missing Trader Intra Community (chybějící obchodník ve společenství); v ČR známo jako fiktivní navyšování DPH v obchodních řetězcích.

Listu (tj. ze seznamu zemí, které na základě vyhodnocení Úřadu obchodního zástupce USA připouštějí porušování práv k duševnímu vlastnictví). V tomto směru se tak projevil jako pozitivní i výsledek dlouhodobé činnosti uvedené komise.

Kontrolní úlohu mají **celní orgány a Česká obchodní inspekce**, která při kontrolách zajišťuje padělky a případy řeší ve správním řízení.

Výrobky porušující práva k duševnímu vlastnictví člení celní orgány do následujících komodit:

- o textil,
- o obuv,
- o fonografická média,
- o ostatní (hodinky, kabelky, tašky, pásky, atp.)

V současné době přibývá stále více padělků kosmetiky, hraček, náhradních dílů, potravin, alkoholu, ale i léků. Na trhu jsou v dnešní době nabízeny nejen padělané výrobky, které vlastníkům práv způsobují nemalé finanční ztráty a poškozují jejich dobré jméno, ale které mohou být pro samotného spotřebitele škodlivé a v některých případech i životu nebezpečné. O rozsahu porušování práv v této oblasti vypovídají následující údaje.

V komoditě **textil** bylo v roce 2010 zadrženo zboží v **hodnotě 1,7 mld. Kč**. V komoditě **obuv** bylo zadrženo zboží v **hodnotě cca 1 mld. Kč**.

V kontejnerech jsou zjišťovány zásilky o 1 000 – 10 000 párů, případně větších množství. Na tržištích jsou pak při kontrolách zjišťovány počty v řádu desítek, maximálně stovek párů obuvi.

Fonografická media (CD a DVD disky) i nadále představují nejčastěji zajišťované zboží porušující práva k duševnímu vlastnictví. Celní orgány se s plagiáty těchto výrobků v největší míře setkávaly a stále ještě setkávají v rámci kontrol stánkového prodeje. Otevřené formy nabídky se přesunuly do výhradně tzv. skryté formy prodeje. V současné době však postupně klesá zájem o koupi těchto medií. S rozvojem nových technologií v elektronice a současně s masovým zpřístupněním Internetu se zájem spotřebitelů postupně orientuje na tento způsob získávání nelegálních nahrávek hudebních či filmových titulů.

Česká obchodní inspekce v roce 2010 provedla 1 718 kontrol dodržování zákazu

uplatňování klamavých obchodních praktik vůči spotřebitelům souvisejících s ochranou práv duševního vlastnictví. Z toho ve 257 případech bylo odhaleno porušování příslušných právních předpisů. Závady byly zjišťovány především v provozovnách stánkového prodeje. Celkem bylo při kontrolách zabaveno téměř 133 830 tis. kusů zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví v celkové hodnotě přes 53,5 mil. Kč. Největší podíl z ostatního zboží – téměř 64 % – činily textilní výrobky, sportovní vybavení a obuv. Proti roku 2009 výrazně poklesl podíl sortimentu audio-video a především baterií.

Na kontrolách dané oblasti se podílejí i živnostenské úřady.

Z územního hlediska docházelo nejčastěji k nabízení a prodeji falzifikátů v příhraničních oblastech krajů Jihomoravského, Ústeckého, Karlovarského a Libereckého, dále pak na území Brna a hlavního města Prahy.

Úřad průmyslového vlastnictví v roce 2010 provozoval meziresortní **Informační systém prosazování práv z duševního vlastnictví** (www.dusevniuvlastnictvi.cz). Připravil rovněž desítky odborných stanovisek a rešerší o stavu průmyslových práv, které Policie ČR využila pro trestní řízení. V průběhu roku připravil i řadu odborných kurzů k dodržování a prosazování těchto práv.

Kriminalita páchaná na životním prostředí

Z pohledu MŽP patří mezi nejzávažnější trestnou činnost v oblasti životního prostředí v České republice v posledních letech:

Nezákonný obchod s ohroženými a chráněnými druhy živočichů a rostlin. Roční obrat tohoto obchodu celosvětově dosahuje miliard dolarů. Systém má mezinárodní a dobře organizovaný charakter a bývá napojen i na další druhy kriminality (daňové úniky, podvody apod.). Přes vyvíjenou snahu je efektivita postihování této kriminality v ČR stále nízká, neboť na nelegální obchod s ohroženými druhy bývá nazíráno jako na minoritní a nepřilíš závažný typ kriminality.

Novým trendem uvnitř ČR, stejně jako v ostatních evropských i neevropských státech, je používání Internetu k nelegálnímu inzertnímu obchodování s ohroženými druhy. S tím souvisí

prudký nárůst záchytů nelegálních zásilek zasílaných poštou a kurýrními službami. U tohoto typu zásilek je však velmi problematické odhalit a postihnout pachatele, většinou tyto případy končí pouze zabavením zásilky.

Znečišťování ovzduší a vodních toků. Závažným přestupkem, jiným správním deliktem či trestným činem je znečišťování ovzduší způsobené porušováním povinností stanovených příslušnými právními předpisy (např. nedodržování a překračování emisních limitů), nesprávný provoz zdroje aj. V případě trestných činů jde o vysoce latentní a obtížně prokazatelnou trestnou činnost.

Ochrana půdy a podzemních vod. V oblasti starých ekologických zátěží dochází k protiprávním jednáním, která mohou vést k ekologickým a ekonomickým škodám.

Příkladem takových činností jsou:

- o spekulativní nákupy pozemků se starou ekologickou zátěží, na nichž nový majitel v souladu se zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách, vyvíjí snahu o získání finančních prostředků státu,
- o zatajování přítomnosti staré ekologické zátěže při restitucích, prodeji podniku či likvidaci nebo konkurzu podniku atd.

Přijatá opatření ze strany MŽP:

- o kontaminovaná místa jsou mapována pomocí databáze Systému evidence kontaminovaných míst a hodnocena pomocí softwaru Priority kontaminovaných míst.
- o Pro odstraňování kontaminace lokalit, které nejsou řešitelné dosud probíhajícími mechanismy (zejména sanace na základě uzavřených ekologických smluv či sanace po bývalé Sovětské armádě) byl formulován program „Operační program životní prostředí“, zejména oblast podpory 4.2. – Odstraňování staré ekologické zátěže.
- o Nad průběhem sanačních prací je ze strany MŽP, jako odborného garanta, prováděn expertní dohled.

Nezákonná těžba dřeva. Situace v lesnické praxi v roce 2010 je podstatně konsolidovanější – nelegální těžby se vyskytly ve výjimečných a objemově nerozměrných případech.

Pohyb odpadů přes hranice ČR. V oblasti odpadů dochází k zpříšňování netrestní legislativy, což má zjevně pozitivní dopad. Již nejsou zaznamenávány případy masivního dovozu odpadů ze zahraničí, jak tomu bylo v minulosti, a nelze je důvodně ani předpokládat. V souvislosti se zmíněnou přísnější legislativou zemí EU se však objevují signály, které nasvědčují tomu, že by mohlo docházet k vývozu odpadů z ČR mimo členské země EU.

Pytláctví a nelegální lov zvláště chráněných živočichů patří k závažným a z pohledu MŽP dosud stále nedostatečně řešeným problémům. *Např. v posledních 2 letech bylo v ČR otráveno mj. šest jedinců kriticky ohroženého orla mořského a jeden orel skalní. Přitom u nás zatím hnízdí přibližně pouze 30 - 40 jedinců orla mořského. V případě orla skalního je situace ještě vážnější.*

Z pohledu Policie ČR je v oblasti kriminality páchané proti životnímu prostředí situace dlouhodobě stabilní a nejsou signály významnějšího nárůstu rizik. Právní úprava této problematiky byla ovlivněna zásadní změnou trestních předpisů k datu 1. 1. 2010.

Konstrukce skutkové podstaty trestného činu pytláctví dle ustanovení § 304 trestního zákoníku je výrazně benevolentnější. K trestní odpovědnosti za tento skutek je třeba prokázání způsobení škody nikoliv nepatrné. V důsledku toho došlo k očekávanému poklesu nápadu těchto trestných činů, a to o více než polovinu, přitom žádné indicie nenasvědčují poklesu případů porušení práva lovu. Oproti tomu nelze potvrdit očekávaný nárůst počtu trestných činů na úseku ochrany zvířat v souvislosti s nově zavedenou skutkovou podstatou trestného činu zanedbání péče o zvíře z nedbalosti dle § 303 trestního zákoníku.

Ministerstvo spravedlnosti předložilo vládě k dalšímu projednání **návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,** ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. V této novele se navrhuje mj. i **nové znění skutkových podstat trestných činů poškození a ohrožení životního prostředí a poškození a ohrožení životního prostředí z nedbalosti.** Tato změna je vyvolána přijetím směrnice 2008/99/ES o trestněprávní ochraně životního prostředí.

2.2.3 Korupce

Korupční prostředí v ČR v roce 2010 bylo nadále občany považováno za jedno z nejhorších ve střední Evropě, jak mj. dokládají průzkumy renomovaných agentur a organizací,²¹ včetně nejznámější Transparency International a jí každoročně zveřejňovaný index vnímání korupce.²²

V roce 2010 bylo **zjištěno 181 (+60) trestných činů úplatkářství** podle § 331-333 tr. zákoníku (resp. 160–162 trestního zákona) dále 198 trestných činů zneužívání pravomoci veřejného činitele (-6) a 14 trestných činů maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti.

Trestné činy související s korupcí jsou definovány §§ 331-333; 226; 248/1e; 256/1,3; 257/1b,c; 258/1b,c TZ. **V roce 2010 útvary Policie ČR registrovaly 204 trestných činů, což představuje takřka 57% meziroční nárůst.**

Bezpečnostní informační služba (BIS) dospěla na základě monitoringu projevů korupce a klientelismu v oblasti vysokého školství, veřejné správy a justice v roce 2010 k několika obecnějším závěrům o stavu korupce v ČR:

Korupce je jednou z hlavních metod organizovaného zločinu. Ohrožuje vymáhání práva, efektivní rozdělování finančních prostředků z veřejných rozpočtů, ale i legislativní proces. Lze rozlišovat tři základní typy korupce:

- zakrývá předchozí nelegální aktivity (trestní a správní řízení) a ohrožuje vymáhání práva;
- má přinést neoprávněnou výhodu (typicky např. rozhodování o veřejných zakázkách);
- má ovlivnit legislativní proces (zákony s ekonomickým dopadem na konkrétní subjekty, zákony rozšiřující možnosti státu

²¹ Na konci roku 2010 realizoval IKSP reprezentativní výzkumnou sondu veřejného mínění věnovanou postojům k problematice **korupce ve státní správě**. Průzkum mj. ukázal, že více než jedna třetina dotázaných zná někoho, kdo se za poslední 2 roky dostal do situace, kdy byl okolnostmi přinucen dát úředníkovi úplatek (20% zná jednoho, 16% zná více.)

²² Dne 26. 10. 2010 zveřejnila Transparency International index vnímání korupce CPI 2010 (Corruption Perception Index). ČR si v letošním hodnocení míry korupce opět pohoršila. Mezi 178 hodnocenými zeměmi klesla z 52. na 53. místo. Dosáhla indexu 4,6 na stupnici 10 – 0, kde hodnocení 10 označuje zemi téměř bez korupce a hodnocení 0 zemi s vysokou mírou korupce). Hodnoty CPI v předchozích letech: 2009 – 4,9; 2008 – 5,2; 2007 – 5,2; 2006 – 4,8; 2005 – 4,3; 2004 – 4,2; 2003 – 3,9.

bojovat s organizovaným zločinem a korupcí, zákony umožňující získání politického vlivu).

Informace, které BIS získala, ukazují, že korupce stále častěji nabývá forem, v nichž vztahy mezi účastníky a jednotlivé prvky jejich jednání jsou legální a finanční prospěch je nahrazován systémem vzájemných služeb a protislužeb nehmotné povahy. Pokračuje trend, kdy je korupce jako prostředek pro dosažení výhod nahrazována systémem klientelistických sítí, ve kterém se finanční a hmotné vazby účastníků zcela vytrácejí.

Podle BIS je možné za významnou bezpečnostní hrozbu označit rostoucí propojení podnikatelských a jiných zájmových subjektů se zvolenými politiky či jmenovanými úředníky ve významných státních a zákonodárných orgánech. Cílem vytváření těchto vazeb jsou snahy o přesun rozhodování ze zvolených reprezentantů státní moci na jiné subjekty při formálním dodržení legality.

Řešení problému korupce je jednou z hlavních priorit vlády ČR, za které zodpovídá resort Ministerstva vnitra.

Protikorupční opatření lze rozřadit do několika rovin, které se navzájem prolínají:

Vládní aktivity

V průběhu prvního čtvrtletí 2010 zpracována **Zpráva o plnění úkolů Strategie vlády v boji proti korupci za období let 2008 až 2009**, na jejíž tvorbě se podílela všechna ministerstva a ostatní ústřední správní úřady. Zpráva byla vládou vzata na vědomí usnesením ze dne 19. dubna 2010 č. 283. Zpráva informuje o plnění úkolů Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2006 až 2011, z nichž většina byla splněna, z malé části pak z různých důvodů zrušena. Z výše uvedeného usnesení vyplynul pro ministra vnitra úkol zpracovat a předložit vládě Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2011 až 2012.

Na základě Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2006 až 2011 byl v srpnu 2007 spuštěn pilotní provoz **centrální protikorupční linky 199**, v březnu 2008 byl zahájen dlouhodobý provoz. Linka byla do konce roku 2010 provozována nestátní neziskovou

organizací Transparency International – Česká republika, o. p. s. Od roku 2011 je provozována občanským sdružením Oživení. Prostřednictvím linky 199 je volajícím poskytováno bezplatné právní poradenství a kvalifikovaná pomoc v případech korupčního jednání.

Aktivity MV

Počátkem srpna 2010 byl zřízen **poradní sbor ministra vnitra pro boj s korupcí** jako poradní orgán ministra vnitra, jehož úkolem je především **nalézání nejvhodnějších podob protikorupčních opatření**. Poradní sbor je složen jednak z odborníků státní správy (Ministerstvo vnitra, Policie ČR, Státní zastupitelství), ale také ze zástupců neziskového sektoru (Oživení, Otevřená společnost) a profesních organizací (American Chamber of Commerce, Asociace malých a středních podniků a živnostníků). Poradní sbor přijímá stanoviska k protikorupčním návrhům jiných subjektů a navrhuje další protikorupční opatření jdoucí nad rámec platné legislativy v resortu Ministerstva vnitra. Výstupy poradního sboru pak poslouží ministru vnitra při přípravě koncepčních materiálů legislativní i nelegislativní povahy a dalších protikorupčních opatření. S ohledem na rozsah projednávané agendy byl během září 2010 poradní sbor rozčleněn do dvou pracovních skupin. První skupina se zabývá řešením dílčích problémů veřejné správy a přístupu k informacím, druhá se zaměřuje na trestní oblast.

Dne 14. září 2010 představil ministr vnitra **protikorupční manuál pro občany „Společně proti korupci“**. Manuál odpovídá např. na otázky kde a jak oznamovat korupci, co dělat, když někdo po občanova požaduje úplatek, jak zákon ochrání oznamovatele korupce atd.

Ministerstvo vnitra jako hlavní gestor za problematiku boje proti korupci vyhláší také každoročně **dotiční program „Prevence korupčního jednání“**, v rámci kterého jsou podporovány projekty nestátních neziskových organizací zabývajících se bojem proti korupci, seznamováním veřejnosti s charakterem a projevy korupce, posilováním odmítavého postoje veřejnosti vůči korupčním praktikám, vytvářením poradenské infrastruktury pro občany, kteří se setkali s korupční situací a vlastnímu poskytování poradenství, pořádáním akcí pro občany či orgány veřejné správy k problematice korupce.

V průběhu roku 2010 zpracovalo Ministerstvo vnitra na základě usnesení vlády ze dne 19. dubna 2010 č. 283 **Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2010 až 2012**, která byla vládou schválena usnesením ze dne 5. ledna 2011 č. 1 a usnesením vlády ze dne 19. ledna 2011 č. 65. Materiál vychází primárně z Programového prohlášení vlády a Koaliční smlouvy. Obsahuje však i řadu dalších úkolů či opatření, které vyplývají z potřeby odstranit nedostatky současné právní úpravy či dosavadní praxe. Materiál byl zpracován ve spolupráci s dalšími ústředními správními úřady, nevládním sektorem a poradním sborem ministra vnitra pro boj s korupcí. Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2010 až 2012 navazuje na Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2006 až 2011, která byla postavena na třech pilířích, jimiž jsou prevence, průhlednost a postih, což jsou tři hlavní oblasti, ve kterých je nutné nastavovat protikorupční opatření ve vzájemné rovnováze.

Nově schválená strategie obsahuje samostatnou kapitolu obsahující opatření týkající se problematiky veřejných zakázek. Samostatnou kapitolu pak tvoří opatření ve veřejné správě, a to jak na úrovni ústředních správních úřadů, tak na úrovni územních samospráv.

Zvláštní pozornost je věnována opatřením v Policii ČR. V této oblasti není pozornost soustředěna pouze na represí, velký důraz je kladen na komplexní preventivní opatření nelegislativního charakteru. Ve stejném duchu navazuje kapitola týkající se oblasti soudů a státních zastupitelství. Kapitola, která je zaměřená na moc zákonodárnou, je pak orientována především na prevenci a průhlednost v jednání zákonodárců. Předkládaná Strategie neopomíjí vzdělávání v oblasti boje proti korupci jako jedno z nejúčinnějších preventivních opatření a především se zaměřuje na vzdělávání úředníků, policistů, soudců a státních zástupců.

Mezinárodní spolupráce

V roce 2010 pořádalo Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Velvyslanectvím Spojených států amerických dva semináře zaměřené na problematiku boje proti korupci. **Ve dnech 3. až 5. března 2010 proběhl mezinárodní seminář „Efektivní formy a metody prevence korupce ve veřejné správě“** jehož se kromě českých a slovenských expertů zúčastnili především přední američtí odborníci. Pozornost byla na semináři věnována především

problematice odpovědnosti právnických osob, možnosti kontroly veřejných osob, prevenci vytváření korupčního prostředí, prevenci korupčního jednání policistů, operativně pátrací činnosti a techniky, metodám odhalování, rozsahu a povaze využití technických prostředků v boji proti korupci a jejich právní úpravě vzhledem k lidským právům (limity osobní svobody, právo na soukromí, apod.), použití agenta, korunního svědka a kazuistikám – rozborům případů.

Dne 17. září 2010 se v Praze uskutečnil „Protikorupční seminář“ za účasti odborníků USA. Cílem semináře bylo představit americké zkušenosti v oblasti boje proti korupci (institut korunního svědka, protikorupční agent, veřejné zakázky) a diskutovat o jejich možné aplikaci v českém prostředí.

V roce 2010 přišel Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) a Rakouská republika s iniciativou na zřízení **Mezinárodní protikorupční akademie** (International Anti-corruption Academy – IACA). Akademie je první institucí svého druhu, která bude sloužit jako expertní středisko pro protikorupční výzkum, vzdělávání a rozvoj politik a procedur k prevenci a boji proti korupci. Akademie bude pomáhat státům při implementaci Úmluvy OSN proti korupci (United Nations Convention Against Corruption – UNCAC) a dalšími mezinárodními smlouvami. Vytvoří síť profesionálů, kteří budou sdílet zkušenosti a poskytovat technickou pomoc. Iniciativu podporuje např. OECD, OLAF, INTERPOL, Transparency International atd. V této souvislosti proběhla ve dnech 2. až 3. září 2010 v císařském paláci Hofburg ve Vídni konference k založení IACA Od vize k realitě: nový a ucelený přístup k boji proti korupci (From Vision to Reality: A New and Holistic Approach to Fighting Corruption). Delegaci ČR vedl ministr vnitra. Konference se zúčastnilo přes 1 000 účastníků ze 120 členských států OSN a více než pětadvaceti organizací a institucí soukromého sektoru, občanské společnosti, akademického prostředí a médií. Dohodu o založení Akademie jako mezinárodní instituce podepsalo v závěru prvního dne konference při slavnostním podpisu Dohody 35 členských států OSN a evropských organizací. **Za Českou republiku byla Dohoda podepsána dne 14. prosince 2010.** Členem Akademie se ČR stane po ratifikaci Dohody. (ratifikační proces již byl zahájen, očekává se, že Dohoda vstoupí v platnost v polovině roku 2011).

Česká republika je členem Skupiny států proti korupci (Group of States Against Corruption – GRECO) při Radě Evropy. Hlavním předmětem činnosti GRECO je monitorování implementace jednotlivých protikorupčních instrumentů Rady Evropy, zejména Trestněprávní úmluvy Rady Evropy proti korupci a Občanskoprávní úmluvy Rady Evropy proti korupci. Během 47. plenárního zasedání, které se konalo ve dnech 7. – 11. června 2010 ve Štrasburku byl schválen Dodatek ke zprávě o plnění doporučení druhého kola hodnocení České republiky, ve kterém GRECO konstatovalo, že z dvanácti doporučení, která byla České republice dána ve Zprávě druhého kola hodnocení, bylo sedm splněno uspokojivě nebo uspokojivým způsobem, čtyři doporučení byla splněna částečně a jedno doporučení (týkající se zajištění odpovědnosti právnických osob v českém právním řádu) splněno zatím nebylo. Většina doporučení, která byla splněna pouze částečně se týká problematiky veřejné správy.

V roce 2010 proběhlo také **třetí kolo hodnocení České republiky skupinou GRECO.** Třetí kolo hodnocení se zaměřuje na dvě hlavní témata; trestněprávní část se zabývá rozбором skutkových podstat trestných činů aktivní a pasivní korupce a nepřímého úplatkářství a jejich postih vnitrostátními právními předpisy, druhým tématem třetího kola hodnocení je průhlednost financování politických stran. Návštěva evaluačního týmu GRECO proběhla v České republice ve dnech 11. – 15. října 2010. Hodnotící zpráva třetího kola hodnocení České republiky bude projednána na 50. plenárním zasedání GRECO, které se bude konat ve dnech 28. března – 1. dubna 2011 ve Štrasburku.

Legislativní aktivity

Návrh zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim předložil ministr spravedlnosti 29. prosince 2010 vládě, která zákon 23. 2. 2011 schválila.

Ministerstvo spravedlnosti předložilo vládě k dalšímu projednání **návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,** ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů. Tato **novela mj. zpřísňuje postih korupce,** kde navrhované ustanovení naplňuje programové

prohlášení vlády v bodě boje proti korupci cestou zpřísnění trestních sankcí a trestního postihu úředních osob.

Podle stanoviska **Nejvyššího státního zastupitelství** se již projevuje zvýšená míra iniciativy samotných orgánů činných v trestním řízení, které zpravidla nečekají na vnější podněty a samy konají prověřování podezření z trestné činnosti.

V roce 2010 bylo policisty oznámeno 60 (+31) případů pokusů korupčního jednání.

Pro trestné činy **úplatkářství (§ 160 – § 162 starého tr. zák.)** bylo **odsouzeno 54 osob**, což představuje pokles oproti počtu odsouzených v roce 2009 o 26 osob.

Pro trestné činy **úplatkářství (§ 331 – § 334 nového tr. zákoníku)** bylo **odsouzeno 21 osob**.

Odhalování a vyšetřování korupčního jednání, a to zejména ve státní správě a samosprávě, je jednou z priorit ÚOKFK v jeho strategii policejní práce jako služby veřejnosti. V roce 2010 byly ale opět nejčastěji šetřeny případy zmanipulovaných výběrových řízení a přidělování státních a obecních zakázek (označováno jako korupce „velká“), kdy tyto zakázky se vypisují účelově nebo se rozdělují na části, kde již zákon vypsání výběrového řízení nepožaduje. Zejména je postižena oblast zadávání stavebních prací a různých nákupů. Téměř ve všech šetřených kauzách zakázek místních samospráv se jedná o propojení komunální politiky a podnikatelské sféry se zapojením místně známého podnikatelského subjektu. Ochota občanů ohlašovat takovéto páchaní trestné činnosti je velmi nízká.

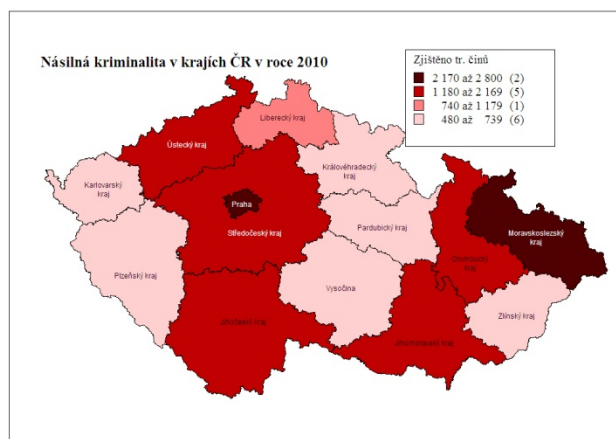
(Viz též tabulková a grafická část č. 16 a 17)

2.2.4 Násilná kriminalita

Zjištěno trestných činů
18 073 (+7 %, +1 186)

Objasněno trestných činů
12 170 (+11,1 %, +1 219)
Objasněnost 67,3 % (+2,5 %)

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob
12 763 (+569)

V roce 2010 bylo zjištěno 18 073 (+1 186) násilných trestných činů. Objasněno bylo 12 170 (+1 290) trestných činů. Oproti roku 2009 došlo k mírnému zvýšení počtu zjištěných i objasněných skutků. Na zvýšení počtu zjištěných skutků se podílel i nový trestný čin nebezpečné pronásledování s počtem 537 skutků, a dále zejména trestný čin porušování domovní svobody a nebezpečné vyhrožování.

Počet zjištěných trestných činů je 3. nejmenší za posledních deset let.

Objasněnost se mírně zvýšila na 67,3 (+2,5 %).

V roce 2010 došlo ke spáchání celkem 173 (-8) vražd, objasněno bylo 156 (-1) vražd. Motivace pachatelů vražd zůstává obdobná jako v předchozím roce. Lze hovořit především o řešení osobních vztahů, snahu o získávání finančních prostředků nebo se jedná o vraždy v návaznosti na vydírání a prostituci. V průběhu roku 2010 byly v oblasti odhalování a vyšetřování zvláště závažné násilné trestné činnosti zaznamenány nové trendy v páčání této trestné činnosti, a to jak na úrovni celorepublikové, tak i regionální. Došlo především k **nárůstu vražd, které jsou páčány brutálním způsobem na seniorech nebo rodičích.** Pachatelé jsou mladiství nebo osoby blízké věku mladistvého v příbuzenském poměru s obětí. Ve většině případů se jedná o získání finančních prostředků, které mají být užity na nákup drog, krytí dluhů nebo jiných finančních závazků.

Naprostá většina vražd je objasněna do 30 dnů od spáchání. Velký podíl na tom má intenzivní nasazení sil a prostředků a efektivní spolupráce s veřejností.

V roce 2010 došlo k poklesu loupeží 3 874 (-641), z toho objasněno bylo 1 834 (-215). Je stále zaznamenáván zvýšený počet skutků u tzv. pouličních loupeží, které představují více než polovinu celkového počtu zjištěných trestných činů loupežných přepadení. Pachatelé těchto skutků jsou osoby mladšího věku, které jsou v mnoha případech závislé na omamných a psychotropních látkách. Tímto způsobem si zpravidla obstarávají finanční prostředky pro nákup drog. Dále jde o skutky páchané mezi osobami se sklonem ke kriminálnímu chování právě v lokalitách větších měst republiky s vyšším výskytem takovýchto osob.

V roce 2010 došlo k nevýraznému poklesu loupežných přepadení finančních ústavů, heren a benzínových čerpacích stanic. Pachatelé se ve většině případů rekrutují z řad neúspěšných podnikatelů a osob s nedostatkem finančních prostředků. Jsou to především jednotlivci. Přes 60 % loupeží na finančních institucích provedli pachatelé se zbraní v ruce.

Téměř polovina pachatelů, kteří zaútočili na zakročující policisty, byli pod vlivem alkoholu nebo drog.

Trestný čin týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě dle § 215a tr. zák., který stagnoval, byl ve větší míře charakterizován důslednějším využíváním institutu vykázání, čímž došlo k poklesu vazebních řízení. Efektivnost trestního řízení u tohoto trestného činu lze hodnotit jako vysokou, neboť k recidivě dochází minimálně, na druhé straně u tétož trestného činu je třeba poukázat na problematickou důkazní situaci danou častými změnami postojů svědků-poškozených, tedy obětí z řad rodinných příslušníků.

V rámci násilné trestné činnosti je rovněž řešena problematika požárů, pokud dojde ke škodě převyšující 10 mil. Kč. Ve sledovaném období bylo šetřeno 26 (+10) případů, objasněno 15 (+5) případů. Rovněž vzrostl počet mrtvých osob při požárech na 124 (+13).

Nejvíce násilných trestných činů bylo jako v roce 2009 zjištěno v kraji Moravskoslezském 2 767 (+144), nejméně pak v kraji Vysočina (541). Po přepočtu na 10 tis. obyvatel je nejzatíženější kraj Liberecký.

(Viz též tabulková a grafická část č. 18)

Opatření

Průběžně jsou realizována opatření preventivní a represivní povahy:

V rámci preventivní činnosti je i nadále prohlubována úzká **spolupráce Policie ČR s Českou bankovní asociací**, a to zejména v souvislosti s přetrvávajícími **případy loupežných přepadení v bankovním sektoru**. Jsou uskutečňována pravidelná setkání, na kterých probíhá vyhodnocení přijatých opatření a jsou podávány návrhy na zkvalitnění celkové ochrany bankovních ústavů a pošt. V rámci zlepšení ochrany finanční hotovosti a odhalování pachatelů loupežných přepadení jsou realizovány projekty se zaváděním stále nových technických prostředků.

Nadále se prohlubuje spolupráce Policie ČR s pracovníky firmy G4S Cash Service, kteří v ČR zajišťují převoz zhruba 80% finanční hotovosti mezi jednotlivými institucemi. Na společných jednáních jsou zvažována další opatření s cílem zamezení obnovení nárůstu loupežných přepadení kurzovních vozů, kterými je prováděn svoz tržeb z velkých hypermarketů, doplňování finanční hotovosti do bankomatů.

Prioritou policie pro rok 2011 je zkvalitňování informací k pachatelům, kteří se dopouštějí loupežných přepadení finančních ústavů a jejich poboček, zkvalitnění práce s informačními zdroji a rozšíření již zavedených nových technických prostředků určených k monitoringu a zadržení pachatelů. Policisté specializovaní na násilnou trestnou činnost se v následujícím období zaměří na zlepšení koordinace činností mezi jednotlivými útvary SKPV PČR v rámci republiky s ohledem na skutečnost, že u tohoto druhu trestné činnosti

se jedná o rozsáhlé série páchané jedním nebo skupinou pachatelů.

Informace o dopadených pachatelích násilné kriminality jsou kvalifikovaně zveřejňovány v hromadných sdělovacích prostředcích s odkazem na případnou aktivní účast veřejnosti při objasňování skutku. U tzv. uličních loupeží se prevence soustřeďuje na varování občanů a na informace o jednotlivých rizikových faktorech usnadňujících trestnou činnost.

V oblasti **boje s diváckým násilím** se důležitým právním nástrojem stal nový **alternativní trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce**, který je součástí nového trestního zákoníku účinného od 1. ledna 2010. Podstatou alternativního trestu je soudem vyslovený zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, a to na dobu až 10 let. Odsouzenému se po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje účast na určených sportovních, kulturních a jiných společenských akcích a ukládá se mu povinnost dostavovat se podle pokynů probačního úředníka v období bezprostředně souvisejícím s konáním zakázané akce na určený útvar policie. Při výkonu kontroly úzce spolupracuje policie s Probační a mediační službou.

Vláda dne 1. prosince 2010 schválila „**Zprávu o situaci v oblasti diváckého násilí, dopadu koncepce v praxi a návrzích dalších opatření**“.

Je patrné, že hlavní záměr koncepce, změna přístupu zainteresovaných subjektů k fenoménu diváckého násilí a k možnostem jeho řešení, se zdařil. Většina fotbalových klubů začala klást důraz na bezpečnostní opatření a spolupráci s Policií ČR při předcházení konfliktních situací. Kluby si též osvojily využívání nových instrumentů, které přispívají k zajištění bezpečnosti na stadionech, jako např. adresný ticketing, školená pořadatelská služba apod. Ze statistických údajů vyplývá, že za sledované období (od 1. ledna 2009 do konce července 2010) byly vážnější excesy na stadionech zaznamenány pouze v 9 případech.

Nejdůležitější z komplexu nových úkolů je pokračování spolupráce všech subjektů na eliminaci jakéhokoliv protiprávního chování osob v souvislosti s konáním sportovních utkání.

Pořádkové jednotky Policie ČR byly v roce 2010 nasazeny při 508 rizikových sportovních utkáních.

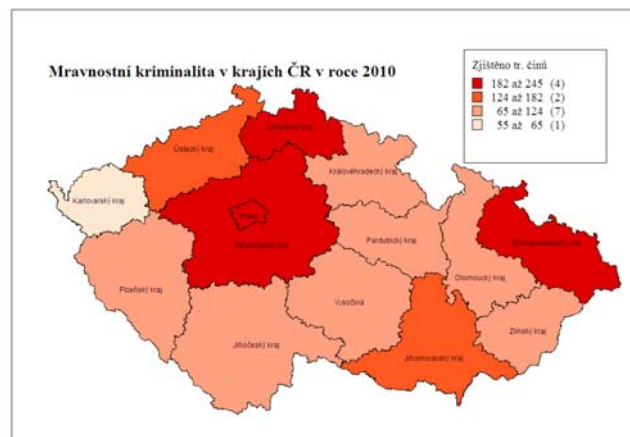
2.2.5 Mravnostní kriminalita

Zjištěno trestných činů
1 811 (+4,7 %, +81)

Objasněno trestných činů
1 354 (+9,3 %, +115)

Objasněnost 74,8 % (+3,1 %)

Počet stíhaných a vyšetřovaných osob
1 197 (+4 %, +46)

Do kategorie mravnostní kriminality lze zahrnout ty trestné činy, které jsou nebo mohou být spáchány se sexuální podtextem. Neohrožují pouze osoby poškozené, ale ve svém účinku narušují vztahy mezi lidmi. Jedná se o trestné činy, které jsou výsledkem přímého jednání pachatele, nebo o trestné činy, kdy je pachatel za účelem majetkového prospěchu zprostředkovatelem sexuálního uspokojení.

V roce 2010 bylo spácháno 1 811 (+81) mravnostních trestných činů a objasněno bylo 1 354 (+115) trestných činů. Oproti roku 2009 došlo k nepatrnému zvýšení nápadu i počtu objasněných skutků. Objasněnost se zvýšila na 74,8 % (+3,2 %).

Nejčastějšími trestnými činy v roce 2010 byl trestný čin pohlavního zneužívání a znásilnění. Těchto trestných činů se dopouští zejména dospělí pachatelé, ale také mládež. Je alarmující, že nejčastějšími oběťmi znásilnění a pohlavního zneužívání je věková kategorie do 18 let, a to zhruba v 70 % všech případů.

U mravnostní kriminality páchané na dětech trpí pachatelé určitou formou sexuální deviace, používají lstí a zastrašování.

Mravnostních trestných činů se nejčastěji opouštěli pachatelé ve věku 19-29 let. Pachateli trestného činu znásilnění byli nejčastěji recidivisté a to v necelé polovině všech případů.

V porovnání s rokem 2009 došlo v roce 2010 k poklesu počtu trestných činů ohrožování mravnosti (dříve šíření pornografie) o 43,9 % (88 skutků, -69), klesl rovněž počet trestných činů pohlavního zneužívání (643 skutků, -89, -12,2 %). Počet skutků trestného činu znásilnění se zvýšil

22,1 % (586 skutků, +106). U nově ustanoveného trestného činu sexuální nátlak dle § 186 z. č. 40/2009 Sb. bylo zaznamenáno celkem 22 skutků.

K nejvyššímu nárůstu došlo v kraji Libereckém kraji (188 skutků, +73, +63,5 %), dále ve Středočeském (193 skutků, +40, +26,1 %) a procentuálně i ve Zlínském (87 skutků, +22, +33,8 %). K výraznějšímu poklesu došlo v Jihomoravském kraji (160 skutků, -35, -17,9 %). Nejvíce skutků je registrováno v Moravskoslezském kraji (219 skutků, -26, -10,6 %) a hl. m. Praze (207 skutků, +24, +13,1 %).

(Viz též tabulková a grafická část č. 19)

Opatření

V novém trestním zákoníku č. 40/2009 Sb. s účinností od 1. 1. 2010 byla zavedena nová skutková podstata trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí podle § 190.

V roce 2010 IKSP dokončil studii „Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality“²³ která tematicky navazovala také na předchozí studii zaměřenou na pachatele komerčního sexuálního zneužívání dětí²⁴.

Další opatření viz zejména kapitola 2.2.7.2 *Obchod s lidmi*.

²³ Blatníková, Š.: Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. IKSP, Praha 2010.

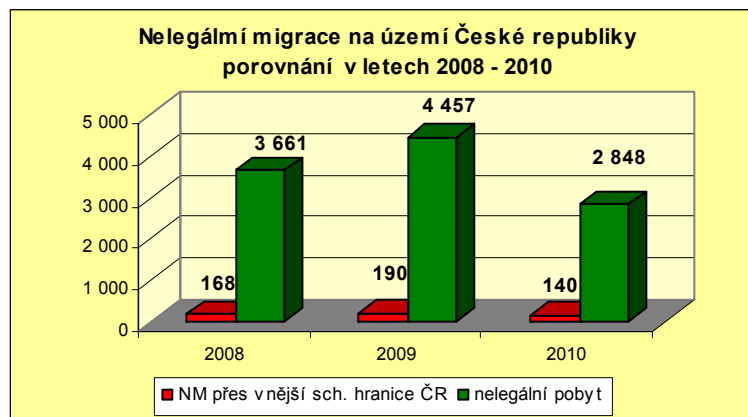
²⁴ Blatníková, Š. (2009). Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí. IKSP, Praha 2009

2.2.6 Nelegální migrace

Celkový počet osob zjištěných při nelegální migraci na území ČR: 2 988
Z toho bylo 246 osob (tj. 8,2 %) zjištěno při nelegální migraci opakovaně.

Neregulárním cestovním dokladem se prokázalo 211 osob (tj. 7,1 %).

Evidováno bylo 140 osob, které k nelegální migraci napomáhaly.

V souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru bylo nutné změnit pojetí definic nelegální migrace na území ČR. Od roku 2008 jsou sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území ČR:

1. *Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR – osoby, které nedovoleně překročily nebo se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice (letišť) ČR (cizinci i občané ČR).*

2. *Nelegální pobyt – cizinci zjištěni na území ČR, kteří nelegálně pobývali na území ČR, včetně tranzitního prostoru na letištích.*

V roce 2010 bylo při nelegální migraci na území ČR zjištěno celkem 2 988 (-1 469, -33 %) osob.

Nadále je Česká republika využívána jako tranzitní prostor pro nelegální migraci do dalších evropských zemí, ale vývoj v posledních letech ukazuje, že pro mnohé cizince se stává zemí cílovou.

Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici

V roce 2010 bylo při nelegální migraci **přes vnější schengenskou ČR odhaleno 140 osob**. Z toho bylo 119 osob zjištěno na vstupu do ČR a 21 osob ve směru z ČR. Kromě tří osob byly všechny ostatní osoby hlášeny z Letiště Praha-Ruzyně. Jednalo se zejména o státní příslušníky **Ukrajiny** (18 osob), **Egypta** (11 osob), **Vietnamu** (10 osob), Číny (9 osob) a Nigérie (8 osob). Při nelegálním překročení vnější schengenské hranice byli zjištěni pouze dva občané EU (Česká republika a Litva), ostatní cizinci náleželi k občanům třetích zemí.

Z výše uvedeného celkového počtu osob se 102 (tj. 72,9 %) prokázalo neregulárním (padělaným, pozměněným či jinak neplatným) cestovním dokladem. Nejvíce bylo zjištěno státních příslušníků Ukrajiny (18 osob), Vietnamu (10 osob), Číny (9 osob).

Nelegální pobyt

V kategorii **nelegálního pobytu** bylo v roce 2010 nahlášeno ze základních policejních útvarů **2 848 cizinců**.

Největší skupinu cizinců zjištěných při nelegálním pobytu tvoří tradičně státní příslušníci **Ukrajiny** (953 osob, tj. 33,5 % z celkového počtu). S odstupem následovali státní příslušníci **Vietnamu** (310 osob), **Ruska** (261 osob, tj. 8,8 %), Mongolska (139 osob) a Slovenska (135 osob).

Nadále je evidována taktika některých cizinců, kteří místo aby opustili území ČR ve stanovené lhůtě, zdržují se na území ČR nadále neoprávněně a nakonec se dostávají do přijímacího azylového střediska, kde požádají o mezinárodní ochranu (98 osob). U 194 cizinců bylo zjištěno, že již v minulosti neúspěšně žádali o poskytnutí mezinárodní ochrany.

Neregulárním cestovním dokladem se při nelegálním pobytu prokázalo 109 osob (tj. 3,8 % z celkového počtu osob zjištěných při nelegálním pobytu). Nejčastěji tyto doklady předkládali státní příslušníci Ukrajiny (27 osob), Vietnamu a Moldavska (oba po 17 osobách).

Podle Nejvyššího státního zastupitelství je u migrantů, zejména z řad osob nelegálně migrujících za prací, dána reálná hrozba jejich zapojení i do organizovaného zločinu.

Rozhodnutí o správním vyhoštění

V roce 2010 byl oproti předcházejícímu roku zaznamenán pokles cizinců, kterým bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění (2 507 osob; -557 osob, -18,2 %). Za posledních deset let se jedná o nejnižší roční počet cizinců s vydaným pravomocným rozhodnutím o správním vyhoštění. Nejvíce rozhodnutí o správním vyhoštění bylo cizincům vydáno v souvislosti

s porušováním pobytového režimu (78,8 %) a neuposlechnutí předchozího rozhodnutí o správním vyhoštění (9,0 %). Nejvíce zastoupenou skupinou cizinců zůstali státní příslušníci Ukrajiny (1.017 osob; -138 osob). S velkým odstupem následovali státní příslušníci Vietnamu (306 osob; -57 osob), Ruska (152 osob; -14 osob), Mongolska (144 osob; -80 osob) a Moldavska (107 osob; -15 osob). Nárůsty meziročního počtu osob s vydaným rozhodnutím o správním vyhoštění byly zaznamenány např. u státních příslušníků Číny (68 osob; +13 osob), Běloruska (47 osob; +12 osob).

Napomáhání k nelegální migraci

V roce 2010 bylo skupinami dokumentace služby cizinecké policie evidováno celkem **140 osob**, které **napomáhaly k nelegální migraci**. Většinou se jednalo o občany České republiky (106 osob). Dále následovali státní příslušníci Ukrajiny (14 osob), Polska (5 osob), Mongolska a Srbska. Napomáhání k nelegální migraci probíhalo např. umožněním nedovoleného překročení státní hranice, formou účelových sňatků, účelového otcovství, obstarávání padělků různých potvrzení nutných k pobytu atd.

(Viz též tabulková a grafická část č. 20)

Nelegální migrace a organizovaný zločin

Z pohledu Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu PČR nenastaly v průběhu roku 2010 žádné výrazné změny ve způsobu páčání a organizování trestné činnosti na úseku nelegální migrace ve vztahu k území České republiky. **Potvrdilo se snížení počtu osob jednotlivých zločineckých skupin, které se na organizování uvedené trestné činnosti podílejí** a to ve vztahu k určitému teritoriu. Celá zločinecká organizace je naopak více rozprostřena na teritoriu jednotlivých států, jejichž území je důležité pro transport nelegálních migrantů. Jedná se o státy tzv. vstupu (lokality odkud pocházejí běženci a kde je členové organizace nábírají k migraci nelegálními způsoby), o státy tranzitní (např. Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Rakousko, Rumunsko) a státy cílové.

Vybraná opatření

(další opatření viz kapitola 3.1 Legislativní aktivity)

V roce 2010 byla započata realizace „Dohody mezi Ministerstvem vnitra České

republiky a Ministerstvem zahraničních věcí České republiky o **vysílání styčných důstojníků pro migraci a doklady na zastupitelské úřady České republiky**.“ Navazuje na vysílání příslušníků služby cizinecké policie, jak bylo prováděno do konce roku 2009. Oproti této předchozí aktivitě došlo k rozšíření věcné působnosti vyslaných pracovníků o některé koncepční a monitorovací činnosti v souvislosti se sledováním migračního potenciálu a migračních rizik v zemi vyslání, a nově je možné vysílat tyto pracovníky až na dobu 4 let.

V roce 2010 působili styční důstojníci pro migraci a doklady na zastupitelských úřadech České republiky v Nigérii (Abuja), na Ukrajině (Kyjev, Lvov, Doněck), v Bělorusku (Minsk), Ruské federaci (Moskva), Mongolsku (Ulánbátar), ve Vietnamu (Hanoj) a v Číně (Peking). Podrobnější informace o realizaci zmíněné dohody budou **součástí Zprávy a situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky v roce 2010**.

Ministerstvo vnitra jako koordinátor **integrační politiky** zpracovalo v roce 2010 aktualizovanou **Koncepci integrace cizinců – Společné soužití**, která reflektuje vývoj, nové trendy a aktuální potřeby, které Česká republika zaznamenává v souvislosti s integrací cizinců i cizineckou problematikou obecně. Součástí dokumentu je i „Analýza aktuální situace v oblasti integrace cizinců“, která se zaměřuje na detailní popis populace cizinců pobývajících na území České republiky s ohledem na potřeby integrace cizinců a formulování integračních opatření.

V průběhu roku 2010 se MV zaměřilo na zakotvení integrace v krajích a městech. Podporovalo rozvoj **regionálních Center na podporu integrace cizinců**, která byla zřízena na základě projektů za finanční podpory z Evropského fondu pro integraci cizinců z třetích zemí. Cílem Ministerstva vnitra je zřídit Centra ve všech krajích České republiky a zajistit jejich trvalou udržitelnost.

Se záměrem zvládnout dopady krize a ke zmírnění napětí mezi cizinci a majoritní společností podpořilo Ministerstvo vnitra spolu se samosprávami měst realizaci tzv. **emergentních projektů** (Pardubice, Plzeň, Havlíčkův Brod, Městské části Praha 12, 13 a 14 a Praha-Libuš). V Pardubicích se 7. - 8. 10. 2010 uskutečnila v rámci emergentního projektu 2. celostátní konference statutárních měst s názvem

„Aktuální výzvy v oblasti integrace cizinců“. Tyto projekty naplnily (až na výjimku) i další záměr – nastartovat integrační strategie samosprávy na lokální úrovni.

Integrační politika dále kladla důraz na integraci ohrožených skupin, zejména žen a cizinců druhé generace (děti a mládež) a rodin cizinců, na prevenci sociální izolace a exkluze cizinců.

I v roce 2010 pokračovala **jednání o tzv. readmisních smlouvách**. Česká republika má sjednány readmisní smlouvy se všemi sousedními státy a dále s Maďarskem, Slovinskem, Chorvatskem, Moldávií, Bulharskem, Rumunskem, Vietnamem a Kanadou. Podepsána byla readmisní smlouva s **Arménií** a pokračoval ratifikační proces ke smlouvě se Švýcarskem. Obě smlouvy jsou již ratifikovány a očekává se, že vstoupí v nejbližší době v platnost. V průběhu roku 2010 byla rovněž ukončena jednání o readmisní smlouvě s Kosovem. Readmisní smlouva s Kazachstánem a prováděcí protokol k ní byly podepsány 23. 2. 2011 v Praze.

Mimo bilaterálních smluv jsou pro Českou republiku závazné rovněž readmisní smlouvy sjednané Evropskou unií, resp. Evropským společenstvím. V současné době jsou v platnosti smlouvy s Albánií, Bosnou a Hercegovinou, Černou Horou, Hongkongem, Makedonií, Moldávií, Ruskem, Pákistánem, Srbskem, Srí Lankou, Macaeem a Ukrajinou, podepsána byla rovněž smlouva s Gruzii, která vstoupí v platnost 1. března 2011. Pokračovala jednání s Kapverdami, Marokem a Tureckem.

Analytické centrum pro ochranu státních hranic a migraci (dále jen „Analytické centrum“) představuje stále analytické pracoviště mezirezortního charakteru, které se zaměřuje na sledování a analýzu migrace jako komplexního jevu. Na činnosti Analytického centra se podílejí všechny orgány zapojené do systému řízení ochrany státních hranic a mezinárodní migrace.

Zásadním úkolem řešeným v roce 2010 v rámci Analytického centra se stal materiál **„Návrh opatření k řízení ekonomické migrace, ochraně práv osob migrujících za prací a realizaci návratů“**, jenž bude na začátku roku 2011 předložen vládě k projednání. Jeho obsahem je návrh nového systému ekonomické migrace do ČR, návrh systému návratů cizinců a

vyhodnocení dosavadního uplatňování institutů správního a trestního práva souvisejících s nelegální migrací a pracovním vykořisťováním cizinců. Materiál bude využit při přípravě nové právní úpravy podmínek vstupu a pobytu cizinců na území ČR.

Pozornost byla v rámci Analytického centra věnována rovněž analýzám konkrétních jevů (událostí), jež byly identifikovány jako rizikové či potenciálně problémové. V této souvislosti lze např. zmínit vyhodnocení dopadů nového trestního zákoníku (40/2009 Sb.) do oblasti boje proti nelegální migraci a obchodu s lidmi; nový trestní zákoník účinný od 1. ledna 2010 sebou přinesl mj. změny, které se mohou negativně projevit při výkonu činnosti orgánů činných v trestním řízení.

V průběhu roku 2010 byla Analytickým centrem zpracována řada dalších výstupů včetně tématických studií rozsáhlejšího charakteru (dokončena byla studie na téma živnostenské podnikání cizinců, rozpracována byla studie zabývající se zaměstnáním cizinců). Rovněž tyto výstupy byly koncipovány jako základ pro zlepšení praxe v dané oblasti a jako návrhy na případné změny legislativy. Znovu otevřena byla problematika slučování rodin; v rámci série jednání tzv. kulatého stolu se zástupci zainteresovaných resortů byla navržena některá opatření pro řešení konkrétních problémů.

Správa uprchlických zařízení MV provozovala v roce 2010 **dvě zařízení pro zajištění cizinců** (dále jen „ZZC“), a to v Poštorné (Jihomoravský kraj) a v Bělé pod Bezdězem (Středočeský kraj), v nichž se vykonává rozhodnutí o zajištění. Jejich celková ubytovací kapacita činila (k 31. 12. 2010) 434 lůžek.

V roce 2010 bylo v ZZC umístěno celkem 828 zajištěných cizinců z 50 států, nejvíce z Ukrajiny (382), Vietnamu (142) a Mongolska (43). V tomtéž období bylo ze zařízení pro zajištění cizinců propuštěno 969 cizinců.

Na základě rozhodnutí o správní vyhoštění bylo vyhoštěno 714 cizinců, z toho nejvíce státních příslušníků z Ukrajiny (344 osob), Vietnamu (131 osob) a Ruska (49 osob).

Průměrná doba zajištění byla v roce 2010 u výše uvedených osob 82,4 dne.

Úřady práce pokračovaly v kontrolách v oblasti nelegálního zaměstnávání cizinců.

2.2.7 Organizovaný zločin

Vývoj organizovaného zločinu na území ČR

Vývoj organizovaného zločinu v ČR se odvíjí od mezinárodních trendů a i zločinecké skupiny působící na území ČR jsou zpravidla úzce propojené se skupinami v zahraničí (případně se jedná jen o odnože nadnárodních skupin). Nejmarkantnějším současným trendem je pozvolný ústup od násilné trestné činnosti (vraždy, vydírání, ubližování na zdraví) směrem především ke kriminalitě hospodářského charakteru (daňová a internetová kriminalita, úvěrové podvody, padělání bezhotovostních platebních prostředků).

Tyto nastupující formy kriminality jednak generují obrovské výnosy, jednak často umožňují pachatelům pohybovat se na hraně zákona a obstruovat tak činnost orgánů činných v trestním řízení. Zločinecké skupiny často zakrývají svou nelegální činnost investicemi do (zdánlivě) legálních podniků, přičemž zároveň vyhledávají kontakty v politických sférách.

Srůst organizovaného zločinu s legální sférou na území ČR (lze předpokládat shodný vývoj v ostatních členských státech EU) je pozorován již nějakou dobu. Jedná o znepokojující trend, kdy nejvyšší články zločineckých struktur investují do legálních podniků, navazují kontakty v politických kruzích a zapojují do svých machinací zprostředkovatelské firmy, které mnohdy ani netuší, že poskytují služby kriminálním strukturám.

Podle BIS český organizovaný zločin nejvyšší úrovně má podobu vlivových sítí a podnikatelsko-mocenských struktur. Prostřednictvím legálních ekonomických subjektů profituje zejména systematickým obohacováním se na veřejných rozpočtech a firmách se státní majetkovou účastí. Podnikání představitelů takových struktur (prostřednictvím legálních obchodních subjektů) je zároveň doprovázeno skrytým a nelegitimním uplatňováním vlivu na orgány státní správy a samosprávy atp.

Spíše než o pevnou strukturu jde o systém volných, vzájemně spolupracujících a přístupných sítí disponujících penězi, vlivem a/nebo kontakty. Takové struktury naplňují řadu definičních znaků organizovaného zločinu. Vedle skrytého působení, omezeného členství, uplatňování vlivu a používání korupce, lze

zařadit i využívání expertů, zajišťování trestní nepostizitelnosti prostřednictvím ovlivňování orgánů činných v trestním řízení a oddělováním organizátorů od vykonavatelů.

Podle poznatků BIS na území ČR působí řada zahraničních skupin organizovaného zločinu. Ty však nejvyššího stupně většinou nedosahují. Jde především o skupiny postsovětské (ukrajinské, čechenské, arménské; nově BIS zaznamenává přítomnost reprezentantů gruzinského organizovaného zločinu), balkánské (zejm. albánské) a vietnamské provenience.

Významné zločinecké organizace působící na území ČR lze rozdělit na domácí, ruskojazyčné, asijské.

Domácí zločinecké organizace

Významné domácí kriminální organizace ani v roce 2010 nepovažovaly použití násilí za hlavní metodu pro získání finančního prospěchu, přestože použití násilí, často pouze ve formě hrozby u některých zejména regionálně organizovaných skupin i nadále přetrvávalo. Stejně jako v minulém období i v roce 2010 se nejvýznamnější domácí kriminální organizace zabývaly především trestnou činností spojenou s účelově zakládanými podnikatelskými subjekty, manipulací veřejných soutěží, úvěrovými či leasingovými podvody, krádežemi a následnou legalizací (a prodejem) motorových vozidel apod. Tyto kriminální organizace se při své činnosti většinou neobešly bez infiltrace do různých institucí státní i veřejné správy a často ani bez infiltrace členů zločineckých organizací do nekriminálních soukromých podnikatelských subjektů.

V roce 2010 byla též monitorována činnost domácích kriminálních subjektů s výrazným zahraničním prvkem zabývajících se výhradně legalizací výnosů pocházejících z trestné činnosti („praní peněz“), která pravděpodobně probíhá mimo území ČR. Tyto subjekty využívají specifikum české legislativy, které neumožňuje trestně stíhat „praní peněz“, pokud není přesně identifikována zdrojová trestná činnost.

Kromě uvedených specializovaných a v mnoha případech celostátně působících skupin i nadále v roce 2010 působily na území ČR různé regionálně orientované skupiny (velikost regionu je typicky jeden nebo několik okresů), které často působí ve spolupráci se

zkorumpovanými představiteli místní samosprávy. Tyto skupiny v některých případech prosazují svoje zástupce do volených zastupitelských orgánů, a to nejen na komunální úrovni.

Nelze jednoznačně stanovit trestnou činnost, která je pro tyto regionálně orientované skupiny typická (předražené půjčky spojené s podvody, obchodování s kradenými automobily apod.), ale často bývá úzce spojena s legálním podnikáním vůdčí osoby skupiny (obchody s nemovitostmi, stavební firmy, autobazary, opravy automobilů, soukromé bezpečnostní služby apod.).

Krádeže motorových vozidel představují v současné době jedno z nejvíce organizovaných a zároveň velmi výnosných odvětví trestné činnosti, přičemž riziko odhalení zůstává poměrně nízké.

Ruskojazyčné zločinecké organizace

V průběhu roku 2010 pokračoval dominující vliv ukrajinských zločineckých skupin v ruskojazyčných strukturách. **Ukrajinské** zločinecké skupiny se i nadále podílejí velkým procentem na trestné činnosti na území ČR. Pokračování hospodářské recese v roce 2010 hlavně v odvětví stavebnictví nutilo tyto skupiny přeorientovat svou tradiční trestnou činnost vydirání ukrajinských dělníků na jinou – např. organizované krádeže, zajišťování tzv. ochrany vybraných nočních klubů, organizování prostituce, klientelismus, distribuci nekolkovaných cigaret a alkoholu. Díky znalosti prostředí stavebnictví, v němž značná část ukrajinských dělníků v ČR pracuje, prováděly ukrajinské organizace také vloupání do novostaveb a stavebních buněk, kdy jejich cílem byla profesionální stavební technika.

Dalším významným trendem ruskojazyčných zločineckých struktur v roce 2010 byl posilující vliv **gruzínské** zločinecké struktury, který byl dán zejména vnitrostátní situací v Gruzii, ale i změnou legislativy spočívající ve zpřísnění trestních zákonů ve státech bývalého Sovětského svazu. V důsledku těchto skutečností se na našem území, a i ve státech západní Evropy, začali usazovat významní členové organizovaného zločinu z těchto zemí, a to včetně tzv. „vorů v zákoně“. Gruzínské kriminální skupiny byly aktivní v oblasti finanční kriminality, což bylo spojeno s podvodným sjednáváním úvěrů, nevracením úvěrů získaných od fyzických osob (spojené s násilím na věřitelích), nákupem celých

fírem přes tzv. bílé koně, fingovanými krádežemi automobilů na leasing (s jejich následným vývozem na teritorium bývalého Sovětského svazu). Společně s tím je patrný přesun některých aktivit „vorů v zákoně“, a to z hlediska legalizace výnosů z trestné činnosti páchané mimo Českou republiku, které bylo prováděno formou „investic“ na českém území.

Asijské zločinecké organizace

V prostředí asijské organizované kriminality představuje dlouhodobě dominantní etnickou skupinu **vietnamská komunita**, která si i v roce 2010 udržela téměř absolutní kontrolu nad trestnou činností páchanou Asiaty. Mezi nejtradičnější typy organizované vietnamské trestné činnosti patří **trestná činnost daňová**, která spočívala v krácení cla či daně většinou formou padělání příslušných dokladů v kombinaci s vykazováním dovozu na tzv. nekontaktní firmu. Tato činnost je spojená s prodejem různého spotřebního zboží ve stánkovém prodeji, což bývá často spojeno s další daňovou trestnou činností (zboží je formálně v majetku nekontaktních firem apod.). Velmi významným okruhem vietnamské organizované kriminality, se zřetelnou tendencí nárůstu významu, byla **výroba, obchodování a distribuce omamných a psychotropních látek**. V roce 2010 byl v souladu s trendem z předchozích let zaznamenán zejména další nárůst výroby omamné a psychotropní látky marihuany, jejíž prodej se stále více podílí na nelegálních ziscích vietnamských kriminálních skupin. Asijské kriminální struktury v roce 2010 organizovaly také nelegální přesun zisků pocházejících z trestné činnosti, přičemž dlouhodobě lze konstatovat, že k přesunu zisku byly používány bankovní převody i vývoz značného množství hotovosti prostřednictvím kurýrů. V roce 2010 se v rámci vietnamské organizované kriminality potvrdil trend poklesu významu převaděčství, což je možno považovat za důsledek vstupu ČR do schengenského prostoru. Převaděčství bylo částečně nahrazeno trestnou činností v souvislosti s legalizací pobytu na území ČR, což s sebou nese zvýšenou míru korupce pracovníků české státní správy. Byla však zaznamenána činnost mezinárodně působících skupin, které převáděly osoby vietnamské národnosti z ČR (a jiných států EU) do Velké Británie, která není členem schengenského prostoru.

Opatření

Boj proti organizovanému zločinu na území ČR

Klíčovým prvkem reakce na výzvu, kterou představuje organizovaný zločin, je především společné a koordinované úsilí jak na národní úrovni, tak v rámci Evropské unie a mezinárodního společenství. Zásadním faktorem je posilování práva a justiční spolupráce, multidisciplinarita a efektivní zapojení a komunikace všech relevantních aktérů (policejních útvarů, státních i územních samospráv, justice, celních a daňových úřadů, případně soukromého sektoru a veřejnosti).

Jelikož je společným jmenovatelem všech aktivit organizovaného zločinu vyhledávání zisku, je nutné posilovat kapacitu orgánů zajišťujících finanční šetření a podporovat úsilí policie v zabavování a konfiskaci výnosů z trestné činnosti a eliminaci korupce na všech úrovních státní správy. Bezúhonnost zaměstnanců soudů je rozhodující.

Připravovaná opatření v oblasti boje proti organizovanému zločinu jsou zaměřena na úpravu institutu spolupracujícího obviněného, posilování sdílení informací a spolupráce mezi příslušnými útvary P ČR a zpravodajskými službami. Prioritou v této oblasti se stává vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti a boj proti závažné hospodářské kriminalitě.

- V březnu roku 2010 proběhla aktualizace plnění úkolů vyplývajících z Koncepce boje proti organizovanému zločinu z roku 2008, schválené vládním usnesením č. 64 dne 23. ledna 2008. Ministr vnitra má za úkol do 30. června 2011 předložit vládě aktualizovanou Koncepci boje proti organizovanému zločinu na období 2011 – 2014.
- V červnu proběhl v Bruselu seminář k organizovanému zločinu pořádaný Evropskou komisí, který se zaměřoval na propojení mezi organizovaným zločinem a korupcí. U této příležitosti vydala Evropská komise rozsáhlý dokument, který byl vzat na vědomí příslušnými orgány ČR.

Ve dnech 15. – 17. září 2010 se v Praze konalo plenární zasedání Camdenské meziresortní sítě pro zajišťování výnosů (Camden Assets Recovery Inter-Agency Network, CARIN), které v roce 2010 ČR

předsedala. Jedná se o mezinárodní síť (více než 50 členů) spojující pod záštitou Europolu (sekretariát CARIN) zástupce policie a justice z celého světa během několika ročních jednání. Účelem sítě je sjednocovat mezinárodní postupy v oblasti vyhledávání a zajišťování výnosů a poskytovat komunikační kanál expertů v dané problematice.

MV zpracovalo syntetický materiál **Vyhodnocení situace v oblasti organizovaného zločinu na území ČR**, který strukturovaně mapuje a) organizovanou trestnou činnost na území ČR, b) nástroje a schopnosti P ČR odhalovat a bojovat proti organizované trestné činnosti a c) budoucí trendy v oblasti organizovaného zločinu. Účelem materiálu je posloužit jako vodítko při vytváření koncepčních a strategických dokumentů v předmětné oblasti.

V roce 2010 byly IKSP v rámci úkolu **Výzkum a analýza závažných forem trestné činnosti** dokončeny mj. úkoly:

- Český organizovaný zločin v mezinárodním kontextu.
- Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky.
- Podíl organizovaného zločinu na komerčním sexuálním zneužívání dětí aj.

Mezinárodní spolupráce v oblasti potlačování organizovaného zločinu

V roce 2010 byly schváleny **Závěry Rady o vytvoření politického cyklu EU pro organizovanou a závažnou mezinárodní trestnou činnost**. Účelem těchto Závěrů bylo vytvořit nový jednotný koncept, včetně metodologie v boji proti organizovanému zločinu, který by respektoval novou situaci po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost a vycházel ze Stockholmského programu a navazující Strategie vnitřní bezpečnosti.

Mezinárodní organizace (OSN, Rada Evropy a EU) v minulosti iniciovaly řadu opatření směřujících k posilování mezinárodní spolupráce v boji proti organizovanému zločinu.²⁵ ČR celou řadu těchto dokumentů neratifikovala (a tudíž neimplementovala) z důvodu absence úpravy odpovědnosti právnických osob ve vnitrostátním právním řádu.

²⁵ Z pohledu mezinárodní spolupráce je stěžejní *Úmluva OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu* (UN Treaty Against Organised Crime, UNTOC).

Ministr spravedlnosti předložil návrh **zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim** vládě 29. prosince 2010, následně 23. února 2011 byl návrh vládou schválen.

Nabytí účinnosti zákona bude mezníkem v zapojení ČR do mezinárodního úsilí bojovat proti organizované kriminalitě a umožní nastoupit cestu aktivnější přeshraniční spolupráce v této oblasti jak na úrovni mezinárodní, tak v rámci EU.

V rámci EU byla Multidisciplinární pracovní skupina Rady EU pro organizovaný zločin přejmenována na Skupinu Rady EU pro obecné záležitosti včetně vyhodnocování – fakticky však zůstává složení i funkce skupiny stejné. Zástupci všech ČS EU se v rámci tohoto fóra dále zabývají formulací celounijních politik v oblasti boje proti organizovanému zločinu a spolupráce tzv. orgánů vynucujících právo (law enforcement). Mimo jiné je zde diskutován analytický materiál Hodnocení rizik organizovaného zločinu

2.2.7.1 Nelegální obchod s drogami

V roce 2010 Policie ČR zjistila 3 010 (-36) trestných činů nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů a 24 (-1) trestných činů šíření toxikomanie.

V oblasti výroby **metamfetaminu (pervitinu)** přetrvává trend výroby této drogy z pseudoefedrinu, který pachatelé extrahují z volně prodejných léků, získaných především v Polsku, méně na Slovensku a v Německu. V ČR došlo ke snížení spotřeby léků s obsahem pseudoefedrinu především díky jejich zařazení do kategorie **léky vydávané bez lékařského předpisu s omezením**. Celkové vydané množství na osobu za těchto podmínek nesmí přesáhnout 1800 mg pseudoefedrinu za měsíc. Trh s metamfetaminem je stále atomizován, čemuž odpovídají i nejčastěji odhalované domácí a malé „varny“ metamfetaminu. Do výroby se zapojují více občané Vietnamu, o čemž svědčí postupný nárůst počtu těchto pachatelů. V roce 2008 se jednalo o 13, v roce 2009 o 22 a v roce 2010 (k říjnu) již o 34 pachatelů.

I přes významné snížení prodeje léků v ČR je nelegální výroba dostatečně saturována dovozem ze zahraničních zdrojů a rozsah výroby i nabídka pervitinu na drogovém trhu zůstává v podstatě na stejné vysoké úrovni.

(Organised Crime Threat Assessment, OCTA), který zpracovává Europol a který identifikuje budoucí hrozby a mezery v kolektivním poznání EU ve vztahu k organizovanému zločinu a slouží jako vodítko pro stanovování priorit jednotlivých ČS i celé EU v dané oblasti.

Snahy o navazování a utužování spolupráce ze strany jednotlivých složek P ČR lze rovněž hodnotit pozitivně. Kromě mezinárodních kanálů (Interpol, Europol, SIRENE) využívá ČR také kanály zaměřené na specifické problematiky (PWGT, Národní kontaktní body pro autokriminalitu apod.) a dále přímou spolupráci s konkrétními útvary v zahraničí. Pokračuje rovněž prohlubování policejní spolupráce se zeměmi západního Balkánu v rámci programu Zahraniční rozvojové spolupráce financovaného Ministerstvem zahraničních věcí. V roce 2010 bylo uskutečněno přijetí delegace zástupců albánské policie v ČR a vykonány expertní policejní mise do Bosny a Hercegoviny a Makedonie.

V roce 2010 **pokračoval vzrůstající trend počtu případů odhalených indoorových pěstíren konopí s masivním zapojením občanů Vietnamu**. Produkce z těchto pěstíren je určena jak k částečnému pokrytí domácí poptávky, tak pro vývoz do západní i východní Evropy.

Podle závěrů NSZ dochází tak k přelévání kriminality z oblasti porušování duševního vlastnictví do drogové kriminality a pěstírny produkují konopí téměř průmyslovým způsobem.

Na distribuci **kokainu** se v ČR nejvíce podílejí osoby původem ze západní Afriky a trvá trend využívání českých občanů jako kurýrů pro přepravu kokainu z Jižní Ameriky do západní Evropy. Situace se však konstantně vyvíjí a často dochází ke změnám tras, kdy je kokain do Evropy dopravován i přes státy severní Afriky.

Situace v oblasti dovozu **heroinu** je i nadále ovlivňována albánsky hovořícími zločineckými skupinami, na distribuční úrovni i romskými a vietnamskými skupinami. Nejčastějším způsobem dovozu byly zásilky přepravované v osobních vozidlech v rámci Evropy v množství do 10 kg drogy. Jako kurýři jsou využíváni zejména občané Maďarska, Bulharska, Slovenska a České republiky. Situace v oblasti problémového užívání opiátů je významně

ovlivněna substitučním lékem Subutexe, který ač primárně určen k léčbě je nelegálně distribuován a zejména v Praze masivně proniká na černý trh.

V oblasti obchodu s **extází** je dále zaznamenáván výskyt tablet, které neobsahují MDMA, ale látku piperazin. K dovozu extáze do České republiky dochází i nadále zejména z Nizozemska.

Od roku 2008 dochází jak v ČR, tak celé EU k intenzivnímu nárůstu **zneužívání nových syntetických látek**, které nejsou v současné době v ČR uvedeny na seznamu omamných a psychotropních látek. Mezi členskými státy EU došlo v roce 2010 k řadě legislativních změn, které se snaží tento problém řešit a takové látky jsou postupně zařazovány na seznam zakázaných drog. Nově zneužívané syntetické látky představují závažné zdravotní a společenské riziko. V EU bylo zaznamenáno mnoho případů poškození zdraví po užití těchto látek a došlo k celé řadě úmrtí ve spojení s aplikací některé nové syntetické drogy. Jedná se o nově a zpravidla zcela účelově připravené látky, u kterých není dosud detailně známo jejich složení ani toxikologické působení, tudíž není vyloučeno ani trvalé poškození zdraví již při krátkodobém užívání. V současné době je evidován v ČR enormní nárůst obchodu s novými drogami, které se ve velkém množství dováží především z asijských zemí. Jedná se především o látky ze skupiny syntetických kanabinoidů, které se objevují jako součást různých vykuřovacích směsí tzv. „spice“ (skupina látek typově označovaná JWH), dále pak deriváty kathinonu (například mediálně známý mephedron) a rostlinné extrakty se záměrně několikanásobně zvyšovaným obsahem účinné látky (např. šalvěj divotvorná). Vzhledem k tomu, že trestně právní postih v souvislosti s takovými látkami je v současné době značně problematický (za určitých podmínek lze jednání posuzovat jako šíření toxikomanie), je třeba realizovat nezbytná opatření směřující k zařazení těchto nových drog do režimu kontrolovaných látek.

Z hlediska vymáhání práva v oblasti nelegálních návykových látek je nutné zmínit rezervy zejména v oblasti práva přestupkového. V ČR dochází na veřejnosti běžně k užívání zejména marihuany. Konzum marihuany je masivně rozšířen v různých zařízeních klubového typu.

Pro trestné činy **nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů**

(§ 187 – § 188 starého tr. zák.), bylo **pravomocně odsouzeno 580** osob, podle § 283 a § 284 nového tr. zákoníku, bylo **pravomocně odsouzeno 965 osob**. Pro trestný čin šíření toxikomanie podle § 287 nového tr. zákoníku pak bylo odsouzeno 2 osoby.

V roce 2010 bylo zaznamenáno zneužití psychotropních a omamných látek u 357 vězňených osob, z toho u 17 obviněných osob a 340 odsouzených osob.

(Viz tabulková a grafická část č. 21)

Opatření

V roce 2010 bylo **celními orgány České republiky zajištěno v celkem 130 případech 73 kg omamných a psychotropních látek**. Z toho v 79 případech se jednalo o marihuanu, v 18 o hašiš a v 11 o kokain. Meziročně došlo k poklesu o 45 případů.

V červnu 2010 byl přijat **Evropský pakt boje proti nelegálnímu obchodu s drogami** v tranzitních zemích. Jedná se o politický dokument, který se zaměřuje na spolupráci v boji proti nelegálnímu tranzitu kokainu přes jižní hranice EU a proti nelegálnímu tranzitu heroínu přes jihovýchodní a východní sousedy EU. Text rovněž zahrnuje návrh na spolupráci v oblasti identifikace, zabavování a využívání aktiv pocházejících z výnosů trestné činnosti.

Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 - 2018 byla schválena usnesením vlády č. 340 ze dne 10. května 2010. Definiuje v komplexní a koncepční rovině základní východiska a směry řešení problému užívání drog a principy a přístupy, na kterých je protidrogová politika založena. Jako hlavní strategické cíle pro funkční období tohoto dokumentu byly stanoveny:

- snížení míry experimentálního a příležitostného užívání drog zejména mladými lidmi,
- snížení míry problémového a intenzivního užívání drog,
- snížení potenciálního rizika spojeného s užíváním drog pro jedince a společnost,
- snížení dostupnosti drog zejména pro mladé lidi.

Dne 19. ledna 2011 byl usnesením vlády č. 47 schválen **Akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 až 2012**.

Ve vzájemné spolupráci Národní protidrogové centrály a ředitelství služby pořádkové policie došlo ke zpracování podrobné **metodické příručky pro policisty k řešení přestupkových jednání v oblasti nelegálních drog**. Příručka byla po vydání distribuována po linii pořádkové služby v rámci celé Policie ČR.

V souvislosti s řešením situace v oblasti volně dostupných léků s obsahem pseudoefedrinu byla navázána policejní spolupráce s kolegy ze sousedních dotčených zemí. Ze strany Národní protidrogové centrály byly iniciovány snahy o řešení otázky zneužívání volně dostupných léků s pseudoefedrinem na úrovni EU. Je totiž zřejmé, že v době jednotného prostoru a neexistence hraničních kontrol mezi státy, je opatření aplikované pouze v jedné zemi společenství zcela nedostatečné. Na setkání pracovní skupiny pro prekuzory drog při Evropské komisi byly členské země vyzvány k přijetí náležitých opatření k zamezení úniku léků z legálního trhu.

V **oblasti nových drog** Národní protidrogová centrála v součinnosti s Inspektorátem omamných a psychotropních látek Ministerstva zdravotnictví ČR, Generálním ředitelstvím cel a dalšími členy pracovní skupiny Early Warning

System vypracovala na základě praktických zkušeností v ČR (zejména záchytů některých látek) a zahraničních zpráv seznam patnácti látek, které se v současné době nejvíce vyskytují na české drogové scéně. Pracovní skupina Early Warning System bude navrhovat brzké zařazení zmíněných látek do seznamů drog ve smyslu zákona o návykových látkách.

V rámci **projektu RELIÉF**, který je realizován Národní protidrogovou centrálou ve spolupráci s Kriminologickým ústavem Praha, zaměřeného na mechanoskopickou profilaci znaků na lisovaných zásilkách heroinu a kokainu se uskutečnila v ČR mezinárodní konference za účasti zástupců z 15 evropských zemí. Projekt Reliéf tak byl kompletně představen zástupcům protidrogových jednotek a kriminologickým expertům s cílem získat pro další rozvoj projektu a jeho praktickou implementaci do praxe partnery ze zahraničí.

IKSP v roce 2010 dokončil výzkum s názvem **Kriminální kariéra pachatelů drogové kriminality**.

2.2.7.2 Obchod s lidmi

Pro trestný čin **obchodování s lidmi** podle § 232a starého tr. zák. bylo v roce 2010 odsouzeno 7 osob. Podle analogického § 168 nového tr. zákoníku byly odsouzeny 3 osoby.

Dne 1. 1. 2010 vstoupil v účinnost zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, kde je trestný čin obchodování s lidmi definován v ustanovení § 168. Do nové definice bylo zapracováno několik změn: v oblasti sexuálního vykořisťování „k pohlavnímu styku nebo jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování“ spadá nově „anebo k výrobě pornografického díla“. Do výčtu forem pracovního vykořisťování „k otroctví nebo nevolnictví, k nuceným pracím nebo jiným formám vykořisťování“ byla zařazena „nucená služba v ozbrojených silách“ a dále odběr tkáně, buňky nebo orgánu z těla. Naprosto novou skutkovou podstatou je trestný čin dle ustanovení § 190 prostituce ohrožující mravní vývoj dětí.

Českou republiku lze považovat především za zemi cílovou a transitní, v menší míře za zemi zdrojovou. I v roce 2010 pokračovaly hlavní trendy v oblasti obchodování s lidmi, které

ovlivňují situaci v České republice již od roku 2004. Došlo ke stabilizaci až mírnému poklesu obchodování s lidmi v oblasti sexuálního vykořisťování (pokles registruje celý erotický a sexuální služby poskytující sektor), částečně i z důvodu probíhající ekonomické krize. Ta naopak přispěla v nemalé míře k výraznému **nárůstu případů obchodování s lidmi v oblasti pracovního vykořisťování a nucené práce**. Špatná ekonomická situace vedla k vyšší poptávce po levné pracovní síle, především ze zahraničí. Ze stejného důvodu došlo k nárůstu poptávky po práci ze strany zahraničních pracovníků. Ti častokrát přijímali práce bez adekvátní záruky na finanční ohodnocení a pracovní podmínky.

Stále přetrvává již od roku 2008 popisovaná **změna „modu operandi“** pachatelů. Převládají subtilní formy donucení. Oběti mají často možnost opustit pracoviště i ubytovací prostory, dostávají peněžní zálohy. Fyzické násilí se objevuje zřídka častokrát spíše jako výsledek potyček a rozporů mezi zaměstnanci a zaměstnavatelem, nikoli jako donucovací

nástroj. Naopak častý je psychologický nátlak, praktiky na hranici zákonnosti (vyplácení mzdy se zpožděním, nicméně ještě v zákonné lhůtě, vyžadování přesčasů, které pak nejsou uhrazeny, nevyhovující hygienické podmínky, postihy za smyšlené podmínky atd.), zneužívání neznalosti zákona a jazyka.

Zásadním problémem je latence trestného činu obchodování s lidmi a jeho problematické dokazování. V **oblasti odsuzování** se stejně jako další země Evropy potýkáme s nedostatkem odsuzujících rozsudků k trestnému činu obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování. V tomto smyslu je již úspěchem první odsuzující rozsudek ústeckého krajského soudu ve věci odsouzení 3 ukrajinských pachatelů z 15. června 2010 pro zločin obchodování s lidmi za účelem nucené práce či jiných forem vykořisťování.

V oblasti **obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování** zaznamenáváme stále jako zdrojové země ty s nižší životní úrovní (Ruská federace, Slovensko, Ukrajina), nově byly registrovány případy obchodovaných dívek z Nigérie, Hondurasu Rumunska a Bulharska. Ačkoli lze v současné době považovat Českou republiku především za zemi cílovou, byly zaregistrovány případy českých obětí ve Velké Británii, Německu a Nizozemí.

V **oblasti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování** registrují NNO výrazný nárůst případů. Zdrojovými zeměmi jsou především Rumunsko a Bulharsko, dlouhodobě rizikovou skupinou jsou občané pocházející z Mongolska, Vietnamu i Slovenska. Častým rysem je, že oběťmi se stávají osoby, které již v minulosti pracovaly na území České republiky a kvůli ekonomické krizi přišly o práci. Snaha udržet se i přes nepříznivou situaci na trhu práce je pak nutí přijímat práce bez garance, pracovat za nuzných podmínek nebo při neznalosti konkrétních finančních podmínek. Stejná ekonomická situace byla důvodem pro vznik podobné situace u českých občanů, kteří se rozhodli hledat si práci v zahraničí. Cílovou zemí byla často Velká Británie, zaznamenán byl i případ pracovního vykořisťování občanů ČR na Ukrajině. Zaregistrovány byly i případy vnitřního obchodování s občany ČR za účelem pracovního vykořisťování.

Za rok 2010 nebyl zjištěn ani jeden trestný čin obchodování s lidmi za účelem odběru tkáně, buňky nebo orgánu, k otroctví nebo nevolnictví

a ke službě v ozbrojených silách. Na základě vyjádření členů Meziresortní koordinační skupiny – zástupců nestátního neziskového sektoru se lze domnívat, že neexistují ani náznaky o páčání těchto specifických forem TČ obchodu s lidmi na území České republiky.

Opatření

Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU o prevenci obchodování s lidmi, boji proti němu a ochraně obětí, kterým se zrušuje rámcové rozhodnutí 2002/629/SVV se dostala do finální negociační fáze v prosinci roku 2010. V textu došlo k rozšíření definice obchodování s lidmi o nové formy vykořisťování. Ve stávajícím textu je ukotveno omezení garance pomoci a podpory obětí obchodu s lidmi (bezpodmínečná pomoc a podpora nespolupracujícím ilegálně pobývajícím osobám), která nemá překročit rámec tzv. doby na rozmyšlenou. Došlo k zakotvení nového, pro Evropský parlament zcela klíčového ustanovení, které se vztahuje k roli EU koordinátora - tzv. Anti-Trafficking Coordinator (ATC). Zachována zůstala klíčová trestněprávní ustanovení (otázka extraterritoriální jurisdikce, trestní sazby, nekriminalizace klientů využívajících služeb obchodovaných osob).

Prioritou MV v oblasti boje proti obchodování s lidmi bylo v roce 2010 mimo jiné posilování schopnosti subjektů vstupujících v kontakt s rizikovými skupinami identifikovat včas existující obchod s lidmi, popř. podezření na páčání tohoto trestného činu. Kromě školení na Justiční akademii a Správě uprchlických zařízení došlo v letošním roce v rámci 6 běhů předvýjezdového konzulárního zaškolování ke školení pracovníků zastupitelských úřadů v cizině. Koncem roku 2010 bylo zahájeno jednání MV a MPSV v otázce možného školení kontrolorů na inspektorátech práce a úřadech práce.

Dalším z opatření by měl být hloubkový monitoring sociálně vyloučených a jiných ohrožených oblastí ve vztahu k obchodu s lidmi a přidruženým problematickým otázkám (prostituce, sexuální turistika apod.). V prvé řadě by se toto opatření mělo týkat domnělého organizovaného obchodu s dětmi v pohraničních oblastech České republiky.

S cílem zvýšit počet pravomocných rozsudků u trestného činu obchodování s lidmi (problém aplikační praxe a výkladu formálních znaků TČ) byl v roce 2010 zahájen projekt (Discovering

trafficking for the purpose of forced labour and labour exploitation) NNO La Strada ve spolupráci s Justiční akademií a MV, jehož součástí je i sběr pravomocných rozsudků a následná analýza interpretace problematických pojmů (zneužití tísňe, zlákáání atd.).

V roce 2010 MV zpracovalo mimo jiné i poučení určené pravděpodobným obětem obchodování s lidmi, v jejichž případě není relevantní postup dle ustanovení § 42e a § 33 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

I v roce 2010 probíhal monitoring v oblasti obchodování s dětmi a to vzhledem k objevujícím se informacím o existenci tohoto trestného činu.

MV ve spolupráci s PČR uspořádalo odborný mezinárodní seminář – pracovní setkání expertů k problematice **obchodování s lidmi**, se zaměřením na nucenou práci, jehož cílem bylo zejména zlepšení a urychlení předávání informací ohledně řešení konkrétních případů obchodování s lidmi mezi Českou republikou a zdrojovými zeměmi – Slovensko a Ukrajina.

Ministerstvo vnitra se zapojilo v rámci EU/EC do operačního programu nazvaného „Prevention of and fight against Crime.“ Mezinárodní centrum pro rozvoj migrační politiky (dále jen „ICMPD“) koordinoval v rámci výše uvedeného operačního programu projekt **„Mezinárodní referenční mechanismus pro oběti obchodování s lidmi v zemích zdrojových a cílových“**. V únoru v roce 2010 se za účasti italských zástupců odboru pro rovné příležitosti, projektových partnerů z 8 participujících zemí a expertů z mezinárodní organizace ICMPD uskutečnil závěrečný mezinárodní kongres k problematice obchodování s lidmi. Výstupem projektu jsou dvě metodické příručky „Guidelines for the Development of a Transnational Referral Mechanism for Trafficked Persons in Europe: TRM-EU“ a „Study on Post-Trafficking Experiences in the Czech Republic, Hungary, Italy and Portugal“.

V roce 2010 nadále pokračuje realizace projektového záměru databáze tzv. **„Informační systém Obchodovaná osoba“**. Tato databáze bude obsahovat přehled položek, podle kterých by se měly oběti obchodování s lidmi evidovat. Cílem informačního systému je shromažďovat údaje k obětem obchodování s lidmi zařazených do Programu podpory a ochrany obětí

obchodování s lidmi nebo kterým byl umožněn dobrovolný návrat do země původu.

V roce 2010 byl realizován **Program podpory a ochrany obětí obchodování s lidmi** (dále jen „program“), který je pokračováním pilotního projektu Úřadu pro drogy a kriminalitu OSN. Program je určen obětem trestného činu obchodování s lidmi zejména za účelem sexuálního a pracovního vykořisťování, kterým nabízí právní, sociální a zdravotní pomoc, ubytování a důstojný návrat do země původu. Kromě humanitárního aspektu je cílem programu i získávání relevantních informací o kriminálním prostředí, které mohou vést k odhalení, potrestání a odsouzení pachatelů této trestné činnosti.

Do programu jsou z nevládního sektoru zapojeny dvě organizace - La Strada ČR, o.p.s. a Arcidiecézní charita Praha, se kterými MV podepsalo dohody o spolupráci při podpoře a ochraně obětí trestného činu obchodování s lidmi. Dalším spolupracujícím subjektem je mezivládní organizace – Mezinárodní organizace pro migraci (IOM Praha), která zajišťuje program dobrovolných návratů pro oběti obchodování s lidmi. Tento program umožňuje obětem obchodování s lidmi navrátit se důstojně, bezpečně a bezplatně do země původu.

Na prevenci v oblasti obchodování s lidmi a pomoci obětem obchodování s lidmi se podílejí i jiné nevládní organizace, s nimiž MV neuzavřelo dohodu o spolupráci, ale byly podpořeny v rámci dotačního titulu **„Prevence v oblasti obchodování s lidmi a pomoc obětem obchodování s lidmi“** pro rok 2010. Jsou to Rozkoš bez rizika o.s., Organizace pro pomoc uprchlíkům o.s. a Diakonie Českobratrské církve evangelické. (Jejich seznam se zveřejňuje na internetových stránkách Ministerstva vnitra, <http://www.mvcr.cz/>). Díky finančním prostředkům přiděleným Diakonii ČCE v rámci výše uvedeného dotačního titulu byl zřízen utajovaný azylový byt pro muže – oběti obchodování s lidmi.

V roce 2010 bylo identifikováno a zařazeno do programu 7 obětí obchodování s lidmi, které využívají služeb v rámci programu. Ve 4 případech se jednalo o nucenou práci či pracovní vykořisťování. Ukazuje se, že oběťmi obchodování s lidmi se stávají také čeští občané, proto jsou nezbytné preventivní a osvětové aktivity na území České republiky. Celkem bylo od roku 2003 zařazeno do programu 109 obětí obchodování s lidmi.

Během roku 2010 došlo ke dvěma setkáním národních zpravodajů pro obchod s lidmi na úrovni EU.

V oblasti obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování mohou preventivně působit **kontrolní akce kontrolních útvarů úřadů práce**. V prvním pololetí roku 2010 bylo

uskutečněno celkem 4 457 kontrolních akcí, z toho 1311 u zaměstnavatelů, kteří zaměstnávali i zahraniční pracovníky.

Další opatření viz kapitola 3.2 Prevence kriminality

2.2.7.3 Nelegální obchod se zbraněmi, výbušninami a nebezpečnými chemickými a biologickými látkami

Charakteristika trestné činnosti na úseku nelegálního obchodu se zbraněmi a výbušninami nedoznala prakticky, oproti předchozím létům, žádných změn. Vzhledem ke specifitě této trestné činnosti je nelegální obchod se zbraněmi realizován úzkým okruhem osob, které mají možnost tyto komodity získat. Charakteristickým znakem všech pachatelů zapojených do nelegálního obchodu se zbraněmi je snaha o získání maximálního finančního prospěchu z realizovaného prodeje.

V rámci rozpracovaných případů Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu byla zaznamenána stále vzrůstající opatrnost a nedůvěra pachatelů v potenciální odběratele ilegálního zboží. Pronikání do zájmového prostředí je stále obtížnější, neboť se pachatelé ve většině případů obávají možné účasti Policie ČR na nelegálních transakcích.

Stejně jako v předchozích letech je i v současnosti na úseku zbraní spatřován **největší problém v problematice znehodnocování zbraní** podle zákona o střelných zbraních a střelivu. V souvislosti s případy zpracovávanými Útvarem pro odhalování organizovaného zločinu jsou v naprosté většině případů zajišťovány v kriminálním prostředí zbraně, které byly původně znehodnoceny a následně opět uvedeny do střelbyschopného stavu, kdy tento trend v trestné činnosti má v současnosti **rapidně vzrůstající charakter**.

Z vyhodnocení informací získaných od zahraničních zdrojů vyplývá, že ilegální zbraně české výroby jsou velmi oblíbené i na zahraničních černých trzích, kam jsou tyto komodity hojně dodávány z různých zdrojů ze strany českých i zahraničních subjektů. Na zahraničních trzích jsou tyto zbraně žádány

k páčání další trestné činnosti především násilného charakteru.

Útvar pro odhalování organizovaného zločinu rovněž zpracovává trestnou činnost v souvislosti s prováděním zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence, kdy s touto činností rovněž souvisí získávání informací k případné korupci v této problematice. U této trestné činnosti se jedná vždy o právnické osoby, které se při zahraničním obchodu s vojenským materiálem snaží různými způsoby obejít zákon, podle kterého musí mít k této činnosti příslušná povolení a ke každému konkrétnímu obchodu licenci Ministerstva průmyslu a obchodu.

V oblasti nelegálního nakládání s chemickými, biologickými radioaktivními a ostatními vysoce nebezpečnými látkami je situace rovněž shodná s předchozími lety. Nadále se objevuje řada nabídek k nelegálnímu prodeji těchto nebezpečných materiálů, které na území ČR nejčastěji nabízejí občané Slovenska, Ukrajiny, Ruska a Maďarska. Často jsou jako prostředníci obchodu využíváni občané ČR. Nabízený materiál ve většině případů údajně pochází ze zemí bývalého Sovětského svazu.

Celní orgány v roce 2010 prováděly ve 22 (+5) případech šetření z důvodu podezření z nelegálního obchodování s vojenským materiálem. Trendy se oproti rokům 2008 a 2009 nezměnily. Nejčastěji chybí příslušná dokumentace (např. zbrojní průvodní listy, dovozní licence, atp.).

V letech 2008 až 2010 **nebyl zjištěn žádný případ porušení předpisů souvisejících s jaderným materiálem**.

Eliminace rizik spojených s proliferací (šířením) zbraní hromadného ničení a jejich

nosičů, resp. nakládání s konvenčními zbraněmi a položkami dvojího užití, podléhajícími mezinárodním kontrolním režimům (MKR) patří mezi dlouhodobé úkoly BIS. Také v roce 2010 projevily o zboží dvojího užití zájem společnosti ze sankcionovaných a rizikových zemí. O možnostech zneužití obchodů s položkami dvojího užití ve vojenských programech BIS informovala oprávněné adresáty.

Opatření

V roce 2010 se BIS aktivně podílela na novelizaci zákonů a jejich prováděcích předpisů, které se týkají problematiky MKR.

Evropská unie projednala a schválila **Evropský akční plán pro boj proti nedovolenému obchodování s takzvanými „těžkými“ střelnými zbraněmi, které by mohly být nebo jsou používány k páčání trestné činnosti.** Plán navrhuje zejména zlepšit aktuální povědomí o kriminalitě v této oblasti, prohloubit spolupráci mezi donucovacími orgány členských států a agenturami EU, zesílit policejní nebo správní kontroly možných zdrojů nelegálního obchodování s tzv. „těžkými“ střelnými zbraněmi a stanovit postup prevence krádeží takových zbraní.

V roce 2010 byl přijat zákon č. 343/2010 Sb. (novela zákona č. 594/2004 Sb.), jímž se provádí režim Evropských společenství pro kontrolu vývozu zboží a technologií dvojího užití,

ve znění pozdějších předpisů. Na základě výše uvedeného zákona bylo přijato nařízení vlády č. 344/2010 Sb., o stanovení formulářů žádosti o individuální a souhrnné vývozní povolení, žádosti o povolení k poskytnutí zprostředkovatelských služeb a žádosti o mezinárodní dovozní certifikát pro zboží a technologie dvojího užití.

Tím je zajištěna povinnost dodržet mezinárodní závazky České republiky vyplývající z členství v EU a NATO, zejména pak z hlediska zahraničně politických a bezpečnostních zájmů České republiky. Byla tak **rozšířena kontrola tranzitu zboží dvojího užití přes území EU a poskytování zprostředkovatelských služeb souvisejících se zbožím dvojího užití v třetích zemích.** Nová právní úprava také zohlednila zkušenosti získané v rámci dosavadní praxe a vymezila důvody pro neudělení povolení podle závažnosti prokázaných správních deliktů za porušení režimů kontrol podle zákona. Rovněž **došlo k zefektivnění možnosti postihu jednotlivců-nepodnikatelů za porušení principů pro nakládání s tímto citlivým zbožím.**

MPO realizuje projekt **Elektronizace licenční správy** s cílem usnadnit komunikaci se všemi zúčastněnými stranami a umožnit definovaný tok relevantních dokumentů a informací mezi spolupracujícími orgány.

2.2.7.4 Padělání

V oblasti padělání měny došlo v roce 2010, oproti předchozímu srovnatelnému období, k **celkovému mírnému snížení počtu zadržovaných padělaných a pozměněných peněz.** V České republice bylo celkem zachyceno 6 529 (-426, -6 %) kusů padělků bankovek a mincí. Zvýšení záchytu bylo zaznamenáno u padělků tuzemské měny a USD. Pokles v záchytu vykazaly padělky měny euro a padělky mincí.

U domácí měny bylo zadrženo 4 902 (+1 441) kusů padělků a oproti předchozímu období došlo k výraznému navýšení záchytu, a to o 42 %.

Měny euro bylo zachyceno 799 kusů padělků a oproti srovnatelnému období předchozího roku došlo k značnému snížení záchytu (-1 967, -71 %). Padělků bankovek USD bylo na území

ČR zadrženo celkem 611 (+394) kusů, čímž došlo meziročně k navýšení záchytu o 182 %. U padělků obou těchto měn významně převažuje padělání tiskovými technikami a vyšší kvalita padělků i profesionální úroveň jejich padělatelů.

Převážná část trestné činnosti na úseku **padělání tuzemské měny** ve sledovaném období nejvíce znaky organizovanosti. Všechny padělky tuzemské měny byly zhotoveny pomocí domácích nebo kancelářských tiskáren a kopírek. Tyto padělky proto mají nízkou kvalitu. Pachatelé této trestné činnosti nejsou organizováni ve struktuře výrobce-distributor-předložitel.

V oblasti **padělání zahraniční měny**, respektive měny euro, je situace opačná, kdy pachatelé této trestné činnosti pocházejí z jiných

evropských zemí a jsou velmi dobře organizovaní. Je velmi obtížné mapovat pohyb těchto pachatelů, kteří jsou převážně bulharské, lotyšské a litevské národnosti.

V oblasti platebních karet došlo v roce 2010, oproti předchozímu roku 2009, k mírnému snížení trestné činnosti v počtu nasazených skimmovacích zařízení v ČR. Tato skutečnost je pravděpodobně způsobena několika úspěšnými akcemi bulharských a rumunských policejních orgánů, které ochromily činnost skupin specializujících se na trestnou činnost spojenou s platebními kartami. Také se zkvalitnila činnost bankovního sektoru při předcházení této trestné činnosti.

Různé skupiny organizovaných pachatelů v uplynulém roce napadly celkem 74 (-3) bankomatů v ČR. Z tohoto počtu bylo skimmovací zařízení nasazeno na 50 bankomatů a objasněno bylo 39 případů. K největšímu nápadu této trestné činnosti došlo v Praze a na území jižních Čech i jižní Moravy.

Na území ČR docházelo ke **skimmování dat** z platebních karet a jejich PIN kódů na různých bankomatech. Převážně byly napadány bankomaty NCR, které jsou ve vlastnictví České spořitelny a. s. Po zcizení dat z platební karty dochází k následné okamžité výrobě padělků karet a výběrům finanční hotovosti na bankomatech v zahraničí. V roce 2010 byly tyto výběry prováděny v mimoevropských zemích (např. Peru, Dominikánská republika, Keňa, Maroko, Austrálie, Kanada a USA).

Organizovanou trestnou činností v oblasti platebních karet se v minulosti zabývaly skupiny převážně bulharských a rumunských občanů. V roce 2009 se páchaní skimmingu na našem území zabývaly i skupiny občanů ze zemí bývalého Sovětského svazu, a to Rusové, Litevci, Ukrajinci a Moldavané.

Pro rok 2010 je charakteristické, že pácháním této trestné činnosti se zabývali převážně **bulharští státní příslušníci**. Tento fakt lze vysvětlit tím, že na počátku roku 2010 byla

odhalena organizovaná skupina rumunských státních příslušníků, jejíž členové na území ČR prostřednictvím padělků platebních karet nakupovali luxusní zboží za účelem dalšího prodeje. Získané finanční prostředky pak byly zasílány prostřednictvím transferních služeb (např. Western Union) do zahraničí. Zatčením této rozsáhlé a efektivně organizované skupiny pachatelů došlo k omezení trestné činnosti rumunských pachatelů skimmování platebních karet na území ČR.

Lze předpokládat, že zejména se zvyšujícím se počtem vydaných a používaných platebních karet, neukončeným přechodem na čipovou technologii, zanedbáváním prevence ze strany bankovního sektoru, bezvívazným stykem v EU a volným průjezdem v rámci schengenského prostoru, bude nadále docházet k nárůstu této trestné činnosti. Organizované skupiny pachatelů se budou zabývat trestnou činností, jak dnes již známým paděláním platebních karet, tak v oblasti elektronického bezhotovostního styku prostřednictvím internetu. V blízké budoucnosti lze očekávat další nové formy a způsoby stávající trestné činnosti, např. zneužívání pokladních terminálů jejich nezákonnými úpravami, které se v zahraničí již objevilo. V budoucnosti je také třeba očekávat i problémy s čipovým zabezpečením platebních karet.

Opatření

ÚOOZ přispěl dlouhodobým rozpracováním skupiny bulharských pachatelů na území ČR k úspěšným akcím bulharských a rumunských policejních orgánů, které ochromily činnosti skupin specializujících se na trestnou činnost spojenou s platebními kartami (skimming).

V roce 2010 byla zkvalitněna spolupráce PČR se Sdružením pro bankovní karty a s jednotlivými bankami. Tato činnost urychlila předávání informací a přispěla ke zkvalitnění koordinace potlačování skimmingu v České republice.

2.2.8 Terorismus

Boj proti terorismu je jednou z priorit bezpečnostní politiky České republiky, což předpokládá soustavnou přípravu na možnost otevřeného střetu s ním.

BIS nezjistila v roce 2010 žádné informace o aktivitách teroristických uskupení v ČR a nezaznamenala plánování teroristických útoků, logistickou podporu nebo nábor do islamistických sítí na našem území. Také v oblasti radikálního výkladu islámu a propagace islamismu nedošlo ke změně v hodnocení bezpečnostních rizik. Názorová umírněnost českých muslimů jako celku nadále přetrvává.

V roce 2010 nedošlo k žádným otevřeným projevům mezinárodního terorismu v ČR. ČR lze z hlediska potenciálního působení teroristických organizací nadále spíše považovat za zemi zneužívanou osobami podezřelými z napojení na teroristické organizace jako svou logistickou základnu. Zpravidla je využívána k tranzitu osob, získávání materiálního a finančního krytí, usnadnění vstupu, pohybu a pobytu v zemích schengenského prostoru anebo jako místo pro páchaní jiné trestné činnosti.

Jako zájmové z pohledu vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku v ČR se nejvíce jeví geografické oblasti Afghánistánu – Pákistánu, Severního Kavkazu, Západního Balkánu, Maghrebu a Blízkého východu. Mimo skupiny z těchto oblastí považujeme dále za zájmovou kurdskou menšinu.

Kriticky důležitá zůstává oblast radikalizace v Evropě a ve světě dotýkající se imigrantů z islámských zemí či konvertitů. U tzv. „teroristů na volné noze“ hraje stále větší roli Internet.

Oblast **bezpečnosti civilního letectví** zůstává, také vzhledem k incidentům, které se na přelomu října a listopadu 2010 odehrály v oblasti nákladní letecké dopravy, v centru pozornosti bezpečnostních složek v ČR i EU.

Opatření

Policie ČR se v uvedené problematice zaměřuje především na získávání poznatků k aktivitám osob, ke kterým byly získány informace o jejich vazbách na teroristické organizace, případně o osobách, které jsou známé svými radikálními postoji a zdržují se na území ČR.

Zpravodajské služby České republiky (BIS, ÚZSI, VZ) působí v oblasti detekce rizik, analýzy situace a spolupráce se zahraničními partnery.

V zájmu maximálního snížení rizika dokonání teroristického aktu je činnost Policie ČR nadále zaměřena na preventivní opatření, která vyplývají z analýzy rizik pro ČR, resp. pro celou Evropu. Nejvyšším možným nasazením jsou proto prověřovány signály o možném pohybu osob napojených na teroristické organizace na území ČR a jsou monitorovány jejich aktivity.

Odpovědným gestorem na tomto poli je v rámci policie odbor terorismu a extremismu Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu, resp. jeho oddělení terorismu a financování terorismu a **Národní kontaktní bod pro terorismus**. Bezpečnostní složky ČR v oblasti boje proti terorismu koordinuje **Společná zpravodajská skupina**.

Dne 22. března 2010 schválila vláda svým usnesením č. 221 materiál **Strategie boje proti terorismu pro léta 2010 – 2012**. Je koncipována jako dokument obecnější povahy, seznamuje se základními principy boje proti terorismu v podmínkách České republiky, přibližuje jednotlivé oblasti, jichž se boj proti terorismu jako téma přímo dotýká. Nastihuje též aktuální slabiny bezpečnostního systému České republiky, které s touto oblastí souvisejí.

Vláda ČR v návaznosti na zmíněnou strategii schválila dne 16. 11. 2010 svým usnesením č. 826 materiál **"Aktuální seznam priorit v boji proti terorismu pro léta 2010 - 2012"**. Seznam priorit je dokumentem s pevně stanovenými úkoly a termíny pro jejich splnění. Byl zpracován ve stupni utajení „Vyhrazené“, a to ve spolupráci Ministerstva vnitra se zpravodajskými službami a Policií ČR. Plnění převážné části úkolů je v gesci nebo spolugesci MV a Policie ČR. Materiál rovněž zohledňuje současnou ekonomickou situaci a jedním z jeho cílů je tedy efektivnější využívání stávajících prostředků v oblasti boje proti terorismu.

Protiteroristická připravenost je zvyšována relevantními cvičeními. V listopadu 2010 se konalo součinnostní **vnitrostátní cvičení orgánů krizového řízení a výkonných složek** schválené Bezpečnostní radou státu pod názvem **„KRIZE 2010“**. Cvičení zajišťovalo MV v úzké spolupráci s Policejním prezidiem ČR.

Cílem cvičení bylo prověření spolupráce orgánů krizového řízení, bezpečnostních složek a dalších subjektů v případě hrozby teroristického útoku. Námět cvičení vycházel z reálně nejpravděpodobnějších způsobů možných teroristických útoků zaměřených na cíle v České republice.

V září 2010 vydala Evropská komise tři Doporučení pro zmocnění k zahájení jednání o dohodách mezi EU a Austrálií, Kanadou a USA o předávání a **využívání údajů jmenné evidence cestujících (PNR) k předcházení terorismu** a jiné závažné nadnárodní trestné činnosti a boji proti nim.

Evropský parlament vyslovil dne 8. července 2010 souhlas s uzavřením nové verze **dohody SWIFT, která umožňuje v rámci boje proti terorismu hromadně předávat bankovní údaje z EU do Spojených států.** Základním podmínkou pro dosažení dohody bylo ukončení hromadného předávání údajů. Do 12 měsíců budou zahájeny práce na vytvoření evropského systému, který bude obdobou amerického „Terrorism Finance Tracking Program“ (TFTP) a umožní hromadné předávání údajů ukončit. Evropa by si tak v podstatě měla vytvořit vlastní strukturu, s jejíž pomocí by měla být schopna bankovní údaje analyzovat sama a na vlastní půdě. V tom případě by do USA předávala už jen informace, které přímo souvisejí s konkrétním podezřením z terorismu.

K dalšímu posunům došlo v oblasti **spolupráce s USA v boji proti terorismu.** V reakci na nezdařený atentát na letadlo letící z Amsterdamu do Detroitu v prosinci 2009 bylo v lednu 2010 přijato tzv. Prohlášení z Toleda obsahující návrhy na politická i technická opatření v oblasti posílení letecké přepravy. Následně byla v červnu 2010 přijata společná **Deklarace o boji proti terorismu** s cílem přihlásit se ke společným hodnotám a ujistit se navzájem, že terorismu bude čeleno jen zákonnými prostředky v souladu s mezinárodním právem za široké účasti třetích států a mezinárodních organizací.

Bezpečnost civilního letectví

V oblasti **bezpečnosti civilního letectví** jsou aktuálně analyzovány bezpečnostní slabiny, aby mohly být následně navrženy kroky k zamezení jejich možného zneužití. Koordinační orgán MD – meziresortní komise pro bezpečnost civilního letectví hodnotí bezpečnostní rizika ve vztahu k civilnímu letectví, navrhuje opatření a slouží jako fórum při přípravě nových předpisů a norem pro bezpečnost civilního letectví. V České republice přetrvávají bezpečnostní opatření, která byla zavedena již dříve na základě informací o možném nebezpečí teroristických útoků. Další zvýšená bezpečnostní opatření jsou přijímána na základě vyhodnocení bezpečnostních hrozeb nebo požadavku od jiného subjektu. Tyto požadavky jsou dány trvale (lety do USA a Izraele) nebo mohou přicházet od cizích zemí, ať už prostřednictvím MZV či zastoupení těchto zemí v ČR (týká se často letů do Velké Británie a Kanady).

V českém civilním letectví jsme v roce 2010 zaznamenali poměrně vysoký počet laserových incidentů, včetně zasažení policejního vrtulníku. Po schválení návrhu novely zákona o civilním letectví, v prvním čtení poslaneckou sněmovnou dne 5. 11. 2010 schválil také senát Poslanecké sněmovny ČR novelu zákona o civilním letectví. Tato novela stanoví ochranné pásmo v okolí letišť, kde bude zakázáno používání laserů pod pokutou až pět milionů Kč. Tyto zóny vymezí Úřad pro civilní letectví.

V reakci na nedávné incidenty ve světě v oblasti nákladní letecké dopravy z přelomu října a listopadu 2010 se problematika bezpečnostních rizik spojených s přepravou nákladu (cargo) a její úpravy staly předmětem řady mezinárodních jednání. Problematika se mimo jiné dostala do centra pozornosti na jednáních Rady EU pro spravedlnost a vnitřní věci (JHA), která se konala ve dnech 8. a 9. listopadu 2010 a 2. prosince 2010 v Bruselu. Jedním z výsledků jednání Rady bylo vydání **“Akčního plánu EU k bezpečnosti nákladní letecké dopravy“.**

Další opatření viz kap. 3.1 Legislativní aktivity. Informace související s problematikou extremismu jsou součástí Strategie boje proti extremismu za rok 2010.

2.2.9 Extremismus

Trestná činnost s extremistickým podtextem

Z celkového počtu 313 387 zjištěných trestných činů na území ČR bylo v období od 1. ledna do 31. prosince 2010 zaevidováno 252 trestných činů s extremistickým podtextem, tj. **cca 0,08 % z celkového objemu zjištěné kriminality** (0,08 % v r. 2009, 265 tr.činů).

Ve srovnání s r. 2009 došlo v **roce 2010 k poklesu této trestné činnosti o 4,9%**. Počet stíhaných osob naopak vzrostl o cca 24,2 % (r. 2010: 231 osob; r. 2009 186 osob). Objasněno bylo 168 trestných činů, tj. 83,2 % (v r. 2009 186 trestných činů, tj. 70,2 %).

Nejvíce těchto trestných činů bylo zaevidováno v kraji Moravskoslezském – 20,6 % (52 tr.č.), v hl. městě Praze – 14,3 % (36 tr.č.) a v kraji Středočeském 11,9 % (30 tr.č.).

Ve skladbě páchané trestné činnosti nedošlo k výrazným změnám. Převažovaly **trestné činy dle § 403** (založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka), **§ 404** (projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka), **§ 405** (popírání, zpochybnování, schvalování ospravedlnování genocidia) - 44 % (111 tr. činů); dále **trestné činy dle § 355** (hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob) - 17,1 % (43 tr. činů) a **trestné činy dle § 352** (násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci) - 17,1 % (43 tr. činů) dle trestního zákoníku č. 40/2009 Sb.

Z hlediska celkového vývoje extremistické scény bylo jedním z hlavních, určujících trendů rostoucí využívání možností internetového prostředí, zejména sociálních sítí k propagaci různých subjektů, jejich cílů a ideologie, sdílení obrazových a zvukových materiálů, přirozeně ke vzájemné komunikaci.

Jak pro pravicově, tak levicově extremistickou scénu bylo příznačné propojení a vazby na ideologicky spřízněné organizace a subjekty v zahraničí. Zatímco pro pravicově extremisty byla příznačná účast na akcích v zahraničí, u levicových extremistů se především jednalo o různé benefity a akce na podporu nebo vyjádření solidarity zahraničním subjektům.

Pravicově extremistická scéna

V roce 2010, ve srovnání s rokem 2009, došlo k útlumu aktivit pravicových extremistů.

Veřejné akce byly omezené, počet koncertů rovněž nebyl markantní. V tomto směru bezesporu přetrvával dopad vítkovské kauzy, uskutečněných policejních razíí, vazebního stíhání Patrika Vondráka a Michaely Dupové, ale i soudního řízení s hlavními představiteli Dělnické strany sociální spravedlnosti a jejich odsouzení k podmíněným trestům odnětí svobody a pokutám za dikci politických projevů, které přednesli na shromáždění k 1. máji 2009. Narůstal však význam kyberprostoru a využívání sociálních sítí, kam se komunikace pravicových extremistů v převážné míře přesunula.

Na této scéně byla na jedné straně patrná inklinace k decentralizovaným strukturám a lokálně působícím, aktivizujícím buňkám z prostředí Autonomních nacionalistů (AN), na straně druhé přetrvávaly rovněž snahy o sjednocení této scény – ty byly spjaty s vizí zisku potenciálního voličstva a podpory Dělnické strany sociální spravedlnosti. V podstatě se však tato scéna vyznačovala působením poměrně velkého počtu subjektů, symptomatické byly pro ni vzájemné spory založené na osobních animozitách, a to i uvnitř jednotlivých organizací a buněk. Vedle tradičních, neonacistických a nacionalistických struktur na ní paralelně působily i směry odvolávající se na období českého fašismu. Nejširší platformou zůstávalo hnutí bílé síly, které v českých podmínkách zahrnuje jak hnutí neonacistické, tak nacionalistické, orientované proti etnickým menšinám, zejména Romům.

Nosným tématem, sjednocujícím scénu, a určitým způsobem i vystupování vůči veřejnosti, se stalo téma tzv. politických vězňů (P.O.W. – Prisoner of War) a tzv. politických procesů. Obvinění vznesená proti extremistům byla bagatelizována jako „vylepování samolepek“ či „organizování koncertů“. Výrazným, jednotícím a mobilizačním prvkem této scény se staly spontánní demonstrace – dokazuje to např. nadprůměrná účast na demonstraci pořádané Autonomními nacionalisty proti politickým procesům, jíž se zúčastnilo cca 250 – 300 osob namísto obvyklých 100 až 150 osob.

Koncerty White Power Music- WPM (hudba bílá síla)

Trend poklesu počtu koncertů White Power Music (WPM) a hatecore, zaznamenaný v r.

2009, pokračoval. K 31. prosinci 2010 bylo zaznamenáno 6 koncertů (18 v r. 2009). Obavy před trestním stíháním vedly, stejně jako v r. 2009, k pořádání WPM koncertů v zahraničí: na Slovensku (1), v Německu (1) a v Polsku (3). Byly pořádány českými subjekty a pro české publikum. Často unikají pozornosti místních bezpečnostních složek a úřadů, a produkce proto bývá mnohem radikálnější než na domácí půdě. Účast na koncertech v zahraničí se pohybovala kolem 50 – 100 osob, místa jejich konání byla vytipována, obdobně jako v ČR, v menších nebo středně velkých obcích.

Demonstrace, protestní shromáždění

Demonstrace a protestní shromáždění zůstávaly hlavním prostředkem ke zviditelnění a získání podpory veřejnosti. I v této oblasti pokračoval sestupný trend, zaznamenaný v r. 2009. Celkem bylo zaznamenáno 60 různých shromáždění (76 v r. 2009). Jednalo se o ohlášená shromáždění (20), spontánní akce (19) a akce spjaté s činností DSSS, respektive DM (21). Účast osob z ČR byla zadokumentována v celkem 20 dalších demonstracích a veřejných akcích v zahraničí, zejména v Německu, kde mají české ultrapravicové subjekty poměrně četné a úzké vazby s místními organizacemi.

Mezi neaktivnější subjekty pořádající veřejná shromáždění patřily Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS) a Dělnická mládež (DS); dále to byli Autonomní nacionalisté, kteří pořádali pietní i protestní shromáždění či spontánní demonstrace. Zmínit lze např. oznámenou demonstraci proti „politickým procesům“, konanou 23. října 2010 v Praze za účasti cca 250 – 300 osob. Jejimi hlavními iniciátory byly organizace pražských a kladenských autonomních nacionalistů.

Nejviditelnější na veřejnosti

Nejviditelnější pro veřejnost zůstávala nadále Dělnická strana sociální spravedlnosti v čele s Tomášem Vandasem. Nemalý prostor věnovala populistické kritice vládního establishmentu a připravovaným reformám, upozorňováno bylo rovněž na „romskou kriminalitu“. Je zřejmé, že po neúspěchu jak v parlamentních, tak v senátních a komunálních volbách 2010, bude tento subjekt i nadále usilovat o vstup na oficiální politickou arénu.

Z dalších subjektů působících na této scéně lze zmínit např. občanské sdružení Dělnická

mládež, Autonomní nacionalisty a Národní odpor, přičemž aktivisté posledních dvou používají různé názvy. Aktivity občanského sdružení Vlastenecká fronta a politické strany Národní sjednocení byly marginální.

Levicově extremistická scéna

Její jádro nadále tvořily anarchistické a anarchoautonomní subjekty, včetně různých subkultur a variant. Z hlediska projevů krajní levice byly zaznamenány koncerty, benefice a další akce vyjadřující solidaritu obdobně, či stejně zaměřeným, organizacím v zahraničí. Excesivním případem byl útok proti zastupitelskému úřadu Řecka na podporu místních skupin a jako akt pomsty za anarchistu zemřelého při pouličních bojích. Dílčí aktivity byly zaznamenány u domácích hnutí působících v rámci širších protipravicových mezinárodních platform ANTIFA, které pořádaly jak koncerty a benefice, tak otevřené akce proti přívržencům krajní pravice.

Subjekty marxisticko-leninské a trockistické byly nadále na scéně marginální.

Opatření²⁶

Problematika extremismu zůstávala v roce 2010 jednou z priorit bezpečnostní politiky. Průběžně byly plněny úkoly vyplývající z Koncepce boje proti extremismu, probíhaly již v předchozím období nastavené **preventivní a vzdělávací aktivity**. Na přelomu listopadu a prosince se uskutečnilo **výroční jednání Pracovní skupiny pro boj s extremismem zemí V4 a Rakouska**, které přineslo řadu nových podnětů, začátkem prosince byl představen sociologický výzkum **„Zmapování postojů veřejnosti v České republice k pravicově extremistickým, rasistickým a xenofobním myšlenkám a jejich šířitelům“** zadaný Ministerstvem vnitra ke zpracování firmě STEM. **Jeho výsledky budou využity při koncipování dalších opatření pro boj s extremismem.**

V rámci reorganizace PP ČR byla metodika k extremismu převedena s platností od 1. ledna 2011 do gesce celorepublikového ÚOOZ s cílem zintenzivnit koordinaci boje proti extremismu.

²⁶ Problematika boje proti extremismu (včetně opatření) je detailně rozpracována v samostatném materiálu **Strategie boje proti extremismu v roce 2010.**

2.2.10 Informační kriminalita

Informační kriminalita je trestná činnost, která je páchána v prostředí informačních technologií nebo je páchána za výrazného využití informačních technologií. V současnosti se zejména jedná o zneužívání celosvětové počítačové sítě Internet. Nejčastější projevy této kriminality jsou zejména charakteru porušování autorských práv, šíření extremistické a teroristické propagandy, šíření zakázané pornografie, podvodných jednání, výhrůžek, vydírání, šíření poplašných zpráv, pomluv a útoků na informační systémy a data.

V rámci **porušování autorských práv** stále dochází k přesunu trestné činnosti z původně dominantního prostředí výměnných sítí do segmentu datových úložišť, přičemž pro výměnu odkazů a případně hesel ke komprimovaným materiálům s obsahem autorsky chráněných děl, šířených v rozporu s autorským právem, jsou využívána tematicky řazená fóra.

Internet je stále obezřetněji a méně kolizně ve vztahu k protiprávnímu jednání využíván **extremisty**. **Na vzestupu jsou** oproti minulosti, kdy narůstaly pravicové projevy, **projevy levicového extremismu**. Extremisté k důraznějším a extrémněji laděným projevům a ke komunikaci již využívají uzavřených komunit, a to s dominantním zapojením sociálních sítí.

Na neustálém vzestupu jsou útoky formou **tzv. phishingu (zaznamenávání přístupových kódů, služících zejména k podvodnému přístupu na bankovní účty**, z nichž jsou pak neoprávněně odčerpávány finanční prostředky).

Děje se tak navíc za souběžného zneužití **předem vytvořeného prostředí ve formě tzv. botnetů**,²⁷ tj. útokem vytvořených cílových stanic, určených přes rozličné architektury sítí (propojení velkého množství počítačů – většinou bez vědomí jejich vlastníků – do sítě za účelem zvýšení výpočetního výkonu) k páchání dalších kriminálních aktivit (vedení masivních útoků, šíření spamů, prolomení ochrany systémů).

Na našem území nebyl zjištěn výskyt organizátorů takového jednání, nicméně jsou časté výskyty e-mules (tzv. „bílých koňů“), kteří

mají za úkol převzít na svůj účet neoprávněně odčerpané prostředky z účtu poškozeného, a ty jiným platebním kanálem poslat dále. Za uplynulé období byly neustále zaznamenávány snahy o umístění phishingových stránek. Ze stávajících poznatků lze pak upozornit na snahu realizovat vytváření elektronických obchodů, které budou vytvářeny primárně za účelem krytí zdrojů a původu financí pocházejících z trestné činnosti zejména z phishingových útoků a zneužitých čísel platebních karet.

Podle ÚOKFK PČR V roce 2010 výrazně narostl počet případů phishingu, v nichž pachatelé využívají území ČR, zejména Prahy a Středočeského kraje, k převodu²⁸ peněžních prostředků ze svých účtů určeným osobám do zahraničí, kdy tyto peníze pocházejí z organizované počítačové kriminality v zahraničí.

V souvislosti s projevy pachatelů zejména podvodných jednání je novým fenoménem skrývání své činnosti za cíleně vznikající společnosti. Jejich struktura a vnitřní chod je stavěn tak, aby nebyla možná konkrétní identifikace jednotlivce a v rámci trestního řízení nebylo možno postupovat dále.

V rámci elektronického obchodování se ve větší míře projevil za minulé období trend sofistikovaného **vytvoření elektronických virtuálních obchodů**, kde je realizováno v krátkém údobí velké množství obchodů. Po příjmu objednávek proběhla platba a již se dále nerealizovalo dodání objednaného zboží, načež následně docházelo a dochází k zániku aktivit obchodu bez dalších reakcí.

V rámci šíření zakázaných forem **pornografie** je nadále patrné, že dochází k vytváření uzavřených komunit. Ty se neustále zdokonalují, co se týká prověřování svých členů. Dané materiály jsou pak šířeny s větší latencí, a to zejména skrze e-mail, úložný prostor a přes přímou výměnu instant messengerů. Detekce takových aktivit vyžaduje větší nasazení vlastní agenturní činnosti, aby bylo možno se do daných komunit infiltrovat.

Nově se objevuje v souvislosti s dětmi snaha pachatelů získávat cestou sítě internet materiály intimního až pornografického charakteru, zejména fotografie, přímo od dětí. V tomto ohledu je na místě upozornit na profesionalizaci

²⁷ Podle BIS Působení malware, který botnety vytváří, spočívá zpravidla ve sběru přihlašovacích a jiných citlivých údajů i bez použití phishingu. Daleko významnější využití botnetů zřejmě spočívá v distribuci spamu a malware, přímým elektronickým útokům (DDoS) a přímému sběru přihlašovacích údajů.

²⁸ Nejčastěji se jedná o trestné činy legalizace výnosů z trestné činnosti (§ 216 tr. zákoníku) nebo legalizace výnosů z tr. činnosti z nedbalosti (§ 217 tr. zákoníku).

pachatelů, kteří využívají taktiku sociálního inženýringu. Pachatelé si vyhledávají oběti zejména v prostředí chatů a sociálních sítí. Také jsou viditelné projevy, kde samotné děti vyhledávají a cíleně nabízejí vytvořené materiály charakteru dětské pornografie za peníze či nějaké benefity, zejména dobytí kreditu mobilu.

Pokud se týká bezpečnostních rizik vyplývajících ze znemožnění zjištění identit pachatelů, je nutné poukázat na nebezpečí **šíření anonymního připojení do internetu prostřednictvím volně přístupných Wi-Fi bodů** a přetrvávání anonymního připojení z předplacených karet mobilních operátorů. Hrozí nebezpečí anonymizovaných komunikací zneužitelných zejména k šíření poplašných a výhrůžných zpráv, realizaci organizovaného zločinu a možným hromadným ohrožením.

V roce 2010 se **množství škodlivého software (malware) a spamů na Internetu zvýšilo na dvojnásobek** oproti roku 2009. Významný podíl v tomto navýšení má masivní rozšíření komunikace prostřednictvím sociálních sítí, které se staly nejrozšířenějším prostředkem pro uplatnění většiny typů kybernetických hrozeb.

Zvyšuje se technická úroveň škodlivého software a tím také složitost jeho detekce a obrany proti jeho škodlivým účinkům. Autorství takového software se přesouvá od vzdělaných nadšenců k organizovaným skupinám. Tyto skupiny jsou podporovány organizovaným zločinem resp. i administrativou některých států. Zvyšuje se podíl úzce specializovaných útoků na konkrétní omezené cíle. Motivací jsou zisky finanční, politické, ideologické apod.

Velkým problémem v oblasti kybernetické a informační bezpečnosti ČR je velmi nízká úroveň povědomí o informační bezpečnosti, i když se pomalu zvyšuje. Stále je ještě značně rozšířen názor, že bezpečnost snižuje efektivitu provozu IT.

V roce 2010 nastal pozitivní vývoj v otázce ustanovení subjektu odpovědného za otázky kybernetické a informační bezpečnosti ČR. Koordinátorem a gestorem za tuto oblast a zároveň „národní autoritou“ se stalo Ministerstvo vnitra 15. 4. 2010 přijetím usnesení vlády České republiky ze dne 15. března 2010 č. 205. Byl ustaven Odbor kybernetické bezpečnosti. S ohledem na složitost a šíři problematiky kybernetické a informační bezpečnosti, je personálně, finančně, technicky a

systemově tato oblast nadále trvale podhodnocena.

Opatření

V rámci strategického dokumentu **Digitální agenda pro Evropu** představila Komise EU v roce 2010 několik nástrojů, kterými hodlá bojovat proti nejrozšířenějším formám hrozeb spojených s využíváním informačních a komunikačních technologií (ICT). Jako odezva na stále propracovanější formy kyberzločinu by měla být vybudována **síť skupin pro reakci na počítačové hrozby (CERT)**. V operativní rovině by se mělo přistoupit k mezinárodně koordinovaným cíleným akcím na ochranu informací a ke společné akci v boji proti počítačové kriminalitě, za podpory obnovené **Evropské agentury pro bezpečnost sítí a informací (ENISA)**.

Evropská unie hodlá podpořit **kontaktní místa pro oznamování nedovoleného obsahu na internetu** (horké linky) a osvětové kampaně o bezpečnosti na internetu pro děti na vnitrostátní úrovni a podpořit spolupráci a sdílení příkladů nejlepší praxe v této oblasti po celé Evropě, plně zrealizovat horké linky pro oznamování nevhodného nebo škodlivého obsahu na internetu, organizovat osvětové kampaně o bezpečnosti na internetu pro děti, nabídnout vyučování bezpečnosti na internetu ve školách a podpořit poskytovatele internetových služeb, aby přijali samoregulační opatření ohledně bezpečnosti dětí na internetu do roku 2013.

V České republice vznikl například **projekt Červené tlačítko** – softwarový nástroj pro hlášení nelegálního obsahu na Internetu. Mezi takový obsah patří zejména obrazový materiál se zneužívanými dětmi (dětská pornografie), dětská prostituce, pedofilie, obchod s dětmi, věkově nepřiměřený obsah, rasismus, xenofobie, šíření drog, sebepoškozování, výzvy k násilí a nenávisti. Projekt je realizován společností CZI, s.r.o, která je zřizovatelem a provozovatelem Horké linky v rámci Národního centra bezpečnějšího Internetu. V současné době probíhá zkušební provoz.

Probíhá preventivní projekt Policie ČR **Bezpečný internet.cz** s cílem oslovit co nejširší okruh uživatelů internetu, vzdělávat je a na názorných příkladech jim pomáhat vytvářet správné návyky internetové bezpečnosti. Projekt je dostupný na www.bezpecnyinternet.cz. Prospěšná by byla větší publicita projektů.

2.2.11 Bezpečnost silničního provozu

Počet dopravních nehod 75.522

(+0,9 %, 707)

Následky dopravních nehod:

Usmrceno 753 osob

(-9,5 %, -79)

Těžce zraněno 2.823 osob

(-20,2 %, -713)

Lehce zraněno 21.610 osob

(-9,1 %, -2.167)

Odhadnutá hmotná škoda P ČR na místě nehody

4.924,987 mil. Kč

(-1,1 %, 56,1 mil. Kč)

V porovnání s rokem 2009 byl zaznamenán pokles u všech základních ukazatelů nehod, s výjimkou absolutního počtu nehod.

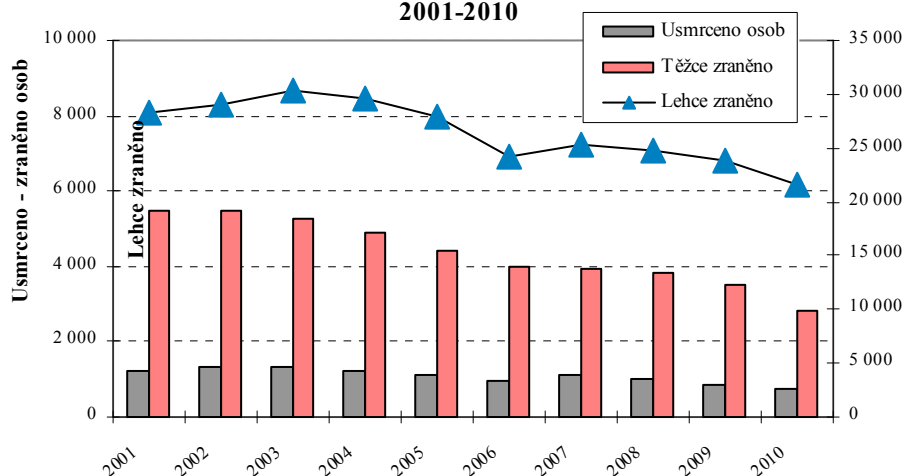
Vývoj následků nehod byl v roce 2010 příznivý, neboť byl zaznamenán další pokles počtu usmrcených a zraněných osob. Počet policíí evidovaných nehod zůstal prakticky na stejné úrovni jako v roce 2009 a jeho pokles proti období před rokem 2009 lze především přisoudit legislativní změně, která od 1. 1. 2009 změnila „hranici hmotné škody“ povinnou pro hlášení nehody Policii ČR z původních 50.000 Kč na 100.000 Kč.

Počet usmrcených osob v roce 2010 byl od roku 1961 (to je za posledních 50 let) nejnižší. Druhý nejnižší počet byl v roce 1987 – 766 usmrcených a na třetí příčce je rok 1986 se 768 usmrcenými. Nejvíce usmrcených za toto období bylo v roce 1969 – 1.758 osob. Porovnáme-li v tomto padesátiletém období rok 2010 s nejtragičtějším rokem 1969, dojdeme k poklesu o 1.005 usmrcených osob, což je pokles o více jak 57 %.

Počet těžce zraněných osob je v roce 2010 nejnižší od roku 1961 a poprvé v tomto období klesl pod hranici 3.000. Nejvíce těžce zraněných osob zaznamenáváme v roce 1969 – 9.258 osob, v porovnání s rokem 2010 se jedná o pokles o 69,5%.

Policie ČR v roce 2010 eviduje 5 015 nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (tj. 7,1% z celkového počtu), při kterých bylo 102 osob usmrceno (tj. 13,6 % z celkového počtu) a dalších 2.291 osob bylo zraněno. V porovnání s loňským rokem je počet těchto nehod nižší

Vývoj následků dopravních nehod v ČR v letech 2001-2010

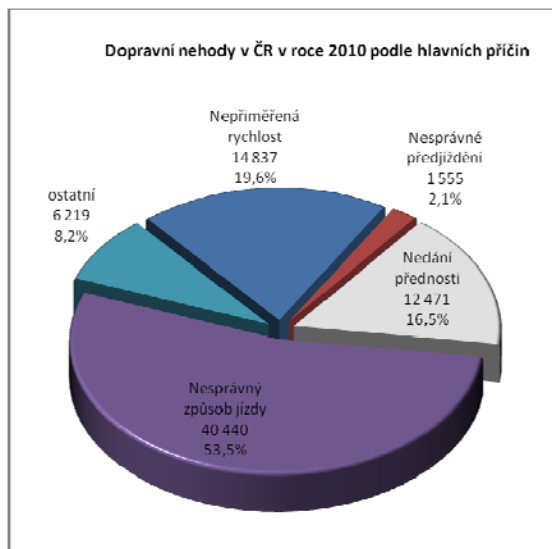

o 710 (tj. o 12,4 %), počet usmrcených je nižší o 21 osob (tj. o 17,1 %) a počet zraněných je nižší o 367 osob (tj. o 13,8 %). Nejvyšší podíl těchto nehod byl na území Zlínského a Plzeňského kraje (15,4 %, resp. 10,8 %). Nejvíce usmrcených při těchto nehodách bylo na území krajů Středočeského, Pardubického a Moravskoslezského (shodně po 12 osobách). Nejvyšší podíl usmrcených osob při těchto nehodách na celkovém počtu je v Plzeňském kraji – 22,5 %. Žádnou usmrcenou osobu při nehodách zaviněných pod vlivem alkoholu nevykazuje Karlovarský kraj.

Z celkového počtu nehod zaviněných pod vlivem alkoholu bylo 1 554, kdy hodnota alkoholu u viníka byla do 1 promile (tj. téměř 31 %) a zemřelo při nich 37 osob (přes 36 %). Hodnota alkoholu u viníka nehody 1 promile a více byla zjištěna u 3 447 nehod (téměř 69 %) a zemřelo při nich 64 osob (téměř 63 %). Ve statistikách dopravních nehod je dále vedeno 14 nehod, při kterých byla 1 osoba usmrcena a dalších 13 osob zraněno, a kdy viník nehody byl současně pod vlivem alkoholu a návykových látek.

U dalších 151 nehod zjistila Policie ČR u viníka nehody, že byl pod vlivem návykových látek. Při těchto nehodách přišlo o život 14 osob a dalších 100 osob bylo zraněno.

Při nehodách končících srážkou vozidla s chodcem bylo v roce 2010 usmrceno celkem 151 chodců (tj. 20,1 % z celkového počtu usmrcených), byť se na celkovém počtu nehod podílejí jen 4,6 %. V porovnání s rokem 2009 zahynulo o 6 chodců méně. Při nehodách

zaviněných řidiči motorových vozidel z důvodu neumožnění nerušeného a bezpečného přejetí vozovky chodci („nedání přednosti chodci“), přecházejícímu po vyznačeném přechodu, zahynulo v roce 2010 celkem 23 chodců (+7).

Opatření

MD pracuje na nové **Národní strategii bezpečnosti silničního provozu na léta 2011-2020**, která bude předložena vládě do 30.6.2011.

Během roku 2010 prováděla P ČR ve spolupráci s Celní správou ČR **kontroly v terénu** zaměřené na dodržování ustanovení § 43 zákona č. 361/2000 Sb. o omezení jízdy některých vozidel a kontroly technického stavu vozidel. Ukázala se nezbytnost těchto kontrol, proto v nich bude pokračováno i v příštích letech.

Jako efektivní se tak ukazují **opatření přijatá v oblasti zjišťování možného ovlivnění řidiče alkoholem**, kdy od 1. ledna 2010 policisté na základě závazného pokynu policejního prezidenta provádějí orientační vyšetření na přítomnost alkoholu v dechu řidiče při každé silniční kontrole.

Ke zvýšení bezpečnosti v silničním provozu v určité míře přispívá i zákonná úprava podmínek pro **měření rychlosti obecní policií**, která od počátku roku 2009 měří rychlost pouze v úsecích pozemních komunikací vymezených P ČR a řádně označených dopravními značkami upozorňujícími na to, že na pozemní komunikaci je rychlost projíždějících vozidel měřena.

V rámci boje s agresivitou řidičů na pozemních komunikacích České republiky byl v letech 2009 a 2010 ustanoven pracovní tým „**Auto team**“, využívající výkonná vozidla VW Passat R36 s odpovídající technikou pro kontrolu

dodržování rychlosti vozidel a způsobu jízdy. Dále byl realizován nákup nových motocyklů zn. Yamaha a byl obdobně ustanoven pracovní tým „**Moto team**“. Tyto pracovní týmy se ukázaly jako velmi efektivní a účinný nástroj k ovlivnění chování agresivity řidičů.

Oblast prevence

Pokračovaly četné dlouhodobé kampaně Ministerstva dopravy a další projekty jako např.:

- Kampaň „**Nemyslíš-zaplatíš**“, zaměřená na nejčastější příčiny dopravních nehod. Blíže informace na webové adrese www.nemyslis-zaplatis.cz.
- „**DOMLUVME SE!**“ zaměřené na snížení počtu dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu ve spolupráci s Fórem PSR (zodpovědní výrobci lihovin) na 11 festivalech s návštěvností téměř 115 000 diváků.
- Projekt „**BESIP Team**“, který se zaměřuje na nová pravidla, dětské autosedačky, vybavení jízdních kol i s přilbou, propaguje reflexní prvky na oděvu a další rady pro bezpečný pohyb účastníků silničního provozu. V roce 2010 se uskutečnilo v rámci projektu celkem 62 akcí. Součástí projektu jsou i webové stránky www.besipteam.cz.
- Projekt „**The Action**“ zacílený zejména mladé začínající řidiče. V roce 2010 se v rámci dvou turné The Action – BESIP Tour 2010 uskutečnilo 87 repríz ve 29 městech celé ČR. Projekt je prezentován také na webových stránkách www.theaction.eu.
- Projekt na dětských dopravních hřištích „**Připoutáš mě?**“. Cílem je seznámení veřejnosti s používáním dětských zádržných systémů a zavádění dopravní výchovy na dopravních hřištích.
- Kampaň Zvyšování bezpečnosti silničního provozu prostřednictvím podpory **dopravně zklidňujících opatření** je zaměřená především na místní samosprávu a správu obcí a měst.
- Byla zahájena nová kampaň „**Jsme vidět**“ zaměřená na nutnost užívání reflexních prvků u nejmenších účastníků silničního provozu – dětí v mateřských školách.
- **Zebra se za Tebe nerozhledne!** Preventivní projekt probíhá dvakrát ročně v rozsahu jednoho týdne na celém území ČR, a to vždy na začátku školního roku a v jeho druhé

polovině. Projekt je zaměřen na chodce a další účastníky silničního provozu a jeho cílem je zejména osvojování si dodržování pravidel bezpečného přecházení vozovky

a odbourávání mýtů o absolutní přednosti chodců na přechodu pro chodce.

2.2.12 Vyšetřování a dokumentace zločinů komunismu

Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu nadále prověřoval specifickou trestnou činností jako je např. masivní nucené vysídlování soukromých zemědělců v padesátých letech. Současně se zabýval i přezkumem tzv. zbytkových trestů uložených příslušnými soudy v kontextu se zákonem o soudní rehabilitaci.

V roce 2010 bylo Úřadem dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu zahájeno trestní stíhání ve 3 (-1) případech. Ukončeny byly 2 trestní spisy. Evidováno bylo 159 (+45) nových trestních věcí, ukončeno bylo 156 (-6) a zbývá ukončit 114 (-9) trestních věcí.

S Krajským ředitelstvím policie Středočeského kraje a Krajským ředitelstvím policie Jihomoravského kraje probíhala součinnost při vyšetřování případů masových hrobů z let 1945 a 1946.

- Ve sledovaném období byly úřadem vydány ve spolupráci s nakladatelstvím Vyšehrad publikace „Hoří déšť aneb Zpráva o Akci K“ a „Přísně tajné vraždy“ autorky Š. Horákové

- Maixnerové. Dále s nakladatelstvím XYZ přetisk knihy „Jan Masaryk – úvahy o jeho smrti“.

- V roce 2010 se úřad ve spolupráci s Českou televizí podílel na natáčení 42 dílného dokumentárního seriálu „Přísně tajné vraždy“. Dále byly ve spolupráci s Českou televizí natočeny televizní dokumenty „O stáří“, „Dokument k výročí 17. listopadu 1989“, „Příběhy bezpráví“ (příběh zaměřený na bývalého politického vězně), a „Smrtící injekce místo pravdy“ (polistopadový vývoj v ČR).
- Úřadem byla uspořádána výstava k operativní technice „Nejen stěny měly uši“ v německém městě Furt im Wald. Rovněž se úřad podílel jako spoluorganizátor na putovní výstavě „Zpráva o akci K“ (likvidace všech mužských klášterů na území ČR v padesátých letech), pod záštitou premiéra vlády ČR.

3. Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku

Současná vnitřní bezpečnostní politika jednotlivých resortů kotví v programovém prohlášení vlády ze 4. srpna 2010.

Proto mezi hlavní priority patří zejména boj proti korupci:

- o její efektivní předcházení,
- o snižování příležitostí korupčního jednání, zvýšení transparentnosti všech procesů,
- o posílení možností státu při postihování korupčního jednání, včetně zpřísnění trestů za korupční jednání,
- o prosazení zákona o odpovědnosti právnických osob, který je podmínkou pro ratifikaci Úmluvy proti korupci.

Vláda posiluje boj s největší bezpečnostní hrozbou současnosti, organizovaným zločinem, klade důraz na vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti, i nadále se soustřeďuje na další závažné problémy moderní společnosti, např. kybernetické hrozby, terorismus a obchodování s lidmi. Vláda věnuje pozornost boji proti kriminalitě, zejména extremismu, drogové kriminalitě, kriminalitě nezletilých a kriminalitě páchané na dětech a ženách se zaměřením na koordinaci odpovědných orgánů a včasné poskytování informací o rizikových stavech.

I přes ekonomické obtíže pokračuje reforma Policie ČR v moderní bezpečnostní sbor,

modernizace základních policejních útvarů a vybavení policistů.

Státní správa musí být především vstřícná vůči občanům, hospodárná ve způsobech práce a její služby občanům musí být co nejkvalitnější. Policie ČR se bude primárně soustřeďovat na pomoc slušným občanům, obětem trestné činnosti a na posílení restitutivních přístupů při stíhání kriminality zahrnující zabavování výnosů z trestné činnosti a jejich navrácení poškozeným.

Jednotlivé resorty a instituce přijímají příslušná opatření s cílem zefektivnit nastavení systému co nejvíce snižujícího trestnou činnost a jejich dopadů na občany. MV je gestorem přípravy strategických dokumentů (vládních a resortních), které se týkají činnosti Policie ČR a dalších bezpečnostních složek. Jejich cílem je vytvářet účinnou ochranu společnosti před kriminalitou a přispívat ke koncipování činnosti Policie ČR jako služby občanům. Vedle všech zákonných represivních prostředků slouží k účinnému potlačování kriminality také nástroje preventivní politiky.

Součástí této kapitoly jsou opatření MV a Policie ČR jako hlavního garanta za oblast vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, vztahující se zejména k oblasti legislativní, preventivní, ekonomické, personální a vzdělávacím aktivitám.

3.1 Legislativní aktivity

(Další legislativní aktivity jsou součástí příslušných částí zprávy)

Návrh novely trestního zákoníku

Ministerstvo spravedlnosti předložilo vládě k dalšímu projednání **návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník**, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

Tato novela mj. v návaznosti na rámcové rozhodnutí Rady 2008/919/SVV, kterým se mění rámcové rozhodnutí 2002/475/SVV o boji proti terorismu **mění současné znění skutkové podstaty trestného činu teroristický útok** o chybějící jednání spočívající ve veřejném podněcování k teroristické trestné činnosti. Zároveň **dochází ke změně trestného činu**

popírání, zpochybňování, schvalování, a ospravedlňování genocidia tím, že se navrhuje podle požadavků rámcového rozhodnutí postihovat i jiné zločiny proti lidskosti, než pouze zločiny nacistů a komunistů.

Na základě dosavadních zkušeností s ukládáním a výkonem trestu domácího vězení se dále touto novelou rozšiřuje možnost jeho aplikace i na osoby, které porušují podmínky uloženého trestu obecně prospěšných prací a navrhuje se využít **elektronický kontrolní systém určený pro kontrolu výkonu trestu domácího vězení** i na institut podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, a to za současného uložení povinnosti zdržovat se

po určitou část zkušební doby v určeném obydlí nebo jeho části v hodinách určených soudem.

Novela dále umožňuje soudu rozhodnout o uložení zabezpečovací detence širší skupině pachatelů zločinů. Současně v návaznosti na požadavky odborné veřejnosti **upravuje přeměnu ústavního ochranného léčení na zabezpečovací detenci**, a to těm pachatelům, kteří narušují léčbu nebo se jí odmítají podrobit a jejich pobyt na svobodě je pro společnost nebezpečný.

Návrh novely trestního řádu

Ministerstvo spravedlnosti předložilo vládě k dalšímu projednání návrh zákona, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, kterým se modifikují důsledky přijetí zákona č. 52/2009 Sb. Tato novela má za cíl:

- o výslovně zákonem umožnit zveřejnění informací z trestního řízení, na které se jinak vztahuje zákaz zveřejnění, je-li takové zveřejnění ve veřejném zájmu, který převáží nad zájmem na ochranu soukromí dotčené osoby,
- o zúžit okruh trestných činů, u kterých je zapotřebí zvýšeně chránit poškozeného před sekundární viktimizací tak, aby tato zvýšená ochrana byla omezena pouze na ty případy, kdy je skutečně důvodná a nedocházelo k přílišnému zásahu do ústavně garantovaného práva veřejnosti na informace,
- o výslovně zákonem upravit, kdo je příslušný k udělení souhlasu v případě smrti osoby, která požívá ochrany před zveřejněním,
- o zpřesnit a komplexně upravit výjimky ze zákazu zveřejnění informací z trestního řízení.

Návrh zákona o trestní odpovědnosti právnických osob

Ministerstvo spravedlnosti předložilo vládě k dalšímu projednání návrh zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim²⁹ a návrh zákona o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.

Hlavním cílem předmětného návrhu zákona je reflektovat mezinárodní trendy a zejména vyřešit tíživou situaci České republiky na mezinárodním poli, kde narůstá silný tlak na Českou republiku jako na jeden z posledních států, který závazek na zakotvení odpovědnosti právnických osob za jednání, k jejichž postihu zavazuje Českou republiku řada právních předpisů ES/EU, nebo k nim vyzývají mezinárodní smlouvy, jejichž cílem je boj se závažnou kriminalitou, neplní.

Absence odpovědnosti právnických osob má nicméně dopady i ve vnitrostátní rovině, neboť v trestním řízení nelze efektivně postihnout právnickou osobu, přestože pachatel trestného činu prokazatelně jednal v zájmu nebo jménem takové právnické osoby a právnická osoba je velmi často využívána k zakrývání nelegální činnosti a k propírání zisků z trestné činnosti. V některých případech také není možno dovést odpovědnost konkrétní fyzické osoby, ačkoli o spáchání trestného činu není pochyb. Zákon umožní postihovat i ta jednání, u nichž se v současnosti daří fyzickým osobám vyhnout trestní odpovědnosti s odvoláním, že rozhodoval kolektivní orgán právnické osoby, a individuální trestní odpovědnost fyzických osob rozhodujících za právnickou osobu je velmi těžce prokazatelná.

Zavedení trestní odpovědnosti právnických osob je potřebné a vhodné zejména z důvodu možnosti uložení citelných sankcí v případech, kdy porušování zákonů je běžným standardem při činnosti dané právnické osoby, např. v oblasti ekologie, nakládání s odpady apod., přičemž buď vůbec nelze zjistit konkrétní fyzickou osobu nesoucí trestní odpovědnost nebo je sice možné trestně postihnout určitou fyzickou osobu, nicméně právnická osoba pokračuje ve svých nezákonných aktivitách a ani trestní postihy konkrétních osob činných v dané právnické osobě nebrání právnické osobě dále porušovat zákony.

Krizové řízení

Dne 1. ledna 2011 nabyl účinnosti zákon č. 430/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. Novelou krizového zákona byla provedena implementace směrnice Rady evropské unie ze dne 8. prosince 2008 č. 2008/114/ES o určování a označování

²⁹ 23. února 2011 byl návrh vládou schválen.

evropských kritických infrastruktur a posuzování potřeby zvýšit jejich ochranu. Novelou byly mimo jiné vytvořeny podmínky pro řešení problematiky kritické infrastruktury na národní úrovni, nově vymezeny orgány krizového řízení na všech úrovních a upraveny nejasné vztahy a kompetence v oblasti krizového řízení na krajské a obecní úrovni a také realizovány některé další úkoly a zásady, vyplývající z materiálů projednaných v předchozích letech vládou ČR.

Dne 1. ledna 2011 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 431/2010 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 462/2000 Sb. k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., **o krizovém řízení** a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění nařízení vlády č. 36/2003 Sb., které mimo jiné řeší složení a vymezení obsahu činnosti bezpečnostní rady a krizového štábu kraje a obce s rozšířenou působností, náležitosti a způsob zpracování krizových plánů a plánů krizové připravenosti.

Nařízením vlády č. 432/2010 Sb., **o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury** s účinností od 1. ledna 2011 bylo vydáno k provedení zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, resp. k jeho poslední novele, která naplňuje požadavky práva EU v oblasti evropských kritických infrastruktur.

Policie ČR, Vojenská policie, Celní správa ČR

Vládní návrh zákona, kterým se mění: **zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky**, ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 124/1992 Sb., o Vojenské policii**, ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky**, ve znění pozdějších předpisů, a **zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)**, ve znění pozdějších předpisů, byl projednán vládou a předložen k projednání Poslanecké sněmovně (sněmovní tisk č. 192).

Zákon má **umožnit i v případě zjištění a zajištění menšího než malého množství omamné nebo psychotropní látky vést s přestupcem blokové řízení**, což stávající právní úprava neumožňuje.

Migrace

Na vnitřní bezpečnost bude mít pravděpodobně dopad i **zákon č. 427/2010 Sb.,**

kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, **zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky**, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, kterým byla zejména zajištěna:

- o implementace práva Evropských společenství a Evropské unie do vnitrostátního práva;
- o realizace úkolů vyplývající z usnesení vlády České republiky ze dne 9. února 2009 č. 171 k zajištění bezpečnostní situace České republiky v souvislosti s propouštěním zahraničních pracovníků v důsledku hospodářské krize a z usnesení vlády č. 450 ze dne 20. dubna 2009, kterým byla schválena Koncepce budoucí právní úpravy, která povede ke sjednocení právní úpravy postupů při výkonu jednotlivých správních agend s minimem odchylek a výjimek;

Bylo zejména nezbytné: zvýšit spoluodpovědnost zaměstnavatele za řešení situace cizince, kterého propustil ze zaměstnání před skončením platnosti vydaného povolení k zaměstnání; nově vymežit výkon podnikatelské činnosti pro potřeby prokázání účelu pobytu cizince na území České republiky a zajistit účinný mechanismus k ověření skutečnosti, že cizinec na území skutečně podniká;

- o soudní judikatura a nezbytné změny v návaznosti na poznatky, které se objevily v dosavadní aplikační praxi útvarů služby cizinecké policie a Ministerstva vnitra;
- o významnou změnou je úprava institutu cestovního zdravotního pojištění cizinců při pobytu na území České republiky delším než 90 dnů;
- o změna působnosti v oblasti vydávání pobytových oprávnění a reorganizace služby cizinecké policie.

Z působnosti Policie České republiky byla na Ministerstvo vnitra převedena agenda dlouhodobých víz a oproti dřívější právní úpravě³⁰ došlo i k převzetí agendy týkající se vydávání povolení k dlouhodobým pobytům cizincům z tzv. třetích států a agendy přechodných pobytů občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků. Tímto zákonem byla současně provedena reorganizace služby cizinecké policie.

³⁰ Zákon č. 274/2008 Sb., který se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky.

V roce 2010 byly vydány dvě prováděcí vyhlášky k zákonu o pobytu cizinců.

a) **Vyhláška č.428/2010 Sb. stanoví okruh cizinců, kteří mohou pobývat v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky pouze na základě uděleného letištního průjezdního víza.**

Uvedená vyhláška v návaznosti na Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č.810/2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex), nově stanoví okruh cizinců, kteří jsou oprávněni v tranzitním prostoru mezinárodního letiště na území České republiky pobývat pouze na základě uděleného letištního průjezdního víza.

b) **Vyhláška č. 429/2010 Sb. stanoví výjimky z povinnosti cizince požádat o vízum nebo povolení k pobytu na místně příslušném zastupitelském úřadu.**

Vyhláška stanoví seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o udělení víza, o vydání povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu i na jiném zastupitelském úřadu než ve státě, jehož je cizinec státním příslušníkem, popřípadě jenž vydal cestovní doklad, jehož je cizinec držitelem, nebo ve státě, ve kterém má cizinec povolen dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Jedná se o výjimku ze standardní zásady, která je stanovena zákonem o pobytu cizinců.

Zákonem č. 424/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění zákona č. 100/2010 Sb., a další související zákony, byla upravena oznamovací povinnost matrik v otázkách narození, uzavření manželství a úmrtí cizince. Tyto skutečnosti dříve matriky orgánům služby cizinecké policie neoznamovaly a tyto jsou nezbytné pro řádné fungování základních registrů a agendových informačních systémů.

Nová úprava současně umožňuje využívat z informačního systému cizinců údaje potřebné pro provozování systému datových schránek.

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, byl novelizován dvěma novými zákony. Jsou jimi zákon č. 347/2010 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s úspornými opatřeními v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí, a zákon č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb.,

o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Novelizace zavádí například rozšíření kontrolních pravomocí celních úřadů (kontrola dodržování oznamovacích povinností zaměstnavatelů na úseku zahraniční zaměstnanosti) nebo zpřísnění podmínek pro působení agentur práce.

Provoz na pozemních komunikacích

Návrh novely zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Návrh transponuje směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/126/ES ze dne 20. prosince 2006 o řídičských průkazech (přepřelované znění).

Cílem navrhovaných změn je zejména

- o zvýšení bezpečnosti silničního provozu (změny v rozdělení skupin a věkové hranice pro udělení řídičského oprávnění, zdravotní způsobilost, atd.) a zkvalitnění odborné přípravy (zkušební komisaři).
- o prevence tzv. "řídičákové turistiky", včetně nového vymezení obvyklého bydliště a zjednodušení spolupráce s orgány jiných států.

Návrh byl dne 6. 12. 2010 předložen vládě.

Senátní návrh novely shora uvedeného zákona (sněmovní tisk č. 26). Obsahuje např. tyto návrhy dílčích změn zákona o silničním provozu:

- o soubor ustanovení zacílených na cyklistickou dopravu (tzv. „cyklobalíček“),
- o úprava tabulky bodového hodnocení (přehled jednání spočívajících v porušení vybraných povinností stanovených předpisy o provozu na pozemních komunikacích a počet bodů za toto jednání), se záměrem bodově ohodnocovat jen závažnější z nich
- o výslovný zákaz použití vozidel při nepovolené sportovní akci v provozu na pozemních komunikacích a možnost zákroku proti řídičům těchto vozidel,
- o umožnění mobilních kontrol technické způsobilosti vozidla v provozu,
- o možnost, aby policista mohl operativně změnit za stanovených podmínek místní úpravu provozu na pozemních komunikacích.

Dne 1. ledna 2011 nabyla účinnosti **novela zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech** a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů o cestovních dokladech, provedená **zákonem č. 197/2010 Sb.**

Uvedená novela zavádí mj. zásadu „jedna osoba, jeden pas“, která by měla být dodatečným bezpečnostním opatřením a poskytovat další ochranu dětem.

Elektronické komunikace

MPO je autorem **novely zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích** a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), která vstoupila v účinnost dne 1. července 2010. Přináší pro oblast bezpečnosti a vnitřního pořádku tyto změny:

- zrušuje povinnost zajišťovat přednostní spojení za krizových stavů podle mezinárodního nebo národního preferenčního schématu,
- zpřesňuje oprávnění přerušit poskytování služby nebo odepřít přístup ke službě z důvodů provozních havárií nebo živelních pohrom,
- zavádí definici čísel tísňového volání a zlomyslných volání na tato čísla,
- umožňuje subjektům provozujícím pracoviště pro příjem tísňových volání žádat od operátora sítě znemožnění provozování

koncového telekomunikačního zařízení, ze kterého byla zlomyslná volání uskutečněna,

- opravňuje Český telekomunikační úřad původce zlomyslných volání sankcionovat,
- rozšiřuje počet orgánů oprávněných k tomu podle zvláštního právního předpisu požadovat od poskytovatelů veřejně dostupné telefonní služby informace z databáze všech jejich účastníků.

MPO v souladu s Plánem legislativních prací vlády předkládá vládě ČR návrh další novely zákona o elektronických komunikacích, jejímž cílem je implementace revidovaného znění evropského regulačního rámce pro sítě a služby elektronických komunikací, tedy Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 136/2009/ES a 140/2009/ES. Vnitřní bezpečnosti se návrh dotýká v těchto oblastech:

- přístupu k jednotnému evropskému číslu tísňového volání a národním číslům tísňových volání,
- zabezpečení ochrany osobních, provozních a lokalizačních údajů a důvěrnosti komunikací, zejména s cílem vytvořit vnitřní postupy pro vyřizování žádosti o přístup oprávněných osob k osobním údajům uživatelů a dále stanovit postup v případě narušení bezpečnosti osobních údajů,
- bezpečnosti a integrity veřejných komunikačních sítí a služeb elektronických komunikací.

3.2 Oblast prevence kriminality

Cílem preventivní politiky je snižování míry a závažnosti trestné činnosti a zvyšování pocitu bezpečí občanů. Odpovědnost za vytváření koncepce a koordinaci preventivní politiky má meziresortní orgán Republikový výbor pro prevenci kriminality (dále jen „Republikový výbor“).

I. Prevence kriminality na mezinárodní úrovni

MV pokračovalo v plnění závazků vyplývajících z členství v mezinárodních organizacích. Odbor prevence kriminality je odpovědný za činnost v rámci Evropské sítě prevence kriminality (EUCPN), účastnil se rovněž akcí pořádaných dalšími mezinárodními organizacemi a institucemi (př. Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní justici, Centra pro sexuální vykořisťování, Mezinárodní organizace pro migraci, Mezinárodní centrum pro zneužívané a pohřešované děti, atd.).

Významnými akcemi v rámci mezinárodní spolupráce se stal mezinárodní seminář „**Prevence korupce ve státní správě**“, který MV zorganizovalo ve spolupráci s Velvyslanectvím USA v Praze pro Policii ČR a Ministerstvo spravedlnosti a mezinárodní seminář „**Obchod s lidmi s důrazem na mezinárodní spolupráci při odhalování nucené práce**“ pořádaný MV ve spolupráci se zdrojovými zeměmi (Rumunsko, Slovensko, Ukrajina), s USA pořádaný pro policejní experty a zástupce justice.

II. Prevence kriminality na meziresortní úrovni

Priority Republikového výboru směřovaly v roce 2010 k rozvoji systému prevence kriminality na místní úrovni (krajské a městské programy prevence kriminality), k rozšiřování a zkvalitňování meziresortní spolupráce, zejména v oblasti prevence kriminality mládeže, k prevenci kriminality v rámci sociálně vyloučených a handicapovaných komunit, pomoci obětem trestné činnosti, podpoře a ochraně obětí obchodování s lidmi, v oblasti kriminality páchané elektronickými médii (internet, mobil), k přípravě a metodickému vedení specifických projektů a k plnění úkolů vyplývajících z mezinárodní spolupráce.

MV uspořádalo ve spolupráci s odborníky z univerzitní oblasti a neziskového sektoru 2

semináře E-bezpečí, které jsou zaměřeny na problematiku kriminality páchané prostřednictvím komunikačních technologií (kyberšikany), pro manažery prevence kriminality ve městech. Obdobné semináře realizoval odbor také pro krajská ředitelství policie ČR. V rámci tohoto projektu bylo proškoleny 11 krajských ředitelství policie ČR. V nejbližší době budou samosprávám (kraje i města) a Policii ČR distribuovány informační materiály E-bezpečí a brožurka „Patron bezpečného netu“.

III. Prevence kriminality na místní úrovni

V roce 2010 pokračovala realizace **Programu prevence kriminality na místní úrovni v krajích, městech a obcích**, na který od roku 1996 vyčleňuje vláda finanční prostředky.

Hlavními cíli krajských a městských programů prevence kriminality je posílení pocitu bezpečí občanů, eliminace kriminálně rizikových jevů, ochrana lokálních komunit před kriminalitou, posílení kooperace všech institucí, které na krajské a městské úrovni v oblasti prevence působí a integrace Policie ČR do preventivních aktivit.

V rámci programu prevence kriminality **na místní úrovni schválil Republikový výbor v roce 2010 dotace v celkové výši 67,5 mil Kč na 386 projektů krajů, měst a obcí**. Projekty z oblasti sociální prevence se týkaly zejména práce s rizikovými skupinami dětí a mládeže, obsahem většiny projektů z oblasti situační prevence bylo vybudování a rozšíření městských kamerových dohlížecích systémů (dále jen „MKDS“), propojení MKDS z obecní policie na Policii ČR a zabezpečení objektů měst a obcí a část projektů byla zaměřena na zpracování informačních materiálů, přípravu informačních akcí a poradenskou činnost týkající se ochrany majetku a osob.

Z pravidelného hodnocení efektivity programů prevence kriminality v krajích, městech a obcích, které se opírá o analýzy závěrečných zpráv projektů, o vyhodnocení programu jako celku a především z výsledků každoroční analýzy trestné činnosti vyplývá, že **realizace preventivních aktivit ve městech a obcích přispívá ke stabilizaci trestné činnosti**

a v některých městech a obcích dokonce dochází k jejímu poklesu.

MV připravilo v roce 2010 **pilotní projekt týkající se vzdělávání strážníků městské policie v oblasti prevence kriminality**, zavádění metody community policing, zvládnání problémových situací a jejich prevenci i minimalizaci škod a zvýšení jejich psychické odolnosti.

IV. Specifické projekty prevence kriminality

V roce 2010 pokračovala realizace a podpora specifických preventivních programů, jejichž realizátory jsou samosprávy i nestátní neziskové organizace, zaměřené na dětské a mladistvé delikventy, sociálně vyloučené skupiny, oběti trestné činnosti a oběti domácího násilí.

V roce 2010 došlo k **rozšíření projektu Systém včasné intervence** (dále jen „SVI“) do dalších 7 měst ČR. Celkem je projekt realizován ve 36 městech ČR, včetně magistrátních měst se složitou vnitřní strukturou jako je Ostrava, Olomouc, Hradec Králové a větší část Brna.

S ohledem na vládou nařízené plošné rozšíření projektu SVI, tzv. Národní architekturu SVI v ČR, byla zahájena Ministerstvem vnitra iniciační fáze projektu plošného rozšíření. Byla zhotovena „Studie proveditelnosti s analýzou výnosů a nákladů Národní architektury Systému včasné intervence v ČR“.

V roce 2010 byl spuštěn projekt **Národní koordinační mechanismus pátrání po pohřešovaných dětech**.

Obsahem projektu je závazek médií v co nejkratší možné době od obdržení upozornění o vyhlášeném pátrání ze strany Policie ČR zveřejnit informace o pohřešovaném dítěti v ohrožení života včetně výzvy ke spolupráci veřejnosti. V současné době je do projektu zapojeno celkem 10 médií (televize, rádia, internetové deníky).

Od spuštění projektu byl mechanismus ze strany policie aktivován již v 28 případech. Zkušenosti získané několika měsíčním fungováním projektu ukazují, že systém je efektivní a splňuje účel, pro který byl zřízen.

Specifickým programem zvyšujícím bezpečí **v sociálně vyloučených lokalitách**, působícím preventivně proti extremismu a motivujícím

občany do řešení svých problémů je **Program prevence kriminality a extremismu - Úsvit**. Pilotně byl program odzkoušen v roce 2009 v Mostě (v lokalitě Chanov) a v roce 2010 byl realizován v dalších sociálně vyloučených lokalitách měst Most, Litvínov, Děčín, Obrnice, Trmice, Kladno, Ostrava, Karviná, Havířov a Orlová. MV program metodicky vede a nabízí samosprávám se sociálně vyloučenými lokalitami osvědčené typy projektů, které se kombinují a doplňují podle místních problémů a potřeb. Nejčastěji se jedná o projekty:

- asistent prevence kriminality, romský mentor,
- prevence zadlužování a vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti,
- vzdělávání strážníků městské policie a příslušníků Policie ČR v oblasti výkonu služby v sociálně vyloučených lokalitách a etnicky odlišných komunitách,
- netradiční způsoby a metody vzdělávání a integrace v rámci školní výuky,
- alternativní a nepatologická nabídka trávení volného času pro děti a mládež,
- sociologické šetření pocitu vnímání bezpečí obyvatel sociálně vyloučené lokality
- technická opatření zvyšující bezpečí obyvatel sociálně vyloučené lokality.

Další opatření v oblasti obchodování s lidmi viz kapitola 2.2.7.2

V roce 2010 se realizovaly aktivity podporující systémové a celorepublikové zavádění a realizaci terapeutických a resocializačních programů pro násilné pachatele. Byl vyhlášen dotační titul pro nestátní neziskové organizace „**Prevence domácího násilí s důrazem na práci s násilnou osobou**“. V roce 2010 bylo podpořeno 5 organizací, a to: ADRA Hradec Králové, Diakonie Praha ČCE, Centrum nové naděje, Persefona o.s. a Slezská diakonie. Celkem byla na projekty alokována částka ve výši 1 167 520,-Kč. Projekty se zaměřují na vytvoření a realizaci terapeutických programů pro násilné osoby, individuální i skupinovou terapii, poradenství a mediačně terapeutickou práci. Součástí projektů je také vytvoření metodiky, manuálů pro odborníky, informačních a osvětových materiálů atd.

Průběžnému a systematickému vzdělávání v problematice domácího násilí se Policie ČR

věnuje na všech úrovních, zejména v souvislosti s aplikací institutu vykazání dle zákona č. 135/2006 Sb. V roce 2010 bylo realizováno školení policistů – metodiků a lektorů na úrovni pořádkové i kriminální policie.

V roce 2010 pokračoval projekt **Senioři sobě**. Je založen na dobrovolné aktivitě seniorů, kteří se chtějí podílet na ochraně sebe samých, svých blízkých nebo známých; vybraní senioři po speciálním policejním proškolení se stávají tzv. „kurýry prevence“, oslovují své příbuzné a přátele z okruhu seniorů a upozorňují je na nebezpečí, se kterými by se mohli setkat.

Program Bezpečná lokalita (dále jen „Program“) je **zaměřen zejména na prevenci majetkové kriminality**, která tvoří dlouhodobě většinu veškeré kriminality páchané na našem území.

Bližší informace k programu viz kapitola 2.2.1 Majetková kriminalita

Integrace cizinců

Správa uprchlických zařízení MV pokračovala v roce 2010 v realizaci projektu Center na podporu integrace cizinců (dále jen CPIC) ve Zlínském, Moravskoslezském, Plzeňském a Pardubickém kraji. Současně zahájila provoz CPIC v Jihočeském, Libereckém, Karlovarském a Olomouckém kraji. Oba projekty

jsou spolufinancované z Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

CPIC jsou iniciátory i realizátory integračních opatření, zejména poradenské a informační činnosti, právního a sociálního poradenství, výuky českého jazyka pro cizince, kurzů sociokulturní orientace nebo osvětových aktivit. Pracovníci krajských center dále monitorují situaci cizinců v kraji a organizují pravidelná setkávání regionálních poradních platforem.

Služby krajských center využilo v roce 2010 5 144 občanů třetích zemí, v řadě případů opakovaně (celkem bylo poskytnuto 39 078 jednotlivých služeb).

Jeden z nástrojů prevence nezákonných postupů při působení cizinců v České republice představuje dostatečná informovanost všech zainteresovaných subjektů. Ke sdílení informací a zkušeností na poli integrace cizinců slouží i webová stránka www.cizinci.cz spravovaná MPSV ve spolupráci s MV. Stránka je určena prioritně pracovníkům státní správy, ale i samosprávám, nestátním neziskovým organizacím, samotným cizincům a dalším zájemcům.

3.3 Evropská unie a mezinárodní spolupráce

Evropská unie

V březnu 2010 schválila Evropská rada **Strategii EU pro vnitřní bezpečnost**. Její přijetí představuje základ pro koordinované akce v EU za účelem vypořádání se s hlavními hrozbami, kterým EU čelí. Strategie představuje souhrn současných hrozeb a výzev. Španělské předsednictví následně představilo první stěžejní hodnotící a popisnou zprávu k této strategii, tzv. **Madridskou zprávu**. Tento dokument obsahuje stručný přehled aktuálních hrozeb a rizik v oblasti vnitřní bezpečnosti na území EU a v jeho závěrečné části jsou obsažena klíčová doporučení pro další směřování aktivit EU a členských států v této oblasti.

Koncem roku 2010 vydala Evropská komise své sdělení **Strategie vnitřní bezpečnosti Evropské unie: Pět kroků směrem k bezpečnější Evropě**. Toto sdělení navazuje na výzvy, zásady a pokyny Strategie vnitřní bezpečnosti Rady a navrhuje, jak by EU měla v následujících čtyřech letech účinněji **předcházet závažné trestné činnosti a organizovanému zločinu, terorismu a počítačové kriminalitě, posilovat řízení vnějších hranic EU a zvyšovat odolnost vůči přírodním nebo lidmi způsobeným katastrofám**.

V roce 2010 zahájil svou činnost **Stálý výbor pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI)**. Jedná se o nový výbor, který byl založen Lisabonskou smlouvou za účelem usnadnění a koordinace operativní

spolupráce členských států v oblasti vnitřní bezpečnosti.

Evropská unie schválila **Závěry Rady o boji proti trestným činům páchaných mobilními (kočujícími) zločineckými skupinami**. Dokument zejména navrhuje, aby členské státy případně vypracovaly přehled bezpečnostní situace ohledně jevu mobilních zločineckých skupin a zvážily případné zřízení společných vyšetřovacích týmů.

Rada dále schválila

- o Závěry o předcházení trestným činům týkajícím se identity a boji proti nim a o správě identit, včetně vytvoření a rozvoje stále strukturované spolupráce mezi členskými státy Evropské unie;
- o Závěry o sdílení informací o změnách vnitrostátního stupně ohrožení.

Další opatření viz kapitoly 2.2.7 Organizovaný zločin, 2.2.7.1 Nelegální obchod s drogami, 2.2.7.3 Nelegální obchod se zbraněmi, 2.2.8 Terorismus, 2.2.9 Informační kriminalita.

V právním prostředí EU došlo ve srovnání s předchozím rokem ke značným změnám.

V souvislosti s plněním hlavních cílů a priorit víceletého programu EU pro oblast spravedlnosti a vnitřních věcí, tzv. Stockholmského programu, představila Komise v dubnu 2010 **Akční plán provádění Stockholmského programu**, který Rada vzala v červnu 2010 na vědomí.

Pokračovala druhá fáze budování společného **evropského azylového systému (SEAS)** – systému společných pravidel EU v oblasti azylu a zajištění jednotného statusu osob s přiznanou mezinárodní ochranou.

V oblasti legální migrace probíhala implementace **Plánu politiky legální migrace**.

V říjnu 2010 byl přijat realistický harmonogram dokončení **Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II)** na současné technické platformě a probíhá jeho naplňování. Schengenský informační systém představuje hlavní kompenzační opatření ke zrušení kontrol na vnitřních hranicích schengenského prostoru. Ke spuštění SIS II má dojít v roce 2013.

V průběhu roku 2010 se finalizovala právní úprava fungování **Agentury pro provozní řízení rozsáhlých informačních systémů** v prostoru

svobody, bezpečnosti a práva. Tato agentura by měla zahájit činnost v roce 2012 a převzít (po jejich spuštění) provozní řízení velkých informačních systémů v oblasti justice a vnitřních věcí EU, tj. SIS II, VIS (databáze žadatelů o víza), Eurodac (databáze otisků prstů žadatelů o azyl).

V oblasti ochrany hranic se připravuje vytvoření systému Entry/Exit, který má umožnit ukládat údaje o příslušnících třetích zemí překračujících vnější hranice Schengenu a který má potenciál v boji s nelegálním přistěhovalectvím.

Na dubnovém zasedání Rady EU byla rakouskou delegací prezentována studie týkající se efektivity práce ad hoc vytvořených týmů pro **zvládání konfliktních situací při masových sportovních utkáních**.

Programy finanční pomoci Evropské unie

V rámci **Integrovaného operačního programu** byl na začátku roku 2010 dokončen projekt **Policie ČR Mobilní kontaktní a koordinační centra**, realizovaný v roce 2009, a následně došlo k certifikaci výdajů cestou Národního fondu. Pokračovala realizace projektu **Kontaktní a koordinační centra - II. etapa**, která navazuje na I. etapu probíhající v roce 2009 a která byla zaměřená na rekonstrukci a modernizaci policejních služeben včetně informačních technologií. Nově byly zahájeny přípravné práce na projektech **KŘ PČR Lokalizační a záznamová zařízení a Integrace operačních středisek**.

Operační program Přeshraniční spolupráce byl v roce 2010 rozšířen o program **přeshraniční spolupráce Česko-Slovensko** s tím, že oblast všech realizovaných projektů byla obdobná jako v roce 2009.

V rámci komunitárních programů byly v roce 2010, stejně jako v roce 2009, realizovány zejména projekty patřící do rámcového programu Solidarita a řízení migračních toků. I v oblasti ostatních komunitárních programů pokračoval projekt **Realizace Průmské úmluvy** a také projekt **CARIN 2010**.

Projekty podporované z **Finančních mechanismů EHP/Norska**, které jsou zaměřeny na implementaci národního SIS, boj proti korupci, organizované kriminalitě a proti nezákonnému obchodu s drogami a s lidmi, pokračovaly v roce 2010 realizací projektů:

„Vybudování Národní centrály SIRENE a příprava expertů Ministerstva vnitra a Policie ČR na využívání SIS“ a „Zlepšení boje proti cizojazyčným zločineckým strukturám“.

Úloha a výsledky Celní správy ČR v rámci struktur EU v oblasti celní spolupráce

V rámci Pracovní skupiny pro celní spolupráci (CCWP) pokračoval v roce 2010 projekt zaměřený na spolupráci centrálních koordinačních jednotek, který navazuje na jednu z priorit českého předsednictví v Radě EU. Cílem tohoto je především **zlepšení praktického provádění spolupráce mezi celními orgány v boji proti celním a daňovým podvodům.**

Styčný celní úředník na Celním kriminálním úřadě (ZKA) v SRN

V roce 2010 byly dále prohlubovány kontakty s relevantními součinnostními orgány SRN, tj. zejména Celním kriminálním úřadem, Celními pátracími úřady, Finančními pátracími úřady, Spolkovým kriminálním úřadem, státními zastupitelstvími apod. Spolupráce byla rozvíjena rovněž se styčnými celními a policejními atašé třetích států akreditovanými v SRN.

V roce 2010 vyřizovala kancelář styčného celního úředníka celkem 233 případů (dožádání, podněty, podpora šetření apod.). V prioritní oblasti boje proti nelegálnímu mezinárodnímu obchodu s omamnými a psychotropními látkami bylo vyřízeno celkem 96 případů. V rámci odhalování trestné činnosti v oblasti spotřebních daní bylo vyřízeno celkem 57 případů, zejména v souvislosti s nelegální výrobou cigaret a podvodů s minerálními oleji.

Společná centra policejní spolupráce

Celní správa ČR je v současné době zapojena do činnosti společných center policejní spolupráce v Petrovicích, Schwandorfu (pro spolupráci s orgány vymáhání práva Spolkové republiky Německo), Kudowa Słone a Chotěbuzi (pro spolupráci s orgány vymáhání práva Polské republiky).

Schengenský prostor a vízová politika

V roce 2010 pokračovalo hodnocení připravenosti Bulharska a Rumunska na vstup do schengenského prostoru. V těchto zemích byl v říjnu 2010 také spuštěn Schengenský informační systém (SIS). Bulharsko a Rumunsko

tak získaly údaje zejména o hledaných osobách a věcech vložených do tohoto společného informačního systému ostatními členskými státy a naopak.

V oblasti vízové politiky nabylo dnem 5. 4. 2010 účinnosti Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu společenství o vízech (**vízový kodex**) – dokument harmonizující roztržité komunitární právní nástroje v oblasti krátkodobých víz.

Na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 265/2010 ze dne 25. března 2010, kterým se mění Úmluva o provedení Schengenské dohody a nařízení (ES) č. 562/2006, pokud jde o pohyb osob s dlouhým vízem, byl držitelům dlouhodobých národních víz od 5. 4. 2010 umožněn volný pohyb po schengenském prostoru.

Pokud jde o vízovou politiku vůči třetím zemím, **Česká republika podporovala zavedení bezvízového režimu se zeměmi západního Balkánu.** Na základě splněných podmínek tzv. cestovních map proces vízové liberalizace pokračoval po Makedonii, Srbsku a Černé Hoře z prosince 2009, upuštěním od vízové povinnosti pro krátkodobý pobyt držitelů biometrických pasů Albánie a Bosny a Hercegoviny. Rada a Evropský Parlament schválily novelu nařízení č. 539/2001, kterou byly Albánie a Bosna a Hercegovina převedeny na bezvízový seznam. Nařízení je účinné od 15. prosince 2010.

Mezinárodně smluvní aktivity

Spolupráci s ostatními státy v oblasti zajištění vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku standardně upravují tzv. **smlouvy o policejní spolupráci.**

V posledních letech jsou prioritou rezortu MV zejména státy západního Balkánu, mj. i s ohledem na vízovou liberalizaci ve vztahu k těmto zemím.

1. ledna 2010 vstoupila v platnost Dohoda mezi vládou České republiky a radou ministrů **Albánské republiky** o spolupráci v boji proti trestné činnosti. 9. února 2010 byla podepsána Dohoda mezi vládou České republiky a vládou **Republiky Makedonie** o spolupráci v boji proti trestné činnosti. 17. prosince 2010 byla podepsána Smlouva mezi Českou republikou a **Republikou Srbsko** o policejní spolupráci v boji proti trestné činnosti. V současné době

projednává Parlament ČR návrh na ratifikaci této dohody. Během 1. pololetí 2011 by měla být připravena k podpisu i Smlouva mezi Českou republikou a **Černou Horou** o spolupráci v boji proti trestné činnosti a připravuje se jednání o smlouvě o policejní spolupráci s **Bosnou a Hercegovinou a Kosovem**.

1. května 2010 vstoupila v platnost Dohoda mezi vládou České republiky a vládou **Spojených států amerických o posilování spolupráce při prevenci a potírání závažné trestné činnosti**.

13. května 2010 vstoupila (dnem podpisu) v platnost Dohoda mezi Ministerstvem vnitra České republiky a Ministerstvem vnitra **Slovenské republiky** o spolupráci. Dohoda umožňuje příslušným orgánům obou stran výměnu tabulek s registrační značkou vozidla pro účely skrytých forem vyšetřování.

Byla ukončena jednání o textu Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou **Ruské federace o spolupráci v oblasti boje proti trestné činnosti**, která je jednou z priorit MV ve smluvní oblasti. V nejbližších měsících by měla být Smlouva připravena k podpisu.

V oblasti **potírání nelegální migrace** se MV opět zaměřilo na jednání o textech tzv. readmisních smluv (smlouvy o předávání a přebírání osob neoprávněně pobývajících na území) sjednáváných jménem České republiky. Pokračovalo rovněž ve sjednávání protokolů k readmisním smlouvám sjednaným Evropskou unií, resp. Evropským společenstvím (tzv. unijní/komunitární readmisní smlouvy). Mezi priority MV patří sjednání těchto protokolů opět se zeměmi západního Balkánu.

Další informace viz kap. 2.2.6 Nelegální migrace

Mezinárodní policejní spolupráce

Zástupci Policie ČR se i v roce 2010 zúčastňovali mnoha mezinárodních bilaterálních či multilaterálních jednání a konferencí, které výrazným způsobem ovlivňovaly jak dílčí, tak i celkovou situaci v oblasti mezinárodní policejní spolupráce. Jako příklad lze uvést pravidelnou účast vedoucích představitelů Policie ČR na jednání Stálého výboru pro operativní spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti (COSI) nebo pravidelná bilaterální strategická jednání zástupců Policie ČR se svými protějšky

ze sousedních států, jež probíhala nejen na úrovni expertní, ale i na úrovni vedení Policie ČR.

V oblasti mezinárodně smluvních aktivit se Policie ČR podílela na formulování textu smlouvy s Polskou republikou, která doplní stávající právní úpravu provádění přeshraničního sledování mezi oběma zeměmi, a na přípravě textu smluv o policejní spolupráci s Kosovem, Kazachstánem, Gruzii a Kypr.

Na koordinaci přeshraničního sledování a přeshraničního pronásledování v rámci schengenského prostoru se podílí Národní centrála Sirene. Zde byl v meziročním porovnání zaznamenán celkový nárůst o 13%. Konečný počet realizovaných ostrých akcí byl 75 (+10).

Společná centra policejní a celní spolupráce, které má Policie ČR zřízeny se sousedními státy, i v roce 2010 efektivně plnily svoji roli při přeshraniční výměně informací a poskytování podpory při realizaci dalších forem mezinárodní spolupráce.

Nezastupitelnou úlohu má **Policie ČR i v pracovních orgánech Rady EU**. V rámci působnosti Rady pro spravedlnost a vnitřní věci je Policie ČR hlavním gestorem v pracovních skupinách Vymáhání práva (LEWP), Schengenské záležitosti – podskupina SIS-SIRENE, Schengenské záležitosti – podskupina SIS-TECH, Terorismus, Hranice – podskupina Falešné doklady, VIS – podskupina VISION a v pracovní skupině pro výměnu informací a ochranu údajů (DAPIX). Vedle toho působí Policie ČR jako vedlejší gestor v dalších výborech a expertních skupinách.

Vysílání policistů do zahraničních mírových operací probíhalo i v roce 2010. Počet policistů v 7 zahraničních mírových operacích byl stabilně udržován mezi 40 až 50.

V roce 2010 Policie ČR pokračovala v aktivitách souvisejících s přípravou a realizací projektů spolufinancovaných ze zdrojů EU a jiných forem zahraniční pomoci (tj. mimorozpočtových zdrojů). Tyto projekty reflektují aktuální pracovní podmínky a věcné potřeby Policie ČR, které nelze v dlouhodobém časovém horizontu a v dostatečném rozsahu hradit z prostředků rozpočtu Policie ČR. Jejich cílem je dosažení vyšší kvality služeb Policie ČR poskytovaných ve vztahu k veřejnosti.

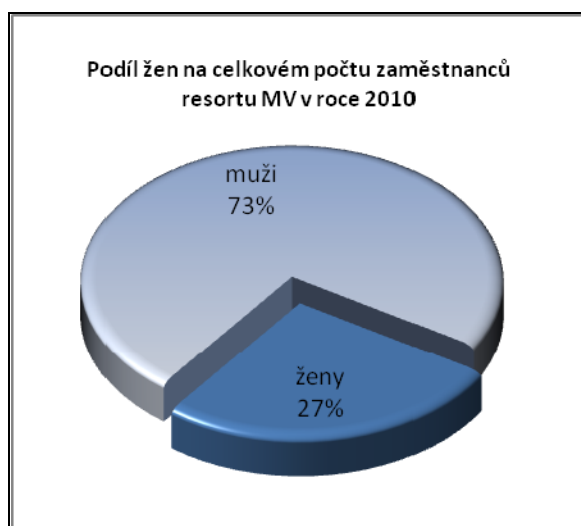
Konkrétně se jedná zejména o projekty Policie ČR spolufinancované ze strukturálních fondů EU, komunitárních programů EU,

Finančního mechanismu EHP Norsko a Programu Švýcarsko-české spolupráce. Největší podíl z hlediska finančního objemu poskytnutých prostředků EU mají projekty spolufinancované ze strukturálních fondů EU, v jejichž rámci Policie ČR realizuje aktivity směřující k čerpání prostředků z **Integrovaného operačního programu, Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost** a jednotlivých operačních programů **Přeshraniční spolupráce**.

V případě Integrovaného operačního programu patří mezi nejvýznamnější aktivity příprava či realizace souborů projektů **Kontaktní a koordinační centra, Mobilní kontaktní a koordinační centra** (v tomto případě 1 samostatný projekt za Policii ČR), **Lokalizační a záznamová zařízení** a **Integrace operačních středisek**. Celkové finanční hodnota těchto projektů činí v součtu cca 2,04 mld. Kč.

3.4 Aktivity MV v oblasti personální práce, vzdělávání, výzkumu a vývoje, ekonomické, informačních a komunikačních systémů

Oblast personální práce

Systemizace personálního obsazení útvarů MV, Policie ČR a HZS ČR

Ke dni 31. 12. 2010 byl celkový počet zaměstnanců resortu MV 69 708 osob. Meziročně

se početní stavy snížily o 1 878 policistů, 409 hasičů a 432 zaměstnanců v pracovním poměru, celkově tedy o 2 719 osob.

Ke dni 31. 12. 2010 bylo v resortu zaměstnáno 42 279 policistů (60,7 %), 9 283 hasičů (13,3 %), 18 146 zaměstnanců v pracovním poměru (26 %). Z celkového počtu

69 708 zaměstnanců resortu MV bylo 18 692 žen, tj. 26,8 %, z toho je 7 239 žen ve služebních poměrech, tj. 14 % z celkového počtu policistů a hasičů a 11 453 žen v pracovním poměru, tj. 63,1 % ze všech zaměstnanců v pracovním poměru.

V roce 2010 ukončilo služební poměr celkem 3 443 policistů a hasičů (v roce 2009 2 199 policistů a hasičů). Přijato do služebního poměru bylo v roce 2010 celkem 1 129 policistů a hasičů (v roce 2009 to bylo 3 309 policistů a hasičů).

Oblast vzdělávání

Priority policejního vzdělávání v roce 2010 vycházely z úkolů vyplývajících z členství ČR v EU, reformy Policie ČR a priorit bezpečnostní politiky v oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. V rámci reformy byla schválena „**Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků Policie ČR**“. Stanovila systém vzdělávání policistů, který poskytne záruku odborné kvalifikace policistů pro výkon služby od přijetí do služebního poměru po celou dobu jeho trvání. Nový systém je zajištěn legislativně, plně respektuje evropské trendy vzdělávání dané

zejména Lisabonskou strategií, závěry z Bergenu, European Code of Police Ethics, priority CEPOL (které potvrdily správnost nastavení systému) a akční plán Haagského programu. Systém vzdělávání policistů stanovený novou koncepcí je založen na novém filosofickém pojetí policejní práce charakterizovaném těmito hlavními principy:

- ♦ policejní práce musí být službou občanovi, založená na zákaznickém principu, vychází z principu Community policing,

- ◆ policista musí být nejen vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, ale i disponující vysokým etickým standardem („nová image policisty“),
- ◆ vzdělávání policistů je založeno na kompetenčním přístupu,
- ◆ každý policista je osobně odpovědný za svoji odbornou připravenost k výkonu služby.

V roce 2010 pokračoval rozvoj moderního systému vzdělávání policistů zejména v oblasti zkvalitňování procesů tvorby a inovace vzdělávacích programů, vzdělávání učitelů a instruktorů a pedagogické evaluace v souladu se schválenými koncepcemi a evropskými trendy v policejním vzdělávání:

- Vzdělávací programy policejních škol se vytváří na základě profilu absolventa, přesně definujícího, jakými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi, postoji, návyky) má být vybaven policista v konkrétní funkci (kompetenční přístup). Profil absolventa vzdělávacího programu je vytvářen prvotně policií ve spolupráci s ministerstvem a školami, které doplňují profil o společenskou zakázku vyplývající z resortních, vládních, koncepčních, legislativních materiálů a mezinárodních závazků. Tím je zajištěna aktuálnost, adresnost a flexibilita vzdělávacích programů. Hlavním přínosem je úzké sepětí s praxí.
- Základními principy vzdělávacích programů jsou především integrace vzdělávání, bloková výuka, moderní pojetí diagnostiky. Ve vzdělávání jsou aplikovány nové vzdělávací formy a metody, zejména praktická cvičení a modelové situace. Evaluace vzdělávacího procesu je součástí každého vzdělávacího programu.

Institucionální zajištění vzdělávání a výcviku policistů

Systém vzdělávání policistů je koncipován a řízen odborným útvarem MV – **Odborem vzdělávání a správy policejního školství MV** (dále jen OVSPŠ MV) v úzké spolupráci s **odborem vzdělávání PP ČR**. OVSPŠ MV je určen pro výkon vymezené působnosti delegované na ministerstvo v oblasti státní správy, v oboru středního, vyššího odborného a vysokého policejního školství a útvarem ministerstva v oblasti vnitřní správy.

V oblasti vzdělávání odbor plní roli MŠMT a České školní inspekce. Metodicky řídí a kontroluje 1 **Vyšší policejní školu a Střední policejní školu MV Holešově** a 4 **Vyšší policejní školy MV v Praze, Brně, Jihlavě a v Pardubicích** a 1 **Školské účelové zařízení MV v Praze - Ruzyni**. Tyto policejní školy a účelové zařízení OVSPŠ MV zahrnují cca 10 tis. studujících ročně a v Policejní akademii ČR v Praze (Organizační složka státu, ke které vykonává MV zřizovatelské funkce) studuje v akademickém roce 2010/2011 celkem 1868 policistů, z toho v bakalářském studiu 1356, v magisterském 445 a v doktorském studiu 67 policistů.

Mezinárodní spolupráce

Zásadní význam má evropská policejní akademie **CEPOL** (European Police College) jako síť vrcholných národních vzdělávacích institucí zemí EU, jejímž cílem je harmonizovat a optimalizovat systém evropského policejního vzdělávání. Ročně se uskuteční cca 90 vzdělávacích aktivit v členských zemích CEPOL. V roce 2010 se v České republice uskutečnil seminář na téma „**Quality Management Systems**“, kurz na téma „**Fighting Against Drugs – Cannabis Indoor Cultivation**“. V termínu 16.-18. listopadu 2010 se v Praze též pod záštitou CEPOL konala konference s Ruskem pod názvem „**New Threats of Organised Crime – Fighting Transnational Crime**“.

MEPA (Mittleuropäische Polizei-akademie) je vzdělávací síť osmi zemí – Rakouska, SRN, Maďarska, Švýcarska, Slovinska, Slovenska, Polska a ČR, uskutečňovaná na základě Prohlášení o spolupráci ministrů vnitra těchto zemí z května 2001 v Budapešti.

MV má zastoupení v představenstvu MEPA a v gesci i Národní koordinační kancelář. Plán ročních aktivit zahrnuje tříměsíční **hlavní kurz MEPA věnovaný organizované kriminalitě**, zakončený případovou studií obsahující zkušenosti ze všech 8 zemí. Tato příručka se překládá do češtiny a užívá ve výcviku. Dále měsíční **Speciální kurz pro integrovanou hraniční bezpečnost**, 8-10 odborných seminářů zaměřených na aktuální témata, jazykové výcviky a odborné hospitace.

Významným partnerem MV v rámci bilaterální spolupráce je Nadace Hannse Seidela, která má pobočky v 60 zemích. Policejní

akademie ČR v Praze spolupracuje s partnerskými organizacemi v SRN, ve Francii, v Maďarsku a na Slovensku. Bilaterální zahraniční spolupráci vykazují také policejní školy.

Další aktivity v oblasti vzdělávání viz 2.1 Opatření.; blíže web MV - OVSPŠ MV.

Oblast bezpečnostního výzkumu a vývoje

Usnesení vlády č. 743/2008 uložilo MV implementovat a průběžně realizovat „Meziresortní koncepci bezpečnostního výzkumu a vývoje České republiky do roku 2015“. Priority a hlavní strategické směry rozvoje bezpečnostního výzkumu realizuje MV zejména prostřednictvím programů bezpečnostního výzkumu, vývoje a inovací.

Program „**Bezpečnostní výzkum pro potřeby státu v letech 2010-2015**“, byl schválen usnesením vlády č. 49/2009. Na základě výsledků identifikace výzkumných potřeb státní správy, provedené MV ve spolupráci s ostatními ústředními orgány v roce 2009 a s přihlédnutím k rozpočtovým možnostem programu, bylo v I. čtvrtletí 2010 zahájeno postupné zadávání veřejných zakázek pro 29 schválených výzkumných potřeb. Tyto výzkumné potřeby se týkají zejména předkladatelů: Policie ČR, Hasičského záchranného sboru, zpravodajských služeb, Ministerstva vnitra a Ministerstva obrany. Od března 2010 také probíhala aktualizace výzkumných potřeb státní správy, celkem bylo zatím předloženo 88 výzkumných potřeb sedmnácti předkladateli, z toho 56 aktualizovaných a 32 nových.

„**Program bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010-2015**“ schválený usnesením vlády č. 50/2009 je realizován veřejnými soutěžemi podle zák. č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, v platném znění. Vyhlášení první soutěže v únoru 2010 se setkalo s velkou odezvou. Byly podány celkem 202 návrhy projektů, z nichž 182 splňovaly formální kritéria obsažená v zadávací dokumentaci. Tyto projekty byly dále hodnoceny poradním odborným orgánem (Rada pro Program bezpečnostního výzkumu České republiky v letech 2010-2015) s přihlédnutím k minimálně dvěma nezávislým oponentským posudkům. Na základě doporučeného pořadí vybralo MV k řešení a financování celkem 68 návrhů projektů. Vybrané projekty pokrývají všechny oblasti vymezené dílčími cíli programu, tj. bezpečnost občanů, bezpečnost kritických infrastruktur

i krizový management. Předmětem řešení projektů je mimo jiné také problematika extremismu, korupce či boje proti organizovanému zločinu. Výsledkem projektů budou například certifikované metodiky, software, funkční vzorky a prototypy. Program veřejné soutěže plní motivační funkci vůči zúčastněným subjektům (výzkumné organizace, podniky) a přispívá ke stimulaci trhu bezpečnostních technologií.

V rámci dobíhajícího programu „**Bezpečnostní výzkum 2006-2010**“ byly ke konci roku 2010 ukončeny poslední tři projekty a zároveň začala příprava procesu jejich závěrečného hodnocení.

MV v roce 2010 také poprvé poskytlo finanční prostředky na rozvoj vybraných výzkumných organizací, zabývajících se bezpečnostním výzkumem a vývojem v rámci tzv. **institucionální podpory**, která není účelově vázána na konkrétní projekty. Těmito organizacemi byly: Kriminologický ústav Praha, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč a Technický ústav požární ochrany, Policejní akademie České republiky v Praze a Státní ústav radiační ochrany.

Zástupce MV plní funkci **národního korespondenta CEPOL pro vědu a výzkum**.

V roce 2010 se MV aktivně účastnilo prestižní **5. Evropské konference o bezpečnostním výzkumu**, zaměřené na současný stav a trendy v evropském bezpečnostním výzkumu a každoroční **konference agentury CEPOL** (Police Research and Science Conference), zaměřené na podporu praktického výzkumu, zejména v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku. Uvedené zahraniční aktivity MV umožňují prezentaci národního bezpečnostního výzkumu České republiky a jeho potřebné srovnání a účelnou koordinaci v evropském měřítku.

Odborníci MV se podíleli na vypracování podkladů pro přípravu stanoviska ČR k návrhu

8. rámcového programu Evropské komise. Ve vazbě na potřeby bezpečnostního výzkumu byly vytipovány oblasti, na které by měla ČR klást důraz při přípravě tohoto programu. Jsou to mimo jiné: Ochrana občanů proti terorismu a organizované kriminalitě, kybernetická bezpečnost, bezpečnost energetických

infrastruktur, CBRN bezpečnost, integrované záchranné systémy, identifikace lidí a majetku (biometrická identifikace).

Ekonomická oblast

Aktivity v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku se prolínají s činností většiny subjektů působících v rámci kapitoly Ministerstvo vnitra, avšak nejvýrazněji je patrná v činnostech **P ČR, HZS ČR a Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra.**

V níže uvedené tabulce je uvedeno porovnání schválených rozpočtů u Policie ČR, HZS ČR, včetně celkových příjmů a výdajů kapitoly Ministerstvo vnitra na léta 2009 až 2011:

Schválený rozpočet v tis. Kč	2009	2010	Rozdíl 2010-2009	2011	Rozdíl 2011-2010
Příjmy MV	10 977 408	10 206 788	-770 620	9 608 315	-598 473
Výdaje MV	61 802 385	61 270 573	-531 812	52 877 539	-8 393 034
z toho: PČR	35 467 197	35 169 752	-297 445	29 056 551	-6 113 201
HZS ČR	8 299 365	8 464 666	165 301	6 924 953	-1 539 713

Pozn.: Data v řádce Policie ČR a HZS ČR představují součet daného výdajového bloku, sociálních dávek a pro rok 2009 výdajů spojených s předsednictvím ČR v Radě EU.

Další finanční prostředky ve vztahu k P ČR jsou každoročně vynakládány na centrálně zabezpečovaný majetek a služby informačních a komunikačních technologií v rámci výdajů ústředního orgánu Ministerstvo vnitra. Dále jsou ve zvláštním specifickém ukazateli alokovány prostředky na projekty v rámci Strukturálních fondů. Po schválení projektu se prostředky v průběhu rozpočtového roku převádějí k subjektu, který projekt realizuje.

Ve spojitosti se zmiňovanou problematikou bylo v průběhu roku 2010 převedeno:

z kapitoly Všeobecná pokladní správa:

- 11540 tis. Kč z rezervy na řešení krizových situací, jejich předcházení a odstraňování jejich následků podle zákona č. 240/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vynaloženo na rekonstrukci objektu Zbiroh pro Záchranný útvar HZS ČR a na náhradu majetku poničeného po zásahu bleskem pro HZS Jihočeského kraje;
- 78 806 tis. Kč z rezervy na mimořádné výdaje podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému.

Vynaloženo na opravy havarovaných zásahových vozidel HZS ČR při společných zásazích složek IZS a dále na úhradu mimořádných výdajů při zásahu a likvidaci povodní v měsících květen až srpen 2010;

- 189 850 tis. Kč na zavedení biometrických údajů v cestovních dokladech a jiných identifikačních průkazech;
- 204 463 tis. Kč na zajištění voleb (další prostředky ve výši 662 935 tis. Kč převedlo MF přímo do rozpočtů územně samosprávních celků);
- 1 049 600 tis. Kč na zajištění provozu informačních systémů Datových schránek

z jiných kapitol státního rozpočtu:

- 32 493 tis. Kč na provozování integrovaných informačních systémů správních a dopravních evidencí – z kapitoly MD;
- 12 678 tis. Kč na leteckou záchrannou službu – z kapitoly MZd;
- 4 527 tis. Kč na zabezpečení týlových služeb – z kapitoly BIS;

- 1 038 tis. Kč na leteckou hasičskou službu – z kapitoly MZ;
- 11 300 tis. Kč na zajištění koncepce integrace cizinců ve prospěch MŠMT, MK, MMR, MPSV a ČSÚ.

ve prospěch jiných kapitol státního rozpočtu:

Upravený rozpočet kapitoly Ministerstvo vnitra včetně skutečnosti k 31. 12. 2010 je uveden v následující tabulce:

	Upravený rozpočet			Skutečnost		
	2009	2010	Rozdíl 2010 - 2009	2009	2010	Rozdíl 2010 - 2009
Příjmy MV	10 762 400	10 217 545	-544 855	8 258 297	8 830 222	571 925
Výdaje MV	62 345 978	63 799 559	1 453 581	59 756 109	59 464 344	-291 765
z toho: PČR	34 765 380	35 073 326	307 946	34 417 850	34 113 091	-304 759
HZS ČR	8 517 002	8 617 819	100 817	8 713 989	8 540 359	-173 630

Pozn.: Obdobně jako v předchozí tabulce je započítán součet daného výdajového bloku, sociálních dávek a pro rok 2009 výdajů spojených s předsednictví ČR v Radě EU. Ve skutečnosti je zahrnuto zapojení mimorozpočtových zdrojů.

Problematika vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR byla v roce 2010 podporována i z prostředků EU, a to v rámci Strukturálních fondů (IOP, OPLZZ, OPSS), Komunitárních programů a Finančních mechanismů EHP/Norska.

Projekty Policie ČR zařazené do IOP:

- **Kontaktní a koordinační centra** (realizace II. etapy). V roce 2010 činil upravený rozpočet 189 489 tis. Kč, v tom podíl rozpočtu EU 147 279 tis. Kč v kapitálových výdajích a v běžných souvisejících výdajích.
- **Lokalizační a záznamová zařízení** (přípravná fáze projektu). V roce 2010 činil upravený rozpočet 194 326 tis. Kč, v tom podíl rozpočtu EU 155 050 tis. Kč v kapitálových výdajích a v běžných souvisejících výdajích.
- **Integrace operačních středisek** (přípravná fáze projektu). V roce 2010 činil upravený rozpočet 15 634 tis. Kč, v tom podíl rozpočtu EU 15 634 tis. Kč v kapitálových výdajích.

Projekty v rámci OPLZZ, které se zaměřují na vzdělávání příslušníků bezpečnostních složek státu, jsou ve fázi příprav a budou postupně předkládány ke schválení v průběhu roku 2011; předpokládaný objem finančních prostředků činí cca 50 000 tis. Kč.

V rámci OPSS ČR – Rakousko, ČR – Polsko, ČR – Sasko, ČR – Bavorsko a ČR – Slovensko financovaných z rozpočtu EU v oblasti běžných výdajů byly realizovány akce zaměřené

na zlepšení vzájemné spolupráce policistů v příhraničních regionech, přičemž celkový objem finančních prostředků na tyto projekty činil v upraveném rozpočtu 78 809 tis. Kč.

Ministerstvo vnitra, Policie ČR a Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra byly v roce 2010 zapojeny do čerpání finančních prostředků z komunitárních programů. V rámci upraveného rozpočtu na rok 2010 byly na oblast bezpečnosti využity finanční prostředky z fondů obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“. Upravený rozpočet na rok 2010 činil 174 596 tis. Kč, v tom podíl z rozpočtu EU 162 170 tis. Kč.

V rámci projektu CARIN 2010 činil upravený rozpočet pro rok 2010 v oblasti běžných výdajů částku 5 787 tis. Kč, v tom podíl z rozpočtu EU 4 051 tis. Kč. Projekt je realizován v rámci programu „Prevence a boj proti kriminalitě“.

V rámci programového financování byly v roce 2010 realizovány výdaje na pořízení a technické zhodnocení majetku včetně souvisejících neinvestičních výdajů. Na celkových výdajích se současně podílel, mimo jiné, rozpočet EU.

Rozpočet na rok 2011 v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku bude ovlivněn zejména následujícími vlivy:

- krácením finančních prostředků včetně oblasti ostatních běžných výdajů a výdajů na financování programů ze strany MF a
- krácením finančních prostředků v oblasti mzdových a souvisejících výdajů o 10 % (též ze strany MF).

V návaznosti na výše uvedená krácení MV přistoupilo k opatření v oblasti personální, organizační a systémové s cílem

restrukturalizovat činnost subjektů v rámci kapitoly MV a dosáhnout maximálních úspor, hospodárnosti a efektivnosti při vynakládání prostředků státního rozpočtu, i za cenu rušení některých činností a souvisejícího snižování početních stavů. Tyto prostředky pak budou využity na nejnútnejší výdaje v oblasti ostatních běžných výdajů a výdajů na financování programů.

Informační a komunikační systémy

(výběr)

Evropské informační systémy VIS a SIS II

V roce 2010 pokračovala výstavba národních částí dvou evropských informačních systémů v oblasti bezpečnosti - **Vízového informačního systému (VIS)** a **Schengenského informačního systému druhé generace (SIS II)**.

VIS bude společný elektronický databázový systém schengenských států. Bude obsahovat údaje o žadatelích o schengenská víza včetně jejich otisků prstů a umožní tak efektivnější vízovou proceduru a kontrolu totožnosti vízových cizinců jak při podání žádosti o vízum, tak při překračování vnějších hranic schengenského prostoru. Plánovaný termín spuštění VIS je červen 2011.

SIS II je tzv. druhou generací Schengenského informačního systému, jehož první generace již od roku 1995 představuje základní nástroj policejní spolupráce a výměny

informací o hledaných osobách a věcech mezi schengenskými státy. Dokončení SIS II se plánuje v prvním čtvrtletí 2013.

Registr obyvatel

„V souladu se zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění zákona č. 100/2010 Sb. a zákona č. 424/2010 Sb., pokračovaly práce na tvorbě Registru obyvatel. V Registru obyvatel budou vedeny údaje o fyzických osobách, o kterých tak stanoví zákon. Jako jediný ze čtyř základních registrů bude obsahovat osobní údaje. V roce 2009 byl vybrán hlavní architekt projektu a byla vyhlášena veřejná soutěž na implementátora tohoto informačního systému. V průběhu roku 2010 nebylo toto zadávací řízení ukončeno.“

Další informace viz kap. Ekonomická oblast

4. Zkratky a poznámky

BIS	Bezpečnostní informační služba
EU	Evropská unie
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IOP	Integrovaný operační program
IKSP	Institut pro kriminologii a sociální prevenci
IZS	Integrovaný záchranný systém
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MS	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZ	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NNO	nezávislé nevládní organizace
OPLZZ	operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OPPS	operační programy přeshraniční spolupráce
PČR	Policie České republiky
PMS ČR	Probační a mediační služba
PP ČR	Policejní prezidium České republiky
SIS	Schengenský informační systém
SKPV PČR	Služba kriminální policie a vyšetřování Policie ČR
ÚOKFK	Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV PČR
ÚOOZ	Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV PČR

Poznámky

Kriminální statistiky jsou doplněny **statistikami Ministerstva spravedlnosti**, které obsahují statistiky státních zastupitelství a statistiky soudů. Údaje kriminální statistiky v daném roce nejsou srovnatelné se statistikou resortu spravedlnosti. Důvodem je zejména časový odstup, někdy i víceletý, mezi ukončením trestní věci v jednotlivých fázích trestního řízení. Policejní statistika zachytí případ na počátku trestního řízení, statistika soudní naopak až na jeho konci.

Předmětem soudních statistik nejsou skutky ani pachatelé, u nichž došlo k odložení věci podle § 159a trestního řádu před začátkem trestního stíhání (např. z důvodu nedostatku věku, amnestie či nepřičetnosti), zastavení trestního stíhání podle § 172 trestního řádu (např. není-li prokázáno, že skutek spáchal obviněný) či jeho přerušeni. **Odsouzenou osobou se zde rozumí osoba, proti které byl vydán odsuzující rozsudek, který již nabyl právní moci.** Soudní statistika vykazuje počty obžalovaných a odsouzených osob, pouze policejní statistika vykazuje i trestné činy s neznámým pachatelem, což umožňuje širší pohled na stav kriminality, zejména přihlédneme-li k tradičně nízké objasněnosti majetkové kriminality.

Tabulková a grafická část (tabulky, grafy, mapky)

Tato část byla zpracována ze statistických dat Policie ČR, pokud není uveden jiný zdroj. Zjištěná kriminalita je totožná s počtem trestných činů zjištěných Policií ČR v daném roce. Přepočet nápadu kriminality na 10 tisíc obyvatel je prováděn v relaci k počtu obyvatel k 1. 1. příslušného roku. Pod pojmem pachatelé trestné činnosti se rozumí jen počty tzv. známých pachatelů objasněné trestné činnosti.

POZNÁMKY K TABULKOVÉ A GRAFICKÉ ČÁSTI

TRESTNÍ ZÁKONÍK Č. 40/2009 SB. A JEHO ÚČINKY NA STATISTIKU KRIMINALITY

Od 1. 1. 2010 nabyl účinnosti zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, přinášející v oblasti trestního práva řadu novinek, které se promítají i do policejní kriminální statistiky.

Trestní zákoník zavedl 43 nových skutkových podstat, významná část paragrafů byla upravena, mezi trestné činy již nepatří statisticky významný paragraf řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (§ 180d zákona 140/1961 Sb).

Mění se sama definice trestného činu, kdy se opouští materiální pojetí trestného činu a nadále se neposuzuje jeho tzv. společenská nebezpečnost. Trestní zákoník preferuje formální pojetí trestného činu. Definuje trestný čin jako protiprávní čin, který zákon za trestný označí a který vykazuje znaky v takovém zákoně uvedené (formální stránka). Tato zásadní změna je však současně korigována tzv. materiálním korektivem, který stanoví, že trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých činů.¹

Další změnou je zavedení dělení trestných činů na přečiny a zločiny. Trestní zákoník vymezuje přečiny jako nedbalostní trestné činy a z úmyslných ty trestné činy, na které tento zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do 5 let.

Celkovou kriminalitu před a po nabytí účinnosti trestního zákoníku nelze tudíž bezpodmínečně srovnávat. Kontinuální porovnávání statistik kriminality v celém jejich rozsahu by nebylo korektní. Porovnávány by byly dvě veličiny, jejichž znaky nejsou totožné. Pojem zjištěná kriminalita (zjištěno) proto po vzoru britské policejní statistiky nahrazujeme pojmem registrovaná kriminalita (registrováno), v grafickém vyjádření bude změna odlišena či vyznačena.

Soudíme však, že **existují rozsáhlé podmíněně porovnatelné podmnožiny trestných činů** – a tedy i kategorií takticko-statistické klasifikace ESSK – v praxi (s přihlédnutím k platnosti korektivu společenské škodlivosti) změnami zavedenými trestním zákoníkem č. 40/2009 Sb. od 1.1.2010 zásadně neovlivněné. Podmínečné srovnávání těchto dat před nabytím účinnosti tr. zákoníku a po něm – i když jeho vypovídací hodnota je snížena – je tedy dle našeho soudu legitimní².

¹ Kritéria společenské škodlivosti trestní zákoník neuvádí. ... Společenská škodlivost činu bude v konkrétním případě zejména dána významem chráněného zájmu, který byl trestným činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl trestný čin spáchán, osobou pachatele, mírou zavinění pachatele a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem. viz JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou*. 1. vydání, Praha: Leges 2009.

² Za podmínku legitimacy porovnávání nestejnorodých dat považujeme respektování obsahu odpovídající převodové tabulky, opatřené navíc poznámkami či komentáři ke všem jednotlivým paragrafům.

OBSAH

TABULKY, GRAFY A MAPKY (ÚDAJE JSOU VZTAŽENY K ROKU 2010)

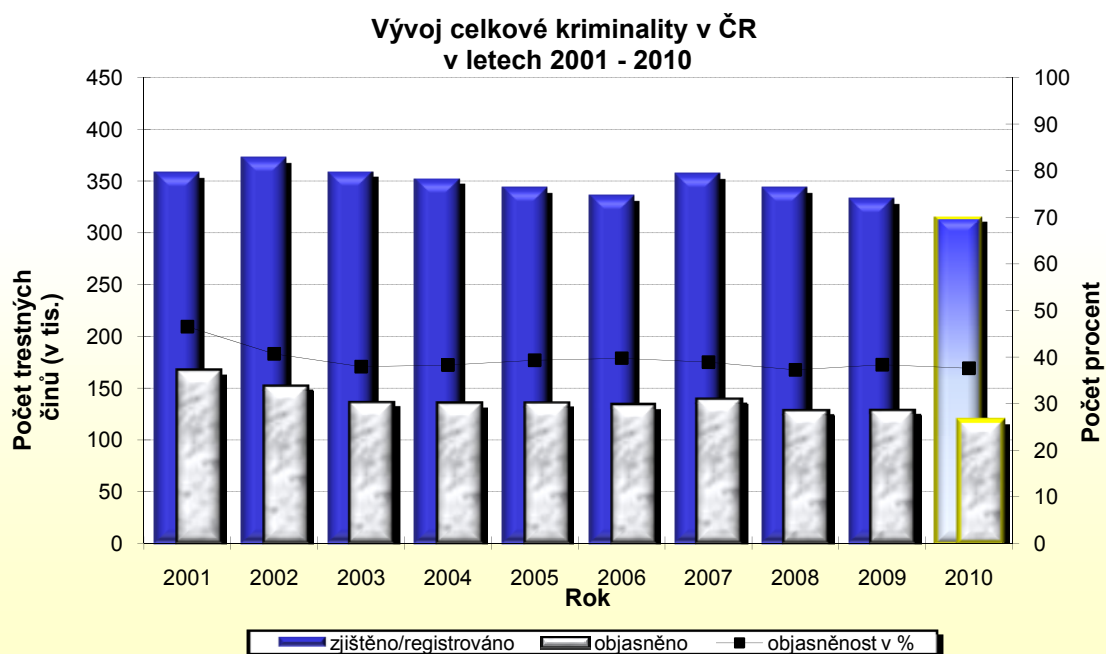
VÝVOJ CELKOVÉ KRIMINALITY V ČR	1
POČET ZJIŠTĚNÝCH A OBJASNĚNÝCH TRESTNÝCH ČINŮ V ČR A MEZIROČNÍ ZMĚNA	2
VÝVOJ ZJIŠTĚNÝCH A ZAJIŠTĚNÝCH ŠKOD V ČR	3
PŘESTUPKY EVIDOVANÉ POLICÍ ČR PODLE JEDNOTLIVÝCH SLUŽEB	4
OBECNÍ POLICIE – VÝSLEDKY ČINNOSTI	5
PACHATELÉ TRESTNÉ ČINNOSTI	6-7
TRESTNÁ ČINNOST RECIDIVISTŮ	8
TRESTNÁ ČINNOST PÁCHANÁ CIZÍMI STÁTNÍMI PŘÍSLUŠNÍKY	9
TRESTNÁ ČINNOST DĚTÍ MLADŠÍCH 15 LET	10
TRESTNÁ ČINNOST MLADISTVÝCH (VĚK 15 AŽ 18 LET)	11
OBĚTI TRESTNÉ ČINNOSTI	12
MAJETKOVÁ KRIMINALITA V ČR	13
HOSPODÁŘSKÁ KRIMINALITA V ČR	14-16
KORUPCE	17
NÁSILNÁ KRIMINALITA V ČR	18
MRAVNOSTNÍ KRIMINALITA V ČR	19
NELEGÁLNÍ MIGRACE	20
DROGOVÁ KRIMINALITA	21
NEHODOVOST V SILNIČNÍM PROVOZU	22-23
OBLAST PERSONÁLNÍ PRÁCE	24
KRIMINALITA V KRAJÍCH ČR	25-29

Vývoj celkové kriminality v České republice

Rok	zjištěno/ registrováno*	objasněno	objasněnost v %
1992	345 205	108 380	31,4
1993	398 505	126 442	31,7
1994	372 427	129 540	34,8
1995	375 630	151 842	40,4
1996	394 267	162 929	41,3
1997	403 654	169 177	41,9
1998	425 930	185 093	43,5
1999	426 626	193 354	45,3
2000	391 469	172 245	44,0
2001	358 577	166 827	46,5
2002	372 341	151 492	40,7
2003	357 740	135 581	37,9
2004	351 629	134 444	38,2
2005	344 060	135 281	39,3
2006	336 446	133 695	39,7
2007	357 391	138 852	38,9
2008	343 799	127 906	37,2
2009	332 829	127 604	38,3
2010	313 387	117 685	37,6

Poznámka:

* Jedná se o počet skutků, kdy byla stanovena trestně právní kvalifikace a ve věci se vede řízení, probíhá prověřování, případně prověřování bylo již ukončeno.

Od 1.1.2010 nabyl účinnosti trestní zákoník č. 40/2009 Sb., zavedl desítky nových skutkových podstat, významná část paragrafů byla upravena, mezi trestné činy již nepatří statisticky významný paragraf řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění (§ 180d zákona 140/1961 Sb). Proto jsou údaje o celkové kriminalitě za rok 2010 barevně odlišeny.

**Počet zjištěných a objasněných trestných činů v ČR v roce 2010
a meziroční změna**

TSK	§ tr. zákoníku	Název	2 010		Změna	
			Zjištěno	Objas.	fakt.	v %
101	§ 140/	Vraždy loupežné	20	15	-3	-13,0
102	§ 140/	Vraždy sexuální	1	1	-1	-50,0
103	§ 140/	Vraždy motivované osobními vztahy	100	96	13	14,9
104	§ 140/	Vraždy na objednávku	2	1	-2	-50,0
105	§ 142/	Vraždy novorozence matkou	1	1	0	0,0
106	§ 140/	Vraždy ostatní	49	42	-15	-23,4
101-106		Vraždy celkem:	173	156	-8	-4,4
111	§ 161, 162/	Usmrcení lidského plodu - pomoc a svádění ženy	0	0	0	-
112	§ 160/	Usmrcení lidského plodu - se souhlasem ženy	0	0	-2	-100,0
113	§ 159/	Usmrcení lidského plodu - bez souhlasu ženy	1	0	-	-
115	§ 141/	Zabití	1	1	-	-
116	§ 143/	Usmrcení z nedbalosti	44	19	-	-
121	§ 195/	Opuštění dítěte	15	11	4	36,4
122	§ 200/	Únos	10	6	3	42,9
131	§ 173/	Loupeže	3 874	1 834	-641	-14,2
132	§ 173/	Loupeže na finančních institucích	145	66	-27	-15,7
141	§ 323, 324, 325, 326/	Násilí proti úřední osobě a orgánu veřejné moci - mimo policie a obecní policie	82	63	-39	-32,2
142	§ 323, 324, 325, 326/	Násilí proti úřední osobě a orgánu veřejné moci - na příslušníkovi Policie ČR	609	579	-2	-0,3
143	§ 323, 324, 325, 326/	Násilí proti úřední osobě a orgánu veřejné moci - na příslušníkovi obecní policie	200	182	30	17,6
151	§ 145, 146, 1546a/	Úmyslné ublížení na zdraví	4 786	3 451	30	0,6
161	§ 158/	Rvačky	16	10	11	220,0
171	§ 352/	Násilí a vyhrož. proti skup. obyv. a jednotlivci	116	85	29	33,3
172	§ 174/	Braní rukojmí	6	4	-1	-14,3
173	§ 353/	Nebezpečné vyhrožování	2 068	1 734	479	30,1
174	§ 354/	Nebezpečné pronásledování	537	390	-	-
181	§ 175/	Vydírání	1 359	976	103	8,2
182	§ 169, 170, 171/	Omezování a zbavení osobní svobody	278	185	33	13,5
183	§ 178/	Porušování domovní svobody	2 561	1 485	486	23,4
184	§ 208/	Neoprávněný zásah do práva domu, bytu...	427	332	45	11,8
185	§ 198/	Týrání svěřené osoby	159	103	-4	-2,5
186	§ 199/	Týrání osoby žijící ve společném obydlí	568	477	61	12,0
187	§ 176/	Omezování svobody vyznání	0	0	0	-
188	§ 177/	Útlak	32	18	12	60,0
189	§ 179/	Porušování svobody sdružování a shrom.	0	0	0	-
190	§ 144, 172/	Ostatní násilné trestné činy	6	3	1	20,0
101-190		Násilné činy celkem:	18 073	12 170	1 186	7,0
201	§ 185/	Znásilnění	586	437	106	22,1
202	§ 186/	Sexuální nátlak	22	16	-	-
211	§ 187/2/	Pohlavní zneužívání v závislosti	86	58	-8	-8,5
212	§ 187/1,2,3/	Pohlavní zneužívání ostatní	643	504	-89	-12,2
213	§ 187/2/	Komerční forma sexuálního zneuž. v závisl.	0	0	-1	-100,0
214	§ 187/1,3,4/	Komerční forma sexuálního zneuž. ostatní	5	4	3	150,0
231	§ 358/	Ostatní pohlavní úchytky	146	100	-6	-3,9
241	§ 191/	Šíření pornografie	88	72	-69	-43,9
251	§ 155/	Ohrožování pohlavní nemocí	3	2	3	-
252	§ 145, 146, 152/	Úmyslné ublíž. na zdraví nakažlivou lidskou nemocí	1	1	0	0,0
253	§ 143, 147, 148, 153/	Ublíž. na zdraví nakažlivou lidskou nemocí z nedbal.	0	0	-3	-100,0
271	§ 189/	Kuplířství	33	26	-4	-10,8
280	§ 188/	Soulož mezi příbuznými	10	7	8	400,0
281	§ 168/	Obchodování s lidmi	24	13	14	140,0
290	§ 190, 192, 193, 194/	Ostatní mravnostní trestné činy	164	114	105	178,0
201-290		Mravnostní činy celkem:	1 811	1 354	81	4,7

TSK	§ tr. zákoníku	Název	2 010		Změna	
			Zjištěno	Objas.	Zjištěno fakt.	v %
311	§ 205/	Krádeže vloupáním do obchodů	3 625	1 073	-711	-16,4
312	§ 205/	Krádeže vloupáním do výkladních skříní	217	54	-86	-28,4
321	§ 205/	Krádeže vl. do restaurací a hostinců	2 640	737	-200	-7,0
322	§ 205/	Krádeže vl. do bytovacích objektů	637	86	-75	-10,5
323	§ 205/	Krádeže vloupáním do kiosků	1 212	361	-92	-7,1
324	§ 205/	Krádeže vl. do jíd. záv. kuch.strav. zař.	63	19	-22	-25,9
331	§ 205/	Krádeže vl. do obj. st. uměl. př.-ne 332	39	9	-2	-4,9
332	§ 205/	Krádeže vl. do kult. objektů - ne 331	99	26	11	12,5
341	§ 205/	Krádeže vl. do pokladen a panc. skříní	75	17	-31	-29,2
350	§ 205/	Krádeže vl. do výpočet. středisek	4	0	-3	-42,9
351	§ 205/	Krádeže vloupáním do škol	770	217	60	8,5
371	§ 178, 205/	Krádeže vloupáním do bytů	4 717	994	-109	-2,3
372	§ 178, 205/	Krádeže vl. do víkendových chat soukr. osob	5 118	1 521	143	2,9
373	§ 178, 205/	Krádeže vloupáním do rodinných domků	5 374	1 206	584	12,2
390	§ 178, 205/	Krádeže vl. do ostatních objektů	34 168	5 445	4 443	14,9
311-390		Krádeže vloupáním celkem:	58 758	11 765	3 910	7,1
411	§ 205/	Krádeže prosté - kapesní	15 223	754	-3 418	-18,3
412	§ 205/	Krádeže prosté - při pohlavním styku	9	4	1	12,5
413	§ 205/	Krádeže prosté - jiné na osobách	8 367	907	-1 399	-14,3
421	§ 205/	Krádeže prosté - mezi zaměstnanci na pracovišti	63	17	-31	-33,0
431	§ 205, 207/	Krádeže motorových vozidel dvoustopých	12 349	1 798	-1 605	-11,5
432	§ 205, 207/	Krádeže motorových vozidel jednoštopých	760	131	-56	-6,9
433	§ 205/	Krádeže věci z aut	39 455	3 292	-7 158	-15,4
434	§ 205/	Krádeže součástek motorových vozidel	8 794	752	1 695	23,9
435	§ 205, 207/	Krádeže jízdních kol	6 535	709	132	2,1
441	§ 205/	Krádeže domácího zvířectva	116	18	-21	-15,3
451	§ 205/	Krádeže prosté - v bytech	3 991	1 613	36	0,9
461	§ 205/	Krádeže věci v prostorách nádraží - mimo zásilek	140	24	18	14,8
462	§ 205/	Krádeže věci během jízdy v DP - mimo zásilek	186	9	-53	-22,2
471	§ 205/	Krádeže v objektech se starožit. a uměl. předměty	46	5	25	119,0
480	§ 205/	Krádeže prosté v jiných objektech	21 665	8 806	-1 416	-6,1
490	§ 205/	Krádeže prosté ostatní	8 612	2 108	1 192	16,1
411-490		Krádeže prosté celkem:	126 311	20 947	-12 058	-8,7
511	§ 209/	Podvod	4 962	2 336	24	0,5
521	§ 206/	Zpronevěra	941	631	-116	-11,0
530	§ 207/	Neoprávněné užívání cizí věci	139	67	-16	-10,3
588	§ 219/	Zatajení věci	1 184	286	48	4,2
589	§ 228/	Poškození cizí věci	11 345	1 624	-320	-2,7
590	§ 304/	<i>Pytláctví a ostatní majetkové trestné činy</i>	77	9	77	-
311-590		Majetkové činy celkem:	203 717	37 665	-8 451	-4,0
611	§ 358, 359/	Výtržnictví	2 897	2 304	365	14,4
612	§ 358/	Výtržnictví na sportovních a veřejných akcích	40	31	-23	-36,5
613	§ 228/2/	Sprejerství	2 608	467	-861	-24,8
614	§ 358/	Výtržnictví - útoky na záchranáře	11	10	-	-
631	§ 201, 202/	Ohrož. vých. mládeže a svádění k pohl. styku	863	736	-24	-2,7
632	§ 204/	Podávání alkoholických nápojů mládeži	68	53	16	30,8
633	§ 169/	Obchodování s dětmi	0	0	-1	-100,0
634	§ 339, 340, 341, 343/	Nedovolené překročení státní hranice	84	53	-9	-9,7
635	§ 283/	Nedovol. výroba a držení psych. l. a jedů pro jiného	2 516	2 101	73	3,0
636	§ 287/	Šíření toxikomanie	24	11	1	4,3
637	§ 329/	<i>Zneužití pravomoci úřední osoby</i>	123	100	-27	-18,0
639	§ 180/	Neoprávněné nakládání s osobními údaji	31	5	4	14,8
640	§ 330/	<i>Maření úkolů úřední osoby z nedbalosti</i>	9	5	1	12,5

TSK	§ tr. zákoníku	Název	2 010		Změna	
			Zjištěno	Objas.	Zjištěno fakt.	v %
641	§ 284/	Nedovolená výroba a d. psych. látek a jedů pro sebe	343	275	-76	-18,1
642	§ 286/	Ned. výr. a d. psych. l. a jedů - předmět k výrobě	151	120	-33	-17,9
643	§ 285/	Nedovol. pěstování rostlin obsah. omam. látku	145	96	-	-
644	§ 288/	Výroba a nakládání s látkami s hormon. účinkem	13	7	-	-
651	§ 228, 272, 273/	Požáry	922	160	-141	-13,3
652	§ 228, 272, 273/	Výbuchy	18	10	1	5,9
662	§ 662/	Nedovolené ozbrojování	369	295	-18	-4,7
663	§ 337/	Maření výkonu úředního rozhodnutí	13 447	12 966	6 840	103,5
664	§ 214, 215/	Překupnictví a přechovávači - podílíctví	752	635	-13	-1,7
690	§ 338, 342/	Ostatní kriminální trestné činy	3	0	-	-
611-690		Ostatní krim. činy celkem:	25 437	20 440	6 247	32,6
721	§ 366/	Nadržování	20	17	1	5,3
730	§ 145, 146, 228, 272, 274 aj./	Veškeré nehody ... - úmyslné	17	8	6	54,5
731	§ 143, 147, 148, 273, 274 aj/	Dopravní nehody silniční - z nedbalosti	6 637	5 348	-2 095	-24,0
732	§ 143, 147, 148, 273, 274 aj/	Dopravní nehody letecké - z nedbalosti	12	5	7	140,0
733	§ 143, 147, 148, 273, 274 aj/	Dopravní nehody vodní - z nedbalosti	0	0	0	-
741	§ 143, 147, 148, 273, 274 aj/	Železniční nehody - z nedbalosti	14	6	-10	-41,7
742	§ 143, 147, 148, 273, 274 aj/	Nehody kombinované - železniční - sil. - z nedbalosti	37	26	0	0,0
750	§ 143, 147, 148, 274, 360/	Ublížení na zdraví z nedbalosti - pracovní úrazy	98	51	-35	-26,3
751	§ 143, 147, 148, 274, 360/	Ublížení na zdraví z nedbalosti - ostatní	331	180	-34	-9,3
762	§ 222/	Poškozování věřitele	16	6	-10	-38,5
763	§ 223/	Zvýhodňování věřitele	3	1	0	0,0
771	§ 274, 360/	Ohrožení pod vlivem návykové látky, opilství	11 066	10 858	-1 746	-13,6
772	§ 196/	Zanedbání povinné výživy	14 662	14 619	2 675	22,3
781	§ 290/	Ziskání kontroly nad v zdušným dopravním prostředkem, plavidlem a pevnou plošinou	0	0	0	-
782	§ 291/	Sdělení nepravdivé informace - ohrožení bezpečnosti vzdušného dopr. prostř. a civil. plavidla	0	0	0	-
783	§ 292/	Zavlečení vzduš. dopr. prostředku do ciziny	0	0	0	-
784	§ 302, 303/	Týrání zvířat	63	36	27	75,0
785	§ 357/	Šíření poplašné zprávy	218	96	5	2,3
786	§ 361/	Účast na organizované zločinecké skupině	4	3	0	0,0
787	§ 355/	Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny	43	34	18	72,0
788	§ 356/	Podněcování k nenávisti vůči skup. osob ...	15	3	-1	-6,3
789	§ 403, 404, 405/	Podpora a propagace hnutí směř. k potlač. práv ...	112	82	-56	-33,3
790	§ 149-151, 164-167, 181-184, 218, 220, 221, 227, 273, 275 aj./	Ostatní trestná činnost	2 592	1 278	-15 848	-85,9
721-790		Zbývající kriminalita celkem	35 960	32 657	-17 096	-32,2
801	§ 248/	Trestné činy proti předpisům o nekalé soutěži	21	3	7	50,0
803	§ 251/	Neoprávněné podnikání	101	72	-32	-24,1
806	§ 253/	Poškozování spotřebitele	3	1	0	0,0
807	§ 261/	Pašování a krácení cla	4	4	-2	-33,3
808	§ 1254/	Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění	246	173	-13	-5,0
809	§ 248/	Porušení předpisů o pravidlech hosp. soutěže	0	0	-9	-100,0
810	§ 225/	Poruš. povinnosti v insolvenčním řízení	63	31	25	65,8
811	§ 220, 221/	Porušování pov. při správě cizího majetku	150	68	15	11,1
812	§ 205/	Krádež	476	355	71	17,5
813	§ 207/	Neoprávněné užívání cizí věci	9	5	2	28,6
814	§ 228/	Poškozování cizí věci	7	3	-3	-30,0
815	§ 209/	Podvody proti sociál. zabezpečení a nem. pojištění	442	369	2	0,5
816	§ 233/	Padělání a pozměňování peněz	2 982	447	220	8,0
817	§ 245, 246/	Padělání známek, kolků a nálepek	7	2	4	133,3
819	§ 240/	Krácení daně	601	284	27	4,7
820	§ 329/	Zneužití pravomoci úřední osoby	75	41	21	38,9
821	§ 331/	Úplatkářství - přijetí úplatku	53	27	15	39,5
822	§ 222/	Poškozování věřitele	173	76	32	22,7
823	§ 348/	Padělání a pozměňování veřejné listiny	620	467	62	11,1
824	§ 349/	Nedovol. výr. a držení státní pečeti a úřed. razítka	13	8	1	8,3
825	§ 156, 157/	Ohrožování zdraví závadnými potravinami ...	2	1	0	0,0

TSK	§ tr. zákoníku	Název	2 010		Změna	
			Zjištěno	Objas.	Zjištěno fakt.	v %
826	/§ 259, 260/	Vystavení nepravdivého potvrzení	4	1	3	300,0
827	/§ 207/	Neoprávněné užívání motorového vozidla	21	13	-12	-36,4
828	/§ 182/	Porušování tajemství dopravovaných zpráv	19	5	-9	-32,1
829	/§ 206/	Zpronevěra	2 761	1 928	-232	-7,8
830	/§ 209/	Podvod	4 407	2 568	-466	-9,6
831	/§ 256, 257, 258/	Pletichy při veřejné soutěži a dražbě	27	4	18	200,0
832	/§ 262, 263, 264/	Poruš. předpisů o nakl. s kontrolov. zbožím a techn.	0	0	0	-
833	/§ 128/	Zneužívání informací v obchodním styku	31	8	11	55,0
834	/§ 252/	Neoprávněné provozování loterie ...	8	7	5	166,7
835	/§ 244/	Porušování předpisů o nálepkách k označení zboží	78	66	29	59,2
836	/§ 180/	Neoprávněné nakládání s osobními údaji	16	8	6	60,0
837	/§ 235, 236, 237, 239/	Ostatní tr. činy proti měně	13	7	6	85,7
838	/§ 234/	Neoprávněné držení platebního prostředku	8 074	1 475	-39	-0,5
839	/§ 265, 266, 267/	Poruš. předpisů o zahr. obchodu s vojen. materiálem	1	0	-2	-66,7
840	/§ 205, 206, 209	Krádeže železničních zásilek	24	4	8	50,0
841	/§ 205, 206, 209	Krádeže poštovních zásilek	13	5	-15	-53,6
842	/§ 205, 206, 209	Krádeže silničních zásilek	176	15	-84	-32,3
843	/§ 205, 206, 209	Krádeže leteckých zásilek	0	0	-2	-
844	/§ 205, 206, 209	Krádeže lodních zásilek	0	0	0	-
845	/§ 330/	Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti	5	2	-1	-16,7
846	/§ 332/	Úplatkářství - podplacení	124	96	49	65,3
847	/§ 333/	Úplatkářství - nepřímé úplatkářství	4	2	-4	-50,0
848	/§ 223/	Zvýhodňování věřitele	70	28	-12	-14,6
849	/§ 226/	Pletichy v insolvenčním řízení	0	0	0	-
850	/§ 293, 295, 297, 298, 299, 301/	Ohrožení nebo poškoz. živ. prostředí - úmyslné	34	17	10	41,7
851	/§ 294, 295, 297, 298, 299 aj./	Ohrož. nebo poškoz. živ. prostř. - nedbalostní	13	4	-4	-23,5
852	/§ 224/	Způsobení úpadku	34	23	-3	-8,1
853	/§ 249/	Neoprávněné vydání cenného papíru	0	0	-	-
854	/§ 250/	Manipulace s kurzem investičních nástrojů	0	0	-	-
855	/§ 281, 282/	Nedovol. výr. a drž. radioaktiv. a jader. materiálu	1	0	1	-
860	/§ 214, 215/	Podílnictví	65	53	20	44,4
861	/§ 268/	Poruš. práv k ochranné známce, obchod. jménu ...	359	312	56	18,5
862	/§ 269/	Porušování průmyslových práv	22	20	16	266,7
863	/§ 270, 271/	Porušování autorského práva, práv k databázi ...	650	464	374	135,5
864	/§ 216, 217/	Zastření původu věci, tzv. praní špin. peněz	176	82	117	198,3
865	/§ 230, 231, 232/	Poškozování a zneuž. záznamu na nosiči informací	101	30	39	62,9
866	/§ 213/	Provozování nepoctivých her a sázek	2	1	-2	-50,0
870	/§ 273, 274, 277, 294, 360/	Havárie a provoz. poruchy ... - z nedbalosti	15	11	0	0,0
871	/§ 228, 272, 274, 276, 278, 293 aj./	Havárie a provoz. poruchy ... - úmyslné	13	5	10	333,3
880	/§ 210/	Pojistný podvod	354	245	-75	-17,5
881	/§ 211/	Úvěrový podvod	3 768	2 984	-1 428	-27,5
882	/§ 212/	Dotační podvod	31	14	-	-
885	/§ 243/	Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení	0	0	0	-
886	/§ 241/	Neodvedení daně, pojistného na sociál. zabezpečení ...	665	330	24	3,7
890	/§ 181, 183, 218, 229, 247 aj./	Ostatní hospodářské trestné činy	144	108	-291	-66,9
801-890		Hospodářské činy celkem:	28 371	13 382	-1 403	-4,7
901	/§ 369-398, 417/	Vojenské trestné činy	17	17	-3	-15,0
902	/§ 309-312, 314-322 aj./	Trestné činy proti ústavnímu zřízení	1	0	-3	-75,0
903	/§ 406, 407, 409, 416/	Trestné činy válečné a proti míru	0	0	-	-
101-690		Obecná kriminalita celkem:	249 038	71 629	-937	-0,4
101-903		CELKOVÁ KRIMINALITA:	313 387	117 685	-19 442	-5,8

Poznámky:

TSK - **takticko-statistická klasifikace** Evidenčně statistického systému kriminality PČR.

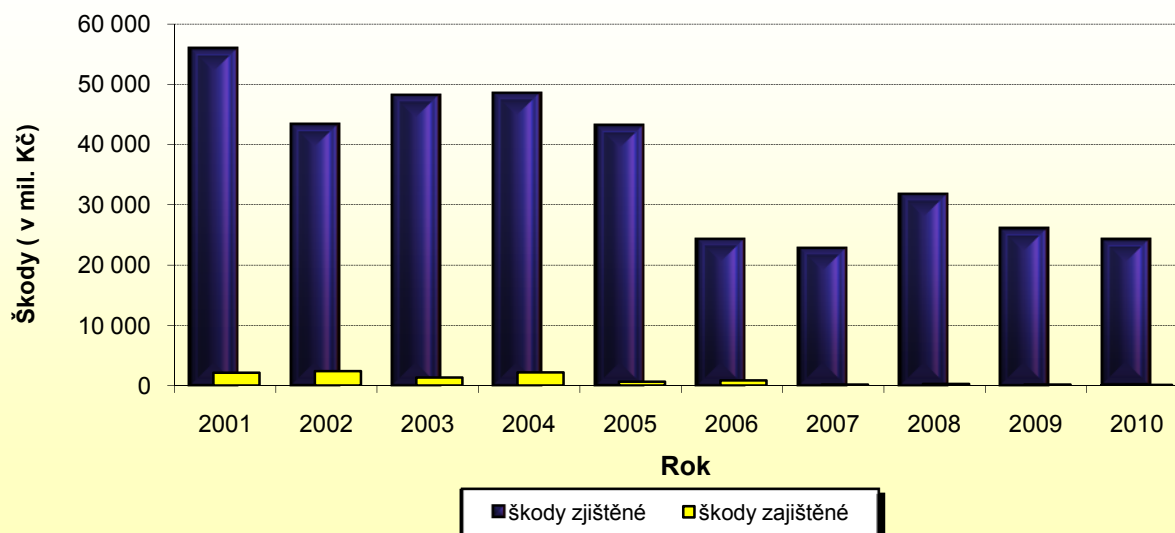
Od 1. 1.2010 nabyl účinnosti **trestní zákoník č. 40/2010**, došlo k rekodifikaci skutkových podstat.

Nové kódy TSK jsou uvedeny hnědým písmem. Změněné názvy některých skutkových podstat jsou odlišeny kurzívou.

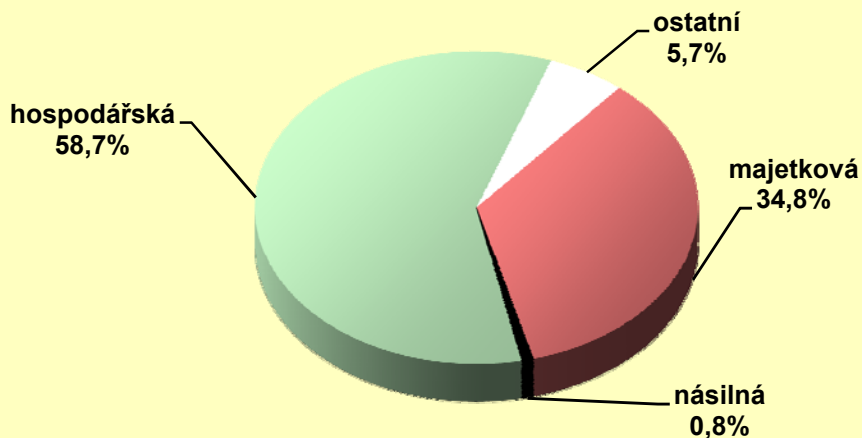
Vývoj zjištěných a zajištěných škod (v mil. Kč) celkové kriminality v ČR v letech 2000 až 2010

Rok	škody zjištěné	zajištěné	tj. %
2000	63 409	249	0,39
2001	55 741	2 118	3,80
2002	43 289	2 394	5,53
2003	48 037	1 318	2,74
2004	48 456	2 179	4,50
2005	42 985	640	1,49
2006	24 262	835	3,44
2007	22 782	162	0,71
2008	31 626	244	0,77
2009	26 013	154	0,59
2010	24 104	100	0,42

Zjištěné a zajištěné škody celkové kriminality v letech 2001 - 2010

Podíl jednotlivých druhů kriminality na zjištěných škodách v ČR v roce 2010

Přestupky evidované Policií ČR v letech 2006 až 2010 podle jednotlivých služeb

Služba Policie ČR	Rok	2006	2007	2008	2009	2010
Služba pořádkové policie¹⁾						
celkem		868 198	719 615	666 223	755 896	749 333
z toho na úseku:						
- bezpečnosti a plynulosti silničního provozu (§ 22)		555 780	389 500	367 610	422 145	401 895
- proti majetku (§ 50)		172 964	178 975	153 586	182 374	186 315
- veřejného pořádku (§ 47-49)		97 626	100 045	104 260	105 207	110 983
- alkoholismu a toxikomanie (§ 30)		25 346	14 411	19 856	20 162	20 314
 Služba železniční policie (do roku 2006)¹⁾						
celkem		26 205	viz výše	viz výše	viz výše	viz výše
 Služba pro zbraně a bezpečnostní materiál²⁾						
- na úseku zbraní a bezpečnostního materiálu		5 702	5 428	4 072	2 410	2 344
 Služba dopravní policie						
- přestupky spáchané řidiči motor. vozidel		644 086	474 632	459 919	579 410	602 356
- přestupky spách. ostat. účastníky silnič. provozu		13 412	10 729	10 949	13 950	17 233
 Služba cizinecké policie						
- dle zák. č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na úz. ČR		24 922	22 358	33 918	48 434	39 696
- dle zák. 200/1999 Sb. o přestupcích		69 980	45 735	65 133	72 793	63 685

Vysvětlivka:

¹⁾ Od roku 2007 po zřízení Služby pořádkové a železniční policie je vedena souhrnná evidence za obě původně samostatné služby.

²⁾ Ke dni 1. 1. 2009 došlo ke změně jejího názvu – dříve Služba správních činností policie.

Obecní policie - výsledky činnosti v České republice v roce 2009 a 2010

	2009*	2010**
Počet obecních policií celorepublikově	353	352
Počet obecních policií, které poskytly informace	343	312
Počet zaměstnanců OP/MP celkem	9 312	9 143
Počet strážníků z MP, které poskytly informace	8 353	8 249
Počet strážníků/čekatelů se středním vzděláním bez maturity	1 807	1 533
Počet strážníků/čekatelů se středním vzděláním s maturitou	5 966	5 989
Počet strážníků/čekatelů s vysokoškolským vzděláním	586	707
Celkový počet přestupků projednaných v blokovém řízení	915 492	788 344
z toho přestupků proti BESIP (vyjma překročení nejvyšší dovolené rychlosti)	672 690	574 438
z toho přestupků spáchaných překročením nejvyšší dovolené rychlosti	53 682	60 102
z toho přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	11 190	8 501
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	88 806	77 829
z toho přestupků proti občanskému soužití	3 876	4 635
z toho přestupků proti majetku	38 511	26 270
Celkový počet podezření ze spáchání přestupků oznámených přísl. orgánům	574 466	569 273
z toho přestupků proti BESIP (vyjma překročení nejvyšší dovolené rychlosti)	189 887	224 817
z toho přestupků spáchaných překročením nejvyšší dovolené rychlosti	333 607	293 112
z toho přestupků proti veřejnému pořádku	23 572	22 602
z toho přestupků proti majetku	13 305	15 887
Celkem řešeno přestupků	1 489 958	1 357 617
Celková výše pokut uložených v blokovém řízení (v Kč)	323 335 935	288 417 488
Finanční náklady na činnost policie za kalendářní rok	4 662 894 520	4 780 727 837
Počet důvodných podezření o spáchání trestného činu oznámených PČR	15 369	13 158
Počet fyzických útoků na strážníky	515	443
Počet případů použití služební zbraně	15	20
Počet uzavřených veřejnoprávních smluv podle § 3a z. o obecní policii	344	339
Počet rozhodnutí o odstranění vozidla	60 096	40 347
Počet osob převezených do záchytné stanice	8 207	18 940
Počet předvedených hledaných a pohřešovaných osob	4 254	10 268
Nalezeno vozidel v pátrání	748	592
Odchyceno zvířat	29 468	25 883
Počet úradoven OP/MP s nepřetržitým provozem	146	139

Poznámka:

* Aktualizované údaje

** Údaje poskytnuté k 14.2. 2011

Pachatelé trestné činnosti

Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných osob v ČR celkem

Rok	celkem	muži	ženy	recidivisté	děti do 15 let	mladiství 15-18 let	cizinci
2001	127 856	112 141	15 715	40 736	9 032	9 273	6 166
2002	123 964	108 572	15 392	48 764	5 185	7 698	6 238
2003	121 393	106 816	14 577	51 838	5 148	7 558	6 923
2004	121 531	106 460	15 071	54 880	3 734	6 197	7 215
2005	121 511	104 274	17 237	55 856	3 341	5 654	6 994
2006	122 753	106 045	16 708	56 661	3 027	5 808	7 284
2007	127 718	111 312	16 406	56 773	2 635	6 322	8 179
2008	122 053	106 816	15 237	53 321	2 723	6 014	8 572
2009	123 235	107 277	15 958	56 594	2 094	5 339	8 362
2010	112 477	97 673	14 804	53 405	1 606	4 010	7 377

Vývoj podílu (v %) jednotlivých kategorií pachatelů celkové kriminality na celkovém počtu pachatelů v ČR celkem

Rok	muži	ženy	recidivisté	děti do 15 let	mladiství 15-18 let	cizinci
2000	88,1	11,9	29,7	6,8	6,8	5,6
2001	87,7	12,3	31,9	7,1	7,3	4,8
2002	87,6	12,4	39,3	4,2	6,2	5,0
2003	88,0	12,0	42,7	4,2	6,2	5,7
2004	87,6	12,4	45,2	3,1	5,1	5,9
2005	85,8	14,2	46,0	2,7	4,7	5,8
2006	86,4	13,6	46,2	2,5	4,7	5,9
2007	87,2	12,8	44,5	2,1	4,9	6,4
2008	87,5	12,5	43,7	2,2	4,9	7,0
2009	87,1	12,9	45,9	1,7	4,3	6,8
2010	86,8	13,2	47,5	1,4	3,6	6,6
	-0,251	0,213				

Vývoj počtu obžalovaných a odsouzených osob v ČR v letech 2001 - 2010

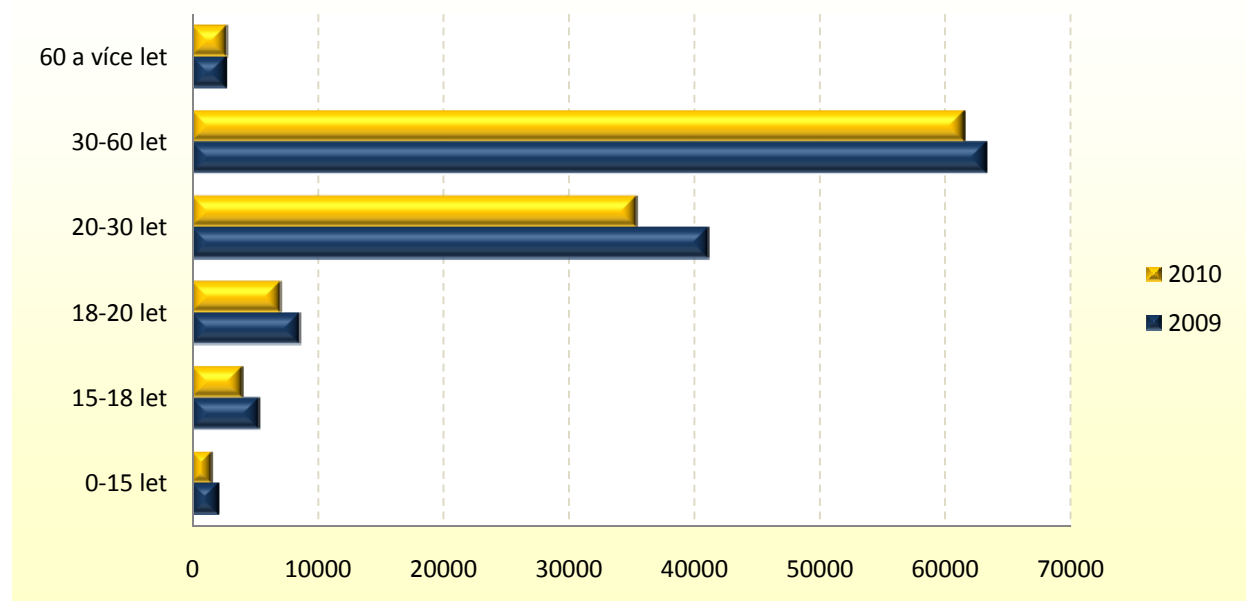
Rok	obžalováno	odsouzeno	Rok	obžalováno	odsouzeno
2001	84 855	60 182	2006	70 082	69 379
2002	77 210	65 099	2007	67 186	75 728
2003	78 733	66 131	2008	63 082	75 761
2004	75 861	68 442	2009	49 459	73 787
2005	75 223	67 561	2010	42 933	69 953

Zdroj: MS

Vývoj podílu stíhaných a vyšetřovaných osob na celkovém počtu obyvatel dle stanovených věkových kategorií v ČR v letech 2008 až 2010

	věk					
	do 15	15-18	18-20	20-30	30-60	60 a více
Rok 2008						
Počet	2 723	6 014	8 776	42 095	59 909	2 536
Tj. % z pachatelů celkem	2,23	4,93	7,19	34,49	49,08	2,08
Tj. % z počtu obyvatel příslušné věkové kategorie celkem	0,18	1,57	3,32	2,79	1,32	0,12
Počet obyvatel k 1.1.2008	1 476 923	382 195	264 232	1 507 886	4 552 823	2 197 071
Rok 2009						
Počet	2 094	5 339	8 630	41 152	63 298	2 722
Tj. % z pachatelů celkem	1,70	4,33	7,00	33,39	51,36	2,21
Tj. % z počtu obyvatel příslušné věkové kategorie celkem	0,14	1,43	3,28	2,76	1,38	0,12
Počet obyvatel k 1.1.2009	1 480 007	373 973	263 275	1 492 114	4 594 614	2 263 559
Rok 2010						
Počet	1 606	4 010	7 059	35 449	61 531	2 822
Tj. % z pachatelů celkem	1,43	3,57	6,28	31,52	54,71	2,51
Tj. % z počtu obyvatel příslušné věkové kategorie celkem	0,11	1,14	2,68	2,43	1,33	0,12
Počet obyvatel k 1.1.2010	1 494 370	352 641	263 350	1 459 661	4 616 708	2 320 083

Stíhané a vyšetřované osoby v ČR v letech 2009 a 2010
dle věkových kategorií

Trestná činnost recidivistů

Trestná činnost rec. v roce 2010

Objasněno: 70 581

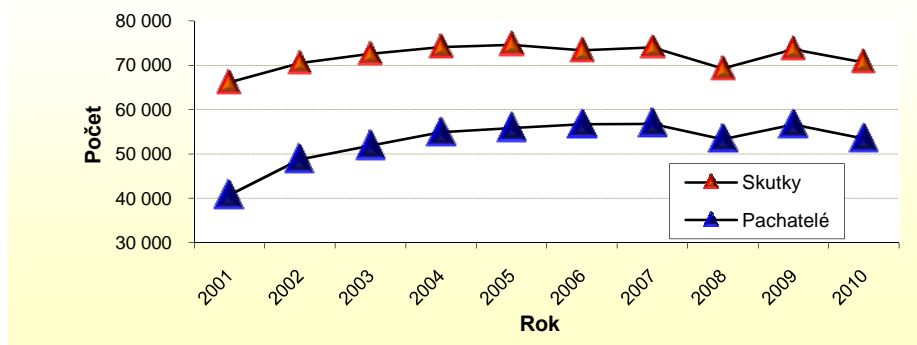
Tj. % z objas. celkem: 54

recidivisté celkem: 53 405

muži: 48 814, tj. 91,4 %

ženy: 4591, tj. 8,6 %

Vývoj trestné činnosti recidivistů
v ČR v letech 2001 až 2010

Vývoj počtu trestných činů spáchaných recidivisty v ČR

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vraždy celkem:	111	63	78	61	78	74	90
Loupeže	1 374	1 309	1 159	975	1 174	1 255	1 170
Úmyslné ublížení na zdraví	2 396	2 301	1 984	1 783	1 573	1 540	1 564
Nebezpečné vyhrožování	1 073	1 033	852	772	661	679	914
Násilné činy :	7 864	7 592	6 630	5 922	5 575	5 786	6 364
Mravnostní činy :	606	521	447	457	416	439	478
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	2 249	1 504	1 237	988	1 055	1 090	1 375
Krádeže vloupáním :	11 197	9 751	8 293	8 223	7 834	8 948	10 362
Krádeže mot. voz. dvoustopých	2 308	2 253	1 788	1 862	1 782	1 550	1 285
Krádeže věcí z automobilů	4 467	3 980	3 571	3 336	2 956	3 007	3 098
Krádeže prosté :	20 463	20 285	19 155	18 786	17 902	18 171	16 988
Majetkové činy :	34 961	33 340	30 602	29 884	28 294	30 089	30 342
Výtržnictví	1 570	1 506	1 315	1 106	1 058	1 130	1 192
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	1 336	1 284	1 269	1 318	1 401	1 435	1 410
Zanedbání povinné výživy	7 872	7 499	7 187	6 320	5 852	6 726	8 496
Zpronevěra	1 381	1 115	974	932	940	943	785
Podvod	2 766	2 410	2 055	1 504	1 281	1 453	1 326
Por. autorského práva	46	101	83	45	28	31	244
Hospodářské činy celkem:	9 278	12 003	11 669	9 346	7 140	6 616	6 300
CELKOVÁ KRIMINALITA:	74 097	74 594	73 316	74 010	69 214	73 561	70 581

Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných osob-recidivistů v ČR

a jejich podílu na stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2008	tj. %	2009	tj. %	2010	tj. %
Vraždy celkem:	69	35,8	79	43,4	96	51,6
Úmyslné ublížení na zdraví	1 547	35,4	1 441	35,4	1 502	36,8
Násilné činy :	4 790	39,1	4 999	41,0	5 393	42,3
Mravnostní činy :	337	28,9	353	30,7	344	28,7
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	390	50,6	432	52,9	466	59,4
Krádeže vloupáním :	4 179	52,0	4 583	54,2	5 418	59,4
Krádeže věcí z automobilů	1 235	66,0	1 297	69,1	1 307	73,1
Krádeže prosté :	12 479	63,0	12 627	65,2	12 037	65,2
Majetkové činy :	18 456	56,6	19 289	58,5	19 532	59,8
Podvod	1 060	37,7	1 145	40,4	1 014	36,0
Hospodářské činy celkem:	6 148	34,8	5 483	35,1	4 491	31,1
CELKOVÁ KRIMINALITA:	53 321	43,7	56 594	45,9	53 405	47,5

Trestná činnost páchaná cizími státními příslušníky

Trestná činnost cizinců v roce 2010

Objasněno: 8 701

Tj. % z objas. celkem: 6,7

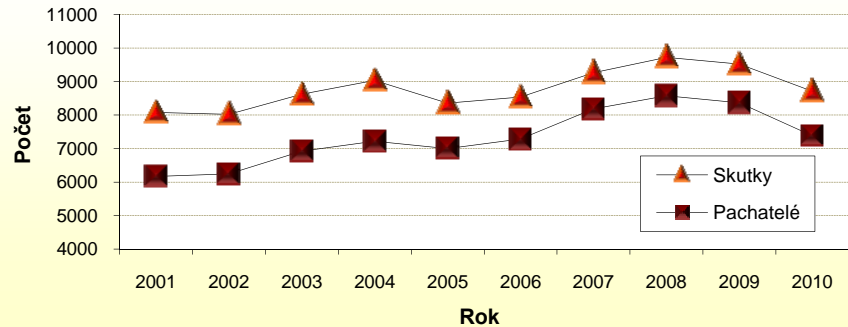
Stíháno a vyšetřováno osob

celkem: 7 377

muži: 6700, tj. 90,8 %

ženy: 677, tj. 9,2 %

Vývoj trestné činnosti cizinců
v ČR v letech 2001 až 2010

Vývoj počtu trestných činů spáchaných cizinci v ČR

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vraždy celkem:	33	24	25	35	34	30	20
Loupeže	316	291	262	286	209	255	197
Úmyslné ublížení na zdraví	307	302	261	308	289	236	234
Násilné činy:	1 123	1 088	1 011	1 043	915	924	954
Mravnostní činy:	139	129	113	105	119	87	171
Krádeže vloupáním:	884	556	696	626	572	574	686
Krádeže prosté:	1 611	1 352	1 346	1 330	1 444	1 312	1 292
Krádeže kapesní	229	168	164	132	165	142	115
Majetkové činy:	2 898	2 307	2 456	2 297	2 338	2 277	2 410
Maření výkonu úředního rozhodnutí	1 823	1 626	1 299	1 204	1 213	1 134	1 039
Hospodářské činy celkem:	1 624	1 766	1 527	1 250	1 161	1 229	1 502
CELKOVÁ KRIMINALITA:	9 028	8 353	8 529	9 262	9 720	9 512	8 701

Vývoj počtu stíhaných a vyšetřovaných osob-cizinců v ČR

a jejich podílu na stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2008	tj. %	2009	tj. %	2010	tj. %
Vraždy celkem:	41	21,2	35	19,2	23	12,4
Loupeže	221	9,1	237	9,4	161	7,4
Úmyslné ublížení na zdraví	306	7,0	242	5,9	218	5,3
Násilné činy :	920	7,5	869	7,1	839	6,6
Mravnostní činy :	121	10,4	82	7,1	101	8,4
Krádeže vloupáním :	329	4,1	331	3,9	392	4,3
Krádeže kapesní	120	13,3	120	12,5	86	11,7
Krádeže prosté :	1 094	5,5	1 048	5,4	1 004	5,4
Majetkové činy :	1 711	5,3	1 681	5,1	1 718	5,3
Maření výkonu úředního rozhodnutí	1 066	25,1	997	18,2	914	8,0
Hospodářské činy celkem:	1 020	5,8	1 097	7,0	1 253	8,7
CELKOVÁ KRIMINALITA:	8 572	7,0	8 362	6,8	7 377	6,6

Policií ČR evidovaná trestná činnost dětí mladších 15 let

Evidovaná trestná činnost dětí mladších 15 let v roce 2010

Zjištěno: 1 584

Tj. % z objas. celkem: 1,2 %

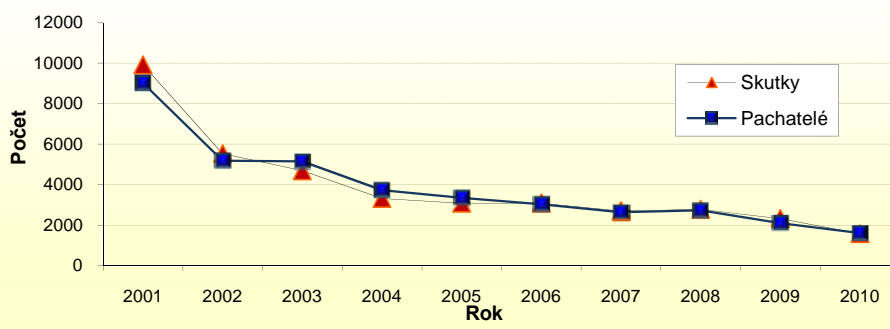
Stíháno a vyšetřováno osob

celkem: 1 606

pohl. mužské: 1 361, tj. 84,7 %

pohl. ženské: 245, tj. 15,3 %

Vývoj Policií ČR evidované tr. činnosti dětí mladších 15 let v ČR v letech 2001 až 2010

Vývoj počtu Policií ČR evidovaných trestných činů spáchaných dětmi mladšími 15 let v ČR

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vraždy celkem:	4	1	1	2	3	0	2
Loupeže	287	215	238	190	260	225	128
Úmyslné ublížení na zdraví	174	152	127	135	108	87	96
Vydírání	122	101	101	86	71	82	66
Násilné činy	705	581	544	498	499	455	349
Mravnostní činy	92	104	74	86	93	100	97
Krádeže vloupáním do bytů	60	67	91	53	48	54	22
Krádeže vloupáním	808	683	642	526	549	442	319
Krádeže věcí z automobilů	182	112	74	86	134	81	31
Krádeže jízdních kol	40	41	27	21	12	21	14
Krádeže prosté	994	999	1044	800	733	602	334
Majetkové činy	1953	1786	1820	1457	1409	1145	748
Výtržnictví	89	83	85	113	73	49	57
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	68	103	99	58	89	94	54
Šíření toxikománie	14	22	12	7	9	2	4
CELKOVÁ KRIMINALITA:	3319	3086	3090	2710	2783	2333	1584

Vývoj počtu vyšetřovaných osob-dětí mladších 15 let v ČR

a jejich podílu na vyšetřovaných a stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2008	tj.%	2009	tj.%	2010	tj.%
Vraždy celkem:	4	2,1	0	0,0	1	0,5
Úmyslné ublížení na zdraví	119	2,7	87	2,1	82	2,0
Násilné činy :	552	4,5	486	4,0	396	3,1
Mravnostní činy :	84	7,2	82	7,1	81	6,8
Krádeže vloupáním do bytů	47	6,7	40	5,1	19	2,5
Krádeže vloupáním :	563	7,0	436	5,2	338	3,7
Krádeže věcí z automobilů	38	2,0	35	1,9	12	0,7
Krádeže prosté :	550	2,8	407	2,1	293	1,6
Majetkové činy :	1 295	4,0	1 001	3,0	756	2,3
Výtržnictví	83	3,1	44	1,7	51	1,9
Ned.výr. a d.psych.l. a jedů	70	3,8	79	3,3	36	1,6
CELKOVÁ KRIMINALITA:	2 723	2,2	2 094	1,7	1 606	1,4

Trestná činnost mladistvých (věk od 15 do 18 let)

Trestná činnost mladistvých v roce 2010

Zjištěno: 5 339

Tj. % z objas. celkem: 4,1 %

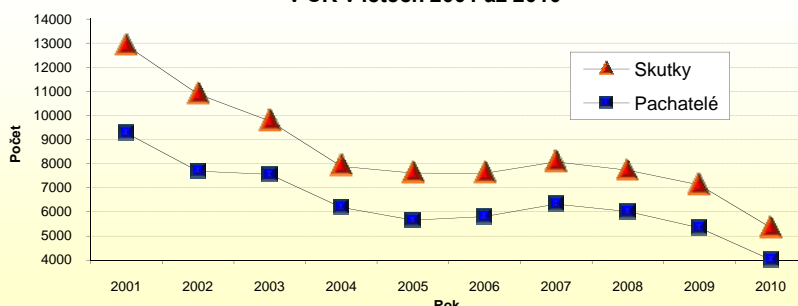
Stíháno a vyšetřováno osob

celkem: 4 010

muži: 3 612, tj. 90,1 %

ženy: 398, tj. 9,9 %

Vývoj trestné činnosti mladistvých
v ČR v letech 2001 až 2010

Vývoj počtu trestných činů spáchaných mladistvými v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vraždy celkem:	12	2	4	10	6	5	4
Loupeže	611	543	450	460	454	431	311
Úmyslné ublížení na zdraví	365	327	296	356	285	298	298
Vydírání	152	114	93	116	79	98	72
Násilné činy :	1 341	1 149	990	1 082	958	969	810
Mravnostní činy :	161	190	175	184	155	174	166
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	227	193	165	159	159	148	125
Krádeže vloupáním :	1 775	1 722	1 572	1 472	1 426	1 412	1 277
Krádeže mot. voz. dvoustopých	578	589	456	414	428	368	247
Krádeže věcí z automobilů	476	387	359	235	267	220	206
Krádeže prosté :	2 680	2 674	2 333	2 238	2 163	1 847	1 537
Majetkové činy :	4 701	4 643	4 159	3 966	3 844	3 472	3 033
Výtržnictví	215	196	192	211	152	150	156
Ned.vyr. a d.psych.l. a jedů	207	223	193	128	164	146	118
Šíření toxikomanie	26	26	23	11	10	4	1
CELKOVÁ KRIMINALITA:	7 886	7 614	7 605	8 079	7 728	7 123	5 339

Vývoj počtu stíhaných a vyšetř. osob-mladistvých v ČR

a jejich podílu na stíhaných osobách celkem dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2008	tj. %	2009	tj. %	2010	tj. %
Vraždy celkem:	7	3,6	8	4,4	4	2,2
Loupeže	384	15,8	398	15,8	287	13,1
Úmyslné ublížení na zdraví	281	6,4	297	7,3	293	7,2
Násilné činy :	857	7,0	897	7,4	743	5,8
Mravnostní činy :	146	12,5	166	14,4	151	12,6
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	108	14,0	104	12,7	73	9,3
Krádeže vloupáním :	1 052	13,1	1 002	11,9	891	9,8
Krádeže věcí z automobilů	114	6,1	113	6,0	95	5,3
Krádeže prosté :	1 439	7,3	1 242	6,4	1 089	5,9
Majetkové činy :	2 718	8,3	2 449	7,4	2 183	6,7
Výtržnictví	169	6,4	148	5,8	144	5,3
Ned.vyr. a d.psych.l. a jedů	146	6,4	142	5,9	113	4,9
CELKOVÁ KRIMINALITA:	6 014	4,9	5 339	4,3	4 010	3,6

Oběti trestné činnosti

Vývoj počtu evidovaných obětí trestné činnosti v ČR v letech 2003 - 2010

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Muži	21 253	23 383	23 636	23 697	24 245	22 614	21 822	19 413
Ženy	19 515	21 630	22 413	20 785	21 309	21 138	21 494	19 811
Muži a ženy	40 768	45 013	46 049	44 482	45 554	43 752	43 316	39 224
Skupiny (počet skupin)	2 164	2 411	2 326	2 164	2 026	2 050	2 114	2 119
Skupiny (počet osob ve skup.)	5 469	6 031	5 724	5 458	5 013	5 182	5 263	5 295
Celkem osob	46 237	51 044	51 773	49 940	50 567	48 934	48 579	44 519

Oběti vybraných druhů trestné činnosti v ČR v letech 2008 až 2010

Druh kriminality	2008		2009		2010		změna	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Vraždy loupežné	15	5	7	15	9	10	2	-5
Vraždy sexuální	2	4	1	1		1	-1	0
Vraždy motiv. osob. vztahy	49	38	47	28	44	50	-3	22
Vraždy na objednávku	1	0	3	0	2	0	-1	0
Vraždy novorozence matkou	0	1	1	0	1	0	0	0
Vraždy ostatní	62	13	33	22	32	13	-1	-9
Vraždy celkem:	129	61	92	66	88	74	-4	8
Zabití	-	-	-	-	1	0	-	-
Usmrcení z nedbalosti	-	-	-	-	19	23	-	-
Opuštění dítěte	5	3	2	5	5	6	3	1
Únos	3	3	2	4	5	4	3	0
Loupeže	2 380	1 886	2 190	2 099	1 847	1 806	-343	-293
Loupeže na finanč. institut.	9	94	12	133	16	116	4	-17
Násilí na veř. čin. mimo pol.	79	3	79	16	44	18	-35	2
Násilí na veř. čin. - policist.	325	11	348	10	343	19	-5	9
Násilí na veř. čin. - obec. pol.	139	7	109	5	129	5	20	0
Úmyslné ublížení na zdraví	3 797	1 276	3 308	1 072	3 350	1 091	42	19
Braní rukojmí	0	0	2	4	1	3	-1	-1
Nebezpečné vyhrožování	520	922	466	796	609	1 073	143	277
Nebezpečné pronásledování	-	-	-	-	38	455	-	-
Vydírání	730	408	679	433	732	479	53	46
Omez. a zbav. osobní svobody	58	254	46	182	63	202	17	20
Týrání svěřené osoby	72	60	69	53	62	59	-7	6
Týrání osoby žijící ve spol. obydlí	21	441	20	434	28	465	8	31
Útisk	4	7	7	8	15	10	8	2
Ostatní násilné trestné činy	5	1	3	2	2	4	-1	2
Násilné činy celkem:	8 276	5 439	7 434	5 256	7 289	5 815	-145	559
Znásilnění	27	497	31	443	34	546	3	103
Pohlavní zneuž. v závislosti	6	65	11	71	8	71	-3	0
Pohlavní zneužívání ostatní	80	588	108	583	87	523	-21	-60
Komerč. forma sex. zneuž. ostat.	0	7	0	1	1	3	1	2
Ostatní pohlavní úchytky /§ 202/	1	26	0	17	0	0	0	-17
Kuplířství /§ 204/	0	28	0	20	0	19	0	-1
Obchodování s lidmi	0	11	0	5	4	10	4	5
Mravnostní činy celkem:	122	1 239	162	1 158	142	1 246	-20	88
Krádeže kapesní	9 221	8 877	8 995	9 562	7 295	7 852	-1 700	-1 710
Krádeže jiné na osobách	4 288	5 155	4 580	5 063	3 887	4 376	-693	-687

Majetková kriminalita v ČR

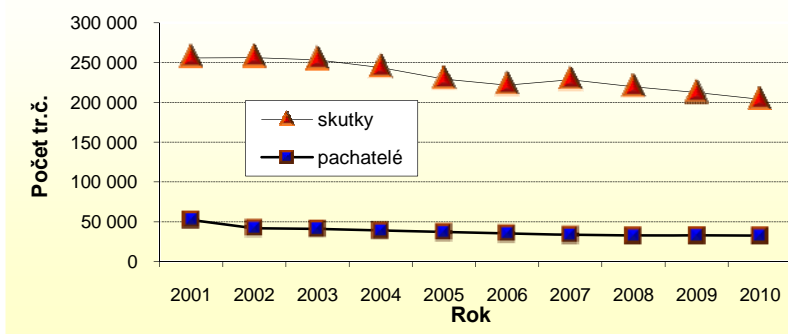
Majetková kriminalita v roce 2010

Zjištěno: 203 717

Objasněno: 37 665

Tj. %: 18,5

Vývoj majetkové trestné činnosti
v ČR v letech 2001 až 2010

Vývoj majetkové trestné činnosti v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Krádeže vloupáním do obchodů	4 856	4 093	3 461	3 404	3 982	4 336	3 625
Kr. vl. do restaurací a hostinců	2 970	2 643	2 255	2 310	2 582	2 840	2 640
Kr. vl. do jídelen, záv. kuchyní, strav.zař.	180	158	159	124	104	85	63
Krádeže vloupáním do bytů	6 193	5 537	5 047	4 322	4 477	4 826	4 717
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	8 452	6 511	5 361	5 377	5 068	4 975	5 118
Kr. vl. do rodinných domků	5 477	4 824	4 556	4 841	4 634	4 790	5 374
Krádeže vloupáním celkem:	64 695	57 956	53 503	54 925	53 381	54 848	58 758
Krádeže kapesní	15 804	17 917	19 065	19 153	18 188	18 641	15 223
Krádeže mot. voz. dvoustupých	23 133	21 980	20 175	19 501	18 011	13 954	12 349
Krádeže věcí z automobilů	59 459	51 624	48 474	51 516	49 430	46 613	39 455
Krádeže jízdních kol	6 360	5 956	5 464	5 395	5 256	6 403	6 535
Krádeže prosté celkem:	162 139	154 124	151 136	154 207	147 292	138 369	126 311
Podvod	4 875	5 110	4 693	5 057	4 745	4 938	4 962
Zpronevěra	1 292	1 166	1 135	1 359	1 273	1 057	941
Majetkové činy celkem:	243 808	229 279	221 707	228 266	219 347	212 168	203 717

Vývoj počtu pachatelů majetkové tr. činnosti v ČR dle jednotlivých druhů kriminality

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Krádeže vloupáním do obchodů	995	861	757	656	641	915	763
Kr. vl. do restaurací a hostinců	607	515	513	429	440	542	546
Kr. vl. do jídelen, záv. kuchyní, strav.zař.	36	38	40	24	21	25	20
Krádeže vloupáním do bytů	1 039	884	837	747	705	777	759
Kr. vl. do vík. chat soukr. osob	1 338	1 035	824	789	770	817	784
Kr. vl. do rodinných domků	959	932	835	863	803	935	927
Krádeže vloupáním celkem:	10 783	9 547	8 957	8 374	8 042	8 450	9 114
Krádeže kapesní	1 239	1 375	1 162	939	900	961	734
Krádeže mot. voz. dvoustupých	3 067	2 905	2 507	2 181	1 973	1 811	1 616
Krádeže věcí z automobilů	2 595	2 399	2 116	1 908	1 872	1 878	1 789
Krádeže jízdních kol	564	509	465	401	361	486	478
Krádeže prosté celkem:	22 768	22 542	21 547	20 574	19 795	19 361	18 468
Podvod	2 356	2 276	2 081	1 920	1 837	2 108	2 206
Zpronevěra	1 010	878	812	828	819	826	720
Majetkové činy celkem:	38 904	37 130	35 474	33 826	32 588	32 987	32 651

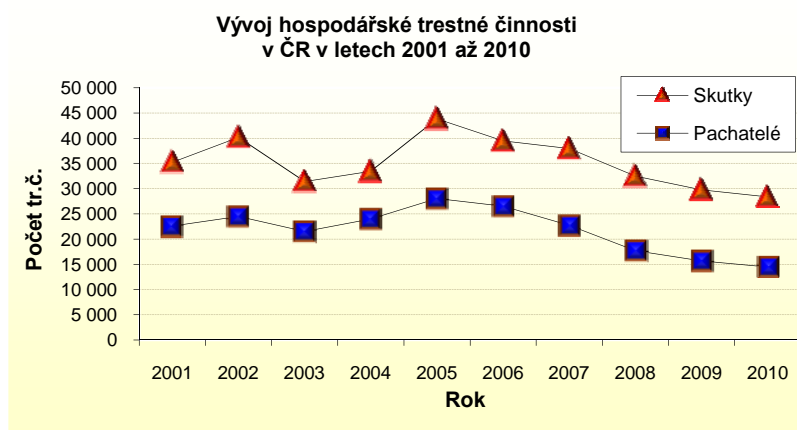
Hospodářská kriminalita v ČR

Hospodářská kriminalita v roce 2010

Zjištěno: 28 371

Objasněno: 13 382

Tj. %: 47,2

Vývoj počtu trestných činů vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Poruš. povinnosti při správě ciz. maj.	201	153	146	166	173	135	150
Krácení daně	595	602	441	534	725	574	601
Paděl. a pozměň. veř. listiny	951	980	709	553	533	558	620
Zpronevěra	4 005	3 205	2 905	3 160	3 368	2 993	2 761
Podvod	6 752	6 409	5 186	4 953	4 840	4 873	4 407
Porušování práv k ochranné známce	418	553	368	242	293	303	359
Por. autorského práva	462	791	354	462	459	276	650
Hospodářské činy celkem:	33 464	43 882	39 473	37 981	32 474	29 774	28 371

Vývoj počtu pachatelů vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Poruš. povinnosti při správě ciz. maj.	190	120	118	90	119	73	90
Krácení daně	621	579	527	476	515	500	545
Paděl. a pozměň. veř. listiny	629	557	438	361	270	334	381
Zpronevěra	3 279	2 618	2 418	2 213	2 348	2 358	2 177
Podvod	5 710	5 161	3 936	3 262	2 810	2 835	2 819
Porušování práv k ochranné známce	228	294	220	229	274	281	236
Por. autorského práva	300	294	216	222	204	174	184
Hospodářské činy celkem:	22 927	28 025	26 500	22 668	17 691	15 627	14 453

Hospodářská kriminalita (HK) v ČR v roce 2010

Podíly jednotlivých druhů kriminality na škodách způsobených HK celkem
a celkovém počtu zjištěných trestných činů HK

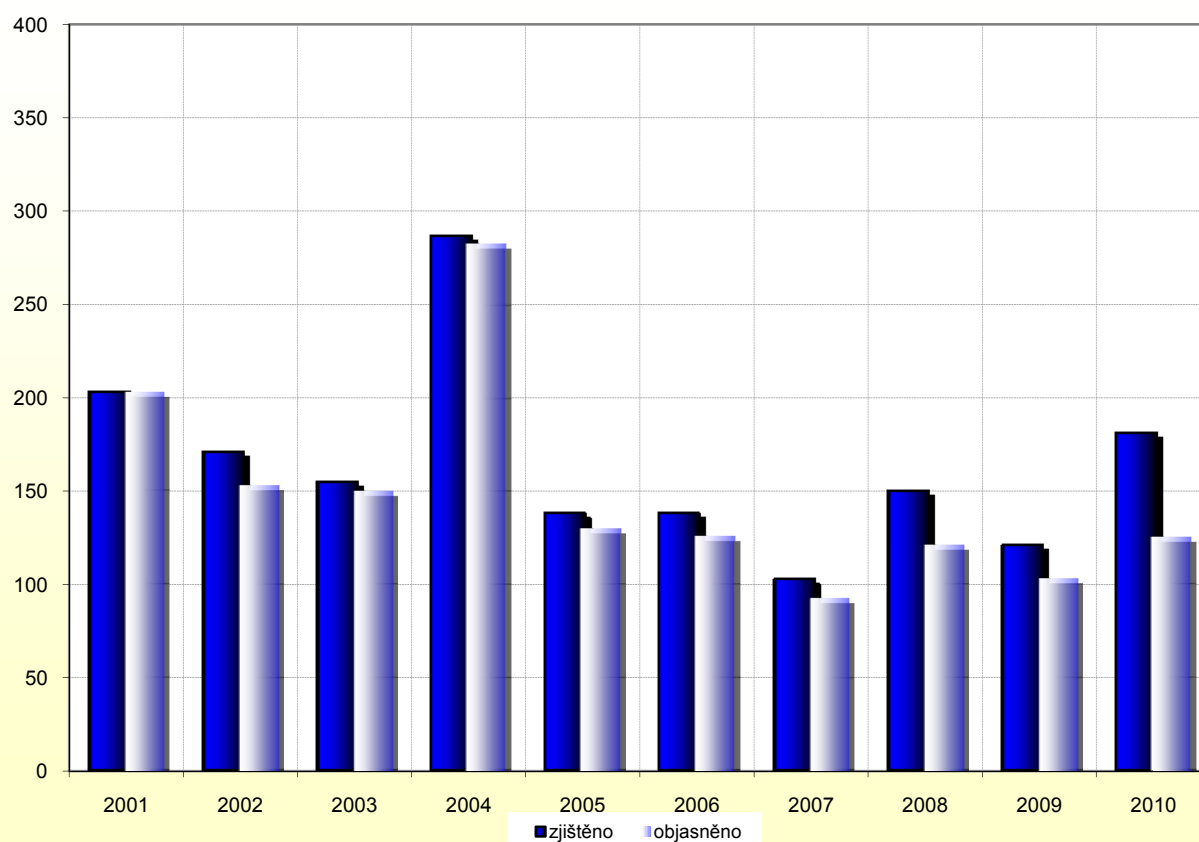
TSK	Druh kriminality	Zjištěno		Škody	
		počet tr.č.	podíl v %	v tis. Kč	podíl v %
819	Kráčení daně	601	2,12	4 510 534	31,87
830	Podvod	4 407	15,53	3 380 075	23,88
829	Zpronevěra	2 761	9,73	1 636 878	11,56
811	Porušování pov. při správě cizího majetku	150	0,53	1 182 852	8,36
881	Úvěrový podvod	3 768	13,28	1 125 996	7,96
822	Poškození věřitele	173	0,61	517 422	3,66
838	Neoprávněné držení platebního prostředku	8 074	28,46	339 919	2,40
886	Neodvedení daně, pojistného na sociál. zabezpečení ...	665	2,34	203 378	1,44
882	Dotační podvod	31	0,11	161 817	1,14
833	Zneužívání informací v obchodním styku	31	0,11	157 248	1,11
845	Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti	5	0,02	141 014	1,00
880	Pojistný podvod	354	1,25	102 858	0,73
812	Krádež	476	1,68	102 077	0,72
848	Zvýhodňování věřitele	70	0,25	100 263	0,71
808	Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění	246	0,87	99 680	0,70
852	Způsobení úpadku	34	0,12	94 166	0,67
820	Zneužívání pravomoci úřední osoby	75	0,26	47 454	0,34
864	Zastření původu věci, tzv. praní špin. peněz	176	0,62	44 162	0,31
863	Porušování autorského práva, práv k databázi ...	650	2,29	37 708	0,27
890	Ostatní hospodářské trestné činy	144	0,51	26 813	0,19
816	Padělání a pozměňování peněz	2 982	10,51	24 718	0,17
803	Neoprávněné podnikání	101	0,36	22 269	0,16
861	Poruš. práv k ochranné známce, obchod. jménu ...	359	1,27	20 375	0,14
801	Trestné činy proti předpisům o nekalé soutěži	21	0,07	16 150	0,11
815	Podvody proti sociál. zabezpečení a nem. pojištění	442	1,56	13 485	0,10
810	Poruš. povinnosti v insolvenčním řízení	63	0,22	12 398	0,09
842	Krádeže silničních zásilek	176	0,62	11 062	0,08
870	Havárie a provoz. poruchy ... - z nedbalosti	15	0,05	4 833	0,03
835	Porušování předpisů o nálepkách k označení zboží	78	0,27	4 832	0,03
823	Padělání a pozměňování veřejné listiny	620	2,19	3 613	0,03
866	Provozování nepoctivých her a sázek	2	0,01	1 661	0,01
850	Ohrožení nebo poškoz. živ. prostředí - úmyslné	34	0,12	1 602	0,01
806	Poškození spotřebitele	3	0,01	944	0,01
827	Neoprávněné užívání motorového vozidla	21	0,07	771	0,01
862	Porušování průmyslových práv	22	0,08	619	0,00
840	Krádeže železničních zásilek	24	0,08	583	0,00
813	Neoprávněné užívání cizí věci	9	0,03	333	0,00
851	Ohrož. nebo poškoz. živ. prostř. - nedbalostní	13	0,05	294	0,00
841	Krádeže poštovních zásilek	13	0,05	284	0,00
814	Poškození cizí věci	7	0,02	266	0,00
846	Úplatkářství - podplacení	124	0,44	124	0,00
807	Pašování a kráčení cla	4	0,01	118	0,00
871	Havárie a provoz. poruchy ... - úmyslné	13	0,05	63	0,00
817	Padělání známek, kolků a nálepek	7	0,02	49	0,00
826	Vystavení nepravdivého potvrzení	4	0,01	48	0,00
837	Ostatní tr. činy proti měně	13	0,05	21	0,00
824	Nedovol. výr. a držení státní pečeti a úřed. razítka	13	0,05	3	0,00
834	Neoprávněné provozování loterie ...	8	0,03	2	0,00
809	Porušení předpisů o pravidlech hosp. soutěže	0	0,00	0	0,00
821	Úplatkářství - přijetí úplatku	53	0,19	0	0,00
825	Ohrožování zdraví závadnými potravinami ...	2	0,01	0	0,00
828	Porušování tajemství dopravovaných zpráv	19	0,07	0	0,00
831	Pletichy při veřejné soutěži a dražbě	27	0,10	0	0,00
832	Poruš. předpisů o nakl. s kontrolov. zbožím a techn.	0	0,00	0	0,00
836	Neoprávněné nakládání s osobními údaji	16	0,06	0	0,00
839	Poruš. předpisů o zahr. obchodu s vojen. materiálem	1	0,00	0	0,00
843	Krádeže leteckých zásilek	0	0,00	0	0,00
844	Krádeže lodních zásilek	0	0,00	0	0,00
847	Úplatkářství - nepřímé úplatkářství	4	0,01	0	0,00
849	Pletichy v insolvenčním řízení	0	0,00	0	0,00
853	Neoprávněné vydání cenného papíru	0	0,00	0	0,00
854	Manipulace s kurzem investičních nástrojů	0	0,00	0	0,00
855	Nedovol. výr. a drž. radioaktiv. a jader. materiálu	1	0,00	0	0,00
860	Podílnictví	65	0,23	0	0,00
865	Poškození a zneuž. záznamu na nosiči informací	101	0,36	0	0,00
885	Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení	0	0,00	0	0,00
801-890	Hospodářské činy celkem:	28 371	100,00	14 153 834	100,00

Korupce

Počet zjištěných a objasněných trestných činů souvisejících s korupcí spáchaných v ČR v letech 2001-2010

Rok	§ 158 / § 329 zneužívání pravomoci veřejného činitele		§ 159 / § 330 maření úkolu veř. činitele z nedbalosti		§ 160 / § 331 přijetí úplatku		§ 161 / § 332 podplacení		§ 162 / § 333 nepřímé úplatkářství		úplatkářství celkem	
	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.	zjištěno	objas.
2001	390	381	18	18	28	28	171	171	4	4	203	203
2002	376	269	33	31	48	38	116	109	7	6	171	153
2003	384	335	23	23	49	43	102	103	4	4	155	150
2004	248	205	18	18	126	125	149	147	12	11	287	283
2005	212	170	19	18	39	33	94	92	5	5	138	130
2006	160	124	16	15	43	35	89	87	6	4	138	126
2007	187	112	16	14	40	34	62	58	1	1	103	93
2008	228	132	18	14	46	29	99	88	5	4	150	121
2009	204	137	14	9	38	27	75	68	8	8	121	103
2010	198	141	14	7	53	27	124	96	4	2	181	125

Vývoj počtu zjištěných a objasněných trestných činů úplatkářství

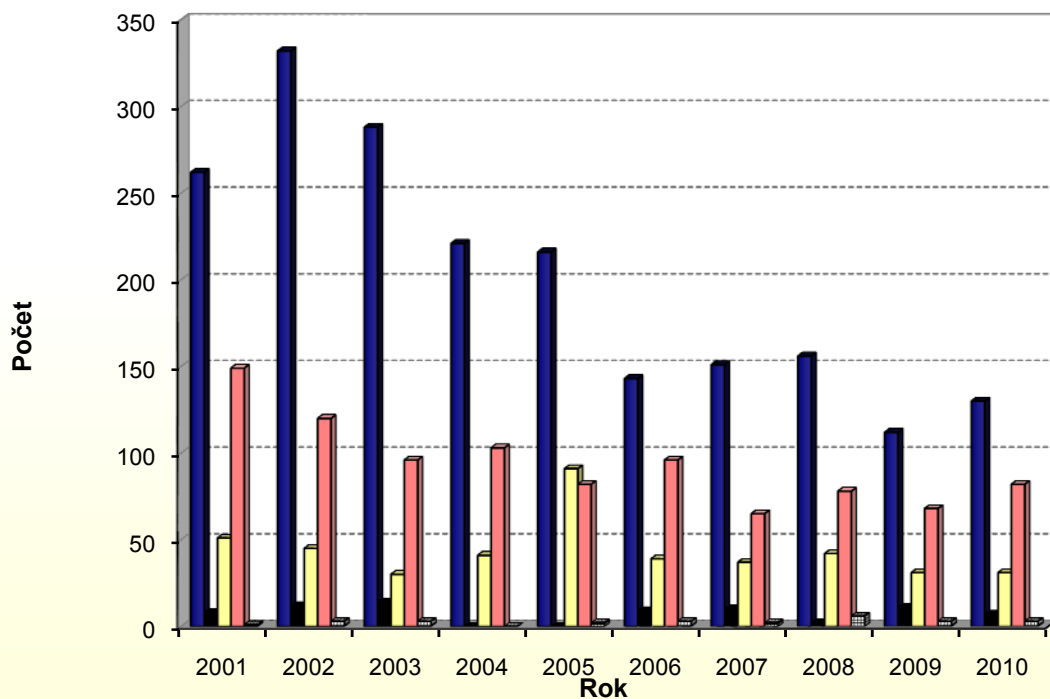

Trestní postih za korupci v ČR v letech 2001 - 2010

Přehled počtu obžalovaných a odsouzených osob podle vybraných paragrafů tr. zákona

Rok	§ 158 / § 329 zneužívání pravomoci veřejného činitele		§ 159 / § 330 maření úkolu veř. činitele z nedbalosti		§ 160 / § 331 Přijetí úplatku		§ 161 / § 332 Podplacení		§ 162 / § 333 nepřímé úplatkářství	
	obžalováno	odsouzeno	obžalováno	odsouzeno	obžalováno	odsouzeno	obžalováno	odsouzeno	obžalováno	odsouzeno
2001	262	99	8	1	51	28	149	83	1	3
2002	332	104	12	6	45	26	120	108	3	3
2003	288	110	14	11	30	20	96	53	3	2
2004	221	127	7	5	41	23	103	74	6	0
2005	216	89	7	19	91	24	82	82	2	1
2006	143	75	9	4	39	27	96	45	3	2
2007	151	64	10	0	37	51	65	51	2	1
2008	156	55	2	1	42	26	78	50	6	0
2009	112	64	11	3	31	28	68	51	3	1
2010	130	73	7	3	31	21	82	53	3	1

Vývoj počtu obžalovaných osob dle § 158 až 162
v ČR v letech 2001-2010

■ § 158 zneužívání pravomoci veřejného činitele	■ § 159 maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti
■ § 160 úplatkářství	■ § 161 podplacení
■ § 162 nepřímé úplatkářství	

Násilná kriminalita v ČR

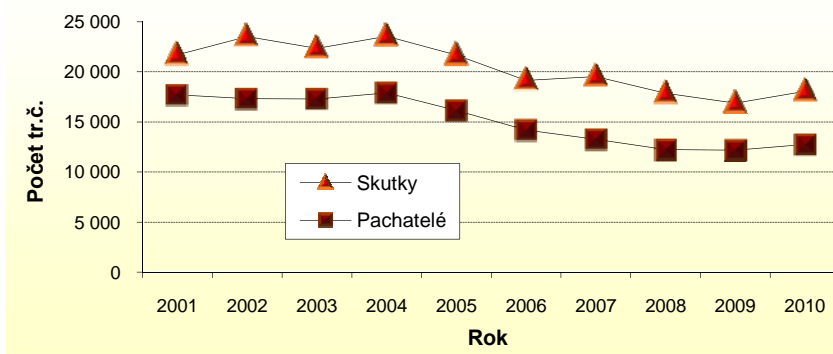
Násilná kriminalita v roce 2010

Zjištěno: 18 073

Objasněno: 12 170

Tj. %: 67,3

Vývoj násilné trestné činnosti
v ČR v letech 2001 až 2010

Vývoj násilné trestné činnosti v ČR dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vraždy celkem	227	186	231	196	202	181	173
Zabití *	-	-	-	-	-	-	1
Usmrcení z nedbalosti*	-	-	-	-	-	-	44
Loupeže	5931	5368	4613	4668	4515	4515	3874
Loupeže na finančních institucích	176	182	170	188	126	172	145
Úmyslné ublížení na zdraví	7 180	6 439	5 765	6 175	5 397	4 756	4 786
Nebezpečné vyhrožování	2 700	2 493	2 049	1 930	1 751	1 589	2 068
Vydírání	1 786	1 608	1 292	1 336	1 279	1 256	1 359
Násilné činy celkem:	23 579	21 684	19 171	19 551	17 875	16 887	18 073

Vývoj počtu pachatelů násilné trestné činnosti v ČR dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vraždy celkem	246	187	195	208	193	182	186
Zabití *	-	-	-	-	-	-	1
Usmrcení z nedbalosti*	-	-	-	-	-	-	21
Loupeže	3 161	2 815	2 549	2 271	2 437	2 526	2 185
Loupeže na finančních institucích	42	57	54	44	45	52	41
Úmyslné ublížení na zdraví	6 483	5 827	5 058	4 909	4 364	4 070	4 086
Nebezpečné vyhrožování	2 158	1 923	1 592	1 418	1 230	1 208	1 499
Vydírání	1 428	1 216	986	947	913	958	1 016
Násilné činy celkem:	17 920	16 145	14 196	13 297	12 252	12 194	12 763

*Poznámka:

Nové trestné činy podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, s účinností od 1.1.2010

Mravnostní kriminalita v ČR

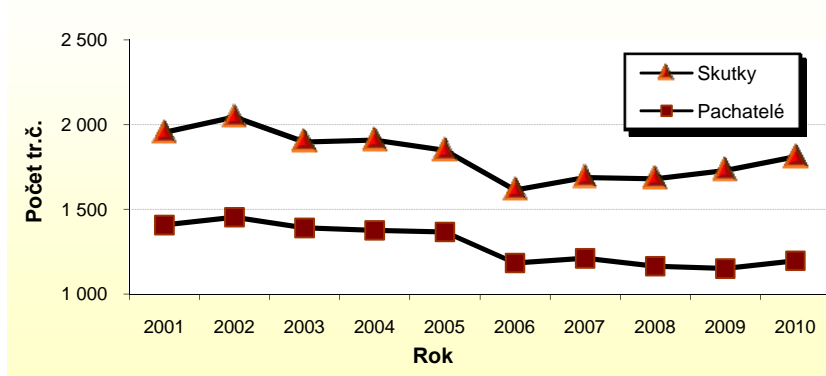
Mravnostní kriminalita v roce 2010

Zjištěno: 1 811

Objasněno: 1 354

Tj. %: 74,8

Vývoj mravnostní trestné činnosti
v ČR v letech 2001 až 2010

Vývoj mravnostní kriminality v ČR dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Znásilnění	687	596	530	637	529	480	586
Sexuální nátlak *	-	-	-	-	-	-	22
Pohlavní zneužívání v závislosti	114	103	100	74	76	94	86
Pohlavní zneužívání ostatní	686	772	630	688	716	732	643
Šíření pornografie	43	37	63	48	77	157	88
Kuplířství	83	123	85	46	52	37	33
Obchodování s lidmi	13	16	16	11	29	10	24
Mravnostní činy celkem:	1 909	1 849	1 615	1 689	1 680	1 730	1 811

Vývoj počtu pachatelů mravnostní kriminality v ČR dle vybraných druhů kriminality

Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Znásilnění	432	422	366	426	345	315	377
Sexuální nátlak *	-	-	-	-	-	-	10
Pohlavní zneužívání v závislosti	88	69	69	55	59	58	59
Pohlavní zneužívání ostatní	541	590	494	516	527	520	481
Šíření pornografie	17	15	34	13	36	87	66
Kuplířství	105	119	98	66	88	35	28
Obchodování s lidmi	30	18	11	20	22	32	35
Mravnostní činy celkem:	1 377	1 367	1 184	1 212	1 166	1 151	1 197

*Poznámka:

Nový trestný čin podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, s účinností od 1.1.2010

Nelegální migrace

Nelegální migrace na území ČR dle kategorií v meziročním srovnání

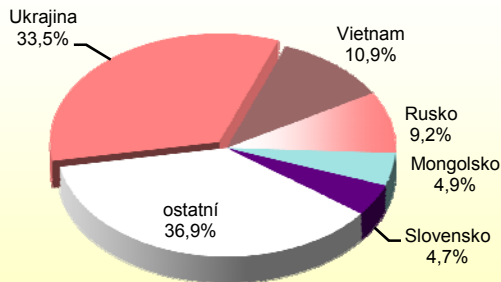
	2009		2010		Meziroční změna	
		tj. %		tj. %	počet	v %
Zjištěno osob	4 457	100	2 988	100	-1 469	-33,0
z toho:						
přes vnější sch. hranici ČR	190	4,3	140	4,7	-50	-26,3
nelegální pobyt*	4 267	95,7	2 848	95,3	-1 419	-33,3

* osoby zjištěné ve vnitrozemí a na letištích při nelegálním pobytu

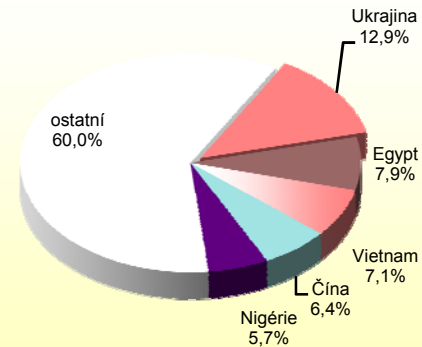
Nelegální migrace na území ČR - TOP 10

	2009		2010		Meziroční změna	
		tj. %		tj. %	absolutní číslo	v [%]
zjištěno osob	4 457	100	2 988	100	-1 469	-33,0
z toho nejvíce st.příslušnost:						
Ukrajina	1 522	34,1	971	32,5	-551	-36,2
Vietnam	402	9	320	10,7	-82	-20,4
Rusko	377	8,5	262	8,8	-115	-30,5
Mongolsko	256	5,7	140	4,7	-116	-45,3
Slovensko	224	5	135	4,5	-89	-39,7
Moldavsko	145	3,3	99	3,3	-46	-31,7
Čína	98	2,2	79	2,6	-19	-19,4
Nigérie	82	1,8	66	2,2	-16	-19,5
Bělorusko	80	1,8	61	2,0	-19	-23,8
Arménie	80	1,8	59	2,0	-21	-26,3

Nelegální pobyt - podíl osob dle státní příslušnosti v ČR v roce 2010

Nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici - podíl osob dle státní příslušnosti v ČR v roce 2010

Osoby napomáhající k nelegální migraci

	2009		2010		Meziroční změna	
		tj. %		tj. %	absolutní číslo	v [%]
Celkem osob*	197	100	140	100	-57	-28,9
z toho nejčastější způsob napomáhání k NM:						
účelový sňatek	36	18,3	42	30,0	6	16,7
účelové otcovství	33	16,8	14	10,0	-19	-57,6
umožnění nel. překročení SH	84	42,6	13	9,3	-71	-84,5
jiné umožnění nel. pobytu**	44	22,3	62	44,3	18	40,9

* osob evidovaných skupinami šetření trest činnosti ObŘ

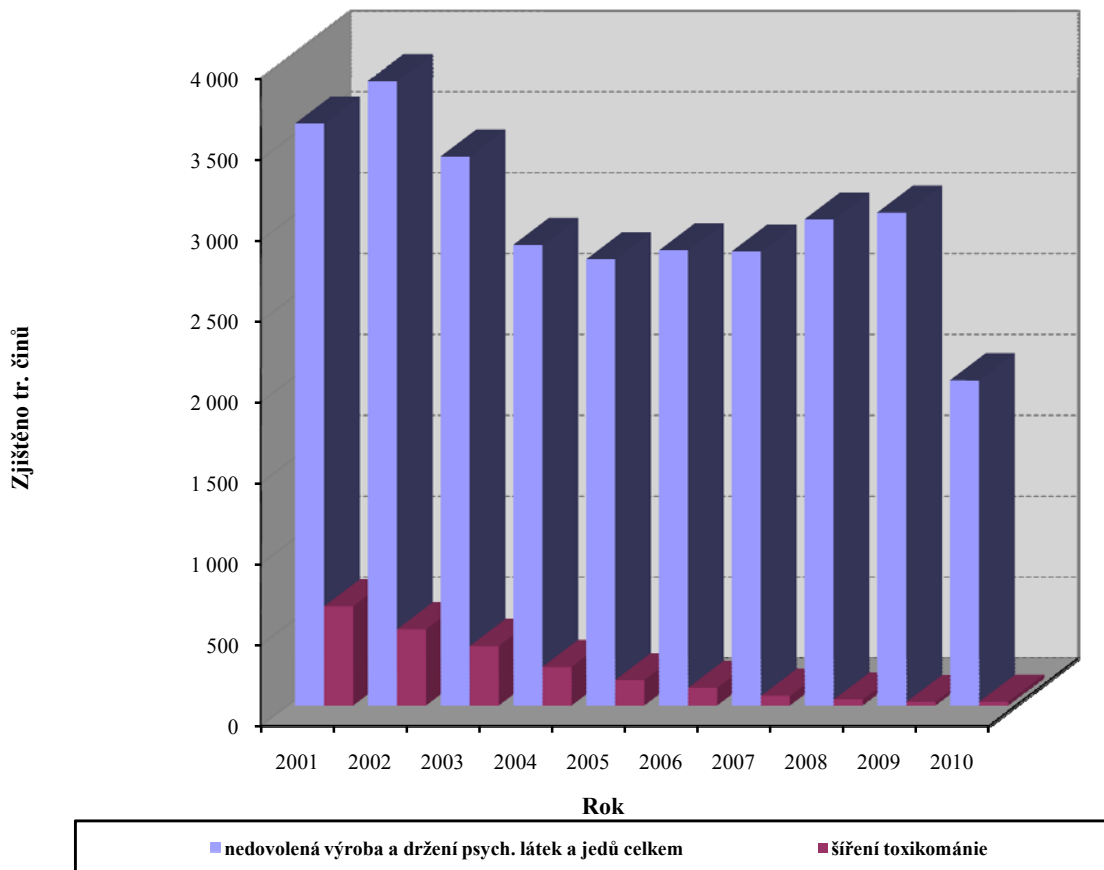
** obstarání víz, falešných dokumentů, ubytování atd.

Drogová kriminalita

Vývoj drogové kriminality v ČR v letech 2004 - 2010

§ tr. zákon resp. tr. zákoník	Druh kriminality	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	změna v %
187, 283	nedovol. výroba a držení psych. látek a jedů - nedovol. nakládání a přechovávání pro jiného	2 301	2 267	2 248	2 216	2 364	2 443	2 516	2,99
187a, 284	nedovolená výroba a držení psych. látek a jedů - přechovávání pro sebe	263	281	310	364	411	419	343	-18,14
188, 286	nedovol. výroba a držení psych. látek a jedů - předmět k nedovol. výrobě	283	209	254	226	229	184	151	-17,93
	nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů celkem	2 847	2 757	2 812	2 806	3 004	3 046	3 010	-1,18
188a, 287	šíření toxikománie	239	158	110	59	37	23	24	4,3

Vývoj drogové kriminality v ČR v letech 2001 až 2010

Nehodovost v silničním provozu

Od 1. 1. 2009 nemusí účastníci lehkých dopravních nehod volat Policii ČR, pokud jsou splněny podmínky:

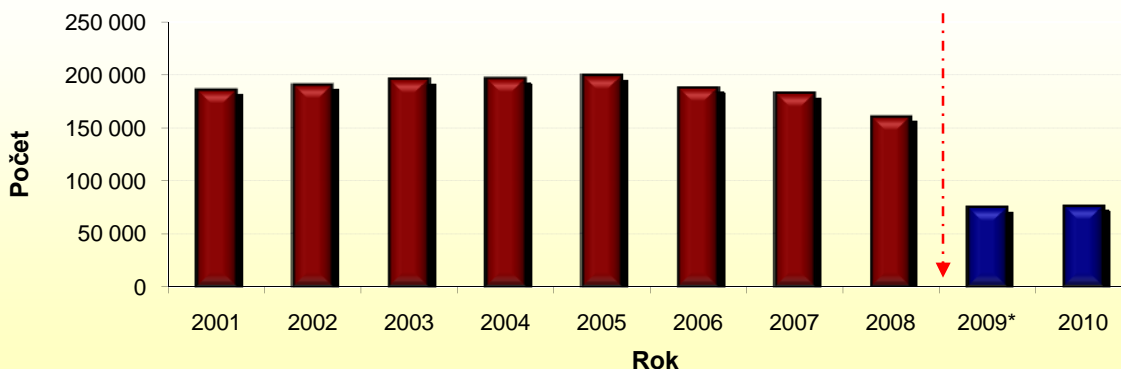
- 1) Zjevná škoda na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí nepřesahuje 100 000 Kč.
Zjevnou škodou se rozumí viditelná škoda, jde o laický odhad.
- 2) Nedošlo ke zranění nebo usmrcení osoby.
- 3) Nevznikla hmotná škoda na majetku další osoby - na komunikaci, na budově, na dopravní značce apod.

Policií ČR evidované nehody a jejich následky v ČR v letech 2001 až 2010

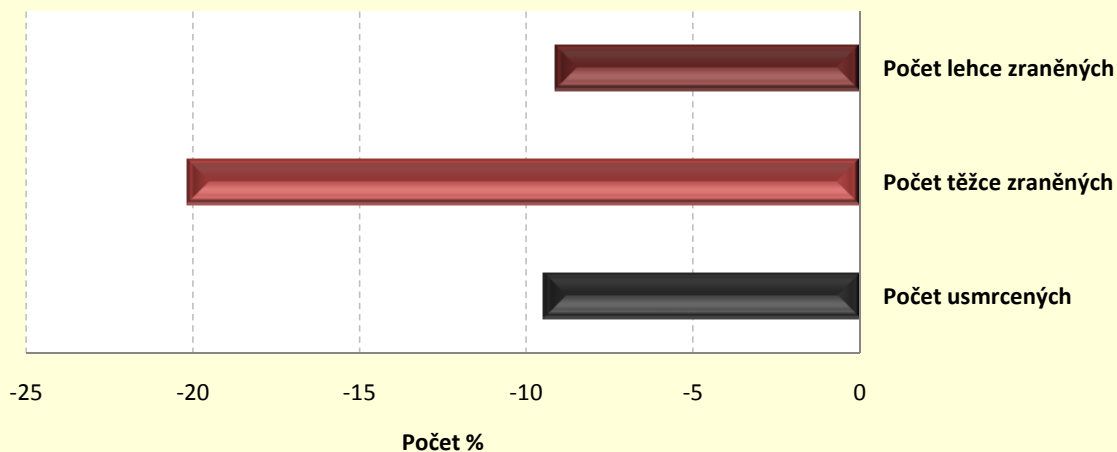
Rok	Počet nehod	Usmrceno	Těžce zraněno	Lehce zraněno	Hmotná škoda v mld. Kč
2001	185 664	1 219	5 493	28 297	8,24
2002	190 718	1 314	5 492	29 013	8,89
2003	195 851	1 319	5 253	30 312	9,33
2004	196 484	1 215	4 878	29 543	9,69
2005	199 262	1 127	4 396	27 974	9,77
2006	187 965	956	3 990	24 231	9,12
2007	182 736	1 123	3 960	25 382	8,47
2008	160 376	992	3 809	24 776	7,74
2009*	74 815	832	3 536	23 777	4,98
2010	75 522	753	2 823	21 610	4,92

Poznámka: Celkový počet evidovaných dopravních nehod a hmotné škody nelze srovnávat s předchozími roky.

Vývoj počtu Policií ČR evidovaných dopravních nehod

Meziroční změny základních ukazatelů dopravní nehodovosti v ČR [v %] v roce 2010 oproti roku

**Přehled evidovaných nehod podle hlavní příčiny a následku v ČR
v roce 2009 a 2010**

Příčina/následek	2009	2010
Nezaviněno řidičem	5 151	5 736
Nepřiměřená rychlost	15 521	14 837
Nesprávné předjíždění	1 668	1 555
Nedání přednosti	12 711	12 471
Nesprávný způsob jízdy	39 308	40 440
Technická závada	456	483

**Přehled nehod zaviněných pod vlivem alkoholu v ČR
v roce 2009 a 2010**

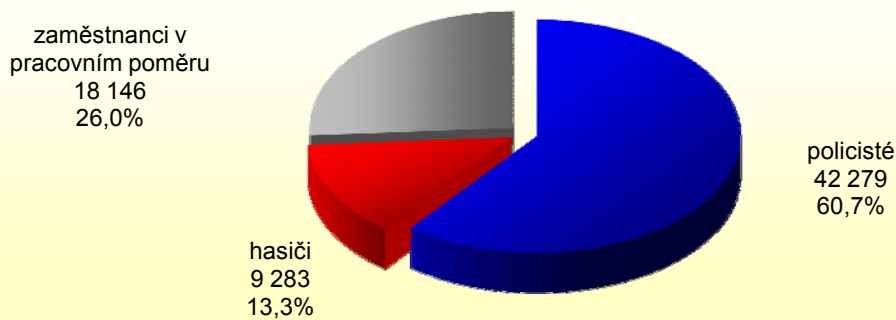
	2009	2010
Alkohol zjištěn u viníka nehody:		
Počet nehod	5 725	5 015
Počet s usmrcením	116	96
Počet s těžce zraněno	308	266
Počet s lehce zraněno	1 773	1 578
Počet s hm. škodou	3 528	3 075
Usmrceno	123	102
Těžce zraněno	376	315
Lehce zraněno	2 282	1 976
Škoda (v tis. Kč)	315 257	294 269
Z toho u řidiče mot. vozidla - viníka nehody :		
Počet nehod	4 992	4 271
Počet s usmrcením	99	77
Počet s těžce zraněno	224	183
Počet s lehce zraněno	1 213	1 015
Počet s hm. škodou	3 456	2 996
Usmrceno	106	83
Těžce zraněno	291	230
Lehce zraněno	1 691	1 399
Škoda (v tis. Kč)	310 872	289 751
Z toho u chodce - viníka nehody:		
Počet nehod	203	201
Počet s usmrcením	4	2
Počet s těžce zraněno	27	19
Počet s lehce zraněno	154	163
Počet s hm. škodou	18	17
Usmrceno	4	2
Těžce zraněno	27	19
Lehce zraněno	160	169
Škoda (v tis. Kč)	2 075	1 858

Oblast personální práce

Početní stavy policistů a občanských zaměstnanců v resortu MV a PČR

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	změna
Policisté	48 273	46 537	47 015	45 126	43 397	44 157	42 279	-1 878
hasiči	9 692	9 776	9 450	9 546	9 545	9 692	9 283	-409
zaměstnanci v pracovním poměru	19 863	19 623	19 890	19 637	18 683	18 578	18 146	-432
Celkem	77 828	75 936	76 355	74 309	71 626	72 427	69 708	-2 719

Početní stavy (v %) policistů, hasičů a občanských zaměstnanců v resortu MV a PČR v roce 2010

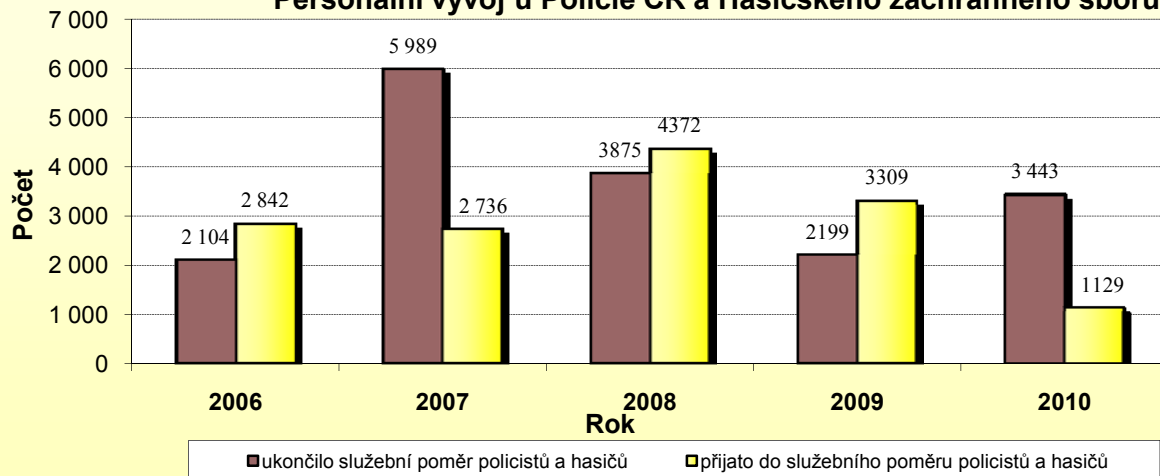

Zdroj: Odbor personální MV

Počty žen v resortu

	2007	tj. %	2008	tj. %	2009	tj. %	2010	tj. %
	z celkem		z celkem		z celkem		z celkem	
Celkem ženy	18 273	24,6	18 026	25,2	18 374	25,4	18 692	26,8
ženy - služební poměry	6 859	12,5	6 997	13,2	7 270	13,5	7 239	14
ženy - pracovní poměry	11 414	58,1	11 029	59	11 104	59,8	11 453	63,1

Personální vývoj u Policie ČR a Hasičského záchranného sboru

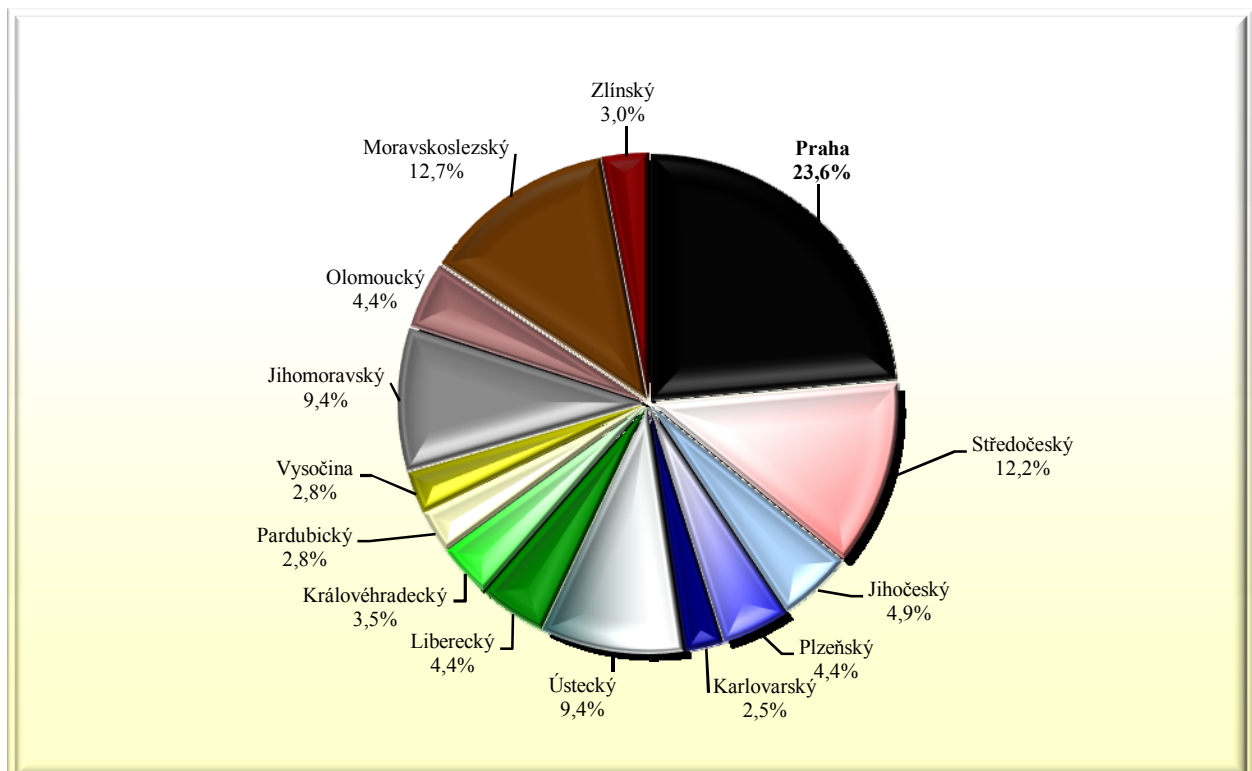
Zdroj: Odbor personální MV

**Celková kriminalita v krajích (VÚSC*) České republiky
v letech 2009 a 2010 a meziroční změna vývoje**

kraj	2009				2010				změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	tj.%
Praha	84 133	15 778	682	18,8	74 028	13 986	593	18,9	-10 105	-12,0
Středočeský	41 171	14 405	335	35,0	38 217	13 778	306	36,1	-2 954	-7,2
Jihočeský	14 283	7 793	224	54,6	15 298	7 538	240	49,3	1 015	7,1
Plzeňský	14 296	6 734	251	47,1	13 843	6 436	242	46,5	-453	-3,2
Karlovarský	8 834	5 622	286	63,6	7 939	5 079	258	64,0	-895	-10,1
Ústecký	29 670	14 910	355	50,3	29 438	13 532	352	46,0	-232	-0,8
Liberecký	14 692	7 407	336	50,4	13 764	6 403	314	46,5	-928	-6,3
Královéhradecký	11 435	5 862	206	51,3	11 121	5 499	201	49,4	-314	-2,7
Pardubický	9 226	4 571	179	49,5	8 877	4 234	172	47,7	-349	-3,8
Vysočina	8 984	4 136	174	46,0	8 678	3 890	169	44,8	-306	-3,4
Jihomoravský	30 095	12 273	262	40,8	29 312	11 105	255	37,9	-783	-2,6
Olomoucký	14 235	6 733	222	47,3	13 721	6 506	214	47,4	-514	-3,6
Moravskoslezský	41 731	16 124	334	38,6	39 721	14 814	318	37,3	-2 010	-4,8
Zlínský	10 044	5 256	170	52,3	9 430	4 885	160	51,8	-614	-6,1
ČR	332 829	127 604	318	38,3	313 387	117 685	298	37,6	-19 442	-5,8

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001.

**Podíly jednotlivých krajů
na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2010**

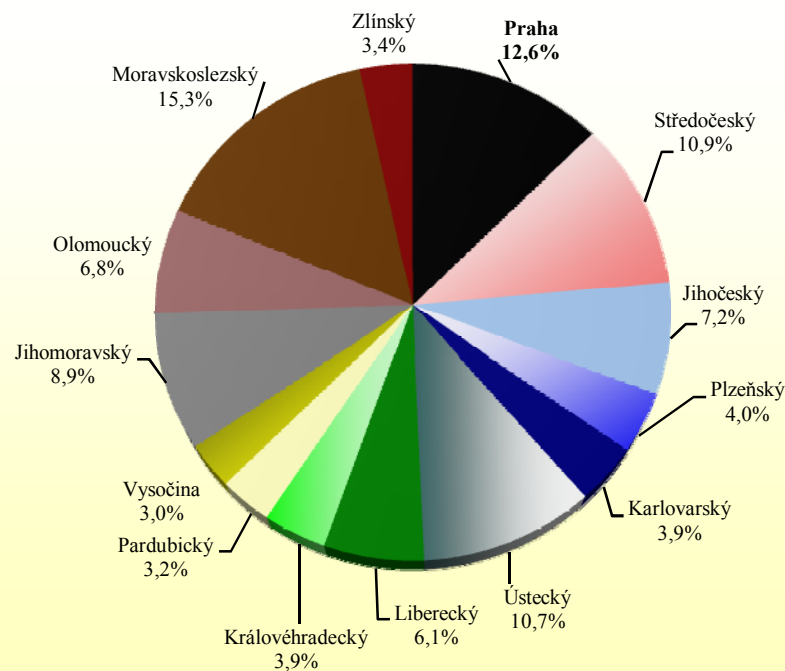

**Násilná kriminalita v krajích (VÚSC*) České republiky
v letech 2009 a 2010 a meziroční změna vývoje**

kraj	2009				2010				změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ 10 tis. obyv.	zjištěno/ objas. v %	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ 10 tis. obyv.	zjištěno/ objas. v %	objas. v %	zjištěné TČ	tj.%
Praha	2 337	1 093	19	46,8	2 284	1 159	18	50,7	-53	-2,3
Středočeský	1 622	959	13	59,1	1 972	1 366	16	69,3	350	21,6
Jihočeský	1 067	795	17	74,5	1 301	964	20	74,1	234	21,9
Plzeňský	713	419	13	58,8	721	466	13	64,6	8	1,1
Karlovarský	609	513	20	84,2	703	603	23	85,8	94	15,4
Ústecký	1 950	1 244	23	63,8	1 926	1 230	23	63,9	-24	-1,2
Liberecký	1 031	755	24	73,2	1 102	807	25	73,2	71	6,9
Královéhradecký	661	484	12	73,2	702	488	13	69,5	41	6,2
Pardubický	554	401	11	72,4	587	413	11	70,4	33	6,0
Vysočina	503	340	10	67,6	541	385	11	71,2	38	7,6
Jihomoravský	1 568	1 048	14	66,8	1 617	1 056	14	65,3	49	3,1
Olomoucký	1 081	794	17	73,5	1 233	914	19	74,1	152	14,1
Moravskoslezský	2 623	1 702	21	64,9	2 767	1 888	22	68,2	144	5,5
Zlínský	568	404	10	71,1	617	431	10	69,9	49	8,6
ČR	16 887	10 951	16	64,8	18 073	12 170	17	67,3	1 186	7,0

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001

**Podíly jednotlivých krajů
na zjištěné násilné kriminalitě v ČR v roce 2010**

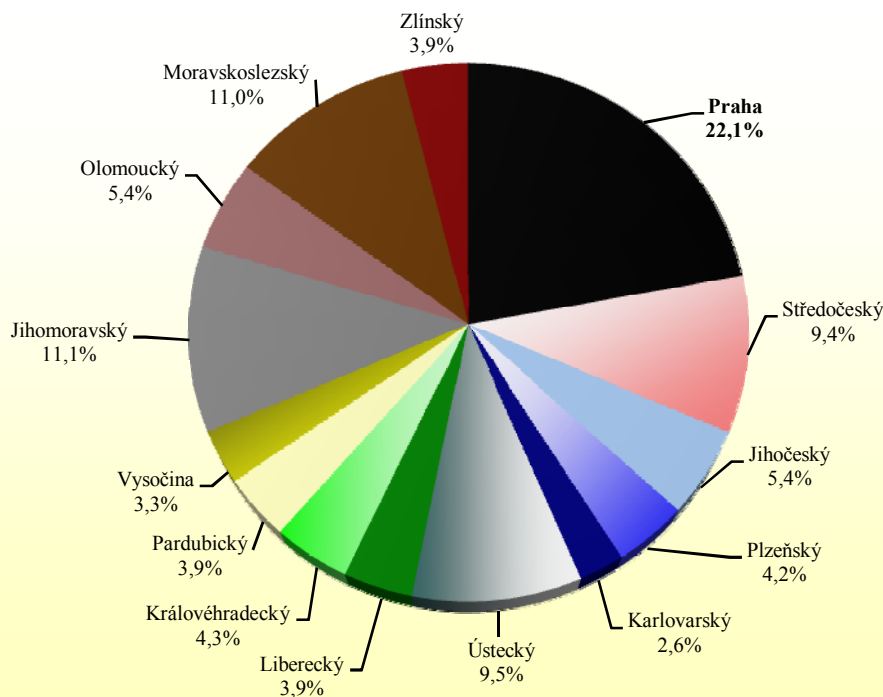

Hospodářská kriminalita v krajích (VÚSC*) České republiky v letech 2009 a 2010 a meziroční změna vývoje

kraj	2009				2010				změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ 10 tis. obyv.	zjištěno/ objas. v %	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ 10 tis. obyv.	zjištěno/ objas. v %	objas. v %	zjištěné TČ	tj. %
Praha	6 855	2 376	56	34,7	6 274	2 224	50	35,4	-581	-8,5
Středočeský	2 939	1 188	24	40,4	2 659	1 060	21	39,9	-280	-9,5
Jihočeský	1 374	924	22	67,2	1 524	942	24	61,8	150	10,9
Plzeňský	1 247	744	22	59,7	1 180	722	21	61,2	-67	-5,4
Karlovarský	768	580	25	75,5	727	530	24	72,9	-41	-5,3
Ústecký	2 995	1 681	36	56,1	2 705	1 468	32	54,3	-290	-9,7
Liberecký	1 290	640	29	49,6	1 107	584	25	52,8	-183	-14,2
Královéhradecký	1 372	718	25	52,3	1 234	624	22	50,6	-138	-10,1
Pardubický	1 024	466	20	45,5	1 104	567	21	51,4	80	7,8
Vysočina	824	389	16	47,2	924	397	18	43,0	100	12,1
Jihomoravský	3 054	1 353	27	44,3	3 162	1 322	27	41,8	108	3,5
Olomoucký	1 457	737	23	50,6	1 543	964	24	62,5	86	5,9
Moravskoslezský	3 404	1 503	27	44,2	3 114	1 409	25	45,2	-290	-8,5
Zlínský	1 171	607	20	51,8	1 114	569	19	51,1	-57	-4,9
ČR	29 774	13 906	28	46,7	28 371	13 382	27	47,2	-1 403	-4,7

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001

**Podíly jednotlivých krajů
na zjištěné hospodářské kriminalitě v ČR v roce 2010**

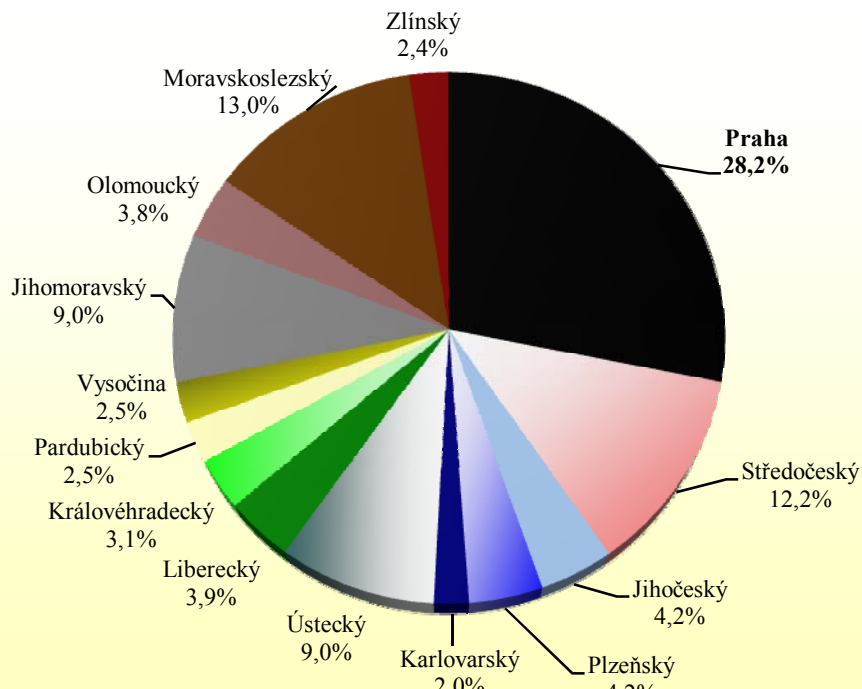

**Majetková kriminalita v krajích (ÚSC*) České republiky
v letech 2009 a 2010 a meziroční změna vývoje**

kraj	2009				2010				změna	
	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	objas. TČ	zjištěno/ 10 tis. obyv.	objas. v %	zjištěné TČ	tj.%
Praha	65 615	4 696	532	7,2	57 359	4 123	459	7,2	-8 256	-12,6
Středočeský	26 735	3 488	217	13,0	24 941	3 784	200	15,2	-1 794	-6,7
Jihočeský	7 309	2 046	115	28,0	8 619	2 233	135	25,9	1 310	17,9
Plzeňský	8 618	2 185	151	25,4	8 561	2 141	150	25,0	-57	-0,7
Karlovarský	4 261	1 478	138	34,7	4 047	1 613	132	39,9	-214	-5,0
Ústecký	17 003	5 222	203	30,7	18 261	5 146	218	28,2	1 258	7,4
Liberecký	7 983	2 060	183	25,8	7 987	1 896	182	23,7	4	0,1
Královéhradecký	6 134	1 698	111	27,7	6 369	1 890	115	29,7	235	3,8
Pardubický	5 193	1 522	101	29,3	5 102	1 405	99	27,5	-91	-1,8
Vysočina	5 146	1 337	100	26,0	5 072	1 288	98	25,4	-74	-1,4
Jihomoravský	18 183	3 735	159	20,5	18 295	3 602	159	19,7	112	0,6
Olomoucký	7 843	1 923	122	24,5	7 773	1 925	121	24,8	-70	-0,9
Moravskoslezský	27 073	5 464	217	20,2	26 511	5 203	213	19,6	-562	-2,1
Zlínský	5 072	1 431	86	28,2	4 820	1 416	82	29,4	-252	-5,0
ČR	212 168	38 285	203	18,0	203 717	37 665	194	18,5	-8 451	-4,0

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001

**Podíly jednotlivých krajů (VÚSC)
na zjištěné majetkové kriminalitě v ČR v roce 2010**

Podíly (v %) vybraných skupin pachatelů na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob v jednotlivých krajích ČR v letech 2009 a 2010

kraj	2009			2010		
	recidivisté	děti	mladiství	recidivisté	děti	mladiství
Praha	50,3	0,9	1,7	49,4	0,8	1,5
Středočeský	30,2	1,1	3,4	35,7	1,0	2,4
Jihočeský	45,5	2,3	4,5	48,0	1,9	3,3
Plzeňský	39,1	1,4	3,1	36,7	1,4	2,9
Karlovarský	55,1	1,7	5,1	52,6	1,3	3,6
Ústecký	49,6	1,7	4,3	50,7	1,5	3,9
Liberecký	44,9	1,7	5,0	47,2	1,3	3,2
Královéhradecký	48,9	2,1	5,5	51,3	1,9	4,6
Pardubický	47,7	2,7	5,8	48,7	1,5	3,6
Vysočina	47,3	2,1	6,2	47,6	2,6	4,9
Jihomoravský	44,0	1,3	4,2	46,2	1,3	3,8
Olomoucký	42,7	1,9	4,3	49,0	2,0	4,4
Moravskoslezský	54,3	2,6	6,2	55,6	1,6	5,4
Zlínský	45,4	1,4	4,6	44,3	1,5	3,5
ČR	45,9	1,7	4,3	47,5	1,4	3,6

Vysvětlivka: * dle zákona č. 347/1997 o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a zák. 176/2001.

Podíl recidivistů na celkovém počtu stíhaných a vyšetřovaných osob v krajích ČR v roce 2009 a 2010

